

МАЙКЪЛ ДОБС ДА ИЗИГРАЕШ КРАЛЯ

Част 2 от „Къща от карти“

Превод от английски: Георги Иванов, 2014

chitanka.info

ПРЕДГОВОР

Когато през 1990-а написах „Да изиграеш краля“ като продължение на „Къща от карти“, отчасти беше, защото смятах, че яхтата на кралската фамилия ще навлезе в бурни води. Така се и оказа. Писах за разбити бракове, финансови скандали, политически полемики и публично унижение и през следващите няколко години кралското семейство като че ли следваше този сценарий с неуморна упоритост. На моменти изглеждаше, сякаш някои личности се държат като на кастинг за роля в този сюжет. Като форма на предупреждение, което в някакъв смисъл беше намерението на книгата ми, тя се провали тотално. На Уиндзорската династия ѝ предстояха някои от най-тежките моменти. Яхтата почти потъна, а някои членове на екипажа бяха изхвърлени зад борда.

Образът на моя крал не е просто версия на принц Чарлз — има много наследници на трона, които са се забърквали в проблеми, и съм използвал като вдъхновение повече от един от тях — но е неминуемо да се направят и някои паралели. Когато започнах да пиша, вече беше ясно, че бракът му се разпада, въпреки че официално това се отричаше, и затова реших моят герой да няма съпруга. Надявам се нищо от написаното да не се приеме като проява на неуважение, защото не това бе моята цел.

Във всеки случай, въпреки тези тежки години, както той, така и институцията показаха устойчивост и сила да се възстановят, и днес стоят по-високо в очите на обществото, откогато и да било десетилетия преди това. Кралската яхта все още е на повърхността.

Както и Франсис Ъркарт. Почти тридесет години, след като го създадох, той вече има собствен живот в книгите, в телевизията на световно ниво като герой, който се цитира и в парламента, и в пресата. А дали се мърмори за него и по ъглите на някои дворци? Ами може и така да е, но аз няма да коментирам...

Майкъл Добс, 2013

ПРОЛОГ

*Да се махат всички крале.
Заемат твърде много място.*

Дойде денят, в който ще го умъртвят. Преведоха го през парка, обграден от две пехотни роти. Беше се събрала гъста тълпа и той прекара по-голямата част от нощта в чудене как ще реагират, когато го видят. Със сълзи? С присмех? Дали ще се втурнат да го спасяват, или ще го заплюят с презрение? Всичко зависеше от това кой им е платил повече. Но не се случи нищо; те стояха в мълчание, апатични, стреснати, все още неспособни да повярват какво предстои да се случи, и то в името на самите тях. Една млада жена извика и припадна, когато той я подмина, но никой не се опита да спре хода му по замръзналата твърда земя. Пазачите го тикаха напред.

Само за няколко минути стигнаха Уайтхол, където го сложиха в малка стая. Беше малко след десет сутринта в това януарско утро и той очакваше всеки момент да чуе потропването по вратата, което да го призове. Но нещо се бавеха; не дойдоха чак до два следобед. Четири часа чакане, четири часа, в които демоните оглозгваха куража му и той чувстваше, че се разпада отвътре парче по парче. През нощта беше постигнал покой, някакъв вътрешен мир, почти примирение, но с изминаването на всички тежки минути, които се превръщаха в часове, това спокойствие отстъпваше пред паниката, която караше стомаха му да се обръща, като започваше от мозъка, минаваше през цялото тяло и се изливаше в червата и пикочния мехур. Мислите му се разбъркаха в каша и внимателно обмислените думи, които трябваше да озарят правотата на неговата кауза и да обезоръжат тяхната изкривена логика, изведнъж изчезнаха. Той стисна юмруци, докато ноктите се забиха дълбоко в дланите му; надяваше се, когато дойде моментът, някак си да открие правилните думи.

Вратата се отвори. Капитанът застана пред мрачния изход и кимна кратко и тържествено, без да сваля шлема от главата си. Нямаше нужда от думи. Взеха го и само след секунди беше в Банкетната зала, която обичаше толкова много — с таваните, рисувани от Рубенс, и величествените дъбови врати, но сега му беше трудно да различи детайлите в този неестествен мрак, в който помещението бе потънало. Високите прозорци бяха частично зазидани или пък заковани с дъски, за да се подсигурят повече защитни позиции по време на войната. Само в далечния край една от барикадите се беше свлякла и от процепа се процеждаше сивкаво, дрезгаво сияние като отвор на портал към друг свят. Войници, строени от двете страни, оформяха коридор, който го водеше точно натам.

Божичко, колко студено беше. Не беше ял нищо от предния ден, беше отказал ястието, което му бяха предложили, но се радваше, че беше поискал още една риза, за да не трепери от студ. Нямаше да е редно да го видят как трепери. Биха помислили, че е от страх.

Той изкачи двете грубо сковани дървени стъпала и наведе глава, минавайки през рамката на прозореца, за да излезе на платформата, която бяха издигнали отвън точно под прозореца. Там, на тази своеобразна дървена сцена, вече имаше пет-шест други мъже, а навсякъде около нея се тълпяха хиляди — застанали прави, седнали в карети, качени на покриви, надвесени от балкони и всякакви други места, предлагащи видимост. Сега вече трябваше да се случи нещо, да има някаква реакция, нали така? Но когато той се изправи в дрезгавата светлина и пред техните погледи, те просто спряха да шават и сякаш замръзнаха под ледения вятър, фигурите им се сгушиха една в друга и замряха, мрачни и мълчаливи, невярващи. Все още не можеха да го проумеят.

На сцената бяха забити четири железни скоби. Щяха да го завържат и разпънат между скобите, ако започне да се противи, но това беше само още един знак колко малко го познаваха. Той не би се съпротивлявал. Беше роден за по-добър край от това. Просто щеше да каже няколко думи пред навалицата и това щеше да бъде достатъчно. Молеше се коленете му да не го предадат; вече му се бяха събрали достатъчно предателства. Подадоха му малка шапка, под която натъпка косата си внимателно и спокойно, като че ли се подготвя за обикновена разходка в парка със съпругата и децата си. Трябваше да се представи

подобавашо. Той хвърли наметалото си на земята, за да го виждат по-добре.

О, небеса! Студът го проряза, сякаш се протегна право към разтуптяното му сърце, за да го превърне моментално в камък. Пое си въздух дълбоко, със свистене, за да се съвземе от шока. Не бива да потрепва! И ето, пред него се изправи капитанът на неговата гвардия, по челото му блестяха зрънца пот въпреки времето.

— Само няколко думи, капитане. Ще кажа само няколко думи — той ровеше в ума си за тях.

Капитанът поклати глава.

— За бога, и най-простият човек на света има правото да каже няколко думи.

— Вашите няколко думи биха ми коствали живота, сър.

— Както моите думи и мисли ми костваха моя. Това, в което вярвам, ме доведе тук и се оказа по-ценно от живота ми. Ще го споделя още един, последен път.

— Не мога да Ви позволя. Наистина съжалявам. Но не мога.

— Дори сега ли ще ми откажеш?

Хладнокръвието в гласа му бе изместено от парещо възмущение и нова вълна на паника. Не можеше да стане така.

— Сър, това не е в моите ръце. Простете ми.

Капитанът понечи да го докосне по ръката, но пленникът се отдръпна, а очите му горяха в укор.

— Може да заглушите гласа ми, но никога няма да ме превърнете в това, което не съм. Аз не съм страхливец, капитане. И нямам нужда от ръката ви!

Капитанът се оттегли, смъррен.

Беше време. Нямаше повече думи, нямаше повече суетня. Нямаше къде да се скрие. Това беше моментът, в който и те, и той самият щяха да надникнат дълбоко в него и да открият що за човек е в действителност. Пое си още един дълбок дъх, който изгори гърдите му, но го задържа колкото можеше, докато гледаше небесата. Свещеникът в своите напеви говореше как смъртта е най-големият триумф над земното зло и над болката, но той не откриваше никакво вдъхновение, никакъв лъч светлина по пътя, който му предстоеше, никакво божествено спасение, а само свъсеното, стоманено небе на английската зима. Осъзна, че юмруците му все още са свити и че ноктите на

пръстите се забиват в дланите; с усилие ги разтвори и отпусна ръце от двете страни на панталоните. Тиха молитва. Още един дъх. После се наведе с благодарност към Бога, че в коленете му все още бе останала достатъчно сила, за да се отпусне на тях бавно и с достойнство, както беше репетираше в стаята си през нощта, и да легне изпънат на грубата дървена платформа.

Дори тогава от тълпата не се отрони и звук. Думите, които искаше да изрече, може би нямаше да ги вдъхновят или развълнуват, но поне щяха да бъдат неговата истина. Обзеха го бесове, докато осъзнаваше цялата несправедливост и безизходица. Дори нямаше да има шанс да обясни. С нарастващо отчаяние погледна лицата около себе си, мъжете и жените, заради които и двете страни бяха водили тази война и които сега стояха с празни погледи пред него — пешки, неразбиращи играта. И все пак може и да бяха тъпанари, но бяха неговият народ, за чието спасение бе длъжен да се бори срещу тези, които щяха да покварят закона за собствена изгода. Той беше загубил, но правотата на неговата кауза рано или късно щеше да се разбере. Рано или късно. Пак би постъпил по същия начин, ако му се дадеше нов шанс, нов живот. Това беше негов дълг, нямаше да има избор. Както нямаше избор и сега на тази гола дървена сцена, която все още миришеше на смола и пресни стърготини. И те щяха да разберат, нали? Рано или късно?...

Една дъска проскърца до лявото му ухо. Лицата на хората в тълпата изглеждаха замръзнали, сякаш времето беше спряло, сякаш гледаше огромна фреска, в която никой не помръдва. Пикочният му мехур щеше да се пръсне — дали беше заради студа, или от чист ужас? Колко още? Концентрация, може би молитва? Концентрирай се! Очите му се спряха на едно малко момче на не повече от осем години, дрипаво, с полепнали трохи по мръсната си брадичка, което беше спряло да дъвче комата хляб и чиито невинни кафяви очи се бяха разширили в очакване и гледаха на около метър над главата му. Божичко, колко беше студено, никога не му е било толкова студено! И изведнъж думите, които толкова се беше мъчил да си спомни, се върнаха и го заляха, като че ли някой беше отприщил душата му.

И през година хиляда шестстотин четиридесет и девета те накараха своя сеньор, крал Чарлз Стюарт, Защитник на вярата и по

наследствено право крал на Великобритания и Ирландия, да коленичи, и отрязаха главата му.

* * *

В ранните часове на зимния ден, в една спалня с гледка над 160-декаровата градина на двореца, която не съществуваше по времето, когато Чарлз Стюарт пое пътя към следващия живот, неговият потомък се събуди стреснат. Влажната яка на пижамата лепнеше по врата му, докато лежеше по лице върху твърдата като тухла възглавница, пропита с пот, но все пак му беше студено като... като в смърт. Той вярваше в силата на сънищата и в тяхната способност да разкриват мистериите на вътрешното ни същество, затова имаше навика да ги записва веднага след събуждането си, като се пресегне за тефтерчето, което държеше за тази цел до леглото. Но не и този път. Нямаше нужда. Никога нямаше да забрави вонята на тълпата, примесена с мирис на смола и стърготини, нито пък цвета на тежкото металическо небе в този мразовит следобед. Нито невинните, очакващи очи на момчето с изцапана брадичка и полепналите по нея трохи. Нито усещането за ужасното отчаяние, че му бяха попречили да каже последните си думи, с което бяха направили саможертвата му безсмислена, а смъртта му — напразна. Никога не би го забравил. Колкото и да се опитва.

ЧАСТ ПЪРВА

ГЛАВА ПЪРВА

ДЕКЕМВРИ: ПЪРВАТА СЕДМИЦА

*Никога не пресичай непознат мост на
гърба на слон.*

Китайска поговорка

Поканата не беше просто ей така, той не правеше нищо просто ей така. Беше настояща, нетърпяща възражение — обаждане от един човек, който е свикнал повече да командва, отколкото да примамва. Той я очакваше за закуска и през ум не му минаваше, че тя може и да откаже. Особено в ден като този, в който се сменят министър-председатели: един е вън, друг е вътре и да живее волята на народа. Това беше ден, в който всеки трябваше да си направи сметките наново.

Бенджамин Ландлес сам отвори вратата, което й се стори странно. Това беше апартамент, чието предназначение беше да прави силно впечатление, с прекалено много дизайнерски намеси и без грам личен вкус, от този тип апартаменти, където очакваш ако не портиер, то поне секретарка или асистент да бъде наоколо, да приготвя кафето и да любезничи с гостите, като същевременно следи те да не забегнат с някоя от картините на импресионисти, които красят стената. Ландлес сам по себе си беше интересна картинка. Имаше широко лице със скули с цвят на сини сливи, с месеста кожа, която започваше да увисва като восък от разтопена свещ. Туловището му беше огромно, а ръцете му — груби като на черноработник, и репутацията му съответстваше на физическите му черти. Вестникарската му империя, начело с „Кроникъл“, беше изградена, разбивайки както стачки, така и много кариери; в голяма степен той беше човекът, съсипал кариерата на мъжа, който в този момент чакаше да го приемат в двореца, за да се откаже от властта и престижа на поста министър-председател.

— Г-це Куин. Сали. Толкова се радвам, че успя да дойдеш. Отдавна искам да се срещна с теб.

Тя знаеше, че това е лъжа. Ако беше искал да се срещнат по-рано, със сигурност щеше да го е уредил. Той я поведе навътре към голямата стая в центъра на този панорамен пентхаус. Външните стени бяха почти изцяло от подсилено стъкло и предлагаха великолепна гледка към сградите на Парламента от другата страна на река Темза, а подът сякаш беше покрит с останките от половин екваториална гора. Не беше зле за момче от малките улички на Бетнал Грийн^[1].

Покани я да седне, като посочи едно внушително канапе пред масичка, осеяна с димящи подноси храна за закуска. Нямаше и следа от готвача, който вероятно само преди минути беше приготвил всички тези ястия и изгладил белите ленени салфетки. Тя отказа храната, но той не се обиди. Свали сакото и се зае със собствената си чиния, докато тя отпиваше от чаша черно кафе и чакаше.

Той изяде закуската си, сякаш нищо друго не го интересуваше; етикетът и маниерите не бяха силните му страни. От време на време пускаше по някоя реплика, но вниманието му бе насочено повече към яйцата, отколкото към нея и за момент тя се зачуди дали той вече не е решил, че е сбъркал, като я е поканил. Вече я караше да се чувства уязвима.

— Сали Куин. Родена в Дорчестър, щата Масачузетс. Момиче на тридесет и две, което вече си е изработило завидна репутация в сферата на социологическите проучвания. И то в Бостън, който не е лесен град за една жена, попаднала сред всички тези твърдоглави мъжкарите от скапан ирландски произход.

Тя самата го знаеше много добре; нали се беше омъжила за един от тях. Ландлес си беше написал домашното, беше се докопал до миналото ѝ и искаше ясно да го покаже. Очите му търсеха нейната реакция изпод тежките вежди, сплетени като въжета.

— Бостън е чудесен град, познавам го добре. Кажи ми защо реши да зарежеш всичко, което си изградила там, за да дойдеш в Англия и да започнеш отначало? И то от нулата?

Той направи пауза, но не получи отговор.

— Заради развода, нали? И заради смъртта на бебето?

Той видя как Сали стиска челюст и се зачуди дали ще последва буря от ярост, или тя просто ще си излезе. Но знаеше, че няма да има

сълзи. Не беше от този тип, това личеше в очите ѝ. Не беше неестествено слаба, нито прищипана в кръста, както диктуваше съвременната мода, красотата ѝ беше по-скоро класическа, ханшът ѝ може би беше с един-два сантиметра по-широк, но извивките бяха ясно очертани. Изглеждаше безупречно. Кожата на лицето ѝ беше гладка, по-тъмна и с повече блясък от всяка английска роза, а чертите ѝ сякаш бяха внимателно изсечени от скулптор. Устните бяха пълни и изразителни, скулите — високи, дългата ѝ коса беше гъста и толкова наситено черна, че би я помислил за италианка или еврейка. Но все пак най-необичайната ѝ черта беше носът, прав и леко дълъг, с плосък край, който потрепваше, докато говори, и ноздри, които се разширяваха от енергия и емоция. Това беше най-провокативният и чувствен нос, който той беше виждал някога; нямаше как да не си го представи на възглавница. Но очите го притесняваха, те сякаш нямаха място на това лице. Имаха формата на бадеми, пълни с червеникавокафявите и зелени цветове на есента, бистри като очите на котка, но скрити зад възголеми очила. Очите ѝ не искряха, както трябва да искрят женските очи, както може би някога са искрели, помисли си той. Те излъчваха леко недоверие, сякаш криеха или пазеха нещо.

Тя се загледа през прозореца и не му обърна внимание. До Коледа оставаха само няколко седмици, но все още не се усещаше типичното за сезона настроение във въздуха. Празничният дух бе захвърлен в преливащите канавки и денят някак си не изглеждаше подходящ за смяна на министър-председатели. Една чайка, отнесена навътре в сушата от бурите на Северно море, се бореше с вятъра точно пред прозореца, нейните крясъци като че ли сипеха обиди по разфучалото се небе и изказваха завист към закуската пред тях, пробиха си път през двойната дограма на стъклопакета, преди най-после чайката да бъде отвята. Сали я гледаше как изчезва в сивотата.

— Не очаквайте да бъда разстроена или обидена, господин Ландлес. Фактът, че имате достатъчно пари и влияние, за да си напишете домашното, не ме впечатлява. Нито ме ласкае. Свикнала съм с мен да интимничат бизнесмени на средна възраст.

Обидата беше преднамерена; тя искаше да му покаже, че няма да му се остави.

— Вие искате нещо от мен. Нямам представа какво, но съм готова да ви изслушам. Стига да става дума за бизнес.

Тя кръстоса крака бавно и отчетливо, за да се увери, че той ще забележи. Още от ранна възраст нямаше съмнение, че мъжете намират тялото ѝ за привлекателно, и заради тяхното натрапчиво внимание тя никога не бе имала възможността да гледа на сексуалността си като на вълнуващо тайнство, а само като на инструмент, с който да си пробива път в този труден и свидлив свят. Беше решила отдавна, че ако сексът ще бъде разменна валута, то тя щеше да го превърне в бизнес актив, за да отваря вратите, които иначе ще бъдат заключени. А на мъжете можеше да се разчита да мислят с оная си работа.

— Много сте пряма, г-це Куин.

— Предпочитам да прескочим глупостите, вместо да задълбаваме. А и аз също мога да играя вашата игра.

Тя се отпусна на облегалката на канапето и започна да брои на пръстите с перфектен маникюр на лявата си ръка.

— Бен Ландлес. Години... за да уважим всеизвестната ви суетност, нека кажем, че не сте точно около менопаузата. Едно кораво копеле, което е родено в нищета, а сега контролира една от най-големите медийни корпорации в тази страна.

— Която скоро ще бъде най-голямата — прекъсна я тихо той.

— Която скоро ще превземе „Юнайтед Нюзпейпърс“ — кимна тя — когато министър-председателят, когото номинирахте, подкрепихте и на когото фактически собственоръчно връчихте победата, заеме поста си само след няколко часа и отмени това леко неудобство — антимонополната политика на своя предшественик. Сигурно сте празнували цяла нощ, изненадана съм, че имахте апетит за закуска. Но пък вие притежавате репутацията на човек с неутолим апетит. Във всякакъв смисъл.

Тя говореше почти съблазняващо, с внимателно отработен акцент, омекотен, но осезаем. Искаше хората да я забелязват и да я запомнят, да я различават сред множеството. Гласните ѝ все още носеха говора на Нова Англия, малко по-дълги и мързеливи от лондонските, а интонацията беше грубовата, сякаш идваше от опашките пред бюрото за безработни в Дорчестър.

— И? Какво си наумил, Бен?

Една усмивка се заигра по месестите устни на издателя, но очите му останаха строги и я наблюдаваха внимателно.

— Не съм правил сделка. Подкрепих го, защото смятах, че е най-подходящият човек за тази работа. Няма да има лична отплата. И аз ще разчитам на късмета си, както всички останали.

Тя подозираше, че това е втората лъжа в разговора, но я пусна да мине покрай нея.

— Каквото и да стане, това е началото на нова ера. Смяната на министър-председатели означава нови предизвикателства. И нови възможности. Подозирам, че той ще е по-склонен да остави хората да правят пари, отколкото беше Хенри Колингридж. И това е добра новина за мен. А потенциално и за теб.

— Дори ако вземем предвид, че всички икономически показатели вървят надолу?

— Точно това имам предвид. Твоята компания за социологически проучвания е в бизнеса от... колко, почти две години? Стартирала си добре, уважавана си. Но си малка, а малки лодки като твоята може да потънат, ако нещата се влошат през следващите няколко години. Така или иначе, и ти като мен нямаш много търпение да правиш бизнес с трици. Искаш да успееш, да се изкачиш на върха. И затова ти трябва кеш.

— Не и твоят кеш. Ако в бизнеса ми се наливат медийни пари, това ще съсипе всичкото доверие, което съм изградила. Моят бизнес е да правя обективен анализ, а не да хуля и да сплашвам покрай няколкото разгопени знаменитости, сложени там, за да вдигат тиража.

Той обходи с език устата си, сякаш разсеяно се опитваше да извади парче от закуската, заседнало между зъбите му.

— Подценяваш се — промърмори той.

Отнякъде извади клечка за зъби, която пъкна в устата си като гълтач на мечове и започна да рови в далечните ъгълчета на челюстта си.

— Анкетите на общественото мнение не са обективен анализ. Те са новини. Ако даден редактор иска да задейства изданието, наема хора като теб, за да направят някои проучвания. Той знае какви отговори му трябва и с какво заглавие ще излезе, просто има нужда от малко статистика, за да замирише на достоверност. Анкетите са оръжията на гражданската война в мирно време. Те могат да убият едно правителство, да покажат ценностите на една нация, да установят, че обичаме палестинците или че мразим ябълковите сладкиши.

Той се оживи, набираше инерция и темата му прилягаше. Ръцете му бяха оставили устата на мира и сега бяха свити пред него, сякаш душеше некомпетентен редактор. Нямаше и следа от клечката за зъби; може би просто я беше погълнал, както правеше с повечето неща, които му пречеха.

— Информацията е власт — продължи той. — И пари. Много от твоята работа е свързана с компаниите в Ситито, например такива, които се готвят да глътнат други компании. Твоите проучвания им показват как е най-вероятно да реагират акционерите и финансовите институции, дали ще дадат своята подкрепа, или просто ще захвърлят компанията срещу малко бърз кеш. Превземането на една компания си е война на живот и смърт, що се отнася до въпросната компания. И тази твоя информация е много ценна.

— И взимаме доста добри хонорари за тази си работа.

— Не говоря за хиляди или десетки хиляди — изджавка презрително той. — Това са жълти стотинки. Информацията, за която говорим, ще ти позволи сама да посочиш цифрата.

Той направи пауза, за да провери дали ще последва крясък на засегната професионална чест, но вместо това тя подръпна сакото си откъм гърба, защото се бе набрало от канапетото, като по този начин разкри и акцентира извивките на гърдите си. Той го прие като окуражаващ знак.

— Ти имаш нужда от пари. За да разшириш дейността си. Да сграбчиш индустрията със социологическите проучвания за топките и да станеш нейна кралица. Иначе ще се удавиш в рецесията. Би било много жалко.

— Поласкана съм от този бащински интерес.

— Не се очаква от теб да се ласкаеш. А да изслушаш едно предложение.

— Това ми беше ясно още като получих поканата. Въпреки че в някакъв момент започнах да си мисля, че съм тук, за да слушам лекции.

Вместо да отговори, той се надигна от стола и отиде до прозореца. Облаците, сиви като хладно оръжие, се бяха спуснали още по-надолу и пак валеше. Един шлеп се бореше с каскадите около моста Уестминстър, мъчейки се нагоре по течението на иначе обичайно спокойната река, която декемврийските ветрове сега бяха превърнали в

кална и гадна супа от градски боклуци и мазут. Той се загледа по посока на парламента с ръце, натъпкани дълбоко в гънките на тумбестите си панталони, и се почеса.

— Нашите лидери там, отсреща — безстрашните защитници на националното благоденствие. Тяхната работа е пълна със споделени тайни, с информация, която само чака да бъде превърната в сензация или манипулация. И всяко едно от тези копелета би изпяло всичко, което знае, стига това да е в негова полза. Няма нито един политически редактор в града, който да не знае всяка думичка от последното събрание на кабинета само часове след края на срещата, нито пък генерал, който да не е изнасял поне един таен рапорт, преди да влезе в битка за бюджета по отбраната. Или пък ми намери един политик, който да не се е опитвал да подкопае свой съперник със слухове за сексуалния му живот.

Въртеше ръце в джобовете на панталона си като весла на огромен кораб, който се мъчи да хване вятъра.

— Министър-председателите са най-лоши — изсумтя презрително той. — Ако искат да се отърват от някой министър, първо ще го смачат в пресата с истории, че е пияница или предател. Вътрешната информация. Тя движи света.

— Вероятно това е причината да не се занимавам с политика — каза замислено тя.

Той се обърна към нея и я откри на пръв поглед заета с това да маха откъснат косъм от косата си, попаднал върху пуловера ѝ. Когато се увери, че има пълното му внимание, тя спря да си играе с него и отново се скри в гънките на коприненото си сако.

— И какво ще ми предложиш да направя аз?

Той седна до нея на канапето. Без сако, огромното му туловище сега бе обвито само с една риза, шита по поръчка. Физическото му присъствие, изненадващо за набитото ѝ модно око, беше наистина впечатляващо.

— Ще ти предложи да спреш да бъдеш на опашката и да престанеш да си жена, която може с години да се мъчи да стигне върха, но никога да не успее. Предлагам партньорство. С мен. С твоята експертиза — и двамата знаеха, че той имаше предвид вътрешна информация — подкрепена от моето финансово влияние. Може да бъде могъща комбинация.

— Но какво печеля аз?

— Гаранция за оцеляване. И шанс да изкараш много пари, да стигнеш там, където искаш. Отгоре на камарата. Да покажеш на бившия си съпруг, че не само можеш да оцелееш без него, но и да успееш. Това искаш, нали?

— И как очакваш да се случи всичко това?

— Да съберем ресурсите си. Твоята информация и моите пари. Ако се случва нещо в Ситито, аз искам да бъда част от това. Ако се появим там преди глутницата, потенциалните награди могат да бъдат огромни. Двамата с теб ще делим всичко наполовина.

Тя събра палец и показалец пред лицето си, между тях носят й беше като изразително махало.

— Извинявай, но ако те разбирам правилно, това не е ли съвсеее леко незаконно?

Той отвърна с мълчание и изражение на безкрайна скука.

— И звучи като ти да поемаш целия риск — продължи тя.

— Рискът е част от живота. Нямам против да поемам риск с партньор, когото познавам и на когото имам доверие. Сигурен съм, че можем да се научим да си имаме доверие и да станем много близки.

Той се пресегна и погали опакото на ръката й; в погледа й просветна отвращение и за момент очите й станаха стъклени.

— Преди да попиташ, това да вляза в леглото ти, не е задължителна клауза в сделката ни — не, не ме гледай така невинно и обидено. Развяваш циците си пред мен от момента, в който седна, така че, както сама каза, нека прескочим глупостите и да говорим направо. Да те видя легнала по гръб, би било голямо удоволствие, но тук става дума за бизнес, а при мен бизнесът е на първо място. Нямам никакво намерение да прецаквам това, което може да се окаже първокласна сделка, като оставя мозъка ми да слезе между краката. Ще го начукаме на конкуренцията, а не един на друг. Така че... какво решаваш? Имаш ли интерес?

Като по поръчка телефонът изчурулика от далечния край на стаята. Той изгрухтя с раздразнение, надигна се и тръгна натам, но докато вървеше, в него се появи и едно очакване; беше предупредил да не го безпокоят, освен ако... Изджавка кратко в слушалката, преди да се върне към гостенката си, разперил широко ръце.

— Невероятно. Чашата ми се препълва. Това беше обаждане от „Даунинг стрийт“. Явно новият ни министър-председател иска да говорим веднага щом се върне от двореца, така че се налага да тръгвам. Не е редно да го карам да чака.

Лицето му от разтопен восък беше изкривено в нещо като ухилена гримаса. Тя щеше да бъде център на неговото внимание само още няколко секунди; друго място и друг партньор го зовяха. Вече се намъкваше в палтото си.

— Направи този ден специален за мен. Приеми.

Тя се пресегна за чантата си, която лежеше на канапето, но той хвана ръката ѝ — нейната потъна в огромната му грубовата длан. Бяха много близо и тя усещаше топлината на тялото му, мириса му и силата на това туловище, което беше способно да я смаже на момента, ако така реши. Но в поведението му нямаше заплаха, докосването му беше изненадващо нежно. За момент тя се усети обезоръжена, почти възбудена. Носът ѝ потрепна.

— Ти отивай да оправяш счетоводните баланси на нацията. Аз ще си помисля за моите.

— Помисли внимателно, Сали, но не мисли твърде дълго.

— Ще видя какво пише в хороскопа ми. Ще държа връзка.

В този момент с пронизващ крясък чайката направи още една атака и насра прозореца, оставяйки стичащо се петно. Той изпсува.

— Казват, че е на късмет — засмя се неспринудено тя.

— Късмет? — изръмжа той, докато ѝ отваряше вратата. — Кажй го на този, дето ще мие скапаните стъкла!

[1] Малко, бедно градче в близост до Лондон. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ВТОРА

*В двореца си човек ще спи неспокойно, ако
иска да остане в него.*

Не стана, както беше очаквал. Тълпата беше много по-рехава, отколкото в предишни години; наистина не повече от двадесетина човека стояха пред портите на двореца, свили вратове като костенурки под чадъри и найлонови дъждобрани — това даже не можеше да се нарече тълпа. Може би на великия британски народ вече не му пукаше кой ще става министър-председател.

Той се облегна назад в меката седалка на колата, впечатляващата му осанка се открояваше върху фината кожена изработка, а уморената му усмивка загатваше за едно почти неохотно примирение с отредения му дълг. Лицето му беше издължено, кожата — остаряла, но все още опъната под брадичката. Това, което показваше през прозореца на колата, беше като един аскетичен бюст-паметник на римлянин с изтъняла пясъчно сребриста коса, внимателно пригладена назад, за да се открие максимално лицето. Беше облечен в обичайния си графитен двуредов костюм с ярка, почти контешка копринена кърпичка, която изригваше от горния джоб — предпочитание, което беше развил с времето, за да се отличава от типичните уестминстърски орди с техните банални вратовръзки като коледни чорапчета и костюми от „Маркс & Спенсър“. В интервали от няколко секунди се навеждаше надолу и криейки се зад седалката, дърпаше от цигарата, която държеше под нивото на прозореца — единствената външна проява на напрежението и вълнението, което бълбукаше отвътре. Напълни дробовете си с никотин и не помръдна така няколко секунди, усещайки как гърлото му пресъхва и в очакване сърцето му да забави своя ритъм.

Многоуважаемият Франсис Юън Ъркарт, народен представител, помахаше машинално от задната седалка на новия си министерски ягуар към скупчилата се групичка зяпачи, докато влизаше във вътрешния двор на Бъкингамския дворец. Съпругата му, Мортима, бе опитала да

смъкне прозорците, за да може всички телевизионни оператори да ги хванат по-добре, но беше открила, че прозорците на служебната кола са дебели повече от два сантиметра и са циментирани на мястото си. Шофьорът я увери, че само пряко попадение от минохвъргачка с бронебойни снаряди би могло да ги отвори.

Последните няколко часа бяха почти комични. След като резултатите от вота бяха обявени в шест часа предишната вечер, той побърза да се върне в къщата си на улица „Кеймбридж“ и там да почака с жена си. Какво точно да почака, и той самият не знаеше. Какво се очакваше да направи сега? Нямаше кой да му каже. Висеше до телефона, който упорито отказваше да звъни. Очакваше например поздравително обаждане от някой колега в Парламента, може би от президента на САЩ или най-малкото от леля му, но вече се усещаше предпазливостта от страна на колегите му към човек, който доскоро им е бил равен, но сега им е господар; президентът не би се обадил, преди той официално да бъде обявен за премиер, а възрастната му леля явно беше решила, че телефонът му ще дава заето с дни. В отчаянието си да споделят радостта с някого, той и Мортима се заеха да позират за снимки пред вратата на дома си и да бърбят с журналистите, които чакаха на тротоара отпред.

Търкарт не беше общителен по природа още от детството си, прекарано в скитане само с едно куче и торбичка, пълна с книги, из храсталаците на семейните земи в Шотландия. Още оттогава се чувстваше най-комфортно в собствената си компания, но тя не му стигаше. Имаше нужда от другите не само за да е между тях, а и за да се съпостави с тях. Това го доведе на юг, това и финансовото отчаяние, ударило планинските райони на Шотландия. Дядо му беше починал, без да измисли как да се отърве от користните лапи на държавната хазна; баща му със своята болезнена сантименталност и сляпо следване на традициите беше съсипал наследството. Франсис беше видял как богатството и общественото положение на родителите му увяхват като попарен ябълков цвят. Той се беше измъкнал, докато все още имаше какво да се изкара от тежко ипотекирани поля и имоти, и остана глух за настойчивите молби на баща си относно семейната чест, които в пристъп на отчаяние се превърнаха в сълзи и хули, и в крайна сметка той се отрече от сина си. И в Оксфорд не му беше много по-добре. Детската му любов към книгите доведе до брилянтна

академична кариера и доцентура по икономика, но този живот не му беше по мярка. С времето беше намразил намачканите униформи от рипсено кадифе и наостреното четене на морал, за които много от неговите колеги сякаш си умираха, и му беше писнало от влагата и мъглите, които идваха от река Чървел, както и от дребнавите позърски разговори за политика, които бяха основна тема на вечерите с по-възрастните професори. Една вечер аулата беше избухнала в масов интелектуален оргазъм, докато бичуваше един млад гост лектор, заместник финансов министър, който за малко да избяга с крясъци; за повечето от присъстващите това само потвърждаваше възгледите им относно некомпетентността на Уестминстър, но за Ъркарт това миришеше на нови възможности. И така той избяга и от плодородните поля на семейството си, и от заострените кули на мечтателите академици, за да се издигне бързо, като през цялото време отделяше усилия и внимание да поддържа репутацията си на човек на науката. Така караше другите да се чувстват по-нисши от него, а в политиката това беше половината от играта.

Чак след втората фотосесия, около осем и тридесет вечерта, телефонът се събуди. Обаждане от двореца, личният секретар. Дали би му било удобно да мине около девет часа на следващата сутрин? Да, би ми било много удобно, благодаря много. И тогава се отприщиха и другите обаждания. Колеги от Парламента, неспособни вече да контролират неспокойствието си за това дали ще им предложи нова работа на сутринта, или ще им вземе старата. Редактори на вестници, които сякаш още не бяха решили дали с умилкване, или със заплахи да си осигурят ексклузивно интервю. Загрижени бюрократи от държавните служби, които бързаха да се уверят, че нито един от административните детайли няма да бъде оставен на произвола. Президентът на рекламната агенция на партията, който беше пил и не можеше да спре словоизлиянията си. И Бен Ландлес. С него нямаше реално разговор, просто дрезгав смях от другата страна на телефонната линия и несъмнено звукът от тапа на шампанско. На Ъркарт му се беше сторило, че чува поне един женски кикот във фона. Ландлес празнуваше и имаше пълното право. Той беше най-първият и най-прекият поддръжник на Ъркарт и двамата заедно бяха изманипулирали, изцедили и изтормозили Хенри Колингридж дотолкова, че той да се пенсионира преждевременно. Ъркарт му беше

длъжник неизмеримо много, а типично в негов стил медийният магнат не беше се показал като престорено свенлив и беше определил своето мерило.

Все още мислеше за Ландлес, докато ягуарът минаваше покрай дясната арка пред двореца и паркираше в централния двор. Шофьорът натисна спирачката плавно, внимателен не само заради царствената обстановка наоколо, но и поради факта че няма как рязко да спреш четирилонния брониран ягуар, без да причиниш неудобство за пътниците и без да рискуваш да задействаш паниксистемата, която изпращаше пряк сигнал до Информационния отдел в Скотланд Ярд. Колата спря не под дорийските колони на главния вход, който се използваше от повечето посетители, а до една много по-малка врата отстрани, където, усмихнат и приветлив, стоеше личният секретар. Той отвори пъргаво вратата и даде знак на един адютант, който да отведе Мортима Ъркарт към залата за кафе и любезни разговори, докато той самият поведе Ъркарт по малко, изтънчено позлатено стълбище до една почти квадратна чакалня. Завъртяха се там около минута, обградени от маслени картини на конни състезания от викторианския период и една малка статуя на ренесансови любовници (в която скулпторът беше дал свобода на изкуството си без излишни задръжки), докато секретарят, без да си погледне часовника, обяви, че вече е време. Той пристъпи към високите двойни врати, почука лекичко три пъти и ги разтвори, приканвайки Ъркарт навътре.

— Г-н Ъркарт. Заповядайте!

На фона на тежката пурпурна завеса, която закриваше един от високите прозорци, които стигаха от тавана до пода, стоеше кралят. Той кимна уважително в отговор на почтителния поклон на Ъркарт и го прикани напред. Политикът пресече цялата стая и чак когато почти беше стигнал монарха, той направи малка крачка напред и подаде ръка. Зад Ъркарт вратите вече се бяха затворили; двамата мъже, единият управник по наследствено право, другият — с политическа победа, останаха сами.

Ъркарт се зачуди защо в стаята е толкова студено, поне два-три градуса под нормалната температура, и колко изненадващо вяло беше кралското ръкостискане. Двамата мъже стояха един пред друг и сякаш нито един от тях не знаеше как да започне. Кралят подръпна маншетите си и се засмя кратко.

— Не се притеснявайте, г-н Ъркарт. Спомнете си, че и за мен е за пръв път.

Кралят, престолонаследник през половината си живот и монарх от по-малко от четири месеца, го поведе към два стола, които стояха от двете страни на изящната мраморна камина. Лъскави мраморни колони опасваха стените и крепяха балдахиновия таван с детайлни класически релефи на музите, а в нишите между колоните висяха огромни и тежки маслени портрети на кралските предшественици, рисувани от някои от най-великите художници за времето си. Ръчно изработени мебели стояха около огромен аксминстърски килим на червени и златисти цветя, който се простираше от единия край на стаята до другия. Това беше всекидневна, но само за крале или императори и сигурно не се беше променяла от сто години. Единствената нотка на неформалност идваше от едно бюро, сложено в далечния ъгъл, за да хваща светлината от един прозорец към градината, и изцяло покрито с хартии, брошури и книги, които сякаш бяха изригнали върху единствената друга вещ на него — телефона. Кралят имаше репутацията на добросъвестен четец — състоянието на бюрото му потвърждаваше, че е заслужена.

— Не съм съвсем сигурен откъде да започна, г-н Ъркарт — каза кралят, докато се настаняваха в столовете. — От нас се очаква да осъществим един исторически момент, но се оказва, че няма протокол за такива случаи. Нямам какво да ви дам, нямам мъдри съвети, нито дори официален печат, който да оставя във ваши ръце. Не се налага да ви приканвам да целувате ръката ми или да полагате клетва. Всичко, което трябва да направя, е да ви предложа да сформирате правителство. И вие ще го направите, нали така?

Очевидната искреност на неговия суверен накара госта да се усмихне. Ъркарт беше в началото на шестдесетте си години, десет години по-възрастен от краля, въпреки че разликата във възрастта изглеждаше по-малка; лицето на по-младия мъж беше по-изопнато и изпито, отколкото предполагаха годините му, косата беше в бързо отстъпление нагоре по темето му и се виждаха наченките на прегърбване. Говореше се, че кралят е заменил пълната си липса на интерес към материалното с живот, посветен на мъчителни душевни търсения, и преумората се виждаше ясно. Ъркарт можеше лесно да се усмихва и да влиза в непринуден разговор като всеки политик; той владееше интелектуалната отчужденост на академик, както и

способността да се отпуска, присъща на човек, упражнявал уменията си да манипулира и ако се налага, да мами, а кралят не притежаваше нито едно от тези качества. Ъркарт не беше нервен, само му беше студено; всъщност започваше искрено да съчувства на по-младия мъж за неговата сериозност и обремененост. Наведе се напред.

— Да, Ваше Величество. За мен ще бъде чест да сформирам правителство от Ваше име. Само се надявам колегите ми да не са си променили мнението от вчера.

Кралят пропусна проявата на лек хумор, докато се бореше със собствените си мисли, и една дълбока бръчка проряза челото на лицето, което беше изобразено на милиони сувенирни чаши, чинии, подноси, тениски, хавлии, пепелници и дори на няколко цокала, повечето от тях произведени в Далечния изток.

— Знаете ли, искрено се надявам, че това вещае нещо добро: нов крал и нов министър-председател. Има толкова много работа. Ето ни на прага на ново хилядолетие, нови хоризонти. Кажете ми: какви са вашите планове?

Ъркарт разпери ръце.

— Аз едва... нямаше много време, сър. Ще ми е нужна поне седмица, трябва да се направят промени в правителството, да се поставят някои приоритети...

Той говореше стандартните празни политически приказки. Знаеше какви опасности се крият в това да даваш предписания, и лидерската му кампания се основаваше на годините опит, а не на конкретни решения. Той гледаше отвисоко на всякакви догми и се отнасяше към тях с академично презрение, с мрачно задоволство следеше как по-младите му опоненти се опитваха да компенсират липсата на стаж с подробни планове и обещания само за да открият, че са отишли твърде далеч и са оголили идеологическите флангове. Стратегията на Ъркарт срещу агресивните въпроси на журналистите беше да използва изтъркани фрази относно националния интерес и след това да звъни на редакторите им; това го беше прекарало през дванадесетте бурни дни на изборите, но сега имаше своите съмнения колко дълго още ще издържи игровият му план.

— Най-вече искам да изслушам всички.

Защо политиците изричаха такива ужасяващи клишета, които аудиторията все пак сякаш нехайно приемаше? Монархът кимаше в

тихо съгласие, седнал на ръба на стола, скованото му тяло се клатеше съвсем леко напред-назад.

— По време на своята кампания вие казахте, че се намираме на кръстопът, изправени пред предизвикателствата на новия век, докато надграждаме на базата на най-доброто от старото. „Да поощряваме промяната, докато подсигуряваме приемственост.“

Ъркарт разпозна фразата.

— Браво, г-н Ъркарт, моите поздравления. Ето едно възхитително обобщение на това, което смятам и за моя собствена задача.

Той склочи пръсти, образувайки кокалеста катедрала пред неизменно смръщеното си лице.

— Надявам се, че ще успея да намеря — че ще ми позволите да намеря — някакъв начин, колкото и малък да е той, да ви помогна с вашата задача.

В гласа му имаше нотка на опасение като човек, свикнал на разочарования.

— Но разбира се, сър, за мен ще е повече от удоволствие... имате ли нещо конкретно предвид?

Пръстите на краля се прехвърлиха към възела на неестетично тясната му вратовръзка и го пристегнаха почти болезнено.

— Г-н Ъркарт, конкретиката зависи от партийната политика и това е ваша компетенция. Не може да бъде моя.

— Сър, бих бил много благодарен да чуя всякакви мисли, които имате... — чу се Ъркарт сам да казва.

— Така ли? Бихте ли наистина?

В гласа му се появи нарастваща нотка на ентузиазъм, която той се опита да разсее твърде късно, като се засмя.

— Но трябва да внимавам. Докато бях просто престолонаследник, можех да си позволя лукса да имам собствено мнение и дори от време на време привилегията да го изразявам, но кралете не могат да се оставят да бъдат въвлечени в светските дебати и да заемат страна. Моите съветници ежедневно ми изнасят лекции по този въпрос.

— Сър — намеси се Ъркарт — ние сме сами. Аз бих приветствал Вашите съвети.

— Не, не точно в този момент. Имате достатъчно работа и не искам да ви задържам.

Той се изправи, за да покаже, че аудиенцията е към своя край, но не тръгна към вратата, а остана прав, допрял островърхата кула на пръстите си до кокалестия си, неравен нос, потънал в размисъл почти като в молитва.

— Но може би — ако ми позволите — има един въпрос. Напоследък чета вестниците.

Той посочи хаоса по бюрото.

— Сградите на старото Министерство на индустрията на улица „Виктория“, които предстои да бъдат съборени. Сегашните сгради са страшно грозни, една лоша реклама за модите през 20-и век, и заслужават да бъдат премахнати. Сам бих подкарал булдозера, и то с удоволствие. Но този парцел е един от най-важните в Уестминстър, близо е до сградите на Парламента и е рамо до рамо със самото абатство, което е един от най-великите ни духовнически паметници. И това ни предлага една рядка възможност, не мислите ли, да създадем нещо достойно за нашата ера; нещо, което с гордост да предадем на идните поколения? Толкова се надявам, че вие, че вашето правителство ще се уверите, че този парцел ще бъде разработен със... как да се изразя?

Той търсеше в окастрения от строгото възпитание речник подходящата дипломатическа фраза.

— Със симпатия.

Кралят кимна в одобрение на собствената си реплика и сякаш се окуражи от заинтригувания поглед на Търкарт.

— Да поощрим промяната, докато подсигури приемственост, както казва един мъдър човек. Знам, че министърът на околната среда разглежда няколко различни предложения и честно казано, някои от тях са толкова чудати, че биха били срам дори за някоя каторжническа колония. Не може ли поне веднъж в пестеливия си живот да направим избор, който да е в съответствие с характера на вече съществуващото в Уестминстърското абатство, да създадем нещо, което да показва уважение към постиженията на нашите предци, а не да ги обижда с някакъв заблуден модернизъм, правейки... — устните му потрепериха от възмущение — правейки мавзолей от неръждаема стомана, който

тъпче хората вътре в себе си и показва механичните си вътрешности отвън.

Страстите бяха започнали да взимат връх над неговата свитост и руменина оцвети бузите му.

Ъркарт се усмихна окуражително — изражение, което му идваше толкова естествено, колкото дишането.

— Сър, мога да Ви уверя, че правителството — искаше му се да каже „моето правителство“, но думите все още съхнеха зад изкуствените му зъби — ще постави на най-преден план въпросите по околната среда, когато взима решение.

Още баналности, но какво друго можеше да каже?

— О, толкова се надявам да е така. Вероятно трябва да се извиня, че повдигам въпроса, но разбрах, че Министерство на околната среда ще вземе финалното решение всеки момент.

За миг на Ъркарт му се прииска да напомни на краля, че това беше в голяма степен юридически въпрос, че много месеци бяха минали и много милиони бяха изтекли в официално запитване и планиране, което сега чакаше компетентния министър да вземе соломоновско решение. Той можеше да изкоментира, че в очите на много хора намесата на краля би изглеждала като равностойна на подкупване на журито. Но не го направи.

— Ще се заема. Имате думата ми, сър.

Бледосините очи на краля неизменно гледаха надолу, което ги караше да изглеждат искрени и често печални, сякаш натоварени с някакво чувство за вина, но сега те безспорно блестяха с ентузиазъм. Той протегна ръка към другия мъж.

— Г-н Ъркарт, смятам, че с вас ще се разбираме чудесно.

Без явна подкана личният секретар на краля се появи отново пред отворената врата и с почтителен поклон Ъркарт се насочи към него. Почти беше прекрачил прага, когато чу думите зад гърба си.

— Благодаря ви още веднъж, г-н министър-председател!

Министър-председател. Ето го най-после. За пръв път го чу. Беше успял.

* * *

— И... какво каза той?

Пътуваха в колата към „Даунинг стрийт“, когато съпругата му го извади от бляновете.

— Какво? Ами не много. Пожела ми на добър час. Говорихме за големите възможности пред нас. Разприказва се за един строителен обект близо до Уестминстърското абатство. Искане да се уверя, че ще построят нещо в стил като от времето на Тюдорите или някаква подобна глупост.

— Ще му угодиш ли?

— Мортима, ако искрените намерения можеха да строят храмове, цяла Англия щеше да бъде осеяна с неговите глупави прищевки, но вече не живеем в Тъмните векове. Работата на краля е да прави градински партита и да ни спести досадата да трябва да избираме президент, а не да ходи насам-натам и да се меси в държавните дела.

Мортима изсумтя в съгласие, докато ровеше за червило в чантата си. Тя беше от клана Къхуун, род, който водеше корените си пряко от древните крале на Шотландия. Още много отдавна им бяха отнети феодалните владения и неотчуждимите наследства, но тя никога не беше загубила чувството си за социална позиция и убеждението, че повечето модерни аристократи са натрапници — включително „настоящото кралско семейство“, както често ги наричаше. Кралската привилегия беше просто въпрос на това да се родиш или ожениш в правилното семейство, да чакаш някой да умре или от време на време да се надяваш на нечия екзекуция или убийство; спокойно можеше да бъдат Къхууните вместо Уиндзорите, би било и по-добре, защото са по-чистокръвни. Тя имаше склонност да става досадна по тази тема и Ъркарт реши да я избегне.

— Но разбира се, ще му угодя. По-добре крал със съвест, отколкото без, или поне така мисля, а и последното, което ми трябва, е да вкисна отношенията си с двореца. Така или иначе, сериозните битки са другаде и ще искам той и неговата популярност да бъдат на моя страна. Ще имам нужда от това.

Тонът му беше сериозен, а очите му — вперени в бъдещето, където виждаше предизвикателства.

— Но в крайна сметка, Мортима, аз съм министър-председателят, а той е кралят. Той трябва да прави това, което аз му

кажа, а не обратното. Работата му включва церемониалност и фалшива набожност, това е. Той е монарх, а не скапан архитект.

Минаха покрай Банкетната зала в Уайтхол, забавиха ход, когато приближиха бариерите в началото на „Даунинг стрийт“, и Ъркарт с облекчение отбеляза, че тук имаше много повече хора, отколкото пред двореца, които да махат и да го поздравяват, и това щеше да стои добре на камерите. Стори му се, че разпознава няколко млади лица, най-вероятно от щаба на партията бяха използвали прийома „тълпа под наем“. Жена му разсеяно оправи един кичур от косата му, докато неговото съзнание се обърна към предстоящите промени в кабинета, както и думите, които щеше да каже на прага и които щяха да бъдат предавани по телевизията в цял свят.

— И какво ще правиш? — настоя Мортима.

— Реално няма голямо значение — промърмори Ъркарт с ъгълчето на устата си, докато се усмихваше за камерите, когато колата зави по „Даунинг стрийт“. — Като крал новобранец човекът е неопитен, а като конституционен монарх е безсилен. Може да кълве точно колкото едно гумено пате. Но за щастие, по този въпрос аз съм съгласен с него. Майната му на модернизма!

Той помахаша, когато един полицаи дойде, за да отвори тежката врата на колата.

— Така че едва ли ще има никакви последствия...

ГЛАВА ТРЕТА

*Лоялността е порокът на нисшите класи.
Надявам се да съм над такива неща.*

— Остави тези хартийки, Дейвид. За бога, вдигни си носа от тях само за минутка на ден — гласът беше по-скоро напрегнат, отколкото агресивен.

Сивите очи останаха пасивни, не помръднаха от пачката документи, върху която бяха фиксирани, откакто той седна на масата да закусва. Единствената реакция, която се четеше по лицето му, беше раздразненото потрепване на изкусно подстригания му мустак.

— Трябва да тръгвам след десет минути, Фиона, просто се налага да приключа с това. Особено в ден като днешния.

— Трябва да приключим с нещо друго. Така че остави скапаните листчета!

С неохота Дейвид Майкрофт вдигна поглед точно навреме, за да види как ръката на съпругата му трепери толкова неудържимо, че разлива кафе над ръба на чашата.

— Какъв е проблемът, за бога?

— Ти. И аз. Това е проблемът — тя се мъчеше да се контролира.
— Нищо не остана от брака ни и аз искам да се махна.

Пресекретарят на краля и негов основен говорител автоматично превключи на дипломатичен режим.

— Виж, нека не правим скандал, не сега, много бързам и...

— Не осъзнаваш ли, че ние никога не правим скандали. Това е проблемът!

Чашата бе тресната върху чинийката, прекатури се и по покривката се разля заплашително кафяво петно. За пръв път той свали пачката с листа, всяко негово движение беше внимателно и отмерено, както всеки друг аспект от живота му.

— Може да си взема малко отпусका. Не днес, но... Можем да заминем някъде заедно. Знам, че отдавна не сме имали време да си

поговорим, както трябва...

— Не опира до липсата на време, Дейвид! Може да имаме цялото време на света и това няма да има никакво значение. Опира до теб и до мен. Причината да нямаме скандали е, че нямаме за какво да спорим. Няма страст, няма нищо. Нищичко. Има само една черупка. Мечтаех си как като пораснат децата и вече не са наша отговорност, нещата за нас могат да се променят — тя поклати глава. — Но ми писна да се самозаблуждавам. Никога няма да се променят. Ти никога няма да се промениш. Не мисля и че аз мога.

Тя говореше с болка и горчивина, попиваше сълзите от очите си, но все пак се контролираше. Нямаше злоба в гласа ѝ.

— Фиона... да не ти е зле? Нали знаеш, че жените на твоята възраст...

Тя се засегна от снизходителните му идиотщини.

— Жените след 40, Дейвид, имат своите нужди, своите чувства. Но ти откъде би могъл да знаеш? Кога за последен път ме погледна като жена? Кога за последно си погледнал която и да било жена?

Тя върна обидата и този път целеше да го заболи. Знаеше, че за да стигне до него, ще трябва да срути стените, които бе издигнал около себе си. Винаги е бил затворен, скрит, дребен на ръст мъж, който се опитваше да се справи със самовмнената си физическа малоценност, като се държеше официално и педантично във всичко, което правеше. Нямаше как да се намери дори едно непригладено косъмче по малката му и някак момчешка глава, дори посивелите кичури, които започваха да се появяват около тъмните слепоочия, изглеждаха по-скоро елегантни, отколкото като признак на остаряване. Той винаги седяше на закуска със сако, закопчано.

— Виж, има ли как това да почака? Знаеш, че трябва да съм в двореца след...

— Пак този скапан дворец. Той е твойт дом, твойт живот, твоята любов. Единствената емоция, която показваш напоследък, е за тъпата ти работа и този нещастен крал.

— Фиона! Няма нужда от такива приказки. Не го намесвай — мустакът му, с леко червеникав нюанс, се наежи от негодувание.

— Как да не го намесвам? Ти служиш на него, а не на мен. Неговите нужди са на първо място. Той спомогна за разпадането на брака ни много повече, отколкото ако ти си беше хванал любовница,

така че не очаквай от мен да се кланям и да любезнича като всички останали.

Той погледна нетърпеливо часовника си.

— Виж, за бога, не може ли да проведем този разговор довечера? Може да си дойда по-рано.

Тя попиваше петното от кафе със салфетка, опитвайки се да отложи момента, в който ще срещне погледа му. Гласът ѝ вече беше спокоен, решителен.

— Не, Дейвид. Довечера ще бъда с друг.

— Има друг? — думите заседнаха в гърлото му, бе очевидно, че не беше му хрумвала подобна възможност. — Откога?

Тя вдигна поглед от кашата с разлято кафе и салфетки по масата, сега очите ѝ бяха предизвикателни и уверени, вече не бягаха от неговите. Това беше неизбежно от толкова отдавна, че тя вече не можеше да се крие.

— От две години, след като се оженихме, Дейвид, имаше друг. Поредица от „други“. Ти никога не си имал нужното, за да ме задоволиш — никога не съм те обвинявала за това, наистина не съм, просто такъв ми бил късметът. Това, което горчиво презирам в теб, е, че дори не се опита. Никога не съм била толкова важна за теб, не и като жена. Никога не съм била повече от домакиня, перачка, денонощна слугиня, твой аксесоар по разни официални вечери. Някой, който да ти дава порядъчност в кралския двор. Дори децата бяха само за пред хората.

— Не е вярно — но в протеста му нямаше повече истинска страст, отколкото имаше в брака им.

Тя винаги беше знаела, че са сексуално несъвместими; за него сякаш беше предостатъчно да излива физическата си енергия в професията, а тя в началото се бе задоволила със социалния престиж, който идваше с работата му в двореца. Но не задълго. Реално не можеше да бъде сигурна кой е бащата на второто им дете, а той, ако е имал съмнения по въпроса, не си беше направил труда да спомене. Съпругът ѝ беше „изпълнил дълга си“, както сам го формулира веднъж, и с това се приключваше. Дори сега, докато го заливаше с презрение и му разкри, че всъщност е рогоносец, тя не успя да предизвика реакция. Все някъде в него трябваше да има правдив гняв, нали това диктуваше неговият прехвален рицарски код? Но той

изглеждаше кух, празен отвътре. Бракът им не беше нищо повече от лабиринт, в който двамата се лутаха като лабораторни плъхове, като водеха несвързан паралелен живот и се срещаха само случайно, преди пак да се разминат. Сега тя търсеше изхода.

— Фиона, не можем ли...

— Не, Дейвид. Не можем.

Телефонът беше започнал да звъни по своя настойчив, неустоим начин, приканвайки го към неговия дълг, към задачите, на които бе посветил живота си и пред които сега се налагаше да жертва своя брак. Щеше му се да оспори с аргумента, че са имали и прекрасни мигове, но можеше да се сети само за добри, а не чак прекрасни, и то много, много отдавна. Тя винаги е била на второ място, и то много назад, не че го е правил съзнателно, но сега, когато за пръв път гледаха откровено на нещата, той не можеше да го отрече. Погледна Фиона през насълзени очи, в които имаше мъка и молба за прошка; нямаше обвинение. Но имаше страх. Бракът беше неговата котва в морето на емоциите, което го пазеше от бурните ветрове и от риска да бъде отнесен отвъд границите на приличието и благоразумието. Брачен съюз. Вършеше му работа точно защото беше форма без съдържание, както до болка познатите псалми, които му бяха набивани в главата по време на мъчителните училищни години в Ампълфорт. Бракът беше товар, но за него беше нужна тежест, баласт, нещо, което да го разсейва и да отвлича вниманието му. Себеотричане, но и самозащита. А сега веригата на котвата беше на път да се скъса.

Фиона седеше неподвижно срещу него през масата, отрупана с препечени филийки, парчета от черупки на яйца, порцелан, разхвърляни прибори, трохи — до това се свеждаше общият им живот заедно. Телефонът продължаваше да го зове. Без да каже и дума повече, той стана, за да вдигне.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Миризмът на кръв може да заслепи много хора.

Победата не е постигната, докато не си забил щика до дръжката.

— Влез, Тим, и затвори вратата.

Ъркарт седеше в залата на кабинета, беше сам, като изключим новопристигналия. Беше заел единствения стол, който имаше подлакътници, до масата с форма на ковчег. Пред него имаше простичка папка с кожена подвързия и един телефон. Останалата част от масата беше празна.

— Не е точно лукс, а? Но започва да ми харесва — изсмя се Ъркарт.

Тим Стампър се огледа и с изненада откри, че няма други в стаята. Той беше — или поне допреди половин час, когато Ъркарт замени поста на Chief Whip^[1] с този на министър-председател — верният му заместник. Ролята на „камшика“ сама по себе си беше мистерия, а тази на заместника му беше невидима, но заедно двамата мъже се бяха превърнали в непредвидима сила, тъй като техният офис се грижеше да се поддържа партийната дисциплина в Парламента чрез благоразумна смесица от отборен дух, извиване на ръце и откровен рекет.

Стампър притежаваше идеалните качества за тази работа — слабо, изпито лице с остър нос и тъмни, святкащи очи, които му придаваха изражение на пор, и способност да се рови във всеки тъмен ъгъл от личния живот на своите колеги, за да разкрива техните лични и политически слабости. Той работеше с уязвимост: да криеш собствената си, докато експлоатираш чуждата. Отдавна беше протеже на Ъркарт; петнадесет години по-млад, бивш агент по недвижими имоти от Есекс, като противоположности двамата се привличаха. Ъркарт беше изтънчен, елегантен, академичен и се грижеше за

външния си вид; Стампър не беше нито едно от тези неща и носеше конфекция от универсалните магазини. Но общото между тях беше може би по-важно: амбиция, арогантност, която при единия беше интелектуална, а при другия — инстинктивна, както и ясна представа какво значи властта. Тази комбинация се беше оказала зашеметяващо ефективна при планирането на пътя на Ъркарт до премиерския пост. Щеше да дойде ред и на Стампър, това беше негласното споразумение между двамата мъже. И сега той беше тук, за да прибере дължимото.

— Г-н министър-председател — той се поклони театрално. — Г-н министър-председател — повтори Стампър, упражнявайки различна интонация, заигравайки се с тази церемониалност.

Той се държеше свойски, непринудено, почти иронично и това криеше стоманената твърдост под усмивката му; двамата колеги се разсмяха по начин, който успяваше да бъде едновременно присмехулен и конспиративен, като дуо обирджии след успешен удар. Стампър се погрижи да спре да се смее пръв; не беше редно да се надсмее над министър-председателя. За последните няколко месеца бяха минали заедно през много, но той беше наясно, че министър-председателите имат навика да държат колегите си на разстояние, дори своите съконспиратори, а смехът на Ъркарт не продължи дълго.

— Тим, исках да се видим само двамата.

— Сигурно ме чака порицание тогава. Така де, какво съм направил?

Тонът му беше небрежен, но все пак Ъркарт забеляза как ъгълчето на устата на Стампър бе увиснало надолу в напрегнато очакване, и той откри, че се наслаждава на усещането за надмощие, което му даваше дискомфортът на неговия колега.

— Седни, Тим. Срещу мен.

Стампър се настани в стола и погледна стария си приятел. Гледката потвърждаваше, че взаимоотношенията им са се променили много. Ъркарт седеше пред огромния маслен портрет на Робърт Уолпол, първия модерен и може би най-велик министър-председател, който от векове следеше от стената разискванията в тази зала и действията на могъщите и манипулативните, на слабите и злочестите. Ъркарт беше негов приемник, издигнат пръв сред своите, миропомазан от монарха и сега инсталиран начело на тази маса. Телефонът до него можеше да реши съдбата на другите държавници или да вкара

държавата във война. Това беше власт, която нямаше никой друг човек в страната; наистина той вече не беше просто човек, а за добро или лошо, историческа фигура. А дали мястото му в историята щеше да бъде само бележка под линия, или цяла глава, само времето щеше да покаже.

Ъркарт усети водовъртежа от емоции в човека срещу себе си.

— Различно е, нали, Тим? Никога няма да можем да върнем стрелките назад. Осъзнах го чак преди малко, не докато бях в двореца, нито с медиите пред входната врата, нито дори когато влязох. Всичко изглеждаше като театър и на мен просто се беше паднала една от ролите. И все пак, като прекрачих прага, всеки, който работи в „Даунинг стрийт“, се беше подредил в коридора: от най-висшия държавен служител до чистачите и телефонистите, може би бяха двеста души. Посрещнаха ме с такъв ентусиазъм, че почти очаквах да хвърлят букети цветя. Толкова въодушевени аплаузи — той въздъхна. — Започнах да се главозамайвам, но тогава си спомних, че само час преди това по същия шаблон те са изпратили моя предшественик към забвението. Членовете на тази тълпа сигурно ще ръкопляскат и на собствените си погребения.

Той навлажни тънките си устни, както имаше навик да прави, когато се замисли.

— После ме доведоха тук, в залата на кабинета, и ме оставиха сам. Беше абсолютно тихо, все едно съм попаднал във времева капсула. Всичко на мястото си, с изключение на стола на министър-председателя, който беше дръпнат. За да седна аз! Чак когато го докоснах, прокарах пръст по облегалката и осъзнах, че никой няма да ми се развика, ако седна на него, чак тогава най-после ми се изясни. Това не е като всеки друг стол, това не е като всяка друга работа, а е единствена по рода си. Знаеш, че не съм скромен по природа, но мамка му, за момент ми се завъртя главата.

Последва продължителна тишина, преди дланта му да се стовари върху масата.

— Но не се тревожи, мина ми!

Ъркарт отново пусна този конспиративен смях, но Стампър само успя да се усмихне сковано, докато чакаше да свърши лирическото отклонение и да се произнесат по неговата съдба.

— Да поговорим за работа, Тим. Има много за вършене и ще искам ти, както винаги, да си близо до мен.

Усмивката на Стампър разцъфна.

— Ще бъдеш председател на партията ми.

Усмивката бързо изчезна. Стампър не успя да скрие своето объркване и разочарование.

— Не се безпокой, ще ти измислим някоя длъжност в някое министерство, за да ти подсигури място около масата на кабинета — министър без портфейл, канцлер на дукството на Ланкастър например или някаква подобна идиотщина. Но за момента искам да държиш партийната машина здраво в ръце.

Стампър стискаше челюст с ожесточение, опитвайки се да строи аргументите си.

— Само дето не са минали и шест месеца от последните избори и има доста да се влачим до следващите. Три, може би четири години. Франсис, едва ли силата ми е в това да броя кламери и да се занимавам с кавгите между местните председатели по избирателни райони. Ти би трябвало да знаеш това след всичко, през което сме минали заедно.

Последното беше призив към старото им приятелство.

— Помисли малко, Тим. Имаме парламентарно мнозинство от двадесет и двама, а наскоро партията ни беше разкъсана от битката за лидерството. Много скоро ще ни удари рецесия, ще стане свинщина. Според социологическите проучвания не сме никак напред и мнозинството ни няма да издържи три или четири години. Ще ни размажат на всички частични местни избори, а е достатъчно да загубим десетина места, за да ни падне правителството. Освен ако, разбира се, ти можеш да ми гарантираш, че няма да има частични избори, че си измислил някаква магия, с която да попречиш на всичките ни уважавани колеги да бъдат хващани в разни бордеи, да злоупотребяват с парите на Църквата или просто да изкуфяват и да изпадат в старческа деменция?

— Не звучи като голяма веселба и за председателя на партията.

— Тим, следващите няколко години ще бъдат ад и едва ли ще имаме достатъчно голямо мнозинство, за да се задържим по време на рецесията. Ако за председателя ще е болезнено, то за премиера ще е истинска агония.

Стампър мълчеше, не знаеше какво да каже, но аргументите на другия не му звучаха убедително. Вълненията и мечтите му се бяха смалили само за няколко минути.

— Бъдещето ни ще се реши едва ли не в няколко ключови момента — продължи Ъркарт. — Популярността ни ще се вдигне малко, докато трае периодът на този своеобразен меден месец и хората ми гласуват някакво начално доверие. Това ще продължи най-много до март.

— За това си много прав.

— Така е. Защото през март ще се гласува нов бюджет. И този бюджет ще бъде политическо копеле. Оставихме пазарите на самотек, за да минем през последната избирателна кампания, и страшният съд за тези ни действия дебне зад тъгла. Взехме назаем от Петър, за да платим на Павел, а сега ще трябва да изпразним джобовете и на двамата. И на тях това хич няма да им хареса.

Той направи пауза, примигвайки бързо, докато подреждаше мислите си.

— И това не е всичко. Ще ни ударят от Бруней.

— Какво?

— Султанът на тази малка, прогизнала от нефт държава е голям англофил и един от хората в света, които държат най-голямо количество лири стерлинги. Верен приятел. За нещастие, не само че му е ясно в каква каша сме ние, а и той самият си има собствени проблеми. Така че ще развърже голямо количество лири — поне три милиарда ще се плацикат из пазарите като сирачета, търсеци нов дом. Това ще разпъне валутата ни на кръст и ще проточи рецесията с може би още една година. Заради доброто старо време обещава, че няма да започне да продава, преди ние да кажем. Стига да е не по-късно от гласуването на следващия бюджет.

Стампър преглъщаше с мъка, устата му беше пресъхнала. Ъркарт започна да се смее, но без дори и следа от хумор.

— Има и още, Тим, има и още! За капак на всичко от прокуратурата ми подшушнаха, че процесът срещу сър Джаспър Харод ще започне веднага след Великден. Кое е 22 март, да ти спестя проверката. Какво знаеш за сър Джаспър?

— Предполагам това, което и повечето хора знаят. Издигнал се от нищото мегамилионер, председател на борда на най-голямата фирма

за компютърни услуги в страната. Работи много с министерствата и местните власти, сега го обвиняват, че е предлагал проценти наляво-надясно, за да си осигурява договорите. Прави много за благотворителност, доколкото си спомням, затова му дадох голямото „Р“.

— Тим, той получи рицарското звание, защото е един от най-големите дарители на партията. Лоялно и дискретно, от много години насам.

— И какъв е проблемът?

— Както ни се притичаше на помощ всеки път, като повикаме, така и той сега очаква да бъдем не по-малко лоялни и да направим същото за него. Да задействаме връзките си с главния прокурор. Което, разбира се, ние не можем да направим, но той отказва да го разбере.

— Има и друго, знам, че има и друго...

— И настоява, че ако се стигне до процес, той ще трябва да разкрие за значителните суми, които е дарил на партията.

— И?

— Които са плащани в брой. В куфарчета.

— Тоест сме в лайната.

— Толкова много лайна, че да докарат на всички ни остри хемороиди. Не само че е давал на централата на партията, ами също така е подкрепял и изборителните кампании по региони на почти всеки член на кабинета.

— Нека позная. И всичко е харчено за неща, които не са официално отчитани като разходи за изборите.

— В моя случай всичко е описано с религиозна педантичност и ще издържи на щателни проверки. В други случаи... — той повдигна вежда. — Знам, че министърът на търговията, който още от днес следобед ще бъде изпратен да търка задните скамейки в Камарата, е използвал парите, за да плати на една разлютена любовница, която го заплашвала, че ще публикува някакви компрометиращи писма. Написан е чек на нейно име, който впоследствие е канселиран, но Харод все още го пази.

Стампър се оттласна от масата, докато столът му се закрепил само на задните крака, сякаш се опитваше да се отдалечи от абсурдите, които чуваше.

— Божичко, Франсис, много скоро всички тези лайна ще ни се стоварят на главите, а ти искаш да бъда председател на партията? Ако на теб ти е все тая, тогава предпочитам да търся убежище в Либия например. До Великден, казваш? Ако някой оцелее след всичко това, ще си е чиста проба възкресение.

Той размаха отчаяно ръце, останал без енергия за съпротива, но Ъркарт се наведе напред настоятелно, тялото му беше напрегнато и леко сковано.

— До Великден. Именно. Което значи, че трябва да направим своя ход преди това, Тим. Да използваме медения месец, да бием опозицията, да сме една стъпка пред рецесията и да спечелим мнозинството, което ще ни е нужно да оцелеем през всичко това.

Стампър остана без дъх:

— Имаш предвид нови избори?

— До средата на март. Което ни дава точно 14 седмици, само 10 седмици, преди да съм длъжен да ги обявя, и в това време искам ти като председател на партията да задействаш изборната машина на пълни обороти. Трябва да се планират много неща, да се наберат средства, да се оклепат опонентите. И всичко това без никой да разбира какъв номер се готвим да им извъртим.

Предните крака на стола на Стампър се приземиха с трясък, докато той се мъчеше да си събере мозъка.

— И искаш аз да бъда скапаният председател.

— Не се тревожи. Това е само за 14 седмици. Ако всичко мине добре, ще можеш сам да си избереш длъжност в правителството. А ако не... Ами тогава и двамата можем да забравим за политическата си кариера.

[1] В буквален превод „главен камшик“ — длъжност в британската политическа система, човекът, който отговаря всички членове на партията да гласуват така, както лидерите на партията искат. Няма точен еквивалент в българската политическа система, нещо като „отговорник по партийната дисциплина“. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ПЕТА

Политикът няма приятели.

— Това наистина е отвратително — Мортима Ъркарт събърчи ожесточено нос, докато разглеждаше стаята.

Бяха минали седем дни, откакто семейство Колингридж събраха последните си вещи от малкия апартамент над „Даунинг стрийт“ №10, който се полагаше на министър-председателите. Сега всекидневната имаше атмосферата на тризвезден хотел. Липсваше ѝ какъвто и да било характер, той вече си беше отишъл заедно с кутиите от преместването, и това, което беше останало, бе в добро състояние, но носеше естетиката на чакалня в жп гара.

— Толкова отблъскващо. Няма да стане така — повтори тя, взирайки се в тапетите, по които сякаш очакваше да види избледнели релефни фигурки на ято патици.

За момент се разсея, докато минаваше покрай дългото огледало на стената, и крадешком провери натрапчивите червеникави нюанси, които беше накарала фризьорката да сложи в косата ѝ по-рано тази седмица, когато чакаше да излязат резултатите от гласуването. Победоносни кичури, така ги беше нарекла фризьорката, но нямаше как някой да повярва, че това са естествените тонове на косата ѝ, и от няколко дни тя непрестанно си играеше с цветния баланс на дистанционното, чудейки се дали е време да смени телевизора, или фризьорския салон.

— Какви особени хора са били тук — мърмореше си тя, изтупвайки някакви въображаеми пращинки от костюма си „Шанел“.

Секретарката на мъжа ѝ от Камарата на общините я съпровождаше при огледа, забила нос в някакъв тефтер. Тя искрено харесваше семейство Колингридж; имаше по-специфично мнение за Мортима Ъркарт, чиито студени очи ѝ придаваха хищнически вид и непрестанните ѝ диети в борбата с целулитата под скъпите дрехи я

поставяха в състояние на несекващо недоволство поне спрямо другите жени, особено по-младите от нея.

— Разберете как можем да се отървем от всичко това и какъв е бюджетът за ново обзавеждане — изджавка г-жа Ъркарт, докато крачеше бързо по късия коридор, водещ към вътрешността на апартамента, и почукваше в укор по брадичката си.

Изграчи паникьосано, когато отвори вратата вляво и откри тясната кухня с мивка от неръждаема стомана, черно-червени синтетични плочки и без микровълнова. Мрачното настроение я беше завладяло изцяло до момента, в който започна да разглежда клаустрофобичната трапезария с атмосфера на ковчег и с изглед към едно мърляво таванско помещение точно под прозореца. Тя се върна в дневната, седна в един от фотьойлите с тапицерия на щамповани рози, големи колкото слонски крака, и заклати разочаровано глава, когато се чу почукване откъм антрето.

— Влез! — изкомандва отчаяно тя, спомняйки си, че входната врата дори не се заключва, бяха ѝ казали, че това е поради съображения за сигурност, но според нея беше по-скоро за улеснение на служителите, които постоянно сновяха навън-навътре с вестници и документи. — И на това му се вика дом.

Тя изстена, театрално заравяйки глава в ръцете си.

Погледът ѝ се проясни, когато се обърна да разгледа посетителя. Той беше на не повече от тридесет години, слаб и жилав, с модерна, филирана прическа.

— Г-жо Ъркарт, аз съм инспектор Робърт Инсол, „Специален отдел“ — заяви той с тежък лондонски акцент. — Отговарях за безопасността на съпруга ви по време на изборите, а сега ми повериха и вашата сигурност тук, на „Даунинг стрийт“.

Той имаше естествен чар и усмивка, към които Мортима Ъркарт не можеше да остане безразлична, не можеше и да не се възхити на физиката му.

— Сигурна съм, че сме в добри ръце, инспекторе.

— Даваме най-доброто от себе си. Но нещата ще бъдат различни за вас сега, като сте тук — продължи той. — Има няколко неща, които трябва да ви обясня, когато имате възможност.

— Заповядайте, инспекторе, седнете и скрийте поне част от тези грозни мебели и ми кажете всичко, което трябва...

Ландлес помахаша, докато тълпата аплодираше. Зяпачите нямаха представа кой седи зад потъмнените стъкла на ролс-ройса, но това беше исторически ден и те искаха да бъдат част от всичко това. Тежките метални врати, които пазеха входа към „Даунинг стрийт“, се отвориха и полицаят на смяна поздрави с елегантно отдаване на чест. Ландлес се чувстваше добре, почувства се още по-добре, когато видя, че тротоарът отсреща беше пълен с камери и репортери.

— Работа ли ще ти предложи, Бен? — провикна се хор от гласове, когато той се измъкна от задната седалка на колата.

— Вече си имам работа — изръмжа той, гледайки собственически на всичко наоколо и наслаждавайки се на всеки момент.

Закопча сакото, което се ветрееше около хълбоците му.

— А може би благородническа титла? Място в Камарата на лордовете?

— Барон Бен от Бетнал Грийн? — месестото му лице се изкриви в скептична гримаса. — Звучи повече като пародиен мюзикъл, отколкото като заслужена чест.

Много хора се разсмяха, а Ландлес се обърна и мина през лъскавата черна врата, която водеше към антрето, но на пътя му се изпречи куриер, носещ огромен асортимент от цветя. Вътре коридорът беше обсипан с изобилие от букети и кошници с цветя, всички все още в целофан, а тепърва прииждаха още и още. Цветарските магазини в Лондон поне за няколко дни можеха спокойно да забравят за рецесията. Някакъв човек поведе Ландлес по дебелия червен килим, който стигаше до вратата на залата на кабинета в другия край на тясната сграда, и той усети, че върви припряно. Забави крачка, наслаждавайки се на усещането. Не можеше да си спомни кога за последен път е бил толкова развълнуван. Някакъв служител, пъпчив натегач, го въведе право в залата на кабинета и затвори вратата тихо зад него.

— Бен, заповядай. Влез — Ъркарт помахаша за поздрав, но не се изправи. Посочи му стол от другата страна на масата.

— Голям ден, Франсис. Голям ден за всички ни.

Ландлес кимна на Стампър, който се беше облегнал на един радиатор, сериозен като войник от преторианската гвардия, и Ландлес усети, че никак не му е приятно присъствието на този трети човек в стаята. Досега, когато беше имал вземане-даване с Ъркарт, винаги бяха само двамата; все пак нямаше как да търсят публика, докато обсъждат по какъв начин да съсипят предишния глава на правителството. До този момент Ъркарт винаги беше изпълнителят, а Ландлес — силната фигура, но сега, когато погледна през масата, нямаше как да не забележи, че нещата са се променили, че ролите са разменени. Изведнъж, обхванат от безпокойство, той протегна ръка, за да поздрави Ъркарт, но това беше един непохватен жест. Наложиха се Ъркарт да пусне писалката, да дръпне стола си назад, да се изправи и да се протегне само за да открие, че масата е твърде широка, и всичко, което успяха да постигнат, е да докоснат върховете на пръстите си.

— Браво, Франсис — промърмори смутено Ландлес и седна. — За мен това значи много — да ме поканиш тук още в първата си сутрин като министър-председател. Особено по този начин. Мислех, че ще трябва да се промъквам през задния двор покрай кофите за боклук, но искам да ти кажа, че се почувствах страхотно, като минах пред всички тези камери и прожектори отвън. Оценявам публичната проява на доверие, Франсис.

Ъркарт разпери широко ръце, жест, който трябваше да замени думите, които не съумяваше да намери, и тогава Стампър се намеси.

— *Г-н министър-председател* — започна той, натъртвайки на обръщението.

Това беше своеобразно порицание към прекомерното фамилиарничене от страна на медийния магнат, но то се хлъзна по дебелията кожа на Ландлес, без да го засегне.

— Простете, че се намесвам, но новият председател на Камарата на лордовете ще бъде тук след пет минути.

— Прости ми, Бен. Вече започвам да разбирам, че министър-председателят е слуга, а не господар. Слуга най-вече на графика. Да говорим направо, ако нямаш нищо против.

— И аз така обичам — Ландлес се наведе напред очаквателно.

— Ти контролираш групата „Кроникъл“ и се опитваш да вземеш контролния пакет на „Юнайтед Нюзпейпърс“, а правителството трябва да реши дали подобна сделка ще бъде в интерес на обществото.

Ъркарт се взираше в попивателната пред себе си, сякаш четеше от сценарий или беше съдия, който произнася присъда. На Ландлес хич не му харесваше тази внезапна проява на формалност, толкова различна от предишните им разговори по въпроса. Ръцете на Ъркарт се разпериха отново, докато той търсеше думите, които му убягваха. Накрая стисна юмруци.

— Съжалявам, Бен. Няма как да стане.

Тримата мъже останаха неподвижни като чучела, а думите закръжиха във въздуха като птици, спускащи се към плячка.

— Какво, по дяволите, значи това, бе? Как така няма да стане? — тонът беше преминал към уличен жаргон, облицовката беше изчезнала.

— Правителството не смята, че това ще бъде в интерес на обществото.

— Глупости, Франсис. Бяхме се разбрали.

— По време на цялата си кампания министър-председателят с голямо внимание избягваше да заеме категорична позиция по тази сделка, това лесно може да се провери, изказванията му бяха много ясни — намеси се Стампър.

Ландлес не го отрази, цялото му внимание бе насочено към Ъркарт.

— Имахме сделка! Ти го знаеш. Аз го знам.

— Както казах, Бен, министър-председателят невинаги е господар на себе си. Няма как да се пренебрегнат аргументите против твоята оферта. Вече притежаваш над 30 процента от пресата в страната; с „Юнайтед“ ще станат почти 40.

— Моите 30 процента те подкрепяха във всеки един момент, както ще бъде и с моите 40. Това беше сделката.

— Което оставя 60 процента, които никога няма да забравят, нито да простят. Разбираш ли, Бен, цифрите просто не излизат. Не е в националния интерес. Не и за новото правителство, което вярва в конкуренцията и служи на потребителя, а не на големите корпорации.

— Глупости. Имахме сделка! — юмруците му се стовариха върху масата.

— Бен, не е възможно. Трябва да разбереш. Не мога с първия си акт като министър-председател да те оставя да захапеш такова голямо парче от британската вестникарска индустрия. Това не е добър бизнес.

Не е добра политика. И честно казано, ще доведе до много неприятни заглавия по първите страници на повече от половината вестници.

— Но ако захапеш мен, това ще доведе до страхотни заглавия, така ли, мамка му? — Ландлес наведе глава напред като разярен бик, челюстта му се тресеше гневно. — Значи затова ме покани да мина през парадния вход, копеле такова. Видяха ме да влизам и сега трябва да ме видят как ще изляза. С краката напред. Организирай си ми публична екзекуция пред всички камери от цял свят. Дебелият капиталист като жертвено агне. Предупреждавам те, Франки. Ще се боря с теб на всяка крачка с всичко, което имам.

— Което оставя само 70 процента от вестниците плюс всяка телевизионна и радиопрограма, които ще аплодират един смел министър-председател — прекъсна го високомерно Стампър, докато разглеждаше ноктите на ръцете си. — Един министър-председател, който не се страхува да откаже на най-близките си приятели, ако националният интерес го изисква. Каква страхотна новина.

Ландлес беше като на разстрел от две страни. Червеникаво лилавото му лице потъмня още повече, цялото му тяло се тресеше от негодувание. Не успяваше да намери думи нито да се спазари, нито да ги убеди, не можеше нито да ги сплаши, нито да се споразумее с тях, и му оставаше само да блъска по масата със свити юмруци.

— Ти, нещастно, гадно лай...

Изведнъж вратата се отвори и Мортима Ъркарт нахлу в цялата си прелест.

— Франсис, това е абсурд, пълен абсурд. Апартаментът е ужасен, обзавеждането е отвратително, а ми казват, че нямало бюджет да се оправи...

Тя замлъкна, когато видя юмруците на Ландлес да треперят на десет сантиметра над масата.

— Виждаш ли, Бен, един министър-председател не е господар дори в собствения си дом.

— Спести ми проповедите.

— Помисли си, Бен. Забрави за това. Ще има други сделки, други интереси, които преследваш, и тогава ще мога да помогна. Ще ти е полезно да имаш приятел в „Даунинг стрийт“.

— Точно това си мислех, когато ти помогнах да станеш министър-председател. Моя грешка.

Ландлес бе възвърнал самоконтрол, ръцете му вече не трепереха, а погледът му бе станал стъклен и фиксиран върху Ъркарт, само стиснатата му челюст издаваше напрежението в него.

— Съжалявам, ако съм ви прекъснала — каза с неудобство Мортима.

— Мисля, че г-н Ландлес точно си тръгваше — намеси се Стампър от гвардейския си пост до радиатора.

— Съжалявам — повтори Мортима.

— Няма нищо — отговори Ландлес с очи, все още фиксирани върху съпруга ѝ. — И без това не мога да остана. Току-що научих, че предстои едно погребение, на което трябва да отида.

ГЛАВА ШЕСТА

*Монархът живее в позлатена клетка.
Неговото щастие зависи от това дали прекарва
повече време да се люби на позлатата, или да
мери дебелината на решетките.*

— Не искам и да чуя, Дейвид.

Ситуацията беше нелепа. Майкрофт не беше на себе си; имаше толкова много неясни съмнения, полустрахове, които не искаше или не смееше да вади на бял свят, и имаше нужда да говори за това с краля за доброто и на двамата. Но в сегашното положение думите му се сподавяха от глътки хлорирана вода, докато пореха водите на плувния басейн в двореца. Единственият компромис, който кралят направи с ежедневния си график, беше да премине от кроул към брус, което даваше по-добра възможност на Майкрофт да поддържа темпото му. Строгата дисциплина помагаше на краля да пази отлична физическа форма и принуждаваше тези, които му служат, да се мъчат да не изостават.

Кралят беше ревностен защитник на брака — това беше част от работата му, както сам казваше — и Майкрофт бе сметнал за нужно да отправи това предложение.

— Така е най-добре, сър — настоя той. — Не мога да си позволя да Ви въвека в личните си проблеми. Имам нужда от известно време, за да се справя с това. По-добре ще е, ако подам оставка.

— Не съм съгласен — кралят изплю струйка вода и най-накрая реши да довършат разговора на твърда земя, като се отправи към мраморния ръб на басейна. — Приятели сме още от университета и не смятам да захвърля последните тридесет години само защото някое влечуго от жълтите вестници може да чуе за личните ти проблеми. Изненадан съм, че изобщо си го помисляш.

Той потопи лътящата си глава още веднъж, преди да се протегне към стълбичката.

— Ако това е една фирма, ти си част от управляващия борд, така и ще си остане.

Майкрофт разтърси глава като куче в стремеж да проясни мислите си. Не беше само бракът, разбира се, а и всички други тревоги, които се бяха скупчили на главата му и го караха да се чувства толкова неспокоен и злочест. Щом не можеше да е напълно честен със самия себе си, как тогава очакваше кралят да разбере? Но трябваше поне да опита.

— Изведнъж всичко изглежда различно. Къщата. Улиците. Приятелите. Дори аз изглеждам различен в собствените си очи. Сякаш бракът ми е бил един обектив, който е давал на света определена гледна точка през всичките тези години, а сега, като го няма, нищо не изглежда същото. Малко е плашещо...

— Съжалявам, искрено съжалявам за Фиона. Все пак съм кръстник на най-голямото ти дете, това касае и мен — кралят се пресегна за хавлия. — Но дявол да го вземе, жените си имат свое собствено виждане за нещата и аз не претендирам да го разбирам. Това, което знам, Дейвид, е, че няма никакъв смисъл да се мъчиш да се справиш с проблемите си сам, да избягаш не само от брака си, но и от това, което имаш тук.

Той сложи ръка на мокрото рамо на Майкрофт. Бяха много близо един до друг, гласът му беше загрижен.

— Ти ме разбираш, Дейвид. Винаги си ме разбирал. Целият свят ме познава, но толкова малко хора ме разбират. Ти го правиш, разбираш ме. Имам нужда от теб. Няма да ти позволя да напуснеш.

Майкрофт се взря в ъгловатото лице на своя приятел. Замисли се как слабата фигура на краля го кара да изглежда изпит и твърде стар за годините си, особено с изтънялата му коса. Сякаш някаква пещ изгаряше краля отвътре твърде бързо. Може би му пукаше прекалено много. Възможно ли беше да ти пука твърде много? Фиона беше хвърлила Майкрофт в басейна и сега той се бореше с дълбоките води, неспособен да стигне дъното. Изведнъж го осени мисълта, че никога не е докосвал дъното, нито веднъж в живота си. Все беше гледал да не му пука много, всъщност да не му пука въобще, и когато изведнъж го осъзна, това го изпълни с паника и го накара да иска да се спаси, преди да се удави. Емоционалният му живот винаги е бил безформен, без съдържание, без корени. Освен тук, в двореца, който сега беше

единствената му опора. Мъжът, когото преди време беше хвърлил с дрехите в заледения фонтан на колежа и който беше излязъл оттам, плюейки грамофончета^[1] и стиснал една тоалетна чиния, сега казваше по единствения начин, който един живот, изпълнен със самоконтрол, позволяваше, че му пука. Изведнъж това значеше нещо, значеше много.

— Благодаря, сър.

— Не съм чувал за нито един брак — кралски, обикновен, дори по сметка, който да не е минал през сокоизстисквачката; лесно е да решиш, че си сам в това, да забравиш, че на практика всеки, когото познаваш, е минал през същото.

Майкрофт си спомни колко много нощи бяха прекарвали разделени с Фиона и си представи какво е правила тя през всяка една от тях. Наистина беше минала през много. Но на него не му пукаше дори за това. Тогава за какво му пукаше?

— Имам нужда от теб, Дейвид. Цял живот чакам да дойде този момент за мен. Не помниш ли колко нощи в университета сме седели от двете страни на бутилка порто и сме обсъждали какво ще направим, когато имаме тази възможност? Ние, Дейвид, ти и аз. Сега тази възможност е пред нас и не можем да я захвърлим.

Той направи пауза, докато един прислужник в ливрея остави две чаши билков чай на масичката до басейна.

— Ако всичко е приключило с Фиона, опитай се да го забравиш. И гледай напред с мен. Не мога да започна най-важния период от живота си, като загубя един от най-старите си и най-верни приятели. Чака ни толкова много и двама ни.

Той започна да се бърше енергично с хавлията, сякаш решен да започне още в тази минута.

— Не взимай решение веднага. Изчакай няколко месеца и ако тогава все още искаш да си починеш, ще измислим нещо. Но ми се довери, останни с мен. Всичко ще бъде наред, обещавам.

Майкрофт не беше убеден. Искаше му се да побегне, но нямаше къде или при кого да избяга. А мисълта какво би открил, ако избяга твърде далеч, го плашеше. След толкова много години той беше свободен и не знаеше дали може да се справи с тази свобода. Стоеше прав, от носа му се стичаше вода по мустака и претегляше своите

съмнения срещу увереността на суверена. Не намираше посока, само чувство за дълг.

— И? Какво чувстваш, стари приятелю?

— Че ми е страшно студено, сър — той успя да се усмихне едва-едва. — Да отидем да си вземем душ.

[1] Също поветица (лат. *Convolvulus arvensis*) — многогодишно тревисто растение с фуниевидно венче, често бяло, като малка лилия. — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДМА

*Разбира се, че имам принципи.
От време на време даже си ги спомням.*

— Прави кръгчета, Франсис. И се усмихвай. Очаква се от нас да празнуваме, нали помниш.

Ъркарт последва инструкциите на жена си и започна бавно да си проправя път през претъпканата стая. Мразеше такива събития. Това трябваше да бъде парти, с което да покажат благодарност към тези, които му бяха помогнали да стигне до „Даунинг стрийт“, но както винаги Мортима се беше намесила и го беше превърнала в още една от онези вечери, целящи да се отъркат в любимците на масите, с които тя искаше да се запознае.

— Избирателите обичат да има малко блясък — спореше тя, защото като всеки уважаващ себе си Къхуун и тя искаше да има своята версия на дворцови балове.

И така вместо малка сбирка на колеги, той бе хвърлен във водовъртеж от актриси, оперни звезди, редактори, бизнесмени и всякакви представители на хайлайфа, а му беше ясно, че само с любезничене няма как да изкара цялата вечер.

Гостите прииждаха в мрачната декемврийска нощ и се изливаха в тясната „Даунинг стрийт“, където ги посрещаше голяма коледна елха точно пред вратата на № 10, поставена там по заръка на Мортима Ъркарт, за да може телевизионните зрители да придобият представата, че това е просто едно нормално семейство, което с нетърпение чака празника. Глитератите прекрачваха прага, без да знаят, че скрити устройства ги сканират за оръжие и експлозиви. Те подаваха своите палта в замяна за усмивка и номерче от гардероба и чакаха търпеливо на опашката, образувала се по стълбите, които водеха до Зелената зала, където семейство Ъркарт посрещаша гостите си. Докато пълзяха бавно нагоре по стълбището, чиито стени бяха покрити с портрети на предишни министър-председатели, те се стараеха да не се оглеждат

прекалено много. Ако се оглеждаш прекалено много, е по-малко вероятно да оставиш впечатлението, че си бил на такива събития стотици пъти. Повечето хора нямаха много общо с политиката, някои дори не подкрепяха правителството, но ентусиазмът, с който ги посрещаше Мортима Ъркарт, нямаше как да не ги впечатли. Атмосферата ги засмукваше, караше ги да се чувстват като почетни членове на екипа. Ако властта е една конспирация, те искаха да са част от нея.

В продължение на десетина минути Ъркарт се опита да играе ролята на любезен домакин сред мелето от гости, очите му постоянно шаваха, сякаш непрестанно беше нащрек, докато беше принуден да слуша оплакванията от различни бизнесмени или полуфабрикатните социални предписания на разни телевизионни водещи. Накрая се пресегна и с благодарност хвана ръката на Тим Стампър, като го завлече към един ъгъл.

— Наумил ли си нещо, Франсис?

— Точно си мислех как Хенри сигурно изпитва огромно облекчение, че не му се налага повече да се занимава с такива работи. Заслужава ли си наистина?

— А властолюбието е излято от по-корав метал.

— За бога, ако ще цитираш Шекспир, поне цитирай точно. И бих предпочел да пробваш с друга пиеса, а не с „Юлий Цезар“^[1]. Ако си спомняш, му бяха видели сметката още преди антракта.

— Пада ми се порицанието. Занапред в твоє присъствие ще цитирам само „Макбет“.

Ъркарт се засмя мрачно на черния хумор, щеше му се да може да прекара остатъка от вечерта в словесен спаринг със Стампър, докато заговорничат за следващите избори. За по-малко от седмица проучванията вече ги поставяха с три пункта напред, гласоподавателите явно реагираха положително на новите лица, на подновения хъс в Уайтхол и на хвърлените зад борда по-неприятни личности от старото правителство.

— Харесва им спалното бельо за медения месец — беше докладвал Стампър. — Чистичко, изгладено и с точно толкова следи от кръв, че да личи, че си изпълняваш задълженията.

Стампър си имаше собствено чувство за хумор.

Сред всичкия шум се чуваше как Мортима се смее в другия край на стаята. Беше потънала в разговор с един италиански тенор, една от по-компетентните и безспорно по-модерни оперни звезди, които бяха пристигнали в Лондон през последните години. Тя се опитваше да го убеди чрез смесица от ласкателства и женски чар да изпее нещо по-късно. Мортима наближаваше петдесетте, но беше добре запазена и добре поддържана, така че италианецът вече беше на път да склони. Тя се завтече да проверява дали има пиано на „Даунинг стрийт“.

— А, Дики — извика Ъркарт с престомена радост и протегна ръка към един дребен мъж с несъразмерно голяма глава и сериозни очи, който се провираше с ожесточение през тълпата към него.

Дики беше новият министър на околната среда, най-младият член на новия кабинет, маратонец, ентузиаст и досадник, който беше приел много сериозно заръките на Ъркарт да бъде истински защитник на зелената политика на новото правителство. Неговото назначение беше прието добре от почти всички, с изключение на най-войнстващите интересчи, но в момента не изглеждаше много доволен. Челото му бе осеяно с капчици пот; нещо го тревожеше.

— Точно теб търсех, Дики — каза Ъркарт, преди другият да има възможност да сподели мъката си. — Какво се случва с този парцел на улица „Виктория“? Успя ли вече да провериш? Нали няма да го зациментирате?

— Божичко, не, разбира се, г-н министър-председател. Внимателно проучих възможностите и смятам, че ще е най-добре да отхвърлим по-екстравагантните предложения и да изберем нещо по-традиционно. Не ми харесват тези стоманени постройки с тъмни стъкла и климатици над всеки прозорец.

— А ще предлага ли най-модерната офис среда? — намеси се Стампър.

— Ще е в тон с характера на Уестминстър — продължи Дики с леко притеснение.

— Не беше това въпросът ми — отговори председателят на партията.

— Групите за защита на историческото наследство ще нададат вой до небесата, ако направим така, че Уестминстър да изглежда като центъра на Чикаго — опита да се защити Дики.

— Разбирам. Планираме спрямо натиска на лобитата — усмихна се цинично Стампър.

Министърът на околната среда изглеждаше шашардисан от неочакваната атака, но Ъркарт бързо се намеси, за да го спаси.

— Не обръщай внимание на Стампър, Дики. Само от седмица е в щаба на партията и вече свикна да поздравява лобистите с коляно в чатала.

Усмихна се, това му се стори много по-забавно, отколкото лекцията, която очакваше да му изнесат двете възедри жени от една благотворителна фондация, които чакаха зад Дики своя ред да му се нахвърлят. Той придърпа Дики по-близо като щит.

— И какво друго те мъчи?

— Става въпрос за някакъв мистериозен вирус, който убива тюлените по брега на Северно море. Учените глави бяха решили, че е изчезнал, но току-що чух доклад, че морето е изхвърлило трупове на тюлени навсякъде по крайбрежието около Норфолк. Вирусът се е завърнал. До утре сутринта там ще е пълно с камери, хрътките ще плъзнат по плажовете и новините ще се напълнят със снимки на умиращи тюлени.

Ъркарт смръщи лице в гримаса. „Хрътки!“ — не беше чувал този термин за журналистите от години. Дики беше изключително сериозен човек без грам чувство за хумор и точно затова беше много подходящ да се занимава с природозащитници. Можеха да се отегчават един друг с месеци, придавайки си важност. Само дано да успее да им затвори устите поне до края на март...

— Ето какво трябва да направиш, Дики. До момента, в който стигнат плажовете утре сутрин, искам ти вече да си там. Да покажеш колко е загрижено правителството, да бъдеш там, на място, за да отговаряш на въпросите на... хрътките.

С периферното си зрение видя как Стампър едва сдържа присмеха си.

— Искам утре да видя лицето ти в обедните новини. Редом с всичките мъртви тюлени.

Стампър покри уста с кърпичка, за да прикрие смеха си, но Дики кимаше съвестно.

— Имам ли вашето позволение да обявя, че правителството ще започне разследване, ако преценя, че е необходимо?

— Имаш го. Разбира се, че го имаш, скъпи мой Дики. Дай им каквото поискат, стига да не са пари.

— Ами тогава, ако ще трябва да съм там по изгрев, по-добре да тръгвам веднага. Ще ме извините ли, г-н министър-председател?

Когато министърът на околната среда се запъти важно-важно към изхода, Стампър изгуби контрол. Раменете му се затресоха от смях.

— Не се подигравай — смърри го Ъркарт с повдигната вежда. — Тюлените са сериозен въпрос. Макар че ядат любимата ми съомга.

И двамата избухнаха в смях точно когато двете жени от фондацията се люшнаха напред. Ъркарт предусети маневрата на тежките им бюстове и бързо се обърна на другата страна, за да открие пред себе си една млада жена, привлекателна и елегантно облечена, с големи, предизвикателни очи. Тя изглеждаше като доста по-интересен събеседник от двете възрастни богаташки съпруги. Той ѝ подаде ръка.

— Добър вечер. Аз съм Франсис Ъркарт.

— Сали Куин.

Поздравът ѝ беше хладен, по-сдържан от този на другите гости.

— Много се радвам, че успяхте да дойдете. А вашият съпруг?

— Искрено се надявам да е под някой циментов блок.

Сега той усети леко носовия акцент и разгледа дискретно, но с възхищение кройката на двуредното ѝ сако. Беше червено, с широки маншети, а единствената декорация бяха малките, но орнаментирани метални копчета, които я караха да изглежда зашеметяващо и същевременно професионално. Гарваново черната коса блестеше красиво под светлината на полилеите.

— Приятно ми е да се запознаем, г-жо... г-це Куин.

Той прихващаше силния език на тялото ѝ, нейната независимост и нямаше как да не забележи изопнатата форма на устата ѝ; нещо я беше разстроило.

— Надявам се да се забавлявате.

— Честно казано, не особено. Много се дразня, когато мъжете се опитват да ме свалят и опипват само защото съм необвързана жена.

Ето какво я беше разстроило.

— Разбирам. Кой мъж?

— Г-н министър-председател, аз съм бизнесдама. Няма да стигна далеч като издайник.

— Ами нека да позная тогава. Сигурно е някой, който е дошъл без жена си. С високо мнение за себе си. Най-вероятно политик, щом има спокойствието да си опита късмета на това място. Сигурно е някой чаровник?

— Тръпки ме побиват от такива чаровници. Мръсникът даже нямаше доблестта да каже „моля“. Мисля, че това ме вбеси най-много. Очакваше да се хвърля в ръцете му, без дори да си направи труда да попита любезно. А аз си мислех, че вие, англичаните, сте джентълмени.

— Така... Значи е тук без жена си. Със завишено самомнение. Политик. Липсват му маниери.

Ъркарт огледа стаята, избягвайки погледа на двете възрастни дами, които се дразнеха все повече.

— Може би този джентълмен с крещящия костюм на ситно райе?

Той посочи дебел мъж на средна възраст, който бършеше чело с кърпичка на точки, доста изпотен в задуха на претъпканата зала. Тя се засмя утвърдително и изненадано.

— Познавате ли го?

— Налага се. Това е новият ми министър на благоустройството.

— Явно познавате добре мъжете си, г-н Ъркарт.

— Това е основният ми политически актив.

— Тогава се надявам да познавате толкова добре и жените, много по-добре от този изрод, вашия министър... В политическия, а не в библейския смисъл — добави тя с леко предизвикателна усмивка.

— Не съм сигурен, че ви следя мисълта.

— Жените. Нали се сещате, 52 процента от електората? Тези странни създания, които могат да споделят леглата ви, но не и клубовете ви и които смятат, че вашето правителство им върши точно толкова работа и им предлага точно толкова подкрепа, колкото скъсан ластик на сутиен?

Ако беше англичанка, нейната безцеремонност би се възприела като проява на лоши обноски, но беше нормално да се проявява повече търпение с американците. Те говореха, хранеха се и се обличаха различно, дори бяха различни в леглото или поне така му бяха казвали, въпреки че Ъркарт нямаше опит от първа ръка. Може би трябваше да попита министъра на благоустройството.

— Едва ли положението е чак толкова плачевно...

— През последните два месеца вашата партия се разкъсваше отвътре по време на изборите за нов лидер. Нито един от кандидатите не беше жена. А според жените гласоподавателки нито една от разискваните теми не се е отнасяла пряко до тях. Особено за по-младите жени. Третирайте ги като копия на съпрузите им. Те не харесват това и вие губите. С много.

Ъркарт усети, че му се изплъзва контролът над този разговор; тя го надиграваше много по-ефективно, отколкото можеше да очаква от онези двете от фондацията, които вече се бяха оттеглили с горчиво разочарование. Опитва се да си спомни кога последно е разглеждал социологическо проучване и е разсъждавал над значението му, но не успя. Той беше направил кариерата си в ера, когато инстинктът и идеите определяха политическата сцена, а не компютърните анализи на предизборните тенденции, и тези инстинкти му бяха вършили добра работа. Досега. Но тази жена го караше да се чувства старомоден и назад с материала. А в момента виждаше как вкарват пиано в далечния ъгъл на огромната зала на приема.

— Г-це Куин, много бих се радвал да чуя повече за вашите възгледи, но се страхувам, че скоро ще ме призоват други задължения.

Съпругата му вече водеше тенора към пианото и Ъркарт знаеше, че всеки момент тя ще го потърси, за да направи подходящото представяне.

— Дали ще имате време някой друг път? Изглежда, знам много по-малко за жените, отколкото съм си представял.

— Явно съм много популярна в правителството тази вечер.

Сакото ѝ се беше разтворило, за да разкрие елегантната и семпла рокля отдолу, пристегнатата от колан с възголяма катарاما, и така той за пръв път имаше възможност да огледа фигурата ѝ. Тя видя, че той забелязва това и го оценява подobaващо.

— Надявам се поне да кажете „моля“.

— Точно така ще направя — усмихна се той и тръгна към жена си, която му махаше да отиде при нея.

[1] Става дума за реплика на Марк Антоний от трагедията „Юлий Цезар“ на Уилям Шекспир (1599). Точният цитат е „... а властолюбие то е излято от по-студен метал...“ (трето действие, втора сцена) и е в превод на Валери Петров (1973). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ОСМА

ДЕКЕМВРИ: ВТОРАТА СЕДМИЦА

Кралските дворци са опасно място и за суверена, и за слугата.

Имат твърде, твърде много прозорци.

Веселбите и празненствата бяха някак приглушени тази година. Майкрофт се възползваше от факта, че напрежението в работата олеква, защото журналистите заменяха диктофоните за микрофона в някой караоке бар или започваха да се редят по опашки в магазините за детски играчки, и сега той се тътреше безцелно по мокрите улици в търсене на... и той не знаеше на какво. Нещичко, каквото и да е, стига да го извади от гробната тишина на къщата. Промоциите бяха започнали отрано, много преди Коледа, но въпреки това вместо клиенти пред входовете на магазините стояха младежи и девойки със северни акценти и мръсни ръце и искаха пари. А може би досега не бе имал време да им обърне внимание? Той се правеше, че е излязъл по „Кингс Роуд“ за подаръци, но бързо се изнерви. Нямаше и най-бегла представа какво биха искали децата му, не знаеше какви са интересите им, а и така или иначе, щяха да прекарат Коледа с майка си. „С майка си“, а не „с Фиона“. Забеляза колко бързо е възприел лексикона на отминалата любов. Беше се зазяпал в една витрина с провокативно дамско бельо, чудейки се дали дъщеря му носи такива неща, когато мислите му бяха прекъснати от млада жена, която под грима и червилото едва ли беше на повече от шестнадесет. Беше студено и ръмеше, но предницата на шушляковия ѝ дъждобран беше разкопчана.

— К'о стаа, миличък. Весела Коледа. Искаш ли да си направиш подарък за празника?

Тя дръпна дъждобрана и разкри пищна, бледа плът.

— Коледна промоция. Само трийсет кинта.

Той я погледна, наум свали останалата част от облеклото ѝ и откри жена, която под шушляка, изкуствената кожа и грима притежаваше жизненото и стегнато тяло на младостта и дори имаше бели зъби и усмивка, която почти минаваше за искрена. През последните три дни не си беше говорил с никого, освен по работа и знаеше, че отчаяно се нуждае от компания. Дори това да се кара с жена си коя марка паста за зъби да използват, беше по-добро от пълната тишина. Имаше нужда от човешки контакт, от човешко докосване и нямаше да изпита никаква вина, не и след всичко, което Фиона беше направила. Това беше шанс да ѝ отмъсти по някакъв начин, да бъде нещо повече от сляп рогоносец. Той погледна отново момичето и само при мисълта за подобно отмъщение усети, че го залива чувство на отвращение. Представата за нейната голота, зърната ѝ, окосмението ѝ, подмишниците ѝ, дори миризмата ѝ — от всичко това започна да му прилошава. Изведнъж се паникьоса, засрами се от предложението ѝ — ами ако някой го види? — но повече се изненада от силата на емоциите си. Тя му се стори физически отблъскваща. Дали само защото беше от същия пол като Фиона? Извади банкнота от пет паунда, тикна я в ръката ѝ и изплю:

— Махай се! За бога... махай се!

Тогава се паникьоса още повече, осъзнавайки, че някой може да го види как дава пари на проститутка, обърна се и побягна. Тя тръгна след него, като го викаше, надявайки се да измисли още някой трик, с който да изкара още един петак, не ѝ се случваше често да ги раздават ей така за нищо. Той търча петдесетина метра, преди да осъзнае, че се държи като пълен глупак и се излага по улиците, видя вратата на един клуб и се втурна вътре, мъчейки се да успокои дишането и стомаха си.

Не обърна внимание на злобния поглед на човека от гардероба, който взе палтото му, и се насочи право към бара, където си поръча голямо уиски. Отне му време да си върне самообладанието достатъчно, за да събере смелост да се огледа наоколо, рискувайки да срещне нечий поглед. Клубът не беше нещо особено, преправена стара кръчма с черни стени, множество огледала и диско светлини. В единия край имаше повдигната платформа за танцуващите, но нито светлините, нито плейлистата бяха пуснати. Все още беше рано, имаше не повече от шепа посетители, които бяха забили разсеяни погледи в големите телевизори, на екраните вървеше филм с Марлон Брандо, а

звукът беше спрял, за да не пречи на изтърканите коледни мелодии, с които персоналът на заведението се забавляваше. По стените имаше големи снимки на Брандо с кожени дрехи като моторист от един от по-ранните му филми, заедно с плакати на Елвис, Джак Никълсън, както и няколко по-нови кинозвезди, които той не разпознаваше. Атмосферата беше странна, различна, в тотална противоположност с джентълменските клубове на „Пал Мал“^[1], с които Майкрофт беше свикнал. Нямаше столове; това беше дупка, в която хората идват да се наливат, да танцуват и да обикалят, а не да седят цяла вечер, приведени над малка бира. Харесваше му.

— Как влетя само — до него стоеше мъж на тридесетина години, добре изглеждащ, от Бирмингам, ако се съди по акцента му. — Имаш ли нещо против да седна до теб?

Майкрофт сви рамене. Все още беше замаян от преживяното и му липсваше самоувереност да отпрати този приятелски глас, а и се притесняваше да не бъде груб. Непознатият беше облечен небрежно, но много елегантно, изтърканите му дънки бяха безупречно изгладени, както и бялата му риза с внимателно и равно навити ръкави. Очевидно беше в добра форма, мускулите му се очертаваха.

— Изглеждаше като да бягаш от нещо.

Уискито сгриваше Майкрофт, имаше нужда да се отпусне малко. Засмя се.

— Всъщност крия се от една жена. Сваляше ме!

Двамата се разсмяха и Майкрофт забеляза, че непознатият го оглежда внимателно. Нямаше нищо против; очите бяха топли, загрижени, заинтересовани. И интересни. Златистокафяви.

— Обикновено е обратното. Жените бягат от мен — продължи той.

— Звучиш като някакъв сваляч.

— Не, нямах това предвид... — Майкрофт прехапа устна, изведнъж усещайки колко е унижително да бъде сам на Коледа. — Жена ми ме напусна. След двадесет и три години брак.

— Съжалявам.

— Защо да съжаляваш? Не я познаваш, нито пък мен... — пак го заля объркване. — Извинявам се. Много невъзпитано от моя страна.

— Не се притеснявай. Може да крещиш, ако ще ти стане по-леко. Аз нямам нищо против.

— Благодаря. Може и така да направя — той протегна ръка. — Дейвид.

— Кени. Просто помни, Дейвид — не си сам. Повярвай ми, има хиляди хора като теб. Сами на Коледа, а не е нужно да е така. Една врата се затваря, а друга се отваря. Гледай на това като на ново начало.

— Още един човек ми каза нещо такова.

— Значи трябва да е вярно.

Той беше с широка, непринудена усмивка, в която имаше много живот, пиеше направо от бутилката екзотична мексиканска бира с плуващо в нея резенче зелен лимон. Майкрофт се загледа в чашата уиски пред себе си и се зачуди дали да не опита нещо ново, но реши, че вероятно е твърде стар, за да променя навиците си. Помъчи се да си спомни кога за последно е опитвал нещо ново или е срещал нов човек извън работа.

— Ти с какво се занимаваш, Кени?

— Стюард съм. Летя с флага — „Бритиш Еървейз“. А ти?

— Държавен служител.

— Звучи скучно. Но пък и моята работа не е кой знае колко бляскава. Писва ти да се занимаваш с примадони в първа класа. Пътуваш ли често?

Майкрофт беше на път да отговори, когато пискливите тонове на „Джингъл белс“ бяха заменени от тежкия звук на някакво танцувално парче. Вечерта започваше. Наложих му се да се навежда към Кени, за да чува какво говори, и за да бъде чуван. Кени миришеше на чисто, беше прясно избръснат и леко се долавяше афършейв. Той викаше в ухото на Майкрофт и му предлагаше да отидат да хапнат някъде, далеч от врявата.

Майкрофт пак започна да трепери. Не беше само перспективата да излезе сам на студа отвън и може би да се натъкне пак на проститутката, която го чака от засада, или пък да се върне вкъщи в празния си дом. Не беше само фактът, че за пръв път от години някой се интересува от него като човек, а не просто като приближен на краля. Не беше дори това, че го стопляше непринудената усмивка на Кени и че цяла седмица не се беше чувствал по-добре. Истината беше, че колкото и да се опитваше да се скрие от себе си или да се самоубеди в обратното, на него му се искаше да опознае Кени повече. Много, много повече.

[1] Улица в Уестминстър, Лондон, известна с няколко изискани и труднодостъпни клуба. — Б.пр. [↑](#)

ГЛАВА ДЕВЕТА

Убежденията на краля се пръкват като серия от послемисли. Той се движи по тънкото въже, опънато между конституцията и чувството си за дълг, със сяпото упорство на някоя сардина.

Двамата мъже се разхождаха около езерцето, като единият носеше дебело вълнено сако за езда и гумени ботуши, а другият зъзнеше под кашмиреното си палто и внимаваше да не се подхлъзне по мократа трева с ръчно шитите си кожени обувки. Наблизо един малък трактор беше разорал значителна част от кипрата ливада, оградена с колци и въжета, зад които двама работници наместваха фиданки и млади дръвчета в дупки в земята, които още повече загрозяваха иначе грациозния парк, вече белязан от следите от гумите на разните машинарии. Ефектът беше, че навсякъде имаше черна зимна кал, и дори ентусиазмът на краля не можеше да убеди Ъркарт, че градините на Бъкингамския дворец някога ще възвърнат предишната си слава.

Кралят беше предложил тази разходка. В началото на първата от седмичните им срещи, с цел да обсъждат държавните дела той беше стиснал Ъркарт и с двете си ръце и му беше благодарил горещо за решението относно онзи парцел в Уестминстърското абатство. То бе станало ясно по-рано същата сутрин и бе посрещнато с толкова овации от страна на групите за защита на историческото наследство, колкото и оплукви от страна на светилата в сдруженията на архитектите. Но както беше заключил Ъркарт по време на заседанието на компетентната комисия в кабинета: колко гласа може да имат архитектите? Кралят явно беше останал с впечатлението, че неговата намеса е била полезна, може би решаваща, и Ъркарт нямаше намерение да го убеждава в противното. Министър-председателите са постоянно заобиколени от оплакванията на разочарованите и беше

доста освежаващо да го посрещнат с искрен ентузиазъм за разнообразие.

В своя порив кралят по своя характерен спартански маниер, който често го оставяше сляп за дискомфорта на другите, настоя да покаже на Ъркарт работата си, с която имаше за цел да трансформира градините на двореца.

— Толкова много декари пустееща земя с подкастрени плетове, г-н Ъркарт, и няма къде една птичка да си свие гнездо. Искам това да стане своеобразен резерват в центъра на града, да възстановим естествения хабитат на Лондон, преди да сме го затрупали с бетон.

Ъркарт внимателно заобикаляше по-калните участъци и поголемите буци, докато кралят се въодушевяваше все повече и сочеше наоколо.

— Ето, там искам да има градина с диви цветя. Сам ще ги засадя. Не можете да си представите какво удовлетворение ми носи да мъкна кофи с пръст или да се занимавам с някое дърво.

Ъркарт прецени, че би било неуместно да спомене, че последният документиран случай, когато някой от такова потекло се е занимавал с някое дърво, е бил по времето на далечния праотец на краля, Джордж III, който в пристъп на клинична лудост скочил от каретата си в парка „Уиндзор“ и дал рицарско звание на един дъб. Също така загубил американските колонии и в крайна сметка го затворили.

— Искам в градината да има дивеч; може да се направи толкова много, а е толкова просто. Да се подбере правилното съчетание от дървета, да се остави на места тревата да порасне до естествената си височина, за да дава подслон. Вижте, ще сложа тези кутии за птици.

Той посочи към един работник, който се катереше по стълба и закачаше дървени кутии по високите стени, които опасваха градините.

Кралят ходеше приведен, със сключени като за молитва ръце, както често можеше да бъде видян да прави, когато е потънал в мисли.

— Знаете ли, това може да се направи във всеки парк или по-голяма градина в Лондон. То ще трансформира природата в града ни, в градовете в цялата страна. В миналото пропиляхме толкова много възможности... — той се обърна към Ъркарт. — Нека ви споделя една идея. Бих искал да превърнем седмичните ни срещи във възможност да

обсъждаме какво може да направи правителството, за да промотира тези въпроси. И с какво мога аз да помогна.

— Разбирам — каза умислено Ъркарт.

Студът пълзеше по тялото му и прещаше спазми по левия му крак. Двойка патици запляскаха с крила и излетяха от повърхността на езерото. Идеални мишени, помисли си той.

— Това е много любезно предложение, разбира се, сър. Но не бих искал министърът на околната среда да реши, че по някакъв начин подкопаваме авторитета му. Трябва да се разбирам с екипа си...

— Абсолютно сте прав, съгласен съм. Затова си направих труда да поговоря лично с министъра. Не бих предприел нищо, което да постави когото и да е от двама ви в неудобна ситуация. Той каза, че няма нищо против и че с удоволствие ще ме държи в течение лично.

Дики, този скапаняк. Беше ясно, че не става за майтап, но сега се оказваше, че изобщо не става за нищо.

— Днес това е просто едно разкаляно поле — продължи кралят. — Но в следващите години това може да се превърне в нов начин на живот за всички нас. Виждате ли го?

Ъркарт не го виждаше. Виждаше само купчини пръст, разхвърляни наоколо като прясно изкопани гробове. Кантовете на обувките му започваха да прогизват и вече отчаяно му се искаше да се махне.

— Трябва да бъдете внимателен, сър. Въпросите на околната среда все повече се превръщат в поле на междупартийни схватки. Важно е да стоите над подобни злободневни теми.

Кралят се засмя.

— Не се тревожете, г-н министър-председател. Ако ми беше писано да се забърквам в партийната политика, конституцията щеше да ми е дала правото на глас! Не, такива неща не са за мен; в публичното пространство ще се придържам само към въпроси, които касаят общите принципи. Просто искам да дам кураж на хората, да им напомня, че има по-добър път, че ни чакат по-добри времена.

Ъркарт се изнервяше все повече. Чорапите му бяха мокри, а мисълта, че някой ще говори на обществото, че има по-добър път, и то от такава позиция, го правеше много неспокоен. По-добър път значеше различен от избрания в момента и колкото и деликатно да бъде изказана тази идея, тя щеше да се превърне в материал за мелницата на

опозицията. Но не каза нищо, надявайки се, че мълчанието му ще доведе до край на този разговор. Копнееше за гореща вана и силно уиски, не му се слушаха повече кралските убеждения и не държеше да го учат как да си върши работата.

— Всъщност мислех да подхвана тази гледна точка в една реч, която трябва да изнеса след десет дни пред благотворителните фондации...

— За околната среда? — раздразнението и нетърпението започваха да си личат в тона на Ъркарт, но кралят, изглежда, не забеляза.

— Не, не, г-н Ъркарт. Обръщение, чиято цел е да сплоти хората, да им припомни колко много сме постигнали и колко още можем да постигнем като нация. Общи принципи, нищо конкретно.

Ъркарт усети облекчение. Призив към родолюбието.

— Благотворителните фондации полагат изумителни усилия, а толкова много сили се опитват да ни разединят — продължи кралят. — Успелите от останалите на по-заден план. Проспериращият Юг от келтската периферия. Предградията от централните части на градовете. Няма нищо лошо в това да се напомни на тези, които ще прекарат тази Коледа на топло в домовете си, да помислят за другите, които са принудени да спят на улицата. В забързаното си ежедневие не забелязваме толкова много хора, а по това време на годината е редно да подадем ръка на тези с по-лош късмет, не мислите ли? Всички ние да си припомним, че трябва да извървим пътя, който да ни направи единна нация.

— Възнамерявате да кажете това?

— В общи линии нещо такова.

— Не е възможно!

Това беше грешка, ненавременен избухване, провокирано от нервите и студа. Понеже нямаше писмен протокол и конституцията не регламентираше поведението им, беше жизненоважно да се поддържа измамата, че са на едно мнение, че има дискусия, но никога диспут независимо колко големи са различията, защото в една къща от карти всяка се крепи на друга и всяка си има мястото. Добре е попът и асото да са от една боя. Добре е кралят и министър-председателят никога да не бъдат виждани да спорят. Но ето че се беше случило. Една дума на

негодувание бе подкопала авторитета на единия и беше застрашила и двамата.

Лицето на краля се зачерви; не беше свикнал да му противоречат. Белегът на лявата му скула, получен при падане от кон, изпъкваше и лилавееше, а в очите му се появи неприкрито раздразнение. Ъркарт потърси убежище в обясненията.

— Не може да говорите за единна нация, сякаш тя не съществува. Това загатва, че има две нации, две класи, разделение в обществото, победители и потъпкани. Така формулирано, говори за нечестност и неправда. Няма как да стане! Сър.

— Г-н министър-председател, преувеличавате. Просто насочвам вниманието към принципа — същия принцип, който вашето правителство подкрепи за коледното ми обръщение към Британската общност. Северът и Югът, Първият и Третият свят, нуждата да се осигурят възможности за бедните, да сближим различните части на света.

— Това е различно.

— Защо е различно?

— Защото...

— Защото са черни? Защото живеят далеч оттук? Защото не могат да гласуват, г-н министър-председател?

— Подценявате силата на думите си. Не е въпросът в това, което казвате, а как другите ще го интерпретират.

Той размаха отчаяно ръце, като едновременно се мъчеше да събуди премръзналите си крайници.

— Думите Ви ще бъдат използвани за нападка срещу правителството във всеки по-далечен изборителен район в страната.

— Да се търси критика към правителство в няколко общовати сантиментални коледни фрази, е нелепо. Коледа не е само за хората с банкови сметки. Всяка църква в страната ще бие камбаните за добрия крал Венцеслав^[1]. Бихте ли го забранили като политически неудобен? Така или иначе, колкото до далечните райони, това не са важни позиции за вас... Нали наскоро имаме избори. Засега не би трябвало да ви тревожат.

Ъркарт знаеше, че е време да отстъпи. Не можеше да разкрие плановете си за нови избори — на служителите в двореца им се

носеше славата на големи клюкари — а и не му се влизаше в личен спор с монарха. Усещаше, че там се крие опасност.

— Простете ми, сър, може би студът ме накара да бъда твърде чувствителен. Просто искам да кажа, че има потенциални опасности с подобни теми, които са толкова емоционални и комплексни. Може би е уместно да предложа да ни дадете възможност да видим черновата на речта Ви, за да можем да Ви помогнем, да проверим някои детайли вместо Вас? Да се уверим, че статистиките са точни, че езикът няма да бъде интерпретиран погрешно? Мисля, че това е обичайно.

— Да проверите речта ми? Цензура, г-н Ъркарт?

— За бога, не. Сигурен съм, че съветите ни ще Ви се сторят изцяло полезни. Ще го направим с добро отношение, гарантирам го.

Усмивката му на политик се беше върнала, опитваше се да разтопи ледената атмосфера, но знаеше, че няма да мине само с ласкателства. Кралят беше човек с железни принципи; много години ги беше развивал и нямаше да ги захвърли заради усмивката и обещанията на един политик.

— Нека го кажа по друг начин — продължи Ъркарт и отново получи спазъм в крака. — Много скоро, в рамките на няколко седмици, Камарата на общините ще гласува по Цивилната листа^[2]. Знаете как през последните няколко години сумата, която се предоставя на кралското семейство, е все повече обект на диспути. Няма да е от полза нито за Вас, нито за мен, ако сте замесен в политически противоречия по същото време, когато Камарата би трябвало да разглежда Вашите финанси с един безпристрастен и конструктивен подход.

— Опитвате се да купите мълчанието ми! — избухна кралят.

Нито един от двамата мъже не бе известен с търпението си и сега се предизвикваха взаимно.

— Ако искате семантичен дебат, тогава ще кажа, че цялата концепция на конституционната монархия и Цивилната листа се състои точно в това — купуваме мълчанието Ви и активното Ви сътрудничество. Това е част от длъжностната характеристика. Но всъщност... — министър-председателят вече не криеше настроението си. — Всичко, което предлагам, е разумен начин и двамата да избегнем потенциален проблем. Знаете, че има смисъл в това, което казвам.

Кралят обърна поглед към разораните ливади. Ръцете му бяха зад гърба, пръстите му играеха нервно с пръстена с кралския печат на

малкия му пръст.

— Какво се случи с нас, г-н Ъркарт? Само преди няколко минути говорехме за светлото бъдеще, а сега се пазарим за пари и относно понятия — той погледна Ъркарт, който виждаше болката в очите му. — Аз съм страстен човек и понякога страстите ми отиват по-далеч от това, което знам, че е разумно.

Това беше най-близкото нещо до извинение, което Ъркарт щеше да получи.

— Разбира се, че ще видите речта ми, както правителството винаги е правело с речите на монарсите. И разбира се, че ще приема всяко предложение, което сметнете за нужно. Нямам избор, предполагам. Просто бих искал да помоля да ми дадете възможност да играя някаква роля, колкото и малка и дискретна да е тя, за да мога да прокарвам идеалите, в които дълбоко вярвам. В рамките на приетото. Надявам се, че не искам твърде много.

— Сър, надявам се, че след още много години Вие и аз, като монарх и министър-председател, ще можем да се обърнем назад към днешното недоразумение и да се посмеем.

— Думи на истински политик.

Ъркарт не беше сигурен дали това е комплимент, или укор.

— Ние също имаме своите принципи.

— Както и аз. Може да ме заглушите, г-н министър-председател, това е ваше право. Но няма да ме накарате да се откажа от принципите си.

— Всеки човек, дори монархът, има право на своите принципи.

Усмивката на краля беше тънка.

— Звучи като интересна добавка към конституцията. Чакам с нетърпение да обсъдим тази концепция.

Аудиенцията беше приключила.

Ъркарт седна на задната седалка на бронирания ягуар, след като напразно се опита да остърже калта от обувките си. Спомни си, че Джордж III, след като приключил с дървото, направил коня си генерал. Съзнанието му се изпълни с картини как в провинцията пак се появяват хомотът и плугът, а улиците в градовете са обсипани с конски фъшкии. С кралски указ. Краката му бяха замръзнали, струваше му се, че е настинал, неговият министър на околната среда се беше оказал пълен дръвник и оставаха по-малко от девет седмици до изборите,

които искаше да обяви. Не можеше да си позволи никакви рискове, нямаше никакво време за гафове. Не можеше да става и дума за дебат на тема „Две нации“, в който правителството неминуемо щеше да е потърпевшият. Беше невъзможно; не можеше да поеме този риск. Кралят трябваше да бъде спрян.

[1] Св. Венцеслав — (907–935) крал и покровител на Бохемия, убит в заговор от по-големия си брат и по-късно обявен за мъченик. За него е написана коледна песен (1853), в която се пее за героичната му доброта. — Б.пр. ↑

[2] В конституционните монархии това е част от държавния бюджет, която се предоставя на личното разпореждане на монарха за неговите нужди. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

Политическите принципи са като жените в един харем.

Трябва да ги обличаш, трябва редовно да ги показваш и трябва от време на време да отделяш на една от тях специално внимание. Но никога не бива да харчиш време и пари по тях, иначе ще започнат да те обсебват.

Таксито дойде да я вземе със седем минути закъснение, което я вбеси. Тя реши, че няма да допусне това да се случи пак; беше третият случай тази седмица. Сали Куин не искаше да влезе в категорията на един друг тип жени, които по навик закъсняват за срещи с клиенти, заголват крак и се смеят престорено, като считат това за извинение. Тя нямаше нищо против да показва краката си, но не и като извинение, затова се стремеше винаги да пристига пет минути по-рано, за да е напълно подготвена и да държи юздите. Ранното пиле винаги постига своето. Щеше да уволни таксиметровата компания и това щеше да бъде първото нещо, което щеше да направи на следващата сутрин.

Тя затвори след себе си. Къщата беше с голяма тераса, в много модерна част на Излингтън, с малки стаи и поносими режимни разходи. Домът ѝ представляваше всичко, което бе успяла да спаси от разрухата, останала след нея в Бостън, но в очите на банката той беше добър залог срещу заеми за бизнеса ѝ и в този момент това беше важно за нея, отколкото да търси място за провеждане на мащабни алкохолни гуляи, както правеха повечето ѝ по-големи конкуренти. Имаше две спални, като едната беше детска. Това беше първата стая, която изтърбуши; не можеше да понесе гледката на мечета, подскачащи по тапетите, и спомените, които това предизвикваше. Сега стаята беше пълна с еднотипни шкафове с папки, рафтове с купчини принтирани листове, а не бебешка пудра и мехлеми. Не мислеше за бебето си твърде често, не можеше да си го позволи. Вината не беше

нейна, всъщност изобщо не съществуваше вина, но това не пречеше тя да я залива на вълни. Беше седяла и гледала как малката ръчичка стиска кутрето ѝ, единствената част от тялото ѝ, която беше достатъчно малка, за да се побере в шепата му, очите му затворени, борейки се за всеки дъх, омотан в пластмасови тръби и обграден от бездушна болнична апаратура. Беше седяла и седяла, гледала и гледала, докато битката постепенно бе загубена, силите и съзнанието си бяха отишли от малкото вързопче пред нея и се бяха стопили в нищото. Не беше нейна вината, всички така казваха. Всички, разбира се, с изключение на онзи плужек, мъжа ѝ.

— „Даунинг стрийт“, а? — изкоментира таксиметровият шофьор, без да обръща особено внимание на острата забележка за закъснението си. — Там ли работиш, а?

Изглежда, се поуспокои, като разбра, че и тя е от простолюдието, и започна да нарежда оплаквания и наблюдения относно господарите политици. Не че беше против правителството, защото то и без това нямаше много общо с ежедневието му, понеже той взимаше пари в брой и на практика не плащаше данъци.

— Обаче виж на какво приличат улиците, моето момиче. Коледа е другата седмица, а нищо не се случва. Магазините са празни, никой не взема такси, а като вземе, гледа да ти отреже от бакшиша. Не знам как я мислят твоите приятелчета от „Даунинг стрийт“, но им кажи от мен да знаят, че трудни времена се задават. Старият Франсис Ъркарт да вземе да се стяга, щото и той ще последва онзи, какъв беше... тъъ, Колингридж.

Нямаше и месец, откакто вече не беше министър-председател, и споменът за него започваше безжалостно да се изхлузва от съзнанието.

Тя не обърна внимание на дрънканиците му, докато се лашкаха по мрачните, мокри улици на Ковънт Гардън, през кръстовището със седемте улици, което беше символ на най-бедняшките квартали от Дикенсовия Лондон, пълни с разбойници и тифозни, и който сега беше центърът на театрите в Лондон. Минаха покрай сградата на един от тях, която се издигаше мрачна и празна; беше отпаднало представление по това време на годината, когато би следвало да има най-много публика. Като сламени къщи в бурята, спомни си тя предупрежденията на Ландлес, а може би просто големи купи сено.

Таксито я остави в началото на „Даунинг стрийт“ и въпреки недвусмислените намеци, тя отказа да остави бакшиш. Полицаят пред портата от ковано желязо каза нещо в радиостанцията, затъкната под дъждобрана, тя пропука в отговор и той пусна Сали да мине. На стотина метра се издигаше черната врата, която се отвори, преди тя да е изкачила стъпалото. Подписа се в книгата за посетители във фоайето, което беше празно, с изключение на няколкото полицаи. Нямаше нищо общо с шумотевицата на вечерта, в която се беше запознала с Ъркарт. Изглежда, коледните празници бяха започнали отрано.

Само за три минути мина през поне толкова служители, като всеки си придаваше все по-важен вид от предишния, докато я водеха по стълби и коридори, покрай витрини, пълни с порцеланови произведения на изкуството, и накрая я въведоха в един вътрешен кабинет и затвориха вратата след нея. Бяха сами.

— Г-це Куин. Толкова мило от ваша страна, че дойдохте.

Франсис Ъркарт загаси цигарата и подаде ръка, после я поведе към удобните кожени столове, сложени в ъгъла на кабинета му на първия етаж. Стаята беше тъмна, опасана с книги, типична мъжка атмосфера, без полилей на тавана, а единствената светлина идваше от една лампа на бюрото и две покрай стените. Напомняше безвремието и задимената атмосфера на един джентълменски клуб на „Пал Мал“, който беше посетила в една вечер, отворена за дамите.

Докато ѝ предлагаше питие, тя го изучаваше внимателно. Изразени скули, хлътнали слепоочия, уморени, но непокорни очи, които сякаш никога не си почиваха. Беше с тридесет години по-възрастен от нея. Защо я беше довел тук? От какви проучвания се интересуваше всъщност? Докато той се занимаваше с двете чаши уиски, тя забеляза, че има меки ръце, перфектно оформени, с тънки пръсти и безупречен маникюр. Толкова различни от ръцете на бившия ѝ съпруг. Тя не можеше да си представи тези ръце, свити в юмруци, търсещи лицето ѝ и блъскайки корема ѝ, докато предизвикат преждевременно раждане, финалната сцена от брачната им лудост. По дяволите всички мъже!

Спомените все още я разсейваха, докато пие тежката кристална чаша и отпи от уискито. Задави се.

— Имате ли лед и газирана вода?

— Това е малцово уиски. Много е добро — запротестира той.

— А аз съм добро момиче. При това необвързано. Майка ми винаги ми е казвала да не го пия чисто.

Той сякаш се развесели от нейната прямота.

— Разбира се. Но бих ви помолил да потърпите само още малко. Това наистина е много специално уиски, дестилирано близо до родното ми място в Шотландските планини, и ще бъде съсипано, ако му сложите нещо друго, освен малко вода. Пробвайте няколко глътки дали ще свикнете с вкуса и ако не, тогава ще ви дам всички газирани води и ледчета, които намеря.

Тя отпи отново, този път не изгори гърлото ѝ толкова много. Кимна.

— Научих нещо полезно тази вечер.

— Едно от многото преимущества на възрастта е, че съм научил много за мъжете и за уискито. За жените обаче явно все още не знам много. Според вас.

— Донесох няколко статистики... — тя се протегна към чантата.

— Преди да ги разгледаме, искам да поговорим по една друга тема.

Той се облегна в стола със замислен вид, стискайки чашата в две ръце като професор, който изпитва един от възпитаниците си.

— Кажете ми докъде се простира уважението ви към кралското семейство?

Носът ѝ се сбърчи, докато опипваше неочаквания въпрос.

— В професионално отношение нямам пристрастия. Не ми се плаща, за да уважавам, а за да анализирам. А като лично отношение... — тя сви рамене. — Аз съм американка, и то оттам, откъдето е Пол Ривиър. По негово време, като видели някого от хората на краля, го застрелвали. Сега е просто друг тип шоубизнес. Това притеснява ли ви?

Той отбегна въпроса.

— Кралят е решил да изнесе реч, че трябва да сме единна нация, че трябва да преодолеем разделението в страната ни. Популярна тема, не мислите ли?

— Разбира се. Това е сантимент, който се очаква от лидерите на нацията.

— Тогава може да бъде и определяща тема, така ли?

— Зависи. Ако се кандидатира за архиепископ на Кентърбъри, със сигурност ще ви е от полза. Моралът на нацията и такива работи.

Тя направи пауза, търсейки признаци, че е на прав път. Но всичко, което видя, беше повдигнатата вежда на един професор в своята бърлога; налагаше се да се води изцяло по инстинкт.

— Но в политиката е различно. Очаква се от политиците, но по-скоро както се очаква да има фонова музика в асансьорите. Това, което интересува гласоподавателите, не е каква е музиката, а дали асансьорът се движи нагоре или надолу — и по-специално как го възприемат, накъде си мислят, че се движи.

— Разкажете ми как хората възприемат нещата.

Той я разглеждаше с академичен интерес. Харесваше му това, което чува, харесваше му това, което вижда. Докато говореше и особено когато се оживяваше, върхът на носа ѝ подскачаше нагоре-надолу, сякаш дирижираше оркестър от мисли. На него това му се стори очарователно, почти хипнотично.

— Ако си израснал на улица, където никой не е можел да си купи читави обувки, а сега имаш петнадесет чифта обувки, но живееш на улица, на която само ти нямаш кола и не можеш да си позволиш почивка в чужбина, ти се струва, че си станал по-беден. Гледаш на детството си като на доброто старо време, мислиш си колко забавно е било да тичате боси в училищния двор, и се дразниш, че сега не можеш да ходиш на работа с кола като всички останали.

— И вината отива в правителството.

— Определено. Но това, което е важно политически, е колко от останалите, които живеят на тази улица, разсъждават по същия начин. Когато се затворят в къщите си или в кабинките за гласуване, благото на съседа им има много по-малко значение от това колко нова е колата им. Не можеш да изхраниш семейство или да заредиш резервоар с морал.

— Никога не съм се и опитвал — каза замислено той. — А какво ще кажете за другите разделения. Келтската периферия срещу проспериращия Юг. Собствениците на жилища срещу бездомните.

— Казано направо, така или иначе сте паднали под 20 процента подкрепа в Шотландия и нямате много за губене там. А колкото до бездомните — трудно е да влезеш в списъците на избирателите с адрес като „Кашон №3, Редица 2, Безистенът“. Те не са логичен приоритет.

— Някои хора биха определили това като цинично.

— Ако искате морална преценка, повикайте проповедник. Аз анализирам, не съдя. Във всяко общество има разделения. Не можете да направите така, че всеки да е доволен, и е загуба на време да се опитвате — носът подскочи агресивно. — Важното е да е доволно мнозинството, да повярват, че са от правилната страна на разделенията.

— В такъв случай какво е възприятието сега и какво ще бъде през следващите няколко седмици, от коя страна си мислят, че са мнозинството от хората?

Тя се замисли, спомни си разговора с Ландлес и с таксиметровия шофьор, затворения театър.

— Набирате лека преднина в анкетите, но е точно по ръба. Нестабилна е. Все още не ви познават. Везните може да се наклонят във всяка една от двете посоки.

Той се взираше право в нея над ръба на чашата.

— Забравете за везните. Да говорим за открита война. Могат ли вашите проучвания да предвидят кой би спечелил подобна война?

Тя се наведе напред, сякаш споделя тайна.

— Проучванията на общественото мнение са като мъглива кристална топка. Могат да ти помогнат да погледнеш в бъдещето, но зависи какъв въпрос ще зададеш. И колко е добра циганката с топката.

Погледът му се оживи, той слушаше внимателно.

— Не мога да ви кажа кой би спечелил подобна война. Но мога да ви помогна да я водите. Анкетите са оръжия, понякога много мощни оръжия. Задаваш верния въпрос в точния момент, получаваш правилния отговор, пускаш го на пресата... Ако правилно си планираш кампанията, можеш да обявиш опонента си за победен още преди да е разбрал, че има война.

— О, циганко, кажи ми защо не чувам подобни неща от другите в твоя бранш?

— Първо, защото повечето социолози се вълнуват какво мислят хората в този конкретен момент. Това, за което говорим, е как да придвижим мненията от мястото, където са, към мястото, където искаме да бъдат в даден момент в бъдещето. Това се нарича политическо лидерство и е рядко срещано качество.

Той знаеше, че го ласкаят, и това му харесваше.

— И второ?

Тя отпи от чашата, прехвърли крак върху крак и свали очилата си, разтърсвайки тъмната си коса.

— Защото съм по-добра от останалите.

Той се усмихна в отговор. Харесваше му да говори с нея и като с професионалист, и като с жена. „Даунинг стрийт“ можеше да бъде много самотно място. Имаше кабинет, пълен с министри, които се очакваше да бъдат експерти, и беше тяхна работа да взимат повечето решения, а на него му оставаше да дърпа конците и да опира пешкира, ако някой сгафи. Много малко правителствени документи стигаха до него, освен ако сам не ги поиска. Беше защитен от света навън чрез опитен, професионален екип, цяла тайфа охранители, бронирани прозорци и тежки железни врати. А Мортима все я нямаше покрай тези проклетни вечерни уроци... Имаше нужда да сподели с някого, да се довери на някого, да събере мислите си и да ги подреди. Имаше нужда от човек, който има самочувствие, който не дължи работата си на него и който изглежда добре. И която вярва, че е по-добра от другите.

— И аз подозирам, че си.

Очите им се наслаждаваха на момента.

— Значи смяташ, че ще има война, Франсис? За „единна нация“? С опозицията?

Той се облегна назад, загледан пред себе си, сякаш се опитваше да надникне в бъдещето. Това не беше просто академична обмяна на идеи, не беше интелектуалната мастурбация на няколко цинични старчета, седнали около масата. Усещаше с ноздрите си ужасната смрад на реалността. Когато отговори, думите му бяха отмерени, премислени.

— Не само с опозицията. Може би дори с краля — ако го оставя да си изнесе речта.

Стана му приятно, че не забеляза и помен от тревога в очите ѝ, а само силен интерес.

— Война с краля?

— Не, не... Не и ако мога да го избегна. Не бих искал да влизам в конфронтация с двореца, наистина е така. Водя битки с достатъчно хора, без да се налага да прибавям към тях и кралското семейство заедно с всеки роялист с промит мозък в страната. Но... — той

направи пауза. — Теоретично. Ако се стигне дотам. Ще ми трябват много твоите способности, Сали.

Тя беше свила устни, думите ѝ бяха не по-малко решителни.

— Ако това е, което искаш, просто помни — само трябва да кажеш „моля“. И ще ти помогна с каквото мога.

Ноздрите ѝ се бяха разширили по един почти животински начин, който се стори на Ъркарт изключително чувствен. Те се гледаха мълчаливо за един дълъг момент, внимавайки да не кажат нещо, което да развали магията на неизказаното, в която и двамата се бяха потопили. Само веднъж — не, два пъти — той беше съчетавал преподавателската работа със секса. Ако някой беше разбрал, щяха да го изхвърлят със скандал, но точно рискът го правеше най-добрия секс в живота му не само заради гъвкавите тела на студентките му, а и защото така бе излязъл от баналността и жалката дребнавост на университетската среда. Той беше различен, по-добър, винаги го беше знаел, но най-ясно го беше усетил, качен на класическия кожен диван в университетския си кабинет с гледка към парковете.

Сексът му помогна да се издигне и над спомена за своя много по-голям брат, Алистър, който бе загинал, бранейки някакво парче земя във Франция по време на Втората световна война. Франсис бе живял в сянката на мъртвия си брат. Не беше достатъчно да осъществи само собствения си потенциал, но в очите на жалеещата си майка трябваше да осъществи и този на загубения първороден син, в когото времето и мъката бяха въплътили почти митични способности. Когато Франсис изкарваше отлични оценки, майка му напомняше, че Алистър е бил капитан на училищния отбор. Когато Франсис стана един от най-уважаваните професори за възрастта си, в очите на майка му Алистър щеше вече да е най-уважаваният. Като малко момче той се катереше в леглото при майка си, търсейки ласка и топлина, но всичко, което намираще, бяха тихите сълзи, които се стичаха по бузите ѝ. Помнеше само как се е чувствал отхвърлен, незаслужаващ любов. Години след това така и не успя да изхвърли от съзнанието си образа на майката, която го гледа с терзание и неразбиране, и той го преследваше във всяка спалня, в която влизаше. Като тийнейджър никога не беше водил момиче в леглото си, това само би му напомнило, че за майка си винаги ще остане вторият син и второ качество син. Имаше момичета, разбира се, но никога в легло — на пода, в палатка, прави на стената в

една изоставена къща. И в крайна сметка на кожения диван, в кабинета за консултации. Както в случая.

— Благодаря ти — каза меко той, прекъсвайки момента и цветните си спомени. Разклати уискито в чашата си и го изпи на един дъх. — Но трябва да се заема с тази реч — той грабна няколко листа от масичката и ги размаха. — Да го пресрещна на кръстопътя или както там казвате вие, американците.

— Не съм силна в писането на речи, Франсис.

— Но аз съм. А към тази ще се отнеса с най-голямо уважение. Като хирург. Ще си остане един фин и строен текст, пълен със запомнящи се сантиментални фрази. Просто няма да са му останали топки, когато го върна...

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ДЕКЕМВРИ: ТРЕТАТА СЕДМИЦА

*Трите най-разрушителни сили в
политическия живот са консенсусът,
компромисът и копулацията.*

Цивилният полицаи се изви в седалката, опитвайки да раздвижи изтръпналите си крайници. Седеше в колата от четири часа, навън ръмеше и не му се излизаше за разходка, а устата му миришеше на миша дупка от всичките изпушени цигари. От утре ги спира. Отново. Обеща си, както обикновено. Утре. Маняна, маняна. Пресегна се към термоса и наля по една чаша кафе за себе си и за шофьора.

Двамата се зазяпах в малката къща с екзотичното име „Мюз Адам и Ева“^[1]. Тя се намиреше близо до една от най-модните дестинации за шопинг в Лондон, но малките улички бяха добре защитени от трафика на столицата и бяха тихи, уединени и що се отнася до зяпачите — съкрушително скучни.

— Досега аз да го бях научил тоя италиански — промърмори разсеяно шофьорът.

Вече бяха изпробвали всички шеги по този въпрос по време на предишните четири посещения в рамките на две седмици и сега цивилният полицаи „Специален отдел“ и шофьорът не успяваха да намерят с какво да убиват времето.

В отговор полицаят изпусна малко газове. Стомахът му беше пълен с кафе и отчаяно се нуждаеше да отиде по малка нужда. В специалното му обучение влизаха инструкции как да пикае до колата, без да бие на очи, като се прави, че я поправя, за да не се налага да напуска превозното средство и радиото, поверени на негова отговорност. Но сега валеше и щеше да подгизне. А и последния път,

когато опита, шофьорът отпраши, оставяйки го коленичил по средата на скапаната улица. Голям шегаджия.

Той прие с ентузиазъм, когато му предложиха да бъде главен охранител на „Даунинг стрийт“. Но не му бяха казали, че става дума за Мортима Ъркарт и нейните безкрайни разходки по магазините, по партита и социални сбирки. И уроците по италиански. Той запали още една цигара, свали леко прозореца, за да влезе малко свеж въздух, но се закашля, когато го вдиша.

— Така ще е — отвърна той. — Според мен поне още месец-два ще се занимаваме с това. Обзалагам се, че учителят ѝ е от онези бавни и методични типове.

Продължиха да стоят и да се взират в стените на къщата, опасани от бръшлян с опадали листа, малкото спретнато кътче за кофите за смет, миниатюрата на коледно дърво на прозореца на фасадата, оградена от лампички за 44.90 паунда от „Харъдс“. Вътре, зад спуснатите завеси, Мортима Ъркарт лежеше на леглото, гола и потна, и получаваше още един бавен и методичен урок от своя италиански тенор, оперната звезда с красивия глас.

* * *

Беше все още тъмно, когато Майкрофт се събуди, стреснат от издрънчаването на бутилките с мляко, оставени пред входната врата. Отвън започваше нов ден и го връщаше към някакво подобие на реалност. Но на него му се искаше да остане в плен на завивките. Кени все още спеше, една от многото му играчки се крепеше на ръба на леглото до възглавницата, а останалите бяха разпилени по пода заедно с множество кърпички, станали жертва на дългата любовна нощ. Всеки сантиметър от тялото на Майкрофт го болеше и всеки сантиметър искаше още. И някак си щеше да успее да го получи, преди да се върне в реалния свят, който го очакваше отвъд входната врата на Кени. Последните няколко дни бяха като нов живот за него, опознаваше Кени, опознаваше себе си, губейки се в мистериите и ритуалите на един свят, който почти не познаваше. Имаше такива моменти и в Итън, и в университета, разбира се, през шестдесетте, когато всеки пушеше хашиш, правеше каквото си поиска и с когото си

поиска, но това беше само едно кратко пътуване към себепознанието в търсене единствено на удоволствието и твърде хаотично, за да бъде завършено. Никога не се беше влюбвал, не беше имал и тази възможност, всичките му връзки бяха кратки и хедонистични. Може би с времето щеше да успее да се опознае по-добре, ако не беше дошло обаждането от двореца с предложение, което изключваше продължителните и по онова време нелегални експерименти. И така в продължение на повече от двадесет години той се бе преструвал. Преструваше се, че гледа на мъжете само като на колеги. Преструваше се, че е щастлив с Фиона. Преструваше се, че не е този, който знае, че е. Това беше необходима жертва, но сега, за пръв път в живота си, започваше да е напълно честен със себе си, да принадлежи на самия себе си. Най-после усети дъното под краката си. Беше в дълбокото, не знаеше дали Фиона го е тласнала натам, или сам е скочил, но нямаше значение. Той беше там. Знаеше, че може да се удави, но това беше по-добре, отколкото да се дави на плиткото във фалшива порядъчност.

Щеше му се Фиона да може да го види сега и се надяваше тя да бъде наранена, дори отвратена; все едно се беше изсрал върху брака им и върху всичко, което Фиона представляваше. Но по-вероятно беше на нея да не ѝ пука. В последните няколко дни бе преживял повече страст, отколкото през целия си брак, може би достатъчно за цял живот, макар че се надяваше да има още. Много още.

Реалността го чакаше отвън и той знаеше, че скоро ще трябва да се върне към нея. Да изостави чудото Кени може би завинаги. Не хранеше илюзии относно новия си партньор — той имаше любовници във всеки град, до който летеше, и не се притесняваше да се хвали с това. Когато премина адреналинът от посвещението, Майкрофт започна да се съмнява, че би имал физическата издръжливост да задържи един мъж с двадесет години по-млад от него, с кадифена кожа и с език, който беше както неуморим, така и неутолим, но щеше да му е приятно да опита. Преди да се върне в реалността...

Беше ли възможно един непоправим стюард със задръжките на улично куче в Калкута да присъства паралелно с отговорностите в другия му живот? Щеше му се да е така, но знаеше, че други хора няма да му го позволят, не и ако го открият тук сред суматохата от плюшени мечета, бельо и мръсни хавлии. Биха казали, че е подвел краля. Но ако

избяга сега, нямаше ли да подведе себе си и нямаше ли това да бъде много по-лошо?

Беше много объркан, но беше щастлив, не помнеше някога да е бил по-въодушевен, и можеше да остане такъв, стига да не излиза изпод юргана и да не отваря входната врата. Кени започна да се разбужда, раздвижи се, разкри внимателно поддържания си тен от наболата брадичка чак до белите бузи на задника си, до линията, където е стигал ластикът на тесните му боксерки. Майната му, нека Кени да реши. Майкрофт се наведе, прокара устни по врата на Кени, после бавно се спусна по гръбначния стълб надолу.

* * *

Докато чакаше, Бенджамин Ландлес се взираше в извития таван, осветен от шест огромни полилея, на който италиански херувими с издути бузи се гонеха сред множество облаци, позлатени звезди и впечатляващи хоросанови завъртулки. Не беше ходил на литургия от тридесет години и никога не беше стъпвал в Сейнт Мартин, но както често си казваше, животът е пълен с нови преживявания. Или поне с нови жертви.

Носеше ѝ се репутация, че закъснява за всичко, освен за ядене, и тази вечер не беше изключение. Пътят ѝ дотук беше не повече от пет километра, от двореца Кенсингтън до изящната църква на площад „Трафалгар“ от времето на Хановерската династия, но най-вероятно тя щеше да си измисли някое тъпо извинение, като например че е заседнала в трафик. А може би като принцеса вече не си правеше труда да дава извинения.

Ландлес не познаваше добре Нейно Кралско височество — принцеса Шарлът. Бяха се срещали само два пъти на приеми, а той искаше да се срещнат в по-неформална обстановка. Не приемаше забавяне или оправдания най-вече от този мухльо с продънен джоб, син на благородник, на когото плащаше по 20 хиляди паунда на година за „консултантски услуги“ — което значеше да му урежда обяди и срещи с когото му каже. Но този път дори Ландлес трябваше да направи компромис; коледният график на принцесата беше толкова натоварен, докато се подготвяше за празничните забавления и

австрийските писти, че на него му се налагаше да се задоволи с това да я види в общата ложка по време на литургията и дори това му костваше едно солидно дарение за любимата фондация на принцесата. Но пък неговите дарения идваха от един частен тръст, който счетоводителите му бяха направили, за да му пестят данъци, а той беше открил, че с правилните дарения може да си спечели ако не уважение, то поне покани за приеми. А това си заслужаваше парите, особено за едно момче от Бетнал Грийн.

Тя най-после пристигна; органистът захвана първите акорди от „Месия“ на Хендел и процесията от църковни служители, хористи и помощници се изви по пътеката между редовете. Докато един по един заемаха местата си, в кралската ложка над главите им Ландлес кимна уважително, а тя се усмихна под широкополата шапка и службата започна. Местата им бяха наистина отлични, на нивото на балкона и под изтънчено резбования навес на амвона от осемнадесети век, което им даваше добра гледка към хора, но ги държеше на дистанция от по-голямата част от сборището, което се състоеше основно от туристи или такива, търсещи спасение от студа навън. Когато хорът започна своята интерпретация на Първа част, тя се наведе към него и прошепна:

— Много ми се пикае. Идвам направо от обяд, голямо бързане падна.

Нямаше нужда Ландлес да поглежда часовника си, за да знае, че вече минава пет и половина. На това му се вика обяд. Усещаше киселия дъх на изпито вино. Принцесата беше известна с безцеремонното си държание, което стопяваше дистанцията с хората според тези, които я защитаваха, или показваше природната ѝ недодяланост и липса на стил според онези, които я ненавиждаха — доста повече на брой. Тя се беше омъжила за член на кралското семейство, нямаше нищо забележително в потеклото ѝ, в което имаше повече секретари, отколкото аристократи — един факт, който по-недобронамерената преса не спираше да напомня на читателите си. И все пак тя вършеше работата си, позволяваше името ѝ да се ползва за най-различни благотворителни инициативи, отваряше нови крила в болници, от време на време режеше някоя лента, даваше материал за клюкарските колонки и дари нацията с дъщеря и двама синове, по-големият от които би могъл да наследи трона, ако десетина други роднини, по-напред в списъка, изведнъж се споминат. „Една

катастрофа, която чака да стане катастрофа“, както го беше описал вестник „Дейли Мейл“ по един не много елегантен начин, след като принцесата била дочута по време на една вечеря да изказва мнение, че синът ѝ би станал отличен монарх.

Тя погледна Ландлес въпросително. По тъгълчетата на сиво-зелените ѝ очи имаше малки, чупливи гънки, които изпъкваха повече, когато се намръщи, а кожата под брадичката ѝ започваше да губи своята еластичност, както се случваше на жените на нейната възраст, но тя все още пазеше голяма част от красотата и чара, заради които принцът се ожени за нея преди толкова много години, пренебрегвайки съветите на най-близките си приятели.

— Нали не си дошъл тук, за да пишеш някакви скандални глупости за мен? — поиска да знае тя, без много да увърта.

— Има достатъчно журналисти, които хвърлят кал и се възползват от семейството Ви. Няма нужда и аз да се включвам.

Тя кимна утвърдително, периферията на шапката ѝ се поклащаше пред лицето ѝ.

— Един от рисковете на професията. Но какво да се прави? Няма как да заключиш вкъщи цяло едно семейство, дори кралското, не и в наши дни. Трябва да ни се позволи известна свобода както на останалите хора.

Това беше вечният рефрен на нейното оправдание и негодувание: позволете ни да бъдем обикновено семейство. Но желанието да бъде обикновена не ѝ пречеше да флиртува с папараците, да ги влачи след себе си зад кулисите на кралския живот, за да пишат възторжени хвалебствия, или да я виждат как яде в най-модните лондонски ресторанти, за да се увери, че ще получи повече внимание в клюкарските колонки от другите членове на семейството, включително от съпруга си. С всяка изминала година усърдието ѝ да не излезе от светлината на прожекторите ставаше все по-очевидно. Това е част от модерната монархия, спореше тя, да не се изолираш, да участваш в ежедневието на хората. Това беше аргумент, взет назаем от краля, преди да стъпи на престола, но тя така и не разбра какво точно значи това. Той търсеше конкретна, но конституционна роля за наследника, докато тя търсеше някаква форма за лично удовлетворение и забавление, които да заместят липсата до голяма степен на истински семеен живот.

Двамата кимаха почтително, докато течеше молитвата, преди да продължат разговора си по време на четенето на урока от Исаия: „Че ни се роди младенец, даден ни бе син да носи на рамо символа на царството; и той ще се казва...“.

— Точно за това исках да говоря с теб — за журналистите, които хвърлят кал.

Тя се наведе към него и той се опита да премести туловището си в тесния стол, но битката беше неравна.

— Върти се една история, която се страхувам, че може да Ви навреди.

— Да не би пак да са почнали да броят празните бутилки ликьор в килера ми?

— Говори се, че получавате дизайнерски дрехи за хиляди паунда от водещи модни къщи, а някак си забравяте да ги платите.

— А, това ли! Тези глупости се носят от години. Вижте, аз съм най-добрата реклама за тези дизайнери. Защо иначе биха продължили да ми изпращат дрехи. Те получават толкова много безплатен пиар, че трябва аз да им искам пари.

— И с чудни дарове идваха те край люлката на святото дете — изпя хорът.

— Това не е всичко, мадам. Историята продължава, че тези дрехи, които са били... дарени, да кажем... че Вие ги продавате срещу кеш на Вашите приятели.

Тя замълча виновно, преди да отговори с голямо раздражение.

— Те пък какво ли знаят? Глупости. Няма никакви доказателства. И на кого, кажете ми, на кого съм продавала такива дрехи?

— Аманда Брейтуейт. Серена Чизълхърст, бившата Ви съквартирантка. Лейди Олга Уикам-Фюмз. Многоуважаемата Памела Орпингтън. Това са само част от имената. Последната е получила вечерна рокля „Олдфийлд“, ексклузивна серия, и костюм на Ив Сен Лоран заедно с аксесоарите. А Вие сте получили хиляда долара. Според запознати.

— Няма доказателства за тези твърдения — каза бързо принцесата в сподавен шепот. — Моите момичета никога не биха...

— Не е и нужно. Тези дрехи се купуват, за да бъдат носени, да бъдат показвани. Доказателствата се съдържат в цяла серия снимки на

Вас и на другите дами, които са били направени през последните няколко месеца, и то на публични места, както е редно — той направи пауза. — Има и копие на един чек.

Тя се замисли за момент, но не откри успокоение, докато хорът пееше за сивата зима и ледения вятър.

— Това не е добре, никак не е добре, нали. Сега вече ще се разсмърдят.

Тя звучеше сломена, самоувереността ѝ се топеше. Загледа се в ръкавиците си, разсеяно гладеше гънките.

— Очаква се от мен да бъда на пет различни места на ден и да не повтарям един и същи тоалет. Работя като грешен дявол, за да са доволни другите, да им донеса малко кралски блясък в живота. Помагам да се събират милиони, буквално милиони, всяка година за благотворителност. За другите. Но се очаква от мен да го правя, разчитайки само на милостинята от Цивилната листа. Това е невъзможно.

Гласът ѝ беше преминал в шепот, докато осъзнаваше казаното от Ландлес.

— О, майната им на всички — въздъхна тя.

— Не се тревожете, мадам. Мисля, че съм в позицията да стигна до тези снимки и да се уверя, че никога няма да видят бял ден.

Тя вдигна поглед от ръкавиците си, облекчение и благодарност пълнеха очите ѝ. Дори и за момент не ѝ хрумна, че Ландлес вече има снимките, че те са били направени по негова поръчка, след като до него е стигнала информация от една недоволна детегледачка, испанка, която дочула разговор по телефона и откраднала чека, за да го копира.

— Но това не е главното, нали така — продължи Ландлес. — Трябва да намерим някакъв начин да се уверим, че няма пак да се стигне до подобен проблем. Знам какво е постоянно да си жертва на злобната преса. Мисля, че сме от една и съща страна в това отношение. Аз съм британец, тук съм роден и тук съм израснал, горд съм от това и ми е писнало от тези чужденци, които държат половината от националната ни преса и които нито разбират, нито ги е грижа какво прави страната ни велика.

Раменете ѝ се поизправиха след тези бомбастични ласкателства, докато викарият започваше своя призив да се помага на бездомните,

изграден около образите на безчувствени хазяи и цитати от годишния отчет на една благотворителна фондация.

— Искам да Ви предложа консултантска позиция в една от моите компании. При пълна конфиденциалност, само Вие и аз ще знаем за това. Ще Ви осигурия подходящ процент, а в замяна ще ми отделяте няколко дни от Вашето време. Да сте на официалното откриване на някой от нашите офиси. Да се срещнете на обяд с някои от важните ми чуждестранни партньори. Може би да сте домакин на някоя вечеря в двореца от време на време. Ще е страхотно, ако може да направим нещо такова и на кралската яхта, ако е възможно. Но Вие ще кажете.

— Колко?

— Десетина пъти в годината примерно.

— Не, колко плащате?

— Сто хиляди. Плюс гаранция за добронамерено отношение и ексклузивни интервюта в моите вестници.

— Вие какво печелите?

— Шанс да Ви опозная. Да се срещна с краля. Да получа важна пиар подкрепа за мен и за бизнеса ми. Ексклузивни статии с кралското семейство, което вдига тиража. Да изброявам ли още?

— Не, г-н Ландлес. Аз не харесвам особено работата си, не ми е донесла кой знае колко лично щастие, но ако правя нещо, го правя, както трябва. Без да влизам в подробности, имам нужда от много повече средства, отколкото дава Цивилната листа. При тези обстоятелства, стига това да остане изцяло лична договорка и тя да не изисква нещо, което би подкопало авторитета на фамилията, с радост ще приема. И ви благодаря.

Имаше и още, разбира се. Ако тя познаваше Ландлес по-добре, щеше да знае, че винаги има още. Отношенията с една кралска особа щяха да донесат своите ползи, това щеше да запълни дупката от увехналата връзка с „Даунинг стрийт“ и щеше да впечатли тези, които все още смятаха, че Величеството значи нещо. Но отношенията с тази конкретна особа предлагаха изключително разнообразие. Той знаеше, че принцесата е характерно недискретна, непредпазлива, често невъздържана — и невярна. Тя беше едно бедствие, което чакаше да бъде изобличено, в сърцето на кралското семейство и когато това бедствие станеше твърде голямо, за да бъде скрито, а той беше сигурен, че рано или късно това ще се случи, тогава неговите вестници

щяха да бъдат най-отпред в глутницата, въоръжени с вътрешна информация, и щяха да я разкъсат.

[1] Mews — модернизирани жилища над бивши конюшни в Англия. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Един редактор винаги трябва да държи нещата в свои ръце, особено закона и репутацията на чуждите жени.

Атмосферата в стаята беше приглушена, почти благоговейна. Това беше място за размисъл, за бягство от външния свят, в който нещо постоянно звъни, пиука, мига и разсейва; убежище, където бизнесмените могат да се възстановят след тежък обяд и да съберат мислите си. Или поне така казваха на секретарките си, освен, разбира се, в случаите, когато секретарките им ги чакаха в някоя от семплите спални на горния етаж. Турската баня на Кралския автомобилен клуб на „Пал Мал“ беше една от онези институции в Лондон, които никога не рекламират услугите си. Това не беше пример за английска сдържаност, просто когато една институция е достатъчно добра, репутацията ѝ се носи сама, без да предизвиква приток на това, което се нарича „грешния тип хора“. Невъзможно е да се дефинира кой е грешният тип хора, но такива джентълменски клубове имат опит от поколения в това да ги разпознават веднага щом прекратят прага, и любезно да ги ескортират обратно навън. Но този тип хора обикновено не включват политици и редактори на вестници.

Политикът Тим Стампър и редакторът Брайън Бринфърд-Джоунс седяха в ъгъла на сауната. Все още беше сутрин и следобедната навалица не беше започнала да приижда; във всеки случай, гъстата пара не позволяваше видимост на повече от метър и половина. Тя разсейваше вграденото в стената осветление като лондонска мъгла и заглушаваше всеки звук. Нямаше кой да ги види, нито да дочуе разговора им. Това беше добро място за споделяне. Двамата мъже седяха приведени на дървените пейки и се потяха обилно. Стампър се беше покрил с малка тъмночервена хавлия, а Би Би Джей, както обичаше да го наричат, беше чисто гол. Тялото му беше толкова пълно и месесто, колкото това на Стампър беше сухо и жилаво, коремът му на

практика покриваше слабините, когато се навеждаше напред. Той беше екстровертен, с изявено мнение по всеки въпрос, несигурен в себе си, в средата на четиридесетте, типичен пример за проблемите на средната възраст, на границата между зрелостта и физическия разпад.

Той беше и много недоволен. Стампър току-що му бе казал накъде отиват нещата с новогодишната Листа с почести, която скоро щеше да бъде обявена, а той не беше в нея. Но по-лошото беше, че един от най-жестоките му врагове сред редакторите щеше да получи рицарско звание и така ставаха общо трима на „Флийт стрийт“^[1].

— Не че аз толкова го заслужавам, разбира се — обясни той. — Но когато всичките ти конкуренти са там, това кара хората да те сочат с пръст, сякаш си второ качество. Вече не знам какво трябва да направя, за да получа доверието на това правителство. Все пак аз обърнах „Таймс“ в най-големия ви поддръжник от качествената преса. Можеше и да не издрапате на последните избори, ако ви бях издънил, както направиха някои от останалите.

— Съчувствам ти наистина — отговори председателят на партията, но не изглеждаше много искрен, забил поглед във вестник „Индипендънт“. — Но нали разбираш, че тези неща не са изцяло в наши ръце.

— Глупости.

— Трябва да сме безпристрастни...

— Денят, в който едно правителство стане безпристрастно и започне да се отнася еднакво с приятелите и с враговете си, е денят, в който губи всичките си приятели.

— Всички предложения минават през проверяваща комисия. Нали разбираш, проверки, справки, за да се уверят, че накрая всичко мирише на рози. Ние не можем да контролираме техните обсъждания. Често решават, че не е възможно...

— Това съм го чувал сто пъти, Тим — Бринфърд-Джоунс ставаше все по-гневен, усещайки как амбициите му остават на заден план, а Стампър дори не вдигаше поглед от вестника. — Колко пъти трябва да обяснявам. Това беше преди години. И беше съвсем малко провинение. Признах се за виновен само за да се отърва по-лесно. Ако се бях борил, цялото нещо щеше да се проточи в съда и репутацията ми щеше да отиде по дяволите.

Стампър бавно вдигна поглед от вестника.

— Да се признаеш за виновен, че си развявал интимните си части пред лицето на една жена на публично място, едва ли е най-добрата препоръка пред благочестивите и високопарните от проверяващата комисия, Брайън.

— За бога, не беше на публично място. Стоях на прозореца на банята си. Не знаех, че се виждам от улицата. Жената излъга, като казваше, че съм правил неприлични движения. Всичко беше нагласено, Тим.

— Ти се призна за виновен.

— Адвокатите ми казаха да направя така. Нейната дума срещу моята. Можеше да се боря в съда и пак да загубя година по-късно, докато цялата преса в страната се забавлява на мой гръб. А по този начин мина само с няколко реда в някаква местна клюкарска колонка. Сигурно тази стара чанта просто е искала да пишат за нея във вестника. Може би трябваше това да ѝ предложи.

Стампър се опита да сгъне вестника си, но страниците се бяха разкашкали от влагата. Очевидната му липса на интерес вбесяваше Бринфърд-Джоунс още повече.

— Аз съм жертвата тук! Плащам за лъжите на някаква съсухрена старица вече почти петнайсет години. Скъсах си гъза от работа, само и само да се отърся от това, да наваксам. Но явно не мога да разчитам на подкрепа и от приятелите си. Може би е време да си отворя очите и да осъзная, че изобщо не са ми приятели. Че не са хората, които си мислех, че са.

Нямаше как да остане незабелязана горчивината в думите му и скритата заплаха, че ще оттегли редакционната си подкрепа, но Стампър не отговори веднага, първо се опита да сгъне вестника отново, но нямаше смисъл: „Индипендънт“ се беше разпаднал сред облаците пара и той най-после го захвърли настрана.

— Не опира само до приятели, Брайън. За да отхвърлим възраженията на комисията и да сме готови да понесем всички атаки, трябва да сме ти много добри приятели. Честно казано, Хенри Колингридж никога не ти е бил такъв приятел, никога не се е застъпвал за теб — той направи пауза. — Франсис Ъркарт обаче е куче. И е по-скоро териер. И в момента, имайки предвид, че ни очаква рецесия, дълбоко вярва в приятелството.

Той млъкна, защото вратата се отвори и в мъглата се появи една размазана фигура, но наситената атмосфера явно ѝ дойде в повече, закашля се и излезе.

— Продължавай.

— Да говорим направо, Брайън. Нямах никакъв шанс да чуеш гонга в твоя чест, освен ако министър-председателят не се застъпи за теб. Той ти е последната възможност. А той няма да го направи, ако ти не си готов да отвърнеш със същото — той избърса чело с ръка, за да проясни погледа си. — Твоята щедра подкрепа чак до следващите избори. В замяна получаваш специални брифинги, ексклузивна информация, ще звъним първо на теб за важните новини. И накрая рицарско звание. Това е твоят шанс да започнеш на чисто, Брайън, и да оставиш миналото назад. Никой не спори с голямото „Р“.

Бринфърд-Джоунс седеше и се взираше пред себе си, опрял лакти на коленете, а гънките на корема му оформяха пластове една над друга. Усмивката бавно започна да си проправя път по влажното му лице като лъч светлина сред този мрачен, мъглив свят на увиснали гърди и скротум.

— Знаеш ли както мисля, Тим?

— Какво?

— Че току-що ми върна вярата.

[1] Улица, на която са били редакциите на много от вестниците в Лондон. И до ден-днешен е нарицателно за британската преса. — Б.пр.

↑

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Кралската институция се крепи на семенната течност и ласкателствата — и горедолу това е.

БЪКИНГАМСКИЯТ ДВОРЕЦ, 16 ДЕКЕМВРИ

Скъпи сине,

Скоро ще се върнеш за Коледа, но аз изпитах нужда да споделя с някого. Толкова малко са хората, на които имам доверие.

Моят живот, както вероятно ще бъде и с твоя, е осеян с разочарования. Очаква се от нас да бъдем пример за подражание — но на какво! Явно на угодничество. Има моменти, в които се отчайвам.

Както си говорихме последния път, когато се беше върнал от Итън, планирах да изнеса реч, с която да насоча вниманието на нацията към растящите разделения в страната ни. Но политиците „преформулираха“ някои от мислите ми, така че вече не ги разпознавам като свои. Опитват се да ме изкарат евнух и да ме принудят да обърна гръб на мъжеството си.

Нима ролята на краля е да бъде безмълвен баща на една нация, която се разединява и разпада? Сякаш не виждам ясни правила, освен постоянната предпазливост. Гневът ми към начина, по който правителството се отнесе с речта ми, трябва да остане в тайна. Но не мога да бъда монарх, без да запазя самоуважението си като човек — ще ме разбереш, когато дойде твоят ред.

Ако нямаме свободата да защитим онези неща, в които страстно вярваме, тогава поне трябва да избегнем това да ставаме съучастници в онези дела, които осъждаме и които намираме за опасно нередни. Никога не им позволявай да слагат думи в устата ти. Аз просто пропуснах големи парчета от версията на речта, върната ми от правителството.

Моята задача, както и твоята ще бъде един ден, е тежко бреме. Очаква се от нас да сме символи на добродетелите на една нация, но и фигуранти. Това става все по-трудно в един модерен свят, който ни обгражда с толкова много изкушения, но с толкова малко истински занимания. Но ако нашата роля изобщо значи нещо, тогава трябва да ни позволява поне да запазим съвестта си чиста. Още утре бих подписал прокламация, че ставаме република, ако това е единното искане на двете Камари, но няма да изрека безсмислиците на политиците и да им дам благословията си като мои думи.

Всичко, което правя, всеки мой провал, всяко късче уважение, което спечеля, рано или късно ще се прехвърли към теб. Невинаги съм успявал да бъда бащата, който съм искал. Формалностите, правилата, разстоянието много често застават между един крал и неговия син — между мен и теб, както беше и между мен и моя баща. Но аз няма да предам теб и твоето наследство, за това имаш думата ми. В едни отминали времена се е случвало да изкарат нашите предци пред тълпите и да им отрежат главата! Поне са имали достойнството да умрат с непокътната съвест.

Светът ми се струва мрачен в момента. С нетърпение очаквам светлината, която носи твоето завръщане за празника.

С най-топлите ми чувства за теб, сине мой.

Баща ти.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Той има две качества. Не мога да си спомня първото, а отдавна не съм виждал второто.

Цяла вечер Майкрофт крачеше напред-назад из студената празна къща и търсеше нещо да го разсее. Имаше много скапан ден. В последния момент се оказа, че Кени трябва да пътува за десет дни до Далечния изток и няма да са заедно за празниците. Майкрофт беше с краля, когато се обади Кени, така че получи само съобщение, оставено на секретарката му, с пожелание за весела Коледа. Докато Майкрофт гледаше четирите голи стени, си представяше как Кени вече гуляе на някакъв целунат от слънцето плаж, как се смее, как се забавлява с други.

И кралят не беше помогнал за настроението му, той сипеше огън и жупел по правителството заради пренаписаната реч. По някаква причина Майкрофт обвиняваше себе си. Не беше ли негова работа да се увери, че гледната точка на краля ще стигне до хората? Чувстваше се, сякаш се е провалил. Това беше още едно парещо чувство на вина, когато беше далеч от Кени и неговата магия.

Къщата беше толкова подредена и безлична, че даже му липсваха всичките джунджурии на Фиона, нямаше дори една мръсна чиния в мивката. Обикаляше от стая в стая, не можеше да се успокои, чувстваше се още по-самотен, изпи твърде много в напразен опит да забрави, пак чувстваше, че се дави. Щом се сетеше за Кени, го изпълваше ревност. Когато се опитваше да се разсее с мисли за другия си живот, единственото, което нахлуваше, бяха страстите и горчивината на краля към министър-председателя. „Така ми се ще да не бях подходил толкова открито с него, но мислех, че може да е различен от останалите, моя грешка“, беше казал той. Но Майкрофт винеше себе си.

Седна на бюрото, кастрираната реч на краля беше пред него, снимката на Фиона все още стоеше в сребърната рамка, тефтерът му

беше отворен, а датата, когато Кени се връща, беше заградена, напълнената му за пореден път чаша оставяше мокри кръгчета по кожената облицовка. Божичко, толкова имаше нужда да поговори с някого, да си припомни, че навън съществува цял един свят, да разсее потискащата тишина около себе си и да отвлече вниманието си от усещането за вина и провал. Чувстваше се объркан и уязвим, а питието не помагаше. После телефонът иззвъня.

— Здравей, Тревър — той поздрави кореспондента на вестник „Кроникъл“. — Надявах се някой да ми звънне. Как мога да помогна? Боже мили, чул си какво?

* * *

— Ей сега вече ме ядосахте. Ей сега вече ме ядосахте.

Редакторът на вестник „Сън“, дребен сух мъж от долините на Йоркшир, започна да псува под мустак, докато четеше първото издание на „Кроникъл“. Псувните се засилиха, щом зачете текста, и вече не сдържаше гнева си.

— Сали. Свържи ме с това копеле, Инцестата.

— Той е в болница. Днес го оперираха от апендицит — дочу се женски глас през отворената врата.

— Не ме интересува, ако ще да е в ковчег. Изрови го и ме свържи с него.

Родерик Мадъръп, познат като Инцестата във вестникарския свят, беше кореспондентът на вестника с кралския двор, човекът, на когото плащаха, за да знае кой какво прави и с кого зад дискретните фасади на кралските резиденции. Дори когато лежи по гръб на болнично легло.

— Инцеста? Защо, по дяволите, сме изпуснали тази новина?

— Каква новина? — чу се слаб глас от другата страна.

— Плащам ти цял камион пари, за да подкупваш разни слуги и шофьори и да знаем какво става. И все пак някак си сме я пропуснали.

— Каква новина? — прозвуча отново гласът, този път още по-вяло.

Редакторът започна да чете сочните факти. Извадки от речта на краля, отрязани от правителството. И добавените от правителството

параграфи, пълни с икономически оптимизъм, които кралят беше отказал да произнесе. И заключението, че зад скорошното обръщение на краля към Националната асоциация на благотворителните организации се крие един огромен скандал.

— Искам тази статия, Инцеста. Кой на кого го е начукал. И я искам за следващото ни издание, до четирийсет минути — той вече беше надраскал няколко идеи за заглавие.

— Но аз дори не съм виждал статията — запротестира кореспондентът.

— Имаш ли факс?

— Аз съм в болница! — изпищя жално той.

— Ще ти я пратя с велокуриер. Междувременно искам ти да вземеш телефона и да ми звънеш обратно с повече информация до десет минути.

— Сигурен ли си, че е вярно?

— Не ми пука дали е вярно, бе. Това е фантастична статия и я искам на първата ми страница до четирийсет минути!

Във всички редакции в Лондон можеха да бъдат чути подобни думи на мотивация за изтормозените съгледвачи на кралските дела. Във въздуха се усещаше спад, приходите от рекламодатели вървяха надолу, а това значеше, че собствениците се изнервяха и ставаха много по-склонни да жертват редакторите си, отколкото печалбите си. „Флийт стрийт“ имаше нужда от новина, която да вдигне тиражите. А тази можеше да качи утрешния с няколко десетки хиляди и обещавахе история, която ще си заслужава да се следи дълго. Много дълго.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

Той лежи в лукс всеки ден. Аз лъжа в лукс, в Камарата на общините — или поне разпределям истината, както и където намеря за добре. Така разбирам къде са ми слабите звена.

Преди много време, в някакъв загубен през годините момент, се случил един инцидент по време на войната в Канада между британците и французите. Или поне се твърди, че е било в Канада, макар че би могло да бъде на всяко място по земното кълбо, където се сблъскват две свирепи империи, ако изобщо се е случило. Историята гласи, че две армии, едната британска, другата френска, марширували по противоположните страни на един хълм и неочаквано се срещнали на върха. Тежковъоръжени пехотинци се изправили един срещу друг, готови за битка, вдигнали мускети в смъртоносно състезание кой ще пролее първата кръв.

Но войниците били водени от двама офицери, които били също така и джентълмени. Англичанинът, виждайки съперника си само на няколко метра, побързал да прояви възпитание, свалил шапката си и с нисък поклон поканил французите да стрелят първи.

Французинът не отстъпвал по галантност на английския си враг и с още по-нисък поклон предложил:

— Не, сър. Настоявам. След вас.

След което британските пехотинци стреляли и изтрепали французите.

Парламентарният контрол, времето за въпроси и отговори с министър-председателя в Камарата на общините много прилича на тази конфронтация в Канада. Обръщението към всички народни представители е „многоуважаеми“, а към всички, които носят панталони — „джентълмени“, дори към най-омразните врагове. Те са подредени като в боен строй, само на две шпаги разстояние един от друг и въпреки очевидната задача да се задават въпроси и да се търсят

отговори, истинската цел е да оставят след себе си максимален брой от телата на противника окървавени на пода на залата.

Но има и две основополагащи различия спрямо битката на онзи хълм. Първо, тук обикновено има предимство този, който стреля втори: в случая министър-председателят, на когото се полага последната дума. И второ, народните представители от всички страни са се научили, че по средата на битка няма място за джентълменско поведение.

Новината за диспута относно речта на краля влезе в заглавията на вестниците ден преди коледната почивка. Трудно можеше да се говори за празнично милосърдие, защото опозицията усещаше първата добра възможност да тества бронята на министър-председателя. В три и петнадесет следобед — часа, отреден за министър-председателя да отговаря на въпроси, залата на Камарата на общините беше претъпкана. Пейките на опозицията бяха въоръжени с издания на сутрешните вестници и техните сензационни първи страници. През изминалата нощ редакторите им се бяха потрудили да се надцакват един други и заглавията бяха преминали от „Кавга с краля“ през „Речта на краля е тъпа, казва министър-председателят“ до простичкото „Кралят на безистените“. Всичко това беше едно изключително забавление и безсрамна спекулация.

Лидерът на опозицията, Гордън Макилин, се изправи, за да зададе въпроса си сред шумотевица и очакване от всички страни. Като Ъркарт и той беше роден на север, но с това приликите между двамата се изчерпваха. Той беше значително по-млад, значително по-широк в талията, косата му беше тъмна, политиките му — по-идеологически, а акцентът му — много по-осезаем. Той не беше известен с чара си, но имаше мисленето на юрист, което правеше думите му винаги прецизни, а тази сутрин беше обсъждал надълго и нашироко със съветниците си как да заобиколят правилата на Камарата, които забраняват да се споменава кралското семейство в противоречив контекст. Как да повдигне въпроса за речта на краля, без да споменава самия него?

Той се усмихваше, когато зае мястото си, и се облегна на полираната дървена катедра, която го отделяше от неговия съперник с не повече от два метра.

— Може ли министър-председателят да ни каже дали е съгласен, че... — той погледна театрално бележките си — е време да признаем, че днес повече от когато и да било много хора са недоволни от нашето общество и че растящото разделение е въпрос от първостепенна важност?

Всички разпознаха прекия цитат от забранената реч на краля.

— Тъй като въпросът е много прост и дори той би следвало да го разбере, ще е достатъчно да отговори с „да“ или „не“.

Въпросът наистина беше прост. Не даваше възможност да се шикалкави.

Макилин седна сред хор от приветствия от страна на своите, които не спираха да размахват вестниците в ръцете си. Когато Ъркарт се изправи на свой ред, и той се усмихваше спокойно, но някои хора забелязаха, че ушите му определено са зачервени. Нямаше място за шикалкавене. Единственият възможен подход беше да отбегне въпроса, да не рискува да се озове сред какофония от въпроси относно възгледите на краля, но някак си не му се искаше да го виждат с подвита опашка. Какво обаче му оставаше да направи?

— Както многоуважаемият джентълмен много добре знае, нямаме навика да обсъждаме теми, свързани с монарха, в Камарата, а аз не възнамерявам да си създавам навика да коментирам нелегално придобити документи.

Той седна и рев от пресилен гняв се издигна от скамейките пред него. Копелетата се наслаждаваха на това. Лидерът на опозицията пак беше на крака, този път усмивката му беше още по-широка.

— Явно министър-председателят не е разбрал въпроса. Не си спомням да съм споменавал Негово величество. Това е въпрос изцяло между него и двореца, ако министър-председателят е решил да цензурира възгледите на Негово величество и да му реже изреченията. Не бих си и помислил да повдигам тази тема тук.

Вой от присмех заля Ъркарт от страна на опозицията. Под дългата си съдийска перука г-жа председателката поклати неодобрително глава по повод на това очебийно заобикаляне на правилника, но реши да не се намесва.

— Така че моля министър-председателя да се върне на въпроса, който реално зададох, вместо да отговаря на този, който се надяваше да задам. Моля да получа директен отговор на един директен въпрос!

Народните представители сочеха с пръсти Ъркарт, опитвайки се да му влязат под кожата.

— Страх го е, бяга! — възкликна един.

— Не му стиска да отговори — каза друг.

— Весела Коледа, Франсис — подигра се трети.

Повечето просто се клатеха напред-назад на кожените скамейки и се наслаждаваха на некомфортната за министър-председателя ситуация. Ъркарт погледна към председателката с надеждата, че тя ще прекрати това поведение и с него цялата дискусия, но тя изведнъж бе открила нещо много интересно в дневния ред и бе забила нос в листа. Ъркарт беше сам.

— Целта на въпроса е ясна. Отговорът ми остава същият.

Настана безредие, докато лидерът на опозицията се изправяше за трети път. Той се облегна с единия си лакът на катедрата и постоя така доста дълго, без да проговори, опиянен от страстите на аудиторията, изчакайки да замре шумотевицата, доволен, че вижда Ъркарт набучен на шиш.

— Няма как да знам какво се е казало между министър-председателя и двореца. Знам само това, което чета във вестниците — той размахва пред камерите изданието на вестник „Сън“ — въпреки че отдавна съм спрял да вярвам на това, което чета в тях. Но въпросът е простицък. Подобни тревоги относно нарастващото разделение в обществото ни се споделят от милиони обикновени хора — независимо дали са приоритет за тези, да речем, по-малко обикновените. Но ако министър-председателят не разбира въпроса, нека го перифразирам. Съгласен ли е той — сега Макилин извади изданието на вестник „Кроникъл“ и погледна в него — с твърдението, че не можем да почиваме в доволство, докато десетки хиляди наши съграждани спят на улицата, без да имат вина за това? Приема ли той, че в едно истински Обединено кралство чувството за принадлежност на безработните земеделски стопани в планинските райони на Шотландия е точно толкова важно, колкото това на собствениците на жилища в предградията в южните части на страната? Поддържа ли той възгледа, че е по-скоро тревожно, отколкото похвално, че все повече хора карат ролс-ройс по улиците, докато хората с увреждания нямат условия да се движат с инвалидните си колички, и все още са неспособни да хванат автобус №57?

Всички разпознаха думите, премахнати от цензурираната реч.

— Ако и тези въпроси не са му по вкуса, имам още много.

Сега вече се опитваха да подмамат Ъркарт. Не искаха отговори, а само да пролеят кръв и що се отнася до парламентарния контрол, им се получаваше. И все пак Ъркарт знаеше, че ако реагира на някой от въпросите, ще загуби всякакъв контрол над положението и ще бъде уязвим за атаки от всички страни.

— Няма да играя тази мръсна игра. Особено с глутница чакали.

От скамейките на правителството, което досега седеше мълчаливо, дойде одобрителен рев. Това беше по-близо до тона, на който бяха свикнали в тази зала, и обидите започнаха да летят и от двете страни, докато Ъркарт повиши глас, за да бъде чул сред врявата.

— Преди да прекали с преструвките, че се интересува от теглото на бездомните и безработните, може би многоуважаемият джентълмен трябва да поговори с лидерите на профсъюзите си и да им каже да спрат да настояват за нереалистични заплати, с което постигат само това, че множество свестни граждани губят работата и дома си.

Възгласите бяха почти оглушителни.

— Той търси изгода от проблемите на другите точно като някой гробар! — завърши Ъркарт.

Това беше адекватен опит за самосъхранение. Обидите поне успяха да отклонят вниманието от въпроса и приливна вълна от вдигнати ръце заля залата, извивайки се чак до най-задните скамейки и от двете страни. Лидерът на опозицията беше отново на крака за четвърти опит, но г-жа председателката, усетила може би, че е трябвало да защити повече министър-председателя, реши, че стига толкова, и даде думата на Тони Марпълс, служител в един затвор, избран да представлява маргиналният избирателен район в Дагенъм на последните избори; личност, която гледаше на себе си като на „спасител на обикновения човек“ и която не криеше амбициите си за министерски пост. Нямаше да го получи, разбира се, не само защото не би оцелял дълго в Камарата, нито защото беше хомосексуалист, а защото наскоро едно разгневено гадже беше потрошило апартамента му в Уестминстър, преди да бъде отведено от полицията. Зарязаните любовници бяха повлекли надолу много по-умни мъже от Марпълс и нямаше министър-председател, който би му дал шанс да тръгне по този път, колкото и отъпкан да беше той. Но в очите на г-жа

председателката амбициозният Марпълс беше точният човек, който да подаде лесна топка на министър-председателя и предостави на нея възможност да успокои страстите в залата.

— Не е ли съгласен с мен министър-председателят — започна Марпълс със силен кокни акцент; той не беше подготвил въпрос, но по някаква причина беше решил, че знае как да помогне на обсадения си лидер — че тази партия не отстъпва на никоя друга в уважението си към институциите в тази страна и особено в уважението си, в своята любов и отдаденост към нашето прекрасно кралско семейство?

Той млъкна за момент. Сега, когато беше на крака, изведнъж се почувства несигурен и не знаеше как да завърши. Покашля се, почуди се как да продължи, забави се твърде много и показа, че е уязвим като пукнатина в средновековна броня. Опозицията се хвърли в атака. От всички страни в залата го заляха реплики и тотално го извадиха от ритъм, докато мозъкът му запечна. Челюстта му увисна и очите му се разшириха от ужас — изглеждаше като някого, който се събужда от кошмар, превърнал се в реалност, и той се е оказал гол на публично място.

— Нашето прекрасно кралско семейство — повтори немощно той.

Падаше се на един депутат от опозицията да нанесе завършващия удар, да го отърве от мъките с един прошепнат коментар, който се разнесе чак до другия край на Камарата.

— И най-вече към меките китки!

Дори много от тези на страната на Марпълс не успяха да сдържат ехидните си усмивки. Той видя как депутатът от опозицията му праща подигравателна въздушна целувка, самочувствието му се оттече и всички видяха това. Той седна съкрушен, а опозицията отново изпадна в еуфория.

Ъркарт затвори отчаяно очи. Беше си помислил, че е успял да спре кръвотечението, но сега щеше да му трябва турникет. И смяташе с него да обеси Марпълс.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

Един крал не може да бъде виждан да пазарува принципите си в местния супермаркет. Как да кърви за народа си, обут в позлатени пантофки?

Кралят стоеше, както беше неговият обичай, прав до прозореца. Играеше си разсеяно с пръстена с кралския печат на лявата ръка и не тръгна към Ъркарт. Министър-председателят бе оставен да чака отвън не чак толкова дълго, че да може да се сметне за неуважително, но осезаемо по-дълго от обикновеното, а сега се наложи да прекоси цялата стая, преди кралят да протегне ръка. Ъркарт отново се изненада колко вяло беше кралското ръкостискане, нещо неочаквано за човек, който се славеше с физическата си форма. Дали беше признак за вътрешна слабост? Или професионална деформация? Кралят мълчаливо посочи двата стола близо до камината.

— Ваше Величество, трябва да излекуваме тази отворена рана.

— Напълно съм съгласен, г-н министър-председател.

Непринуденият характер на по-ранните им срещи бе заменен от почти театрална прецизност, сякаш двамата играеха шах и търпеливо чакаха хода на другия. Седнаха на около метър разстояние със събрани колене, никой не бързаше да започне. Накрая Ъркарт бе принуден да заговори първи.

— Налага се да Ви помоля това да не се случва никога повече. Такива материали, идващи от двореца, правят работата ми невъзможна. И ако информацията е изтекла от някого от служителите на двореца, тогава нека той бъде санкциониран като пример за другите за в бъдеще...

— Ама че нахалство!

— Моля?

— Идвате тук, за да поставите под съмнение моята почтеност, да спекулирате, че аз или някой от моя персонал е предоставил на пресата

въпросните скапани документи!

— Нима е възможно и за момент да си помислите, че може аз да съм ги пуснал към пресата? След всички вреди, които нанесоха...

— Това, г-н Ъркарт, е политика. И е вашата игра, а не моята. „Даунинг стрийт“ е пословичен с изтичането на информация, когато има полза от това. Аз съм извън тази игра!

Кралят беше навел глава напред, оплешивяващите му слепоочия бяха зачервени от негодувание, а кокалестият му нос беше издаден напред като рог на бик, който е готов да се хвърли в атака. Вялото ръкостискане беше заблуждаващо. Нямаше как Ъркарт да не забележи искрения гняв на другия мъж и веднага разбра, че е преценил грешно ситуацията. Той се изчерви и преглътна с мъка.

— Аз... извинявам се, сър. Уверявам Ви, че нямам пръст в изтичането на тези документи, и предположих, че е възможно някой служител в двореца... Направил съм грешни изводи.

Кокалчетата на нервно свитите юмруци щяха да изскочат, докато кралят няколко пъти изсумтя, удари с длан коляното си, сякаш се опитваше да прогони гнева и да си върне контрола над емоциите. И двамата поседяха мълчаливо, докато всеки се опитваше да събере мозъка си.

— Сър, не ми го побира умът кой дявол е виновен за изтеклата информация и за недоразумението помежду ни.

— Г-н министър-председател, напълно наясно съм с правата и задълженията си по конституция. Изучавал съм ги внимателно. Откритата война с министър-председателя не е моя привилегия, нито е моето желание. Подобно развитие на нещата може единствено да бъде вредно, вероятно катастрофално и за двамата ни.

— Вредата вече е нанесена върху правителството. След парламентарния контрол от днес следобед нямам съмнение, че утрешните вестници ще бъкат от статии в подкрепа на това, което те смятат за Ваша гледна точка, и в атака на това, което ще опишат като едно безчувствено, деспотично правителство. Ще кажат, че това е цензура.

Кралят се усмихна мрачно на факта, че Ъркарт осъзнава накъде клонят везните на общественото мнение.

— Такъв тип медийно отразяване няма да донесе нищо добро и за двамата ни, сър. Ще постави клин помежду ни и ще извади наяве тези

части от конституцията, които е най-добре да стоят на тъмно. Това ще бъде ужасна грешка.

— Грешка на кого?

— На всички ни. Трябва да направим каквото можем, за да го избегнем.

Ъркарт остави твърдението си да виси във въздуха, опитвайки се да отгатне реакцията на другия, но всичко, което виждаше, бяха само подутите от гняв очи.

— Трябва да опитаме да попречим на вестниците да съсипят отношенията ни.

— Добре, какво очаквате да направя? Не съм аз човекът, който започна този публичен скандал, нали го знаете.

Ъркарт пое дълбоко въздух, за да омекоти тона си.

— Знам, сър. Знам, че не Вие го започнахте. Но Вие можете да го спрете.

— Аз? Как?

— Вие можете да го спрете или поне да сведете до минимум последствията, оттук, от двореца. Вашият прессекретар трябва да се обади на всички редактори още тази вечер и да им каже, че между нас няма диспут.

Кралят кимаше, докато обмисляше предложението.

— Тоест да поддържаме конституционната илюзия, че кралят и правителството са единни?

— Именно. Той трябва да ги накара да мислят, че изтеклата информация е недостоверна, че черновата не отговаря на Вашите възгледи. Може би да намекне, че е била подготвена от някой съветник например.

— Да отрека думите си?

— Да отречете различията помежду ни.

— Нека се уверя, че ви разбирам правилно. Искате от мен да се откажа от това, в което вярвам — той направи пауза. — Искате да излъжа.

— По-скоро да изгладим различията. Да поправим щетите...

— Щети, които не аз причиних. Не съм казал нищо в публичното пространство, с което да оспоря вашата позиция, няма и да го направя. Моите възгледи са изцяло лични.

— Не са лични, когато са по първите страници на всички вестници!

Ъркарт вече не успяваше да контролира гнева си; беше от решаващо значение да спечели този спор.

— Това е ваш проблем, а не мой. Обсъждал съм идеите си само с тесен семеен кръг по време на вечеря. Нямахме служители на двореца. Нямахме журналисти. И определено не присъстваха политици.

— Значи все пак сте ги обсъждали.

— В тесен кръг. Длъжен съм да го правя, за да могат съветите ми към правителството да бъдат от някаква полза.

— Има един определен тип съвети, без които спокойно можем да минем. Все пак сме избрани да управляваме тази държава.

— Г-н Ъркарт! — сините очи проблясваха от възмущение, ръцете му бяха побелели от стискане на подлакътниците на стола. — Нека ви напомня, че не сте избран за министър-председател, не и от народа. Нямате собствен мандат. До следващите избори вие не сте нищо повече от временно управляващ. Докато аз съм монархът с право, дадено ми както от традицията, така и от всеки написан някога закон, и вие сте длъжен да се консултирате с мен, а аз да ви съветвам.

— Насаме, а не публично.

— Нямам конституционно задължение да лъжа публично, за да спасявам кожата на правителството.

— Трябва да помогнете с редакторите.

— Защо?

— Защото...

Защото, ако не го направеше, това щеше да бъде краят за Ъркарт след една неизбежна серия от частични избори.

— Защото не е редно да Ви виждат да оспорвате политиката на правителството.

— Няма да опровергая собствените си възгледи. Това ще бъде обидно за мен не само като монарх, а и като човек. И вие нямате правото да го искате от мен!

— В качеството си на монарх Вие нямате правото на лични възгледи, не и по политически взривоопасни теми.

— Нима оспорвате правата ми като човек? Като баща? Как може да гледате децата си в очите...

— По такива теми Вие не сте човек, а сте конституционен инструмент, който...

— Да бъда индиго за вашите безумия? Никога!

— ... който трябва да подкрепя законно избраното правителство по всички публични въпроси.

— Тогава, г-н Ъркарт, ви предлагам да направите така, че да бъдете избран от народа. Кажете им, че не ви е грижа за тяхното бъдеще. Кажете им, че нямате нищо против да гледате как шотландците изпадат в отчаяние и недоволство. Че не намирате за ненормално хиляди англичани да нямат представа какво е дом и да спят под мостовете в града. Че има цели райони от централните части на градовете ни, в които полицията и социалните грижи не стъпват. Кажете им, че не ви пука за нищо, освен да пълните джобовете на вашите поддръжници. Кажете им всичко това, пък нека да ви изберат и след това елате при мен, за да ми давате заповеди. Но дотогава няма да лъжа от ваше име!

Кралят беше станал на крака, изправен по-скоро заради енергията от неконтролируемия си гняв, отколкото заради осъзнато желание да прекрати аудиенцията. Но Ъркарт знаеше, че няма смисъл да продължават. Кралят беше непоклатим, нямаше да се съгласи, нито щеше да се огъне или поне не и преди Ъркарт да спечели изборите с водена от него партия като министър-председател. И докато Ъркарт крачеше бавно към вратата, той знаеше, че точно тази непримиримост на краля бе осуетила плановете му да предизвика предсрочни избори и да ги спечели.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

*Ако искаш да яздиш принцеса, ти трябва
дълга юзда.*

Телефонът иззвъня в частните апартаменти в кралската резиденция Кенсингтън Палас. Минаваше осем часът вечерта и Ландлес не очакваше принцесата да си е вкъщи. Съпругът ѝ беше заминал за Биркенхед за откриването на някакъв газов терминал и той бе предположил, че тя или ще е с него, или ще пирува из града, възползвайки се от свободата си, но самата тя вдигна телефона.

— Добър вечер, Ваше кралско височество. Какво удоволствие е за мен, че Ви откривам.

— Бенджамин, каква приятна изненада.

Тя звучеше резервирано, леко разсеяно, сякаш криеше нещо.

— Възстановявам се от тежкия ден сред две хиляди членки на Женския институт. Не можеш да си представиш колко изморително е да се здрависаш с толкова хора и да изслушаш толкова неискреност. Правят ми масаж.

— Тогава се извинявам, че Ви притеснявам, но имам добри новини.

Той бе прекарал следобеда, чудейки се как ще реагира тя на фурора, който предизвика речта, която тя му бе дала като първия плод на прясната им договорка. Намерението ѝ беше да покаже колко почтен и загрижен е кралят, когото тя смяташе за твърде затворен; и през ум не можеше да ѝ мине, че това ще се публикува и ще предизвика такава буря. Можеше да има и разследване. Дали сега не я беше хванало шубето?

— Само исках да знаете, че утрешните вестници ще преливат от статии, славещи краля. Забележително е колко полезно за него се оказва всичко това. И то само защото постъпихме по правилния начин. Вие свършихте страхотна работа.

Тя се изпъна на масата за масаж, пресягайки се за чаша шампанско.

— Голям екип сме, значи, а, Бенджамин?

— Да, госпожо. Страхотен екип.

Тя все още държеше дистанция; дали не беше развалил всичко още в началото?

— Аз пък си помислих малко, направих малко пресмятания. Знаете ли, сега, като имах шанса да се запозная с вас, видях колко сте способна, и мисля, че стойността на Вашата помощ ще бъде още по-голяма, отколкото първоначално мислех. Как Ви звучат още петдесет хиляди паунда?

— Бенджамин, стига, бе? Звучи пер-фект-но.

За момент му се догади от нескопосания жаргон, културен продукт от безкрайна консумация на клюкарски колонки, модни списания и комикси. Той беше напуснал училище на петнадесет и си беше проправил пътя в живота въпреки проблемите, идващи от нешлифованите му ръбове, грубия му език и още по-грубия му акцент. Това му беше дало самочувствие и самооценка, но все пак беше брутален път, какъвто не искаше за трите си дъщери, които бяха намерили своите пътеки, минавайки през най-доброто образование, което се предлагаше. Докато слушаше принцесата, той нито можеше да разбере, нито да оправдае тези, които бяха родени с всяка привилегия, а бяха постоянен срам за самите себе си. Но по-важното — явно беше намерил своя човек. Той се засмя приветливо в слушалката.

Тя затвори телефона и отново отпи от чашата. Зачуди се дали не се забърква твърде сериозно. Отдавна беше научила, че няма такова нещо като безплатен обяд дори за един член на кралското семейство, а още по-малко обяд за петдесет хиляди паунда. Всеки път се оплиташе в конците и сега подозираше, че Бен Ландлес е човек, който ще ги задърпа здраво.

— Нещо се напрегнахте, мадам.

Принцесата се завъртя, хавлията се свлече от тялото ѝ и тя се загледа в наскоро пристегнатия си бюст.

— Остави мускулите на гърба, Брент. Искам да ме масажираш отвътре.

Лейтенант Брентуд Албъри-Хънт, гвардеец с ръст поне метър и деветдесет, на служба в двореца като личен адютант на принцесата, козирува елегантно и застава мирно, а хавлията падна от кръста му, докато принцесата го гледаше критично, правейки се, че го инспектира. Той знаеше от опит, че тя е взискателен командир и че нощният му наряд ще бъде тежък.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

ДЕКЕМВРИ: СЕДМИЦАТА НА КОЛЕДА

Изборите би трябвало да изкореняват бурените.

Но невинаги успяват. А в една наследствена монархия дори няма смисъл да се надяваш.

— Няма как да стане, Франсис.

Отвътре Ъркарт кипеше, не беше назначил министрите си, за да му кажат, че няма как да стане. Но министърът на финансите беше категоричен и Ъркарт знаеше, че също така е и прав.

Бяха се скупчили в един ъгъл на залата за приеми в щаба на партията, където се бяха събрали добрите и великите, за да спестят време и пари, празнувайки Коледа и изпращайки един дългогодишен служител. Заплатата на такива служители беше ужасяваща, работните условия често бяха плачевни и от тях се очакваше да не показват самостоятелно мислене. В замяна те разчитаха, след като минат много години, да им се засвидетелства признание под формата на покана за едно градинско парти в Бъкингамския дворец, да бъдат споменати скромно в Списъка с почести или да им бъде организиран прощален прием, на който нетърпеливи министри да пият сладникаво немско вино и да се тъпчат с коктейлни хапки, докато се правят, че честват пенсиониращия се и често незабележим за околните служител. Но Ъркарт с радост дойде на това конкретно събитие, посветено на възрастната, но темпераментна г-жа Стаг, чиято функция беше да сервира чай. Никой не помнеше от колко години тя беше там, не бяха останали политици от времето, когато бе постъпила на тази работа. Чаят ѝ беше чиста отрова, а кафето — същото като чая, но чувството ѝ за хумор прорязваше помпозността, която толкова често обхващаше

политиците, а енергичното ѝ присъствие успяваше да разсее атмосферата дори и в най-сериозните срещи. Ъркарт се беше привързал към нея още когато беше млад и напорист депутат — от момента, в който гледаше като омагьосан как тя видя едно разхлабено копче на самото на Тед Хийт и настоя лидерът на партията, ерген, да се съблече пред нея, за да може тя да го оправи на момента. Ъркарт знаеше, че това е третият ѝ опит да се пенсионира, но на седемдесет и две беше много вероятно да бъде последният ѝ. Надяваше се този повод да му предостави възможност да се откъсне за малко от работа. Но явно нямаше да му се получи.

— Просто няма как да стане — повтори министърът. — В магазините почти не се усеща Коледа, а рецесията идва по-рано, отколкото очаквахме. Можем да направим малко масаж на статистиките, да ги отхвърлим като непредставителна извадка за месец-два, но няма да можем да скрием всички, които завършват и ще наводнят работния пазар след Великден. Повечето от тях ще отидат от класните стаи право на опашките пред бюрото за безработни и нито ти, нито аз можем да направим кой знае какво.

Четиримата стояха с наведени глави близо един до друг, сякаш пазеха някаква страшна тайна. Ъркарт беше попитал министъра как оценява шансовете да се отложат ефектите от рецесията с месец-два, да си спечелят още малко време. Но той само беше потвърдил това, което вече беше ясно на всички.

Стампър заговори на свой ред много кратко. Нямаше нужда да се разтягат локуми за лошите новини.

— Четири пункта, Франсис.

— Напред?

— Назад. Тази инфекция с краля прати преднината ни по дяволите. Назад сме с четири пункта и продължаваме да се движим в грешната посока.

Ъркарт прокара език по тънките си устни.

— Ами ти, Алджи? И ти ли ми носиш несгоди?

Ъркарт се обърна към ковчежника на партията и всички се наведоха още по-близо един към друг, защото финансистът беше не повече от метър и шестдесет и да го чуеш в шумната зала, само по себе си беше предизвикателство. За разлика от министъра на финансите и Стампър, той не беше уведомен за плановете за ранни избори, но не

беше и глупак. Когато запитат един ковчезник как може тази партия, затънала до гуша в заеми, да събере десет милиона паунда от днес за утре, той знаеше, че колегите му са замислили някоя лудория. Широкото му лице беше зачервено, когато изпъна врат, за да погледне останалите.

— Няма как. Толкова скоро след изборите и веднага след Коледа, а и с тази рецесия... Няма как да събере десет милиона през следващата година, камо ли за един месец. Нека бъдем реалисти, който би заел толкова много пари на партия с толкова крехко мнозинство, което освен това продължава да се топи.

— Какво имаш предвид? — запита Ъркарт.

— Съжалявам, Франсис — обясни Стампър. — Сигурно са ти оставили съобщението на бюрото. Фреди Банкрофт умря тази сутрин.

На Ъркарт му трябваше момент, за да възприеме новината относно един от редовите членове на партията от малките изборителни райони. Не беше изцяло неочаквано. Банкрофт беше политически труп от години и беше крайно време и останалата част от него да го последва.

— Колко жалко, колко му беше мнозинството?

Ъркарт с мъка осигури пауза между двете части на изречението си. Всички бяха наясно кое наистина го разстройва — злостните заглавия покрай частичните избори можеха да обърнат настроението на нацията, обикновено в ущърб на правителството.

— Недостатъчно.

— Мамка му.

— Ще го загубим. И колкото повече отлагаме, толкова по-лошо ще е.

— Първите ми частични избори като министър-председател. Няма да е голяма реклама, а? Надявах се да се повозя в каляската, а не да ме тикат под колелетата.

Разсъжденията им бяха прекъснати от бледен младеж с много намачкан костюм и накривена вратовръзка, чиито колебания дали да се натресе в този очевидно задушевен разговор, бяха преодоляни от изпития Лийбфрамилх и баса с една от секретарките с гъвкаво тяло, която беше заложила леглото си срещу неговата стеснителност.

— Извинете ме, наскоро започнах работа в отдел „Проучвания“ на партията. Може ли да ми дадете автографите си?

Той бутна парче хартия и оцапан химикал помежду им.

Останалите изчакаха Ъркарт да реагира, да нареди да го влачат под кила заради наглостта му или да го уволнят заради лошата му преценка. Но Ъркарт се усмихна и посрещна благосклонно тази възможност да прекъснат разговора.

— Виждаш ли, Тим, все пак някой ми е фен! — той надраска нещо на хартията. — Какви са твоите амбиции, младежо?

— Искам да стана министър на финансите, г-н Ъркарт.

— Постът е зает! — обади се мрачно министърът.

— Засега... — подсмихна се Ъркарт.

— Опитай в министерство на финансите на Бруней — добави Стампър с равен тон.

Размениха си още няколко шеги, докато листчето ги обиколи, но когато закачките замряха и младежът се оттегли в посока на дълбоко изчервилата се секретарка, Ъркарт се оказа очи в очи със сериозния, безкомпромисен поглед на Стампър. За разлика от останалите, те двамата знаеха колко важни бяха предсрочните избори. Ако рецесията и заемите бяха въжето около врата, то новината за частичните избори за освободеното място звучеше като щракването на капака на бесилото под краката им. Трябваше да намерят изход, иначе щеше да стане лошо.

— Весела Коледа, Тим?

Думите на Стампър бяха като безкрайната арктическа нощ.

— Не и тази година, Франсис. Няма как да стане. Трябва да се примириш с този факт. Не и сега, не и след всичко това с краля. Просто няма как да стане.

ЧАСТ ВТОРА

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

НОВА ГОДИНА

Бъкингамският дворец, 31 декември

Скъпи мой сине,

Днес започвам първата си пълна година като крал и съм изпълнен с мрачни предчувствия. Снощи сънувах нещо. Бях в стая, цялата бяла, всичко се виждаше леко размазано, както е присъщо за сънищата. Мисля, че беше болница. Стоях до една вана, бяла като всичко останало, в която две медицински сестри къпеха баща ми, стар, свършил, какъвто беше, преди да почине. Грижеха се за него внимателно и нежно, поливаха го с топлата вода, той се носеше по водата, беше спокоен, аз също. Чувствах едно спокойствие, едно смирение, което не бях усещал от много месеци.

Тогава се появи още една сестра. Тя носеше вързопче. Бебе. Теб! Увит в бял шал. Но когато се пресегнах развълнувано към теб, тя и другите две сестри изчезнаха. Аз те държах, но без моята помощ баща ми вече не се носеше над водата, а изведнъж потъна във ваната, водата закри лицето му, очите му се затвориха. Протегнах се към него с една ръка, но тогава ти започна да ми се изплъзваш и да падаш. За да му помогна, за да го спася, трябваше да те остава да паднеш. Не можех да спася и двама ви. Трябваше да реша на момента, той се давеше, а ти падаше от ръцете ми... И тогава се събудих.

Всичко ми е ясно. Кралското семейство трябва да символизира приемственост между миналото и бъдещето; аз не мисля, че това е възможно вече. Един крал може да се

държи за миналото, за традициите, за гнилото. Или да избере бъдещето с цялата му несигурност, с всички опасности, които крие, и с всичките му надежди. Трябва да избираме.

Аз съм на кръстопът и като човек, и като монарх. Знам, че хората ме обичат, но това не ми носи удовлетворение. Когато тази ми популярност е за сметка на министър-председателя, това не може да донесе добро на нито един от двамата ни. Г-н Ъркарт е много решителен човек и поне аз вярвам, че е така — много безскрупулен човек. Той иска бъдещето само за себе си, както вероятно би направил всеки министър-председател, но той сякаш не иска да остави нищичко за другите. Но ако аз няма да имам участие в бъдещето нито като човек, нито като монарх, тогава нямам мъжество, нямам душа, нямам нищо.

Няма да търся конфронтация, защото в крайна сметка ще загубя. Но няма да се превърна и в ням свидетел на едно безскрупулно и неблагоприятно правителство. Следи внимателно развитието на този голям диспут. И се учи, защото ще дойде и твоето време.

Отдаден, завинаги твой,

Баща ти

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

*В политиката не е важно да познаваш
всички.*

Важното е теб да те познават.

Това беше маскен бал за Нова година, но Стампър отказа да се съобрази. За пръв път в политическата му кариера хората бяха започнали да го разпознават, да му се умилкват и да държат само себе си отговорни, ако се отегчат, докато говорят с него — всички онези жестове, които те карат да се чувстваш важен. И нямаше какво да го принуди да скрие всичко това зад някаква малоумна маска само за да угоди на домакинята. Лейди Сюзан Касар, позната като Деки, беше съпруга на генералния директор на Би Би Си. През цялата година той се мъчеше да направи така, че все по-мизерният бюджет на корпорацията да стигне за ангажиментите, които е поел, а тя през цялата година мислеше как да изхарчи половината му годишна заплата наведнъж за монументалното и всепризнато нейно новогодишно парти. Гостоприемността на домакините беше точно толкова екстравагантна, колкото и списъкът на гостите. Той беше оформен на компютър в рамките на цялата година, за да се уверят, че само най-влиятелните и най-прословутите ще бъдат включени. Говореше се, че не е достатъчно просто да бъдеш шпионин или банков обирджия, за да си осигуриш присъствие, трябваше да си разкрит и публично признат за такъв, и то по възможност в ефира на Би Би Си. Стампър бе включен в последния момент, на второ четене. Деки — наричана така заради деколтето, с което бе известна, и то с право, още от момента, в който излезе от пубертета и навлезе в серия бракове и разводи, осъзна, че поканата е била грешка още щом го видя да пристига по най-обикновено сако. Тя обожаваше маскените балове, защото можеше да скрие очите си и спокойно да търси новата жертва, докато щедро разкрие деколтето си и концентрира вниманието на останалите гости именно там. Никак не й

бяха симпатични инакомислещите на нейните партита, особено такива, които слагат гел в косата си.

Нарочно и възможно най-явно тя се направи, че е припознала Стампър за звездата от една сапунена опера, която наскоро бе излязла от клиника за алкохолици, а наум се закле повече да не го кани, освен ако догодина не стане поне министър на вътрешните работи. После се втурна да търси по-сгодна плячка, агресивно проправяйки си път сред тълпата.

Малко преди полунощ Стампър засече изобилната фигура на Брайън Бринфърд-Джоунс, която едва се събираше в костюма му на кавалерист. Той мина пред него.

— Тим! Много се радвам да те видя!

— Здравей, Брайън. Не те видях.

— Това трябва да си го запиша в дневника. Председателят на партията идва маскиран като човешко същество.

— Заслужава си поне да го споменеш на първа страница.

— Не и ако информацията не изтече от теб, стари приятелю. Извинявай, забравих. Изтичането на информация не е любима тема в момента в правителствените кръгове.

Останалите гости се наслаждаваха на размяната на закачки, въпреки че Стампър имаше ясното усещане, че са на негов гръб. Усещане, което не му хареса. Дръпна редактора настрана.

— Говорейки си за изтекла информация, искам да те питам нещо, стари приятелю. Кое копеле пусна към медиите речта на краля? Все се чудя.

— Има да си се чудиш. Знаеш, че няма как да ти разкрия журналистически източници.

Бринфърд-Джоунс се захили нахално, но ъгълчето на устата му остана нервно увиснало.

— Да, разбира се. Но нашето разследване затъна, а и с коледните празници, така или иначе, нямаше шанс. Питам те като приятел, само между нас. Като много близък приятел, нали помниш. Кой беше?

— Никога! Търговска тайна, нали разбираш.

— Много ме бива в търговските тайни. Или си забравил?

Редакторът изглеждаше слисан.

— Виж, Тим, ще ви подкрепям по всеки възможен начин, знаеш това. Но източниците на информация... Те са перлата в короната.

Журналистическа почтеност и такива работи.

Тъмните очи на Стампър горяха. Зениците бяха малки, почти неестествено малки, което даваше на Бринфърд-Джоунс усещането, че го дълбаят.

— Само да няма недоразумения, Брайън...

Шумотевицата около тях бе замряла и всички слушаха в очакване радиопрограмата минути преди да зазвънят камбаните на Биг Бен. Стампър сведе гласа си до шепот, но не прекалено тих, за да остави Бринфърд-Джоунс да се чуди дали другите ще чуят.

— Почтеността я има в много размери и форми, но не и в твоя размер, не и когато я показваш през отворения прозорец на банята. Така че недей да ми се правиш на много хитър.

Настъпи пълно мълчание, когато стрелките на огромния часовник се преместиха. Редакторът се гърчеше от дискомфорт.

— Истината е, че не съм сигурен. Сериозно. „Кроникъл“ го отпечатаха първи. Ние само проследихме историята в следващите издания.

— Но?

Очите на Бринфърд-Джоунс обиколиха нервно стаята. Броенето на камбаните сякаш отмерваше времето му за мислене. Копелето до него нямаше да го остави на мира.

— Но. Статията беше написана от техния кореспондент в двореца, някой с добри контакти там. Когато позвънихме в „Даунинг стрийт“ и другите правителствени отдели, всичко, което чухме, беше гневно грачене и объркване.

— А от двореца?

— Нищо. Нямаше отричане, нямаше гневни изблици. Но нямаше и потвърждение. Говорих лично с прессекретаря на краля, Майкрофт. Каза, че ще провери и ще се обади, ако разбере нещо, но така и не го направи. На него му беше ясно, че ще трябва да пуснем статията без авторитетно опровержение.

— Тоест?

— Дойде от двореца. От краля или някой от неговите хора. Но трябва да е тръгнало от двореца. Те можеха да го спрат. А не го направиха.

Той се потеше, бършеше порозовялото си чело с кърпичка, а от време на време и направо с дантелените маншети на кавалеристката си

униформа.

— За бога, Тим. Не знам със сигурност.

Биг Бен удари и стаята проехтя от звуците на подновената веселба. Стампър се наведе, принуден да вика в ухото на другия.

— Видя ли колко лесно беше, стари приятелю? Ти ми каза просто няколко слуха и така запази своята почтеност непокътната.

Стампър стисна ръката на редактора доста здраво, с изненадваща сила за някого с толкова тясна и изпита структура.

— Мир и благоденствие за всички хора, а, Тим?

— Не бъди такъв глупак.

* * *

В един бар на не повече от два-три километра от партито на лейди Сюзан Майкрофт също посрещаше Нова година. Много лесно, твърде лесно щеше да бъде да изпадне в униние. По това време на годината, сам. Кени го нямаше. Къщата беше празна, бездушна. Но Майкрофт не се самосъжаляваше. Обратното, чувстваше се по-добре, по-наясно със себе си, не помнеше да се е чувствал по-чист. Чувствата му го бяха изненадали, но нямаше нищо по-омерзително от това да задоволяваш сексуалните си нужди и да се преструваш, че става дума за любов, когато истината беше, че нямаше никаква любов или поне не споделена и той осъзна, че се е чувствал омерзен през целия си брачен живот. А с Кени Майкрофт се изненада, изуми се, че въпреки нещата, които направиха заедно, той се чувстваше неопетнен. Цял следобед се бе разхождал из апартамента на Кени, четеше пощенските му картички, пускаше си плочите му, шляпаше наляво-надясно с чехлите му, облечен в един от любимите му пуловери, опитвайки да се докосне до него по всеки възможен начин. Никога не се беше влюбвал, а беше твърде стар, за да му се замъгли погледът, но към никого друго не бе изпитвал това, което чувстваше към Кени. Не знаеше дали е любов, но какво значение имаше, дори да е просто благодарност, че Кени го оставя да споделя, че го разбира, че го вкара в правия път. В правия път! Засмя се на собствената си шега.

Желанието да бъде по някакъв начин близо до Кени на Нова година го беше накарало да се върне на мястото, където се бяха

запознали. Този път клубът беше пълен, светлините шареха наоколо и един диджей с боядисан в лилаво мустак се грижеше за стабилния дискотечен ритъм. Майкрофт се беше облегнал в един ъгъл и тихо се наслаждаваше на гледката. Трима много атлетични млади мъже осигуряваха сценичното шоу, като правеха някакъв танц с балони, който явно изискваше да свалят по-голямата част от дрехите си. „Ще има и още“, обеща развълнувано диджеят. Майкрофт се беше притеснявал, че някой ще го заговори, че ще го свалят — „тия пендели не си поплюват“, беше се пошегувал веднъж Кени. Той не знаеше дали би се справил с това, но никой не се и опита. Очевидно му беше добре сам с бутилка мексиканска бира с резенче зелен лимон, а и Майкрофт разбираше, че вероятно е с десетина години по-стар от всички останали в бара. Никой не притесняваше деденцето.

С течение на вечерта шумът се усилваше и компанията се развихряше. Много мъже се редяха на опашка за провокативни снимки с един от танцьорите, травестит, който беше обещал специално кабаре след полунощ. В далечния край на помещението, където беше дансингът, мъжете изчезваха в танцуващото меле и се появяваха след няколко песни, лъснали от горещината и с намачкани дрехи. Той си представи, че няма да му хареса това, което ще открие под пулсиращите светлини, и реши да се задоволи с неведението си. Имаше някои врати, през които все още не беше готов да мине.

Полунощ наближи. Тълпата нарасна. Всеки се мятеше в безразборни посоки, танцуваше, опитваше се да открадне някоя целувка и чакаше. Включиха радиото. Биг Бен. Един от мъжете не издържа, сълзи се стичаха по страните му и капеха по тениската му, но очевидно бяха сълзи на щастие. Атмосферата беше топла и емоционална, всички двойки се бяха хванали за ръце. Той си представи как се държат за ръце с Кени. Удари полунощ, разнесоха се възгласи и целият бар се превърна в суматоха от балони, цветни лентички, песни, „Олд ланг сайн“^[1] и страстни прегръдки. Той се усмихваше доволно. Прегръдките бързо ставаха все по-своеволни и изглежда всички започнаха да се целуват един други като в игра на бутилка. Един-двама се опитаха да целунат Майкрофт, но той с усмивка ги отблъсна. До него се появи една сянка, която се наведе за целувка, възпълен мъж с кожено елече, сложил едната си ръка на рамото на Майкрофт, а с другата прегърнал изприщен младеж с нездравословен вид.

— Не се ли познаваме отнякъде?

Майкрофт замръзна. Кой, по дяволите, би го познавал тук?

— Не се стряскай, старче. Я, виж как се паникьоса. Казвам се Марпълс. Тони Марпълс. Лейди Клариса за приятелите ми. Запознахме се на едно градинско парти през лятото. Явно не ме разпозна в нощните ми одежди.

Майкрофт започна да си спомня. Това лице. Твърдите косъмчета по скулата, които явно по навик пропускаше да избърсне. Месестите устни и кривия преден зъб, потта, която лъщеше в гънката на брадата му. Сега си спомни.

— Ти не си ли...

— Народен представител за Дагенъм. А ти си Майкрофт, пресекретарят на краля. Не знаех, че си едно от момичетата.

Пъпчасалият младеж изглеждаше на не повече от шестнадесет, с неприятни жълти петна между зъбите. На Майкрофт му прилоша.

— Не се притеснявай, скъпи. Аз да не съм от жълтите вестници. Ако искаш да се криеш, твоята мрачна и ужасна тайна е на сигурно място с мен. Ние, момичетата, трябва да се подкрепяме, нали така? Честита Нова година!

В гърлото на Марпълс изгъргори нещо, което можеше да мине за смях, и той се наведе да целуне Майкрофт. Докато две влажни устни се приближаваха към Майкрофт, той знаеше, че всеки момент ще повърне. Хвърли се отчаяно напред, изблъска народния представител и се затича към изхода.

Отвън валеше като из ведро, а той беше оставил палтото си от мохер вътре. Умираще от студ и скоро щеше да подгизне. Нямаше значение. Докато се мъчеше да се отърве от вкуса на жлъч и да прочисти дробовете си със свеж въздух, взе решение, че палтото е последната му грижа. Ако вътре беше пълно със същества като Марпълс, предпочиташе да умре от пневмония, отколкото да се върне, за да го вземе.

[1] Шотландска поема от Робърт Бърнс (1788) по фолклорна мелодия, която в англосаксонския свят традиционно се пее на Нова година. Позната на българската аудитория в изпълнение на „Тоника“ — „За старата любов докрай!/За миналите дни“, в превод на Владимир Свинтила. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

Негово височество е човек, за когото единственото умствено упражнение е да си вади прибързани изводи. Но ако се отървем от него, чие лице ще слагаме по всички тези сувенири?

Тя изучаваше внимателно лицето му. То бе загубило цвета и енергията си. Очите бяха потънали, изглеждаха по-стари, високото чело бе сбръчкано, устните — сухи и опънати, челюстта — стисната. Стаята беше в мъгла от цигарен дим.

— Идваш тук с идеята, че ще промениш света по своя воля. А всичко, което се случва, е, че се оказваш в капан без изход. Напомня ти се, че си обикновен смъртен.

Той вече не беше министър-председателят, фигурата, издигната над останалите. Всичко, което тя виждаше, беше един мъж, като всеки друг, със струпан товар на раменете.

— Г-жа Ъркарт не е тук?

— Не — отговори замислено той, но после осъзна, че тя може да остане с грешно впечатление. Вдигна поглед от чашата с уиски. — Не, Сали. Не става дума за това. Не съм такъв човек.

— Тогава какво?

Той бавно сви рамене, сякаш мускулите го боляха от невидима тежест.

— Обикновено не съм склонен да се съмнявам в себе си. Но понякога всичките ти планове се изплъзват между пръстите и колкото повече се мъчиш да ги задържиш, толкова повече ти бягат.

Запали нова цигара и жадно вдиша дима.

— Както се казва, явно не ми е ден. По-скоро от две седмици не ми е ден.

Той дълго и мълчаливо я гледа през синкавия дим, който висеше във въздуха като тамян в църква. Бяха седнали в двете кожени кресла в кабинета му, минаваше десет вечерта и стаята беше тъмна, с

изключение на двете високи лампи в ъглите, които сякаш ги прегръщаха в светлината си, формирайки малък интимен свят, и ги отделяха от мрака навън. Тя можеше да познае, че той вече е изпил няколко уискита.

— Много ми се ще да ме разсееш малко, ще ти бъде много благодарен.

— Да те разсея от какво.

— Истинска бизнесдама!

— Или циганка. Какво те тревожи, Франсис?

Зачервените му очи не я изпускаха от поглед, чудеше се доколко може да ѝ се довери, опитваше се да надникне в нея и да разбере какви мисли се крият зад тази прибраност. Не откриваше женска сантименталност, а устойчивост, твърдост. Тя криеше вътрешността си добре, много добре. Бяха замесени от едно и също тесто. Той отново напълни дробовете си с никотин; все пак какво толкова имаше да губи?

— Смятах да проведе избори през март. Вече не. Не мога. Би било катастрофа. И Бог да пази краля.

Нямаше как да скрие горчивината и искреното терзание. Беше очаквал Сали да се стъписа, да бъде изненадана, че той ѝ разкрива плановете си, но тя не показваше повече емоция, отколкото би проявила, ако беше ѝ говорил за някоя нова рецепта например.

— Кралят няма да се кандидатира на изборите, Франсис.

— Не, но опозицията ще се възползва от всичко, което се случва покрай него. Ще мине под сянката му, която се оказва изключително широка. Какво сме... осем пункта назад? И всичко това заради един наивен резач на ленти.

— И не можеш да се справиш с опозицията, без да се справиш с краля?

Той кимна.

— Тогава какъв е проблемът? Миналия път и без това му беше набрал.

Погледна я печално.

— Опитвах се да го заглуша, не да го заколя. И виж какво се получи. Загубих. Да не си забравила? И то заради някаква си тъпа реч. Сега думите му се превърнаха в оръжия на парламентарния фронт и аз не мога да ги дискредитирам, без да дискредитирам краля.

— Не е нужно да го убиваш, просто убий популярността му. Една публична фигура е точно толкова популярна, колкото показва общественият рейтинг, а той може да се нагласи. Поне временно. Това няма ли да свърши работа?

Той отпи още една голяма глътка уиски и се загледа в тялото ѝ.

— О, циганко, има огън в гърдите ти. Но вече премерих сили с него и загубих. Не мога да си позволя да загубя втори път.

— Ако наистина мислиш да обявиш избори, ми изглежда, че не можеш да си позволиш и да оставиш нещата така. Плюс това той е просто един човек — настоя тя.

— Не разбираш. В една наследствена система човекът е всичко. Вие, американците, си мислите, че всеки е Джордж Вашингтон.

Той говореше с леко пренебрежение, забил нос в чашата. Сали не обърна внимание на сарказма.

— Този Джордж Вашингтон, който остарял могъщ, богат и умрял в леглото си?

— Монархът е като един велик дъб, под който се подслоняваме...

— Вашингтон сякъл дърва още като момче.

— Атака към монархията би превърнала електората в тълпа, която иска да ме линчува. Ще висят тела — моето най-напред — от всички клони на дървото.

— Тогава орежи клоните.

Те се бяха впуснали в словесен дуел, удряй и парирай, удряй и парирай, отговаряха автоматично, използвайки остриетата на интелекта си. Чак сега Ъркарт спря и се замисли, очите му се плъзнаха по тялото ѝ и тя усети как напрежението се оттича от него, малцът започваше да разтапя натрошеното стъкло, което го дращеше отвътре. Тя усети как погледът му се вдига от глезените ѝ, над коленете, как се спира с възхищение на талията. После се задържа на гърдите ѝ и о, как се задържа, сваляйки дреха след дреха, и тя знаеше, че моментната размекнатост сега отстъпваше място на нов вид напрежение. Той се превръщаше от жертва в ловец. Това му върна усещането за дързост, за контрол, а енергията от свежите идеи започна да тече през вените му и да отмива унилите бръчки, които се бяха насъбрали около очите му. В малкия им свят на кожени кресла той започна да се издига над проблемите и да си връща силите. Сякаш отново беше на кожения диван в университетския си офис. Когато най-накрая мислите му

завършиха пътуването си по тялото ѝ и срещнаха очите ѝ, тя се усмихваше с лек присмех и порицание, но не и обезкуражаващо. Ъркарт масажираше тялото ѝ с въображението си и то отвърщаше. Той се оживи.

— Да тръгна на война с монарха би било...

— Неприлично спрямо конституцията.

Тонът ѝ беше предизвикателен.

— Лошо политическо решение. Както вече научих на собствен гръб. Речта на краля го издигна на пиедестал и не мога да си позволя да вляза в публичен диспут с него отново...

Той изви вежда изтънчено. Тя не знаеше, че една вежда може да изразява толкова много страст.

— Но може би си права. Ако няма как да стане от пиедестала, винаги може да се направи по втория начин.

Министър-председателят отново беше жив, пламенен, Сали усещаше енергията и възобновените надежди.

— Наследствената монархия е институция, която не се подчинява на логиката. Това е опият, с който от време на време напръскваме масите, за да ги успокоим, да предизвикаме в тях гордост и уважение, да спечелим подчинението им, без да има много въпроси.

— Нали затова е традицията.

— Но ако започнеш да задаваш въпроси за наследствената система, няма да откриеш много логика в нейна подкрепа. Инцест и изолация, палати, принцове и привилегии. Все неща, които нямат място в модерния свят. Нямат място и в дебата за бедните и гладните. Разбира се, няма как да бъда видян да водя подобна атака. Но ако все пак се осъществи...

— Кралят е мъртъв, да живее министър-председателят!

— Не, отиде твърде далеч! Ти говориш за революция. Ако започнеш да сечеш най-голямото дърво в гората, никой не може да каже колко още ще повлече то със себе си.

— Може би не се и налага — продължи мисълта му тя. — Може би просто трябва да се поокастри малко. Да няма сянка, под която да се крие опозицията.

— И да няма клони, на които да ме линчуват.

— Именно — усмихна се тя.

— Ти можеш да го кажеш — той кимна с признателност.

— Не чак да му резнем главата, колкото... да му резнем крайниците?

— Ти можеш да го кажеш, Сали. Но като министър-председател аз няма как да коментирам.

Той разпери широко ръце и двамата се разсмяха. Стори й се, че чува как се точи брадвата.

— Имаш ли конкретни крайници предвид?

— Нашето любимо кралско семейство има много клони. Някои са по-достъпни от други.

— Кралят и близките му — посрамени, тормозени и в защитна позиция. Прожекторът — насочен към по-тъмните ъгълчета на двореца. Ако му се отнеме блясъкът, думите му и мотивите му ще бъдат дискредитирани. И всичко това, подкрепено с данни от няколко проучвания на общественото мнение? С правилните въпроси, а?

Изведнъж лицето му стана сериозно. Наведе се и сложи ръка над коляното й. Доста по-високо над коляното й, отколкото беше необходимо. Пръстите му бяха напрегнати и тя усещаше уискито в дъха му.

— За бога, ще бъде много опасно. Ще се изправим срещу стотици години история. Бях унижен заради едно задкулисно спречкване по повод на тази нищо и никаква реч. Ако това се превърне в публична битка между мен и краля, няма да има връщане назад. Ако загубя, това ще е краят за мен. И за всички, които са били с мен.

— Но ако не направиш изборите през март, така или иначе си мъртъв.

Тя сложи ръка върху неговата, окуражавайки тази близост, затопляйки с длан ръката му, масажирайки напрегнатите му пръсти.

— Ти би ли поела такъв риск? Заради мен?

— Само кажи „моля“, Франсис. Казах ти. Каквото поискаш. Всичко. Само кажи „моля“.

Тя обърна ръката му с дланта нагоре и започна да я гали с върховете на пръстите си. Носът й потрепваше.

— Знаеш как да кажеш „моля“, нали?

Той премести и другата си ръка и хвана нейната между своите. Техните отношения не можеха да останат само професионални, не и ако той щеше да се хвърли с всички сили срещу краля. Залогът беше

твърде висок. Той знаеше, че трябва да я обвърже по-дълбоко, по-лично, да я обвърже със себе си.

— Точно зад тази врата има държавни служители. А тя не се заключва...

Тя свали очилата си и разтърси глава. Косата ѝ проблесна в светлината на лампите.

— Животът е пълен с рискове, Франсис. Но за мен рискът прави всичко по-добро.

— Прави живота по-добър?

— В някои отношения. Какви рискове си готов да поемеш, Франсис?

— С краля? Колкото е възможно по-малки. С теб?

И тя вече беше в ръцете му.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

*Ако трябва да се избира между страха и
слепия кураж, избирам парите. Всеки път.*

Ъркарт не обичаше операта, но задълженията му като министър-председател включваха много неща, които не обичаше да прави. Да ходи два пъти седмично в кланицата, наречена парламентарен контрол. Да се държи любезно по време на посещенията на чуждестранни президенти, усмихнати черни лица, които наричаха себе си борци за свобода от колониализма, докато обричаха страните си на бедност и диктатура, и които Ъркарт помнеше, когато бяха млади и не бяха нещо повече от обикновени главорези. Да слуша как се отваря и затваря вратата на така наречения личен апартамент на „Даунинг стрийт“, вратата без ключалка, докато служителите трупаха пред него още и още червени кутии с министерски документи. Като министър-председател той откри, че няма къде да се скрие.

Мортима беше настояла да дойде на премиерата на някаква нова опера и беше толкова упорита, че той бе принуден да се подчини, въпреки че нямаше ухо за Яначек или за хор от четиридесет души, които сякаш държаха да пеят по четиридесет различни партитури, и то едновременно.

Мортима седеше като омагьосана, вниманието ѝ бе изцяло насочено към тенора, който се бореше да върне своята любима от света на мъртвите. Малко като лидера на Либералната партия, помисли си Ъркарт.

Стампър също го окуражаваше да дойде и беше запазил частна лежа. Всеки, който може да си позволи да плати триста паунда за място, беше казал той, заслужава да се срещнеш с него. Беше направил сделка с ръководството на операта: публичността от присъствието на Ъркарт срещу контактите на дарителите им, като всички те щяха да получат в рамките на следващата седмица покана за прием на

„Даунинг стрийт“, писмо с общи приказки за бъдеща подкрепа за изкуството и телефонно обаждане с молба за дарение.

Един от тях беше Алфредо Мондели, мъж с лице като крушка, кръгло, пълно, без косъмче по него и с очи, които щяха да изскочат, сякаш папийонката на фрака му беше прекалено стегната. Италианският бизнесмен седна с жена си до Стампър и семейство Ъркарт — съдейки по шаването, което се чуваше от неговата посока, можеше да се предположи, че и на него му е точно толкова скучно. За няколко безкрайни минути Ъркарт се опита да се разсее от музиката и се загледа в процесията от позлатени женски фигури, които гонеха хоросанови херувимчета по купола на тавана, докато до него скърцането на стола на Мондели ставаше все по-осезаемо. Когато най-после дойде антрактът, това бе облекчение за всички; видимо екзалтираните Мортима и синьора Мондели се завтекоха да се напудрят, оставяйки тримата мъже да потърсят спасение в бутилката шампанско „Болингер“, специална реколта.

— Колко жалко е да прекъсваме работата си с толкова много забавления, не мислите ли, синьор Мондели?

Италианецът разтриваше изтръпналия си задник и бедра.

— Когато господ е разпределял даровете си, г-н министър-председател, сигурно му е бил свършил афинитетът към музиката, като е дошъл моят ред.

Английският му беше на отлично ниво, произношението — бавно и отчетливо американско.

— Тогава нека използваме антракта, преди да ни залее още една доза култура. Да караме направо. Как мога да ви бъда полезен?

Италианецът кимна с благодарност.

— Както сигурно ви е казал г-н Стампър, аз съм горд да бъда един от лидерите в страната си в производството на екологично чисти продукти. В половината Европа съм познат като г-н Зелен. Създавам работни места за десетки хиляди хора, цели общности зависят от моя бизнес. Кръстиха на мен един голям институт в Болоня...

— Похвално, наистина похвално.

На Ъркарт му беше ясно колко преувеличава италианецът. Мондели ръководеше компания, която беше значима за италианските стандарти, но не беше в същата категория като много по-мощните мултинационални конкуренти.

— Но сега всичко това е поставено на карта, Ваше превъзходителство. Бюрократите нищо не разбират от бизнес, не разбират живота. Те тероризират мен и всичко, което съм изградил.

Шампанското се разля над ръба на чашата му, а гласът му ставаше все по-страстен.

— Тези глупави бамбини в Европейската общност и техните регулации. Нали знаете, искат до две години напълно да променят начина, по който изхвърляме химически отпадъци.

— Това как ви засяга?

— Г-н Акарт — начинът, по който произнасяше името, звучеше, сякаш си прочиства гърлото. — Цял живот махам тези химикали от продуктите си. От това, в което увивате храната си, с което се миете, с което се обличате. Хартията, на която пишете. Аз ги правя екологично чисти, като махам тези ужасни... — той направи жест с късите си пръсти и смръщи лице, като че ли играеше на сцена — химикали от тях. И какво, по дяволите, се очаква да правя с тях сега? Правителствата си строят ядрените централи и после заравят ядрения отпадък, но бизнесмените нямат право. Няма вече да имаме право да заравяме отпадния продукт или просто да го горим, или да го изхвърляме в дълбокия океан. Тези бастарди в Брюксел дори искат да ми забранят да го пренасям към пустините в Третия свят, без да ги интересува, че хората в тези страни умират от глад и отчаяно търсят някакъв доход. Африканците ще умрат от глад, италианците ще умрат от глад, семейството ми ще умре от глад. Това е лудост!

Той пресуши чашата с шампанско.

— Простете ми, синьор Мондели, но вашите конкуренти не са ли в същата позиция?

— Конкурентите ми са само германци. Те имат койче марката, когато им потръбват такива огромни инвестиции, за да се оправят с химикалите, както искат бюрократите. Аз нямам този лукс. Това е конспирация от германците да извадят конкуренцията от бизнеса.

— Но защо идвате при мен? Защо не потърсите вашето правителство?

— Ох, г-н Акарт, нима не знаете как стоят нещата в италианската политика? Моето правителство няма да помогне, защото е сключило сделка с германците за виното. Италианските фермери да продължават да произвеждат субсидирано вино, което никой не купува, в замяна за

новите регулации по изхвърлянето на химическите отпадъци. Има триста хиляди производители на вино в Италия и само един Мондели. Вие сте политик, знаете какво означават тези цифри.

Мондели пропусна да спомене, че е усложнил положението си още повече, като е забягнал с една телевизионна актриса от Неапол, докато все още е бил женен за сестрата на италианския министър на финансите. Оттогава в Рим го посрещаха толкова топло, колкото автобус, пълен с английски футболни запалянковци.

— Много тъжно, синьор Мондели, съчувствам ви. Но очевидно това е въпрос, който се отнася до Италия.

— Въпросът се отнася до Европа, синьор Акарт. Бюрократите действат от името на Европа. Но прекаляват. А вие, британците, сте всеизвестни със способността си да се справяте с бюрократите в Брюксел и да им опонирате. Умолявам ви да обърнете внимание на въпроса. Умолявам ви да помогнете. Спрете регулацията. Комисарят по околната среда в Брюксел. Той е британец. Приятел ви е, нали?

— Може да се каже...

— Хубав човек — може би малко слаб. Много лесно го подвеждат хората му. Но иначе е хубав човек.

— Може да се каже и това...

— Доколкото знам, той много иска да го преназначите, като му свърши мандатът. Той би ви послушал.

Всичко това беше вярно, разбира се, всяка думичка.

— Вие имате правото да си извадите подобни заключения, синьор Мондели, но аз няма как да коментирам.

— Г-н министър-председател, не мога да ви опиша колко благодарен бих бил.

Това не беше вярно. Ъркарт знаеше от председателя на партията си, че Мондели е описал точно колко благодарен ще бъде. Беше предложил сто хиляди паунда за партийния бюджет. „Като знак на признателност към един велик интернационалист“, както сам бе казал. Стампър беше много доволен от уменията си да донесе такъв трофей за партията; Ъркарт беше на път да разбие илюзиите му.

— Опасявам се, че не мога да ви помогна, синьор Мондели.

— Ах, вашето британско чувство за хумор — не звучеше като да го оценява.

Изражението на Ъркарт беше, все едно току-що бе изял цял буркан кисели краставички.

— Вашите лични проблеми трябва да бъдат решени от италианските власти. Трябва да го разберете.

— Ще бъда съсипан...

— Наистина жалко.

— Но аз мислех... — италианецът потърси с поглед Стампър, който само сви рамене. — Мислех, че можете да ми помогнете.

— Не мога да ви помогна, синьор Мондели, не и като италиански гражданин. Не пряко.

Мондели дърпаше черната си папийонка и от смайване и ужас очите му бяха изскочили още повече.

— Обаче при такива сериозни обстоятелства мога да ви споделя нещо. И британското правителство не е много ентусиазирано от предложенията на Брюксел. Не са в наш интерес, нали разбирате. Ако зависеше само от мен, щях да наложя вето на цялата схема.

Музикантите бяха започнали да се връщат в оркестрината и оперната зала зашумя в очакване.

— За съжаление — продължи Ъркарт — това е само един от многото въпроси, по които трябва да преговаряме с нашите европейски партньори и с комисарите, дори с комисарите британци. Все за нещо трябва да отстъпим. А и имаме толкова много неща, които ни разсейват тук, в страната. Много трудни времена настъпиха, много разсейващи.

— От това зависи целият ми бизнес, г-н министър-председател. Или регулацията, или аз.

— Толкова ли е сериозно?

— Да!

— Тогава би било много щастливо развитие на нещата, ако интересите на правителството ми съвпаднаха с вашите собствени.

— Бих бил толкова благодарен...

— Ако бях на ваше място, синьор Мондели, изправен на ръба на оцеляването... — той направи пауза, за да подуши въздуха като вълк, дебнещ плячка. — Мисля, че бих бил десетократно по-благодарен.

Ъркарт се засмя изкуствено, за да накара забележката си да изглежда лековата, но италианецът бе разбрал. Ъркарт го беше докарал до ръба на пропастта, беше го накарал да хвърли поглед надолу; сега

му предлагаше спасително въже. Мондели се замисли за момент и когато проговори отново, нямаше тревога в гласа му. Вече не говореха за оцеляване, говореха за бизнес. Сумата представляваше около два процента от годишната му печалба — беше значителна, но в рамките на това, което можеше да си позволи. А и счетоводителите му можеха да намерят начин да му спестят данъци, като я отпишат като международна инвестиция. Той кимна бавно.

— Както казвате, синьор Акарт, наистина ще бъда много благодарен. Десетократно.

Ъркарт се направи, че не е чул, сякаш мислеше за собствените си идеи отделно от тези на италианеца.

— Знаете ли, крайно време е пак да опитаме да озаптим малко Брюксел. Мисля, че може да се окаже, че точно това е въпросът, по който да го направим. Има и няколко британски компании, които могат да пострадат...

— Бих искал да подпомогна вашите дейности, вашите кампании.

— О, така ли? Говорете със Стампър. Той е вашият човек. Аз нямам нищо общо с това.

— Както вече му казах, мисля, че сте велик интернационалист.

— Много любезно. Вечерта се оказа великолепна.

— Да. Но аз не съм голям любител на операта, г-н министър-председател — той пак масажираше бедрата си. — Ще ме извините ли, ако не остана за втората половина?

— Но Стампър е изхарчил толкова пари за билетите ни...

— Той е изхарчил много пари за билети, но вярвам, че аз изхарчих много пари за свободата си.

Папийонката увисна на гърдите му.

— Тогава лека вечер, синьор Мондели. Приятно ми беше.

Стампър печално изказа похвалите си, докато туловището на италианския благодетел изчезваше през вратата, после Мортима Ъркарт се появи отново, разнасяйки мирис на парфюм около себе си и мърморейки нещо за прием с изпълнителите, след като приключи операта. Ъркарт не я слушаше. Военновременният му фонд започваше да се попълва и вятърът пак духаше в неговата посока. Но дори докато усещаше вълна на задоволство, той не смееше да забрави, че вятърът в политиката рядко е попътен задълго. Не биваше да оставя този да излезе извън контрол, иначе можеше да се превърне в разрушителен

тайфун, вероятно разрушителен за него самия. Но ако духаше в негова посока достатъчно силно и достатъчно дълго, все пак можеше да успее. До март. Когато чинелите издрънчаха, за да обявят началото на второ действие, той се облегна в седалката си и се загледа в тавана. Дупетата на херувимите му напомняха на някого, на една студентка на кожения диван. Не можеше да си спомни името ѝ.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА

*Ако те гони лъв, не е нужно да го надбягаш.
Всичко, което трябва да направиш, за да
оцелееш, е да надбягаш останалите в
компанията си.*

Лидерът на опозицията беше съвестен човек, син на земеделско семейство от Западните острови на Шотландия. Не беше известен с чувството си за хумор, торфените поля бяха твърде сурови, за да учат на фриволност, но дори враговете му признаваха неговата отдаденост и работливост. Насаме министрите от правителството признаваха, че е отличен лидер на опозицията, докато публично правеха всичко възможно той да остане в опозиция. Понякога изглеждаше, че напрежението върху него идва повече от собствените му редици, отколкото от политическите му опоненти; през последните няколко дни имаше няколко статии в пресата, че след загубата на изборите предишната година, и то със съвсем малко, и появата на ново лице на „Даунинг стрийт“ неговата партия започва да губи търпение и позицията му започва да се клати. Статиите бяха съмнителни и не съдържаха много факти, по-скоро се захранваха една друга, но „Таймс“ бяха особено остри по въпроса и бяха цитирали „високопоставен източник в партията“, който твърди, че „лидерството на партията не е предпенсионна позиция за неудачници“. Това беше по-скоро шумотевица, отколкото шок, анкетите все още показваха четири пункта преднина за опозицията, но все пак беше трудно за политическите лидери да държат под контрол амбициите на тези под тях и както писаха в една коментарна статия, ако има дим, значи все пак някой пали клечки кибрит. Поради тези причини Гордън Макилин прие с радост възможността да прочисти ефира, като участва в едно публицистично предаване, което поставяше даден политик срещу въпросите на трима водещи журналисти.

През първите четиридесет минути не се случи почти нищо, предаването даже беше леко скучно, определено беше неуспешно от гледна точка на продуцента, чиято заплата зависеше от това редовно да се пролива чужда кръв. Макилин парираше всяка атака със спокойствие и умение — неговият аргумент беше, че никой не цитира конкретни имена за неговите опоненти в партията и че истинският проблем не е лидерската му позиция, а задаващата се рецесия, която заплашва милиони работни места. Постът на министър-председателя беше под заплахата, а не неговият. Статиите за собствените му тревоги бяха забъркани от пресата, твърдеше той, хвърляйки жлъчен поглед към Брайън Бринфърд-Джоунс, чийто вестник публикува първата и най-драматична статия.

— Можете ли да ми кажете името на един-единствен източник за тази статия? — предизвика го той.

Редакторът, който не беше свикнал сам да бъде под обстрел, побърза да смени темата.

Оставаха по-малко от две минути до края на предаването и отчайващо за продуцента, дискусията беше заседнала в блатото на политиката по опазване на околната среда. Беше ред на Бринфърд-Джоунс отново да зададе въпрос. Макилин се усмихна щедро като фермер, който оглежда шопар на пазара. Изпитваше удоволствие.

— Г-н Макилин, нека в краткото оставащо време да обърнем внимание на един по-личен въпрос — Бринфърд-Джоунс мачкаше между пръстите си някаква брошурка. — Вие сте в настоятелството на Свободната църква на Шотландия, прав ли съм?

Политикът кимна достолепно.

— Църквата публикува един памфлет — държа го в ръката си — който е озаглавен „Към двадесет и първия век: Морални насоки към младите“. Обхваща доста теми и съдържа, по мое мнение, някои отлични предписания. Но има една секция, която особено ме заинтригува. На страница... четиринадесета се потвърждава отношението към хомосексуализма, който е описан като „гибелен грях“. Дали вие, г-н Макилин, вярвате, че хомосексуализмът е гибелен грях?

Политикът преглътна.

— Не съм убеден, че сега е моментът да влизаме в тази сложна и трудна тема. Това, все пак, е предаване за политика, а не за Църквата...

— Но въпросът е уместен, така или иначе — прекъсна го Бринфърд-Джоунс. — Освен това е прост. Смятате ли, че хомосексуализмът е грях?

Една малка капчица пот започна да се оформя по бакенбарда на политика, видима само за професионалното око на продуцента, който изведнъж се оживи.

— Трудно ми е да си представя как бих могъл да отговоря на толкова общ въпрос в предаване като това...

— Нека ви помогна тогава. Представете си, че мечтите ви се сбъднат и вие сте министър-председател, изправен зад катедрата по време на парламентарен контрол, а аз съм лидер на опозицията. Задавам ви директен въпрос. Вярвате ли, че хомосексуализмът е злодеяние, че е грях? Мисля, че често срещаната парламентарна фраза е: „Тъй като въпросът е много прост и дори вие би следвало да го разберете, ще е достатъчно да отговорите с «да» или «не».“

Всички в студиото, както и няколкото милиона зрители разпознаха фразата, която Макилин сам бе използвал често, за да предизвика Ъркарт по време на парламентарен контрол. Това беше собствената му кукичка. Капката пот започна да се стича.

— Нека го формулирам по друг начин, ако предпочитате — продължи редакторът. — Вярвате ли, че моралните предписания на вашата Църква са грешни?

Думите убягваха на Макилин. Как можеше да обясни в подобна атмосфера, че именно моралните предписания на Църквата от най-ранна детска възраст бяха подклаждали желанието му да помага на другите и да нарами собствения си кръст, бяха му дали ясно лично кредо, върху което беше базирал политическите си възгледи и което го водеше през помийните ями на Уестминстър, че като настоятел трябваше да приема това, което Църквата му проповядваше с отворено сърце и без да го подлага на съмнение или компромис. Той разбираше греховете и човешките слабости на другите и можеше да ги приеме, но вярата не му позволяваше да ги отрече като такива.

— Аз съм настоятел в Църквата, г-н Бринфърд-Джоунс. Разбира се, че приемам проповедите ѝ, що се отнася лично до мен. Но от гледна точка на политик тези въпроси са по-сложни...

— Нека се уверя, че ви разбирам напълно правилно. Вие приемате църковния едикт по този въпрос?

— Като личност съм длъжен да го приема. Но позволете ми да...

Беше твърде късно. Финалните надписи бяха започнали да текат и познатата музика за края на предаването заля студиото. Няколкото милиона зрители едва успяха да чуят заключителните думи на Бринфърд-Джоунс.

— Благодаря ви, г-н Макилин. Страхувам се, че времето ни изтече. Бяха много интересни четиридесет минути — той се усмихна. — Благодарни сме ви.

* * *

Кени и Майкрофт изгледаха мълчаливо вечерните новини. В тях имаше репортаж за казаното от Макилин, което беше предизвикало вулканична реакция. От кабинета на лидера на опозицията подготвяха официално изявление, с цел да се даде разяснение, но вече беше безкрайно късно. Водачите на вражески църковни групи вече бяха изказали остри мнения, гей активистите бяха атакували, собственият му говорител по въпросите на транспорта беше заявил дръзко, че в този случай лидерът му напълно и непростимо греши. „Има ли криза на лидерството?“, бяха го запитали. „Вече да“, беше неговият отговор.

Вече нямаше нужда вестниците да държат източниците си анонимни, протестиращите се препъваха един в други в бързината да изобличат този фанатизъм, средновековен морал и престорена набожност. А тези, които пък бяха съгласни с Макилин, също не помагаша със своите антигей кампании, един от тях изплува от забвението, за да настоява Макилин да уволни всички депутати хомосексуалисти от партията си или да рискува да бъде заклеймен като лицемер.

Кени изключи телевизора. Майкрофт поседя мълчаливо известно време, излегнат пред телевизора, докато Кени приготвяше две чаши горещо кафе, гарнирани с бренди от миниатюрните бутилчици, които бе свил от едно пътуване. Той беше виждал това и преди: гневните изблици, тревогите, хулите, подозренията. Виждаше и колко разстроен е Майкрофт. По-възрастният мъж не беше преживявал нещо такова досега, не и от този ъгъл.

— Божичко, объркан съм — промълви най-после Майкрофт, хапейки устна. Все още се взираше в черния екран, не смееше да погледне Кени в очите. — Цялата тази врява, всичкото това говорене за права. Не мога да си избия от главата и този Марпълс как влачеше онова момче. И момчето има права, нали?

— Всички пендели под един знаменател, а?

— Понякога се питам какво, по дяволите, правя. Какво значи това за работата ми, за мен. Разбираш ли, все още не мога да се идентифицирам, да се присъединя към клуба, не и като виждам хора като Марпълс и някои от тези войнстващи групи, които подскочат нагоре-надолу по екрана.

— Аз съм гей, Дейвид. Пендел. Педал. Мека китка. Педераст. Наречи го както искаш, това съм. Нима казваш, че не можеш да се идентифицираш с мен?

— Аз... май не съм много добър в това? Цял живот се мъчих да се впиша, да вярвам, че такива неща са... За бога, Кени, наполовина съм съгласен с Макилин. Да си пендел, е грешно! И все пак, и все пак... — той повдигна тревожния си поглед право към партньора си. — Получих повече щастие за последните няколко седмици, отколкото някога съм смятал, че е възможно.

— Звучиш много гей, Дейвид.

— Тогава явно съм, Кени. Трябва да съм. Гей. Защото мисля, че те обичам.

— Тогава забрави тези глупости — Кени махна гневно към телевизора. — Нека всички останали да се катерят по трибуните и да им се забиват трески в куровете, не е нужно да сме с тях и да плюем по другите. Любовта е нещо вътре в теб, нещо лично, не е за война по улиците — той погледна развълнувано Майкрофт. — Не искам да те загубя, Дейвид. Така че недей да ми изпитваш чувство за вина сега.

— Ако Макилин е прав, може никога да не отидем в рая.

— Ако раят е пълен с хора, които са толкова нещастни, че не могат да приемат какво са или какво чувстват, тогава не мисля, че ми се ходи там. Така че защо да не се задоволим с това, което имаме ти и аз, и да бъдем щастливи.

— Докога, Кени?

— Колкото ни остава, любими.

— Колкото ни оставят, имаш предвид.

— Някои хора стигат до ръба на скалата, поглеждат и после бягат от страх. Така и не осъзнават, че е възможно да летиш, да се издигнеш, да си свободен. Прекарват целия си живот, като пълзят и никога не намират кураж. Не прекарвай живота си като пълзиш, Дейвид.

Майкрофт се усмихна вяло.

— Не съм сигурен, че понасям добре високото.

Кени остави чашата си настрана.

— Ела тук, глупчо. Да скочим от тая скала.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

В политиката се краде. Но аз се опитвам да открадна един-два избирателни района, докато той се опитва да открадне цялата държава.

Мерникът на пушката намери мишената, която беше на точно 25 ярда разстояние. Главата на Гордън Макилин гледаше право в дулото, без да мигне. Задържа дъха си, замръзна за момент, пръстът му се сви около спусъка. С рязък откат 22-калибровият куршум се изстреля напред. Една кръгла дупка се появи върху стария изборен плакат точно там, където беше устата на лидера на опозицията, преди накъсаният от куршумите плакат съвсем да се разпадне и да се свлече на пода.

— Не си правят плакатите както едно време.

— Нито пък лидерите на опозицията.

Ъркарт и Стампър се засмяха на шегата си. Точно под трапезарията на Камарата на лордовете, в едно ниско мазе с дървена ламперия, през което минаваха тръбопроводите на Уестминстърския дворец, двамата мъже бяха легнали един до друг пред тясното стрелбище, където парламентаристите се оттегляха, за да начешат убийствените си инстинкти върху хартиени мишени вместо един върху друг. Там Чърчил беше тренирал мерника си, подготвяйки се за немската инвазия, заклевайки се да се бие лично и докрай зад барикадите на самата „Даунинг стрийт“. Там Ъркарт тренираше за парламентарния контрол, без да го притеснява критичният поглед на Мадам Говорителката.

— Чист късмет е това, че намери този памфлет на Църквата — призна Стампър някак неохотно, намествайки каишката около китката, която придържаше тежката ловна пушка.

Той беше много по-неопитен стрелец от Ъркарт и досега не го беше побеждавал нито веднъж.

— Къхууните са доста екзотично племе, някои членове на семейството се появяват от време на време и носят на Мортима всякакви странни подаръци. Един от тях решил, че може да ме интересува моралът на младежта, странен човек. Не беше късмет, Тим. Просто добро потекло.

Бившият агент по недвижими имоти се намръщи.

— Стреля ли ти се пак? — запита той, слагайки още един патрон в цевта.

— Тим, искам същинска война — Ъркарт отново допря пушката до дебелия пласт подплънки на рамото си, погледът му беше фиксиран през мерника. — Реших. Действаме.

— Това шега ли е?

Ъркарт унищожи още един плакат, закачен по-далече, преди да се обърне към Стампър. Усмивката му беше изчезнала.

— Макилин го загази. Тръгна да финтира и му счупиха крака. Много тъжно.

— Не сме готови, Франсис. Твърде скоро е — възпротиви се Стампър, никак не беше убеден.

— Опозицията ще е още по-малко готова. Партиите преди избори са като туристи, гонени от лъв. Не е нужно да надбягаш лъва, ти и не можеш. Само трябва да бягаш по-бързо от останалите копелета.

— Страната ни може да е затрупана от един метър сняг по това време на годината.

— Страхотно! Ние имаме повече коли с 4 по 4, отколкото те.

— Но ние все още сме с четири пункта назад в анкетите — запротестира председателят на партията.

— Значи нямаме време за губене. Шест седмици, Тим. Да ги хванем за гушите. Да обявяваме нова политическа инициатива всяка седмица. Да планираме посещение на високо равнище, новият министър-председател превзема Москва, Вашингтон. Да вдигнем скандал с Европа, да поискаме някакви пари обратно. Искам да вечерям с всеки приятелски настроен редактор на „Флийт стрийт“, само двамата, докато ти погъделичкаш политическите кореспонденти. А ако видим, че може да ни се размине, да намалим и лихвените проценти. Да кастрираме няколко престъпници. Да тръгне керванът. Макилин е на земята, нека го наричаме, докато е паднал. Без компромиси, Тим. Не и през следващите шест седмици.

— Да се надяваме, че Негово величество този път ще сътрудничи
— Стампър не успяваше да скрие скептицизма си.

— Прав си. Мислех си да опитаме друг подход с двореца. Да си построим мостове. Ослушай се, разбери какви са клюките напоследък. Виж какво се случва в тъмните кътчета на двореца.

Стампър наостри уши, сякаш чуваше плячката да се движи из гората.

— Ще ни трябват и пехотинци, Тим. Лоялни, отдадени. Не много умни. Хора, които с радост ще щурмуват през мостовете, ако се наложи.

— Звучи като война.

— И по-добре да я спечелим, старче. Иначе ние ще сме мишените. И не ти говоря за хартиени мишени.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА

ЯНУАРИ: ВТОРАТА СЕДМИЦА

Да си член на Камарата на общините, е малко като да си заровен жив. В Камарата на лордовете поне те чакат наистина да умреш.

Чакълът по дългия път до портата на старото имение задрънча по ламарината на колата, когато се изравни с останалите. Лъскавият тъмносин ролс-ройс изглеждаше не намясто сред очуканите ленд роувъри и калните комбита и Ландлес вече знаеше, че няма да се впише. Нямаше нищо против, беше свикнал да е така. Имението бе наследственият дом на Мики, виконт Куилингтън, и предлагаше великолепни гледки към хълмистите поля на Оксфордшир, въпреки че сивият януарски следобед не беше най-подходящият фон. Начинът, по който изглеждаха сградите, проследяваше хаотичното развитие на древното аристократично семейство. Те бяха най-вече от времето на Уилям и Мери, викториански и малко от Тюдорите в крилото, близо до малкия параклис, но нямаше и помен от двадесетия век.

Влагата го последва и в грубоватия огромен коридор, пълен с подскачащи ловни кучета, окаляни гумени ботуши и всякакви анораци, оставени да съхнат. Плочките по пода бяха начупени и нямаше следа от централно отопление. Това беше от онзи тип къщи, които на много други места бяха спасени от разрухата благодарение на някоя разширяваща се японска група хотели или консорциум за голф игрища, но не и тук, не и засега. Зарадва се, че е отказал поканата да пренощува.

Семейство Куилингтън водеше началото си от времето, когато техните деди отишли с Кромвел до Ирландия, получили земите му в замяна на техните услуги и се върнали в Англия в епохата на Реставрацията, за да натрупат второ богатство. Беше много интересна

история, която сегашното поколение, обедняло от времето, нещастията и неадекватното данъчно планиране, си спомняше с благоговение. Стойността на имотите лека-полека се беше стопила, връзките с Ирландия в крайна сметка се бяха прекъснали, много от картините бяха продадени, мебелите и среброто бяха разиграни на търг, по-голямата част от прислугата беше разпусната. Това беше старо богатство и ставаше все по-оскъдно.

Запознанството с другите гости се оказа нещо като изпитание за бизнесмена. Всички те бяха стари приятели, някои още от детинство, и показваха силно развитото родово чувство, присъщо на училище в частни училища, което момчетата от Бетнал Грийн нямаха възможност да пробият. А и облеклото му не помагаше. „Като за разходка сред природата“, бяха му казали. Той се беше появил с кариран костюм и кафяви обувки; всички те бяха по дънки. Едва когато принцеса Шарлът го поздрави топло, той се почувства по-комфортно.

Уикендът беше организиран в чест на принцесата от по-младия брат на Куилингтън, Дейвид, като възможност за нея да се отпусне сред приятели, далеч от дребните интриги на лондонския хайлайф и жълтите вестници. Почти всички тук бяха издънки на стари фамилии, някои по-стари и от Уиндзорите, и за тях тя беше стара приятелка, която се връща от работа, все още беше Бийни, с която са се гонили в басейна като деца и с която са ходили по изискани партита, организирани от строги бавачки. Тя бе настояла за отделна спалня, далеч от останалите гости, и Дейвид беше организирал всичко така, че да разкара двамата детективи и шофьора от кралската охрана в далечния край на къщата. Принцесата щеше да отседне в Китайската стая, която не беше точно апартамент, а по-скоро огромна единична стая на първия етаж в източното крило, а Дейвид щеше да заеме единствената друга спалня в крилото. Личното ѝ пространство беше подсигурено.

Беше малко тъжно да гледаш къщата с провисналите кабели, опърпаните колони, тъмните ъгли и едното крило, което беше почти изцяло затворено, но все пак тя имаше характер и навсякъде се усещаше историята, а трапезарията беше великолепна. Дълга петнадесет метра, с дъбова ламперия, осветена от полилеи с формата на папрати, чиято светлина се разливаше по полираната маса, издялана от дървесината на един стар боен кораб и сглобена от пленници от

флотата на Наполеон. Сребърните прибори бяха стари и гравирани, кристалните чаши — от различни краища на света, ефектът — безвремие. Старото богатство, дори да беше на привършване, знаеше как да се храни. Куилингтън седеше начело на масата, отдясно беше принцесата, а отляво — Ландлес, другите бяха по-надолу и слушаха любезно историите на издателя за градския живот, както вероятно техните предци бяха слушали разказите на някой изследовател на южните морета.

След вечеря взеха чашите си с порто и коняк в Старата библиотека, чийто таван беше висок и зимата не отстъпваше от подалечните ъгли, тук книги в кожена подвързия бяха натрупани по безкрайните лавици и опушени картини покриваха свободната стена. На Ландлес му се стори, че вижда отпечатъците, където са били махнати картини, най-вероятно продадени на търг, а останалите са били разположени по-рехаво. Мебелите изглеждаха еднакво стари с всичко останало в къщата. Един от двата огромни дивана, избутани до камината, в която гореше голям пън, беше покрит с чергило от кола, за да се прикрият щетите на времето, а другият стоеше износен и гол, тъмнозелената му материя беше окъсана от ноктите на кучетата, ватата му от конски косъм се беше провесила като восък от свещ изпод една от възглавниците. В прегръдката на библиотеката гостите станаха почти като едно семейство и разговорът тръгна по-спокойно и свободно.

— Жалко за днес — промърмори Куилингтън и ритна пъна в огъня с петата на кожения си ботуш.

Пламъците изплюха дъжд от искри нагоре в широкия комин. Мики беше висок и жилав, свикнал да броди наоколо в тесни дънки, високи ботуши и широкопола мека шапка от кожа на кенгуру, която изглеждаше ексцентрично на главата на един петдесетгодишен мъж. Ексцентричността беше удобно прикритие за настъпващата бедност.

— Проклети саботьори, събират се като мухи на конско лайно. Влизат в моята земя, а полицията отказва да ги арестува, дори да ги отпрати. Не и ако не вземат да нападнат някого. Бог знае накъде отива тази страна, щом не можеш даже да попречиш на такива натрапници да се ширят из земята ти. Домът бил нашата крепост, глупости.

Ловният ден не беше минал успешно. Протестиращи за правата на животните се бяха появили с банери и бяха пръснали пипер и

анасон, които дразнеха конете, объркваха хрътките и вбесяваха ловците. Цяла сутрин валя, това не помагаше да се намират следи, и те само газиха в лепкавата кал, а накрая не откриха нещо по-интересно от трупа на умряла котка.

— Не можете да ги изгоните от земите ли? — запита Ландлес.

— Малко вероятно. Навлизането в чужд имот не е престъпление според полицаите и те не правят нищо по въпроса. Ако любезно ги помолиш да си вървят по пътя, ще ти покажат среден пръст. Но ако само ги докоснеш, ще се окажеш в съда, обвинен в нападение. Просто защото си браниш скапаната собственост.

— Изкарах акъла на едно от тези хлапета, и то здравата — намеси се принцесата развеселено. — Видях го да се мотае нещо близо до коня ми и веднага обърнах животното. Попика се от страх, като видя шестстотин кила да се носят към него. Отскочи назад, спъна се и падна право в една купчина пресни лайна!

— Браво, Бийни. Дано е напълнил гащите — обади се и Дейвид Куилингтън. — А вие, г-н Ландлес, ловувате ли?

— Само в града.

— Трябва да опитате някой път. Да видите природата от най-хубавата ѝ страна.

Ландлес се съмняваше. Той беше пристигнал навреме, за да види как изостаналите се прибират от лов със зачервени и подпухнали лица, изкаляни и подгизнали. Ако към това се прибави и гледката на една разкъсана лисица, вътрешностите ѝ, разпилени по земята и отъпкани от копитата на конете, мислеше, че спокойно може да си спести подобни удоволствия. А и момчетата, родени и израснали в бетонни блокове, заобиколени от счупени улични лампи и изоставени коли, често имат една наивна симпатия към природата и живинките в нея. Той не беше виждал зелените пасища на Англия, докато не беше отишъл на една училищна екскурзия, когато бе на тринадесет, и истината беше, че оттогава изпитваше своеобразно възхищение към лисиците.

— Лисиците са вредители — продължи по-младият Куилингтън. — Нападат кокошките, патките, агнетата, дори болни телета. Тършуват из градските сметища и разнасят болести. Най-лесно е да се критикуват земевладелците, но без тяхната работа, без тяхната защита на природата да я пазят от паразити като лисиците, да оправят

оградите и живите плетове, да садят дървета, където да се крият лисиците и фазаните — и то на собствени разносики — казвам ви, тези природозащитници ще открият, че не е останала много природа, за която да протестират.

Ландлес забеляза, че младият Куилингтън, седнал на дивана до принцесата, е въздържан както в изказванията, така и в пиенето си. Това не можеше да се каже за брат му, облегнал се с чаша в ръка над камината от осемнадесети век в стила на братя Адам^[1].

— Под заплаха. Всичко е под заплаха. Тъпчат земята ти, викат, крещят като дервиши, размахват банерите си и надуват тръбите си, опитват се да подмамят хрътките на някой натоварен път или към жп релсите. Дори да успеят да си изпросят ареста, някой глупав магистрат ги пуска от съжаление. А аз трябва да се чувствам като паразит. Защо? Защото имам земя, защото семейството ми я е обработвало с поколения, отдадено на местната общност. Защото сме дали своето за страната си в Камарата на лордовете. Защото направих толкова много и не ми останаха никакви пари, а само сметки и писма от банката за четиво. Затова ли да се чувствам като паразит!

— Вече няма никакво чувство за мярка — съгласи се принцесата. — Вижте моето семейство. Преди се гледаше на него с уважение. Сега журналистите се интересуват повече какво се случва в спалнята ми.

Ландлес забеляза погледите, които си размениха принцесата и младият Куилингтън. Не им беше за пръв път. В началото на вечерта седяха далеч един от друг в краищата на дивана, но сякаш нещо ги придърпваше като магнит да скъсат дистанцията помежду си.

— Напълно си права, Бийни. Знаят, че не можеш да се защитиш, и затова те нападат безжалостно — продължи Мики от мястото си до огъня. — Всички ние сме работили здраво за малкото, което имаме. А те ни гонят като лисици, нападат земевладелците, подкопават наследствения принцип, още малко и ще станем скапана република. Крайно време е да започнем да държим на своето, да спрем да се оставяме да ни зашлевяват и да обръщаме другата буза.

Шарлът бе пресушила чашата си и я подаде на Дейвид да й налее.

— Но Мики, аз не мога, никой от моите не може. Очаква се от семейството да служи безропотно — тя се обърна към Ландлес. — Ти какво мислиш, Бенджамин?

— Аз съм бизнесмен, не съм политик — отговори скромно той, но после се усети. Тя му даваше възможност да влезе в техния тесен кръг и нямаше смисъл да я пропуска. — Може да се поучим от номерата на политиците. Ако един министър иска да каже нещо, но смята за неблагоприятно да го каже сам, намира някой друг, който да му свърши тази работа. Някой друг депутат, бизнесмен, дори редактора на някой вестник. Вие имате приятели, влиятелни приятели. Като лорд Куилингтън с глас в Камарата на лордовете.

— Това е каторга, гребем в галерата на правителството, така гледат на нас — изсумтя Мики.

— Така и ще си остане, ако не повишите тон — предупреди Ландлес.

— Звучи като бунт — каза по-малкият брат откъм масичката с напитките. — Да се опълчим на правителството.

— И какво от това? Нямате какво да губите. Не е ли по-добре, отколкото просто да си мълчите, а те да се възползват от вас? Видяхте какво се опитаха да направят с речта на краля? Вие сте подложени на същия обстрел.

— Така и нямах време да проуча този Ъркарт — промърмори Мики в тумбестата си чаша с бренди.

— Пресата и без това няма да ни отрази — изкоментира брат му, като подаде пълна чаша на принцесата.

Когато седна, Ландлес забеляза, че се е приближил още повече до принцесата. Ръцете им бяха на милиметри една от друга върху чергилото на дивана.

— Някои вестници ще го отразят — намеси се Ландлес.

— Бенджамин, разбира се, ти си чудесен — каза мило Шарлът. — Но всички останали само чакат вятъра да ми вдигне роклята до ушите, за да ми снимат бельото и после да клюкарят откъде си купувам гащичките.

Това не беше съвсем точна картинка, помисли си Ландлес. Пресата по-скоро се интересуваеше къде си оставя гащичките, а не откъде ги купува.

— Не трябва да се дават почести на хората от пресата — продължи Мики. — Особено благороднически звания. Замъглява им се преценката. Започват да се мислят за много важни, гадовете.

Ландлес не се почувства засегнат, чувстваше, че бавно започват да го приемат за свой и забравят факта, че идва от един друг свят.

— Знаеш ли, може би си права — продължи Мики. — Дявол да го вземе, единственото право, което са ни оставили в наши дни, е да се изправяме на задните си крака в Камарата на лордовете и е крайно време да започнем да го използваме по предназначение. Разбираш ли, да използваме лордовете и наследствения принцип в наша защита, защита за теб и за твоите, Бийни.

— Ако искате да кажете нещо, аз мога да се уверя, че ще стигне до хората — предложи Ландлес. — Както направихме с коледната реч.

— Мисля, че напирахме добър вариант, Бийни — каза Мики, който вече присвояваше идеята за своя. — Всичко, което искаш да кажеш, аз ще го кажа от твое име. Ако кралят не може да си произнесе речта публично, аз ще я произнеса вместо него. И то съвсем официално от трибуната на лордовете. Не трябва да ги оставяме да ни запушват устата.

Той закима самодоволно.

— Жалко, че не можете да останете за през нощта, Ландлес — продължи той. — Имам още много идеи, които бих се радвал да обсъдя с вас.

Разговорът беше приключил.

— Но може би някой друг път?

Ландлес разбра намека и погледна часовника си.

— Време е да тръгвам — предложи той и стана, за да каже довиждане на всички.

С удоволствие щеше да излезе на чист въздух. Нямаше място тук, нямаше място сред тези хора: независимо колко любезни бяха, независимо колко успял беше той, нямаше как да има място сред тях. Те не биха го допуснали. Може и да си беше купил билет за вечерята, но нямаше как да си купи членство в клуба. Но това не му пречеше, и без това не искаше членство. То беше миналото, а не бъдещето. А и щеше да изглежда нелепо, качен на кон. Не съжаляваше. Когато се обърна назад на излизане, видя домакина прав до камината, сигурно мечтаеше за рицарски битки на сцената на Камарата на лордовете. Видя как принцесата и младият Куилингтън вече се държаха за ръце на дивана и чакаха с нетърпение да си тръгне външният човек. Тук имаше предостатъчно материал, само трябваше да бъде търпелив.

[1] Шотландските братя (XVIII век) са първите, които въвеждат идеята за интегриран интериор: стени, таван, камина, мебели, килим и т.н. от един и същ производител и в един и същ стил. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА

Съвестта на краля е като вятър в царевично поле. Може да обрули малко листа, но обикновено минава без по-дълготрайни последствия.

Адютантът на Камарата на общините влезе в мъжката тоалетна и се огледа. Носеше спешно съобщение за Том Уъртингтън, депутат от Лейбъристката партия, който представляваше миньорския район в Дърбишир, където впоследствие затвориха мините, и който се гордееше с работническия си произход, въпреки че за последните двадесет години не беше цапал ръцете си с нещо различно от кетчуп и мастило. Тоалетната беше в издържан викториански стил, с изящни антични плочки и порцелан, единственото, което разваляше картинката, беше електрическият сешоар, на който Джереми Колторп, остаряващ и всеизвестен със своята помпозност депутат, подсушаваше ръцете си.

— Случайно да сте виждали г-н Уъртингтън, сър? — запита адютантът.

— Тук има място само за едно лайно, момчето ми — отговори със сумтене Колторп. — Опитай в някой бар. Под масата в ъгъла най-вероятно.

Адютантът се забърза нанякъде, а до умивалниците застана единственият друг човек в помещението, Тим Стампър.

— Тимъти, скъпо момче. Добре ли се чувстваш в щаба? Справяш се чудесно, ако ми позволиш да отбележа.

Стампър се обърна и лекичко се поклони, но нямаше топлина в жеста му. Колторп беше известен ласкател, представящ се за лидер на своя район, но се беше оженил по сметка и оттогава беше все по-сниходителен към бивши агенти по недвижимите имоти например. Той никога не би пренебрегнал разликата в класите, като се има

предвид, че бе прекарал по-голямата част от живота си, опитвайки да се домогне до следващата.

— Всъщност радвам се, че ни се отваря възможност да си поговорим, приятелю — каза Колторп, усмивката му беше по-скоро превзета, докато проверяваше в огледалото дали наистина са сами в ехтящото помещение, преди да продължи. — Поверително, като мъже.

Опита се незабелязано да надникне под вратите на кабинките.

— Какво си намислил, Джереми? — отговори Стампър с ясното съзнание, че през всичките тези години в Камарата с Колторп си бяха говорили единствено общи приказки.

— Съпругата ми. Поостаря вече, става на седемдесет догодина. Не е и в добро здраве. Куражлийка е, но ѝ е все по-трудно да помага в избирателния ми район. Доста е голям, 43 села са, нали знаеш, отнема си време да ги обиколиш, казвам ти от опит.

Той се приближи към Стампър и започна втори път да мие ръцете си, опитвайки се да създаде някаква атмосфера на непринуденост, но никак не му се получаваше.

— Трябва малко да я отменя, дължа ѝ го, да прекараме малко повече време заедно. Кой знае колко ѝ остава.

Той направи пауза, докато произвеждаше обилно количество пяна, за да подчертае колко е загрижен за жена си или пък за хигиената си. Нито едно от двете не трогна Стампър, който като бивш заместник — отговорник по партийната дисциплина беше виждал личното досие на Колторп, което включваше редовни плащания към една самотна майка, която беше барманка в една кръчма близо до дома му.

— Ако трябва да бъда честен, смятам да освободя мястото си на следващите избори. Заради нея, разбира се. Но ще бъде ужасно жалко целият ми опит през всичките тези години да отиде на вятъра. Много бих се радвал да намерим някакъв начин... да мога да продължа да бъда полезен, нали разбираш. Да продължа да изпълнявам дълга си към родината. И партията, разбира се.

— Какво имаш предвид, Джереми? — Стампър вече знаеше точно накъде отива разговорът.

— Отворен съм към предложения. Но очевидно Камарата на лордовете изглежда като разумен вариант. Не толкова заради мен, а заради дамата. Ще значи много за нея след всичките тези години.

Особено като се има предвид... че няма да може да му се наслаждава много дълго.

Колторп плискаше вода, за да удължи разговора, и вече беше успял да изпръска панталоните си. Осъзна, че се държи като глупак, и затвори кранчетата с рязко движение, обърна се право към Стампър с отпуснати ръце, от които капеше вода.

— Ще имам ли подкрепата ти, Тим? Подкрепата на партийната машина?

Стампър се обърна и се насочи към електрическия сешоар, пронизващият звук принуди Колторп да изприпка след него и двамата да повишат глас.

— До следващите избори ще има доста колеги, които ще искат да се пенсионира, Джереми. И очаквам много от тях да поискат място в Камарата на лордовете.

— Не бих настоявал за себе си, ако не беше жената. Ще работя много усърдно, няма да се скатавам като много други.

— В крайна сметка, разбира се, зависи от Франсис. Ще му е много трудно да реши чии желания да удовлетвори.

— Аз гласувах за Франсис — това беше лъжа. — Ще бъде лоялен.

— Наистина ли? — попита през рамо Стампър. — Франсис цени лоялността повече от всичко.

— Абсолютно. Всичко, което поискате вие, двамата, можете да разчитате на мен!

Сешоарът изведнъж спря свистенето си и за момент атмосферата стана приглушена, почти като в изповедалня. Стампър се обърна и погледна Колторп само от няколко сантиметра разстояние.

— Наистина ли можем да разчитаме на теб, Джереми? Лоялността на първо място?

Колторп кимаше.

— Дори ако се отнася до краля?

— Кралят? — появи се объркване.

— Да, Джереми, кралят. Нали видя как ни разклати. А Франсис се опасява, че ще стане и по-лошо. Трябва да се напомни на двореца много категорично кой командва парада.

— Но аз не съм сигурен, че...

— Лоялност, Джереми. Това ще определи кой ще получи това, което иска, от това правителство и кой няма. Неприятна работа е това с двореца, но някой трябва да се опълчи и да защити важните конституционни принципи, които са под заплаха. Няма как Франсис да го направи, разбираш това, не и официално като министър-председател. Това би предизвикало конституционна криза, което той изобщо не иска. Единственият възможен начин е някой, който не е министър, някой с голям опит и авторитет — някой като теб, Джереми — да напомни на двореца и на обществото какъв е залогът. Това е най-малкото, което Франсис заслужава от лоялните си поддръжници.

— Да, но... Да вляза в Камарата на лордовете, атакувайки краля?

— Не говорим за атака. Говорим за защита на най-висшите конституционни принципи.

— Но кралят е този, който дава благородническите титли...

— Единствено и само по препоръка на министър-председателя. Кралят не може да пренебрегне неговите предложения.

— Малко е като Алиса в Страната на чудесата...

— Така е и с много от нещата, които се говорят от двореца.

— Ще ми се малко да го обмисля.

— Имаш нужда да обмислиш дали си лоялен?

Тонът на Стампър беше суров, обвинителен. Устната му се набръчка от презрение и от тъмните му очи изскачаха искри. Без да каже и дума повече, председателят на партията се завъртя на пети и тръгна към вратата. Ръката му вече беше върху лъскавата бронзирана дръжка и Колторп осъзна, че ако остави тази врата да се затвори, това щеше да бъде краят на амбициите му.

— Ще го направя! — изквича той. — Тим, знам към кого съм лоялен. Ще го направя.

Той дишаше тежко, беше напрегнат и объркан, опитваше да се овладее и бършеше ръце в панталоните си.

— Можеш да разчиташ на мен, стари приятелю.

Стампър задържа погледа си върху него, разтегна устни във възможно най-студената усмивка. После затвори вратата след себе си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И СЕДМА

Казват, че Гай Фокс^[1] е единственият човек, влязъл в сградата на Парламента с искрени намерения. Мисля, че това е несправедливо към архиепископите. Или поне някои от тях.

Обядът започна отлично. Както Мики Куилингтън, така и неговият първи братовчед, лорд Чезъм от Кинсейл, бяха ценители на доброто бордо, а избата към трапезарията на Камарата на лордовете предлагаше огромен избор. Спряха се на „Леовил-Бартон“, но не можаха да решат дали да е реколта '82 или '85. Затова поръчаха по една бутилка и от двете и се хлъзнаха в топлата прегръдка на следобеда сред елегантната махагонова ламперия и услужливия персонал. Чезъм беше с поне двадесет години по-възрастен от Куилингтън и значително по-богат, а безпаричният млад благородник се надяваше обядът да се превърне в добра прелюдия към призива му за семейна солидарност под формата на щедра рента срещу няколко акра в Оксфордшир от страна на неговия роднина, но за съжаление, тактиката му се оказа погрешна. Виното дойде в повече на възрастния благородник и той не успяваше да се концентрира, като от време на време само възкликваше, че не живее в Оксфордшир. Сметката, макар и с голяма отстъпка, все пак отразяваше специалната реколта на виното и това нанесе сериозни поражения на джоба на Куилингтън. Той остана с надеждата дъртото копеле да си възвърне акъла, докато дойде време за чай.

Те бяха дошли в Камарата с намерението да изкажат своите възражения срещу един законопроект, който целеше напълно да забрани лова на лисици. Дебатът вече беше доста напреднал до момента, в който заеха местата си на тъмночервените пейки с грапава кожена тапицерия в готическата зала. Само минута по-късно Чезъм вече беше заспал, а Куилингтън се беше привел с брадичка, опряна на

коленете, и слушаше с нарастващо раздразнение изказването на един бивш професор по политехника, който наскоро се беше издигнал до пожизнена благородническа титла поради заслугите си в проучването на въпросите на профсъюзите. Той говореше надълго и широко за това колко покварени и назадничави са тези, които все още смятат, че притежават провинцията и природата, сякаш им се полага по божествено право. Дебатите в Камарата на лордовете се провеждаха с много по-малко помпозност и злоба от тези в Долната камара, както подходдаше на аристократичната и почти семейна атмосфера, но това не пречеше благородникът да се изказва твърдо и убедително. Из цялата зала, необичайно пълна — специално за случая бяха дошли всички наследствени благородници и горяни от селските покрайнини — се разнесе ръмжение на наранена гордост като от приклепени глигани. Такива емоционални прояви не бяха присъщи за Горната камара, но не беше присъщо и да се съберат толкова много членове, освен в случаите на някое кралско погребение. Това бяха лордовете в цялата им прелест.

Куилингтън прочисти гърло; дебатът заплашваше да развали приятното усещане от бордото. Политехникът разширяваше полето на атака от лова на лисици към ловците изобщо и Куилингтън беше на път да направи голямо изключение. Той не беше от онзи тип хора, които оспорват правата на другите, никога не бе гонил някой фермер, с когото му се засичат земите, а всяка щета, причинена от лова, заплащаше на момента. Мамка му, неговият род винаги е бил добър стопанин. Това им беше струвало богатството и здравето на баща му, почти нищо не бе останало за майка му, която изкарваше последните си години като плачеща вдовица. А сега този изрод, който беше прекарал целия си живот до парното в университетския си офис и беше живял със заплата, защитена от инфлацията, го обвиняваше, че не е нищо повече от муфтаджия, че живее на гърба на обществото. Дойде му в повече, много в повече. Не можеше да оставят подобни безсрамни инсинуации да продължават, те навяваха спомени за един тип класова война, който трябваше да е отминал преди петдесет години.

— Крайно време е да ги сложим на мястото, не мислиш ли, Чези?

Преди да се усети, Куилингтън вече беше на крака.

— Този дебат само на пръв поглед се отнася до лова на лисици, но това е единствено оправдание. Отзад стои коварна атака към традициите и ценностите, които не само че крепят страната ни, не само че крепят тази Камара, но винаги са крепели и цялото ни общество. По земите ни ходят такива, които искат да разрушат всичко това, може би има такива и сред нас — той нарочно не погледна предишния говорител, за да разберат всички точно кого има предвид. — Такива, които от името на демокрацията се опитват да наложат своите собствени тесногръди, крайни възгледи и да заглушат мнозинството, което се опитва да се държи умерено и което представлява гръбнака на всичко истинско и велико в Британия.

Той облиза устни, бузите му бяха поруменели, отчасти бордото, отчасти искрената емоция бяха успели да преборят типичното за него неудобство, когато говореше пред много хора, заради което много пъти му се беше завързвал езикът при откриването на ежегодните селски събори.

— Тези хора искат революция и нищо по-малко от това. Те биха изоставили традицията, ако можеха, щяха да закрийт тази Камара, щяха да потъпчат правата ни.

Куилингтън размахва пръст в посока на трона, който превземаше другия край на залата и стоеше там празен и окаян на своя амвон.

— Дори се опитват да заглушат и омаловажат нашето кралско семейство.

Няколко от лордовете повдигнаха вежда едновременно. Правилникът много ясно забраняваше обсъждането на кралското семейство, особено в контекста на темата за един кървав спорт.

— Направо към въпроса, милорд — изръмжа един от тях предупредително.

— Но благородни лордове, това е въпросът — запротестира Куилингтън. — Ние не сме тук, за да подпечатваме безгласно това, което ни изпраща Долната камара. Ние сме тук, за да предложим своите съвети, становища, предупреждения. И го правим точно както и монархът, защото ние представляваме истинските дългосрочни интереси на тази страна. Ние представляваме ценностите, които са направили нацията ни велика в предишните векове и които ще продължават да я водят в новия век. Ние не сме тук, за да се влияем от всяка нова мания или мода. Не страдаме от нуждата да мамим, за да

бъдем избрани, да се преструваме, че можем да угодим на всички, да даваме обещания, които знаем, че не можем да изпълним. Ние сме тук, за да представляваме всичко, което остава вечно и непоклатимо в обществото.

От претърпаните пейки около Куилингтън започна да се чува мърморене „Правилно! Браво!“. Лорд — канцлерът барабанеше с пръсти и слушаше внимателно под перуката и хермелина, седнал на своеобразното диванче, пълнено с овча вълна. Тази реч беше много необичайна, но и доста забавна.

— Може да ви се струва преувеличено да смятаме, че тези, които кроят планове да ни осуетят лова, ще атакуват и Бъкингхамския дворец, но това, което виждаме напоследък, трябва да ни накара да браним твърдо онова, в което вярваме, а не да се заравяме в дупките си като гризачи.

Дългите му, жилести ръце бяха протегнати театрално напред, сякаш се опитваше да придърпа симпатиите им. Нямахше нужда, перовете вече започваха да кимат и да потупват коленете си одобрително.

— Както тази Камара, така и кралското семейство имат задачата да бранят вечните аспекти на националния интерес, без да са в оковите на личните интереси, както е на други места. Тази Камара не се нуждае от това да прави метани пред парите и силата на комерсиалните интереси!

Политехникът благородник се беше изправил, готов да го прекъсне. Беше убеден, че Куилингтън е на ръба да прекрачи границата.

— Не сме изкушени да подкупваме широката общественост със собствените й пари. Това не е за нас. Ние сме тук, за да защитаваме обществеността от късогледството и лъжите. И какъв по-важен момент за този ни дълг от сега, когато имаме нов кабинет и нов министър-председател, които не са избрани пряко от народа. Ако той има дързостта, нека отиде в провинцията и да обещае, че ще кастрира монарха и че ще закрие Камарата на лордовете, но докато не спечели това право и тази власт на редовни избори, нека не му позволяваме да прави тихомълком и задкулисно това, което все още няма възможност да направи публично.

Политехникът изгуби търпение. Не му беше съвсем ясно в каква посока се отвлеча Куилингтън, но емоционалната температура в залата се беше повишила, викове в подкрепа на Куилингтън идваха от всички страни и изведнъж той усети, че залата се свива около него като в съд.

— Моля, ред! — намеси се той. — Благородният лорд трябва да се въздържа.

„Защо?“, „Не, оставете го да продължи...“, „Нека да довърши...“. От всички страни окуражаваха Куилингтън и му даваха съвети. Политехникът беше на крака, викаше и ръкомахаше, но напразно. Куилингтън беше спечелил и той го знаеше.

— Аз приключих, уважаеми лордове. Не забравяйте своя дълг, не забравяйте своята преданост към краля, не забравяйте колко жертви сте направили вие и вашите предци, за да направите тази нация велика. И нека използваме този проклет проектозакон, за да напомним на останалите, че не сме забравили, и да накараме лъва да рече отново!

Той седна, докато перовете удряха с листовите от дневния ред по кожените седалки пред себе си, за да покажат своето одобрение.

Когато заудряха от двете му страни, възрастният Чезъм се стресна и се събуди.

— Какво? Какво стана? Изпуснах ли нещо, Мики?

* * *

— Процедурен въпрос, г-жо Председател.

— За процедурен въпрос г-н Джереми Колторп.

Пискливият глас на председателката прониза шумотевицата в Камарата на общините. Депутатите се подготвяха за гласуване след дебат с опозицията относно жилищата под възприетия стандарт — дебат, който вече се точеше повече от три часа. Обикновено председателката язвително отхвърляше процедурни въпроси по време на подобни дебати, а древните правилници на Камарата изискваха при такива прекъсвания депутатът да покрива главата си — за да се вижда по-добре, така пишеше в правилника, и за да обезкуражава тези, които просто целят да пилеят времето на останалите. Но Колторп беше народен представител с дългогодишен опит и не беше известен като проблемен характер. Той се изправи достолепно, макар и малко

абсурдно, покрит със сгъваема оперна шапка, която държаха в залата за такива случаи. Процедурните въпроси често включваха комичен елемент и всички в залата млъкнаха в очакване да чуят какво тревожи това старче.

— Г-жо Председател, в много редки случаи се появява въпрос от такава важност и неотложност, че е неизбежно за работата на Камарата да се реши за нужно да бъде призван компетентният министър, за да отговори. Смятам, че случаят е точно такъв.

Имаше и друга причина, разбира се. Новините за речта на Куилингтън се бяха разнесли из чайните и баровете на Долната камара още докато Колторп се псуваше, че е оплескал така нещата със Стампър; нямаше много опит в това да раболепничи пред бивши агенти по недвижимите имоти, успокояваше се той, но знаеше, че е сгафил. Беше слушал информацията за речта на пера, както удавник посреща сирената на спасителен кораб, и веднага се завтече да намери Стампър, ужасен да не би някой да го изпревари. Четиридесет минути по-късно вече се беше върнал в залата и беше на крака.

— По-рано днес следобед на едно друго място един благороден лорд обвини тази Камара в политическа корупция. Обвини я, че иска да отнеме конституционните права на краля и на лордовете и изказа твърдение, че на Негово величество му е отнето правото да говори. Такива обвинения към действията на тази Камара и към офиса на министър-председателя са...

— Чакайте малко! — председателката принуди Колторп да замълчи с развлачен ланкастърски акцент. — Аз нищо не знам за това. Как смеете. Знаете, че правилникът ни забранява да се обсъждат теми, свързани лично с краля.

— Това не е личен въпрос, а конституционен, и то от най-голяма важност, г-жо Председател. Правата на тази Камара са неприкосновени по традиция и са установени с течение на много години. Когато са заплашени, трябва да бъдат защитени.

— Независимо от това, искам първо да видя какво точно се е казало, преди да ви оставя да продължите — председателката направи знак на Колторп да седне, но той не се отказа.

— В наш ущърб е да се бавим, г-жо Председател. Това е още един пример за намесата, за интервенционизма на модерната монархия...

— Достатъчно! — тя скочи на крака и се взираше гневно в Колторп над полукръглите си очила.

— Но г-жо Председател, трябва да ни бъде позволено да отговаряме на атаките към нас, независимо откъде идват. Дебатът в едно друго място, привидно относно лова на лисици, се превърна в пряка нападка към тази Камара. Разбира се, г-жо Председател, аз нямам намерение да поставям под съмнение почтеността на човека, решил да отправи тези нападки...

Тя хареса как започва изречението му и се поколеба за момент.

— Предполагам, че е възможно — продължи той — да се вълнуваш дълбоко от благосъстоянието на нацията, качен на кон, докато гониш лисици.

От пейките наоколо се чу развеселен рев на одобрение.

— Дори е възможно да си съпричастен с бедите на бездомните от луксозния си палат — или, ако трябва да сме честни, няколко палата. Може дори, не мога да отрека, че е възможно, да те возят из страната в лимузини и частни влакове с четиридесет вагона и от прозорците им да видиш проблемите на тези, приковани към инвалидни колички...

— Четиридесет вагона? — извиси се нечий глас. — За какво, за бога, са му четиридесет вагона?

Мадам председателката отново беше на крака, беше се изправила на пръсти, опитвайки да си придаде повече ръст и авторитет, и гневно размахваше очилата си в посока на Колторп, но той само повиши глас и не ѝ обърна внимание.

— Възможно е също така тези, които живеят изцяло на гърба на данъкоплатците, без самите те да плащат данъци, да обвиняват в алчност и егоизъм онези, които плащат. Възможно е, г-жо Председател, но е по-вероятно това да е същият този тор, с който покриват градините на двореца.

Викове на председателката „Ред! Моля, ред!“ се загубиха сред избухналата гюрултия.

— Ако многоуважаемият джентълмен не си седне на мястото веднага, ще бъде принудена да го накажа — каза тя, заплашвайки Колторп с процедурата, която би го изхвърлила от Парламента за остатъка от седмицата.

Но вече беше твърде късно. Когато Колторп погледна към скамейките, където седеше пресата, той видя как бясно пишат в

тефтерите си. Щяха да се скупчат да го чакат отвън, като излиза от залата. Той беше казал каквото трябваше; щеше да го пише във всеки вестник на сутринта.

— Ред! Моля, рееед! — викаше председателката.

С това, което той самият виждаше като достойнство, Колторп се поклони, оперната шапка падна от главата му и се изтърколи по пода, докато той сядаше на мястото си.

[1] Един от хората, заловени след неуспешния „Барутен заговор“ (1605), при който разполагат 36 бъчви барут в подземията на Камарата на лордовете. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ОСМА

*Лоялността е като въздържанието —
лесно е да се заяви, трудно е да се изпълни.*

Ландлес се подстригваше, когато дойде обаждането, а той никак не обичаше да го безпокоят в такива моменти. Секретарката му смяташе, че това произтича от срама му, че неговият фризьор, който идваше в офиса на бизнесмена веднъж на две седмици, е от „деликатните“, както тя се изразяваше. Но Ландлес нямаше проблем с това. Куентин беше единственият фризьор, който беше намерил начин да се оправя с твърдата му като метла коса, и то без да използва пяна и разни подобни, а освен това Ландлес имаше репутация с жените, която беше безпрекословна и достатъчна, за да не може да бъде накърнена от срещите му с един изявен гей. Всъщност Куентин беше безсрамен клюкар, който имаше неизчерпаем фонд от истории за другите си известни клиенти, които явно го смятаха за нещо като изповедник, що се отнася до сексуалния им живот. На Ландлес винаги му беше интересно какво са склонни да споделят или да изфантазират другите, и то само под въздействието на един ароматен шампоан и компетентен масаж на скалпа. Той самият си държеше устата затворена и слушаше. Беше се потопил в очарователния разказ за това кои други части на тялото си бръснеше звездата на най-гледаната сапунена опера в страната, когато воят на телефона го извади от унеса.

Беше главният му редактор, който търсеше съвет или по-скоро гледаше да се презастрахова, както обикновено. Но Ландлес нямаше против, не и в този случай. Все пак това беше негова идея.

— Как ще го отиграят другите? — изръмжа той.

— Никой не е сигурен още. Историята е толкова необикновена.

Новината включваше краля, министър-председателя, Камарата на лордовете и Камарата на общините — архиепископът не беше намесен засега, но без съмнение вестник „Сън“ или пък „Мирър“ щяха да намерят някаква връзка. Но пък идваше от господата Никой и Никой

— много малко хора бяха чували за Колторп, едва ли някой бе чувал за Куилингтън. Темата беше чувствителна за политическата секция.

— Какво казват от „Даунинг стрийт“? Накъде натискат?

— Предпазливи са. Твърдят, че нямат нищо общо. Измиват си ръцете. Разбират, че са засегнати сериозни теми и това трябва да бъде отразено, но намекват, че Куилингтън е глупак, а Колторп е прекалил. Не искат да се повтаря случилото се преди Коледа.

— Но не поискаха да не го публикуваме, така ли?

— Не.

— Колторп се опита да премести обществения дебат от разделената нация към парите. Умно, твърде умно, за да го е измислил сам. Пускат хвърчила. Пробваха с Колторп да видят дали ще хване вятър.

— Какво да правим тогава?

Не толкова, защото беше обещал на Куилингтън, а по-скоро по инстинкт — инстинкт на човек, който през целия си живот беше свикнал на уличен бой, който беше свикнал да разпознава разликата между сенките, които предлагат прохлада, и тези, в които се крие врагът — той вярваше на инстинктите си, а те му казваха, че зад тези сенки дебне фигурата на Франсис Ъркарт. Ако Ландлес хвърлеше малко светлина наоколо, кой знае какво можеше да изскочи. Така или иначе, беше инвестирал много пари в кралското семейство и нямаше как да извади дивиденди, освен ако семейството не влезе в новините. Добри новини, лоши новини или по средата, за него нямаше значение — стига да са там.

— Изпляскай го на първа страница. Водещата новина.

— Мислиш, че е толкова голямо?

— Направи го толкова голямо.

В слушалката се чу нервно дишане, докато редакторът се мъчеше да настигне логиката на своя работодател и да я схване.

„Перовете нападат Ъркарт“? — предложи той, опитвайки няколко заглавия. — „Министър-председателят не е избран и не става за избиране, казва съюзник на краля“?

— Не, идиот такъв. Допреди шест месеца говорехме на целия свят колко прекрасно и благородно същество е Ъркарт. От „осанна“ до „разпни го“ само с един скок ще дойде в повече дори на нашите

читатели. Направи го балансирано, безпристрастно, авторитетно. Но да е голямо.

— И да хванем другите в крачка — това беше заключение, а не въпрос: такава първа страница нямаше да има никой друг.

— Не, не и този път — отговори замислено Ландлес. — Пусни мухата в новинарската зала.

— Но това значи, че ще обиколи цялата „Флийт стрийт“ за по-малко от час.

И двамата знаеха, че в екипа им има журналисти, които взимат подкупи, за да докладват на конкуренцията какво се случва във вестника, по същия начин, както те самите плащаха за същото на журналисти в други вестници.

— Всички ще ни последват. Ще решат, че знаем нещо, което те не знаят. Всички ще ги е страх да не останат назад, всяка първа страница ще е като нашата...

— Именно. Тази новина ще се задържи, защото ще направим така, че да се задържи. Свободно, безпристрастно и в националния интерес. Докато не дойде времето да заемем позиция и тогава ще вдигнем такъв шум, че нашият г-н Ъркарт да сънува кошмари с месеци. И тогава ще се уверим, че той не само не е избран, ами няма и никога да бъде.

Той тресна слушалката и се обърна към Куентин, който се беше облегал на далечната стена на огромната покрита с мрамор баня и уж се занимаваше с миглите си.

— Куентин, помниш ли крал Едуард Втори?

— Говориш за онзи, дето го убили с нагорещен ръжен? — той сви устни, спомняйки си с отвращение легендата за тази ужасна касапница.

— Ако чуя, че е излязла и думичка от този разговор извън тези стени, ти ще станеш Куентин Първи. А аз лично ще държа ръжена. Ясно ли е?

Куентин се опита да си представи, че медийният магнат се шегува. Много му се искаше да е така. Усмихна се, но всичко, което видя насреща, беше един немигащ, кръвнишки поглед, който не оставяше място за съмнение. Куентин си спомни, че Ландлес никога не се беше шегувал. Той продължи да подстригва косата му, без да каже и дума повече.

* * *

На стълбите, преди да влезе, се сблъска с един служител.

— Радвам се да ви видя отново, госпожице.

„Отново“ — на Сали ѝ се стори, че усеща неуместен намек в тона му. А може би беше само във въображението ѝ — или пък беше чувството ѝ за вина? Не, не и вина. Отдавна се беше отказала да ръководи живота си по кодекси и правила, които другите толкова нехайно нарушаваха. Не беше длъжна на никого, нямаше смисъл да се превръща в бедната девственица в гробището.

Ъркарт нареди вестниците един до друг на пода и застана над тях, постоя така доста време, потънал в мисли. Тя вече ги беше изчала.

— Започна се, Сали — каза най-накрая той. Тя усети нотка на опасение. — Скоро няма да има връщане назад.

— Към победата.

— Или към ада.

— Стига, Франсис, нали това искаше. Хората да започнат да си задават въпроси.

— Не ме разбирай погрешно. Не съм унил, просто съм малко предпазлив. Все пак съм британец, а той е кралят ми. А и явно не сме само ние тези, които задават въпроси. Кой е този Куилингтън, този неизвестен благородник, тръгнал на мисия?

— Не знаеш ли? Той е братът на мъжа, който, както казват, е достатъчно близък с принцеса Шарлът, за да ѝ хваща настинките. Постоянно са в клюкарските колонки.

— Ти четеш клюкарските колонки?

Той беше изненадан; най-много се дразнеше, когато Мортима четеше жълти вестници на закуска. Погледът му се задържа върху Сали, зачуди се дали някога ще имат възможност да закусват заедно.

— Много от клиентите ми населяват клюкарските колонки. Преструват се, че се дразнят, когато се появят там, но са съкрушени, щом спрат да пишат за тях.

— Значи, Куилингтън е човек на краля, така ли? Хората му вече се готвят за битка — той все още стоеше над вестниците.

— Като говорим за клиенти, Франсис, ти каза, че ще ме запознаеш с нови хора, но все още не съм се видяла с никого, освен с

куриера или секретарката ти. По някаква причина все се срещаме насаме.

— Никога не сме съвсем насаме. Невъзможно е на това място.

Тя се приближи зад него и плъзна ръце по гърдите му, зарови лице в чистия, безупречно изгладен памук на ризата му. Можеше да усети миризмата му, мъжка миризма на мускус, примесен с одеколон и бор, от колосаната му риза, усети и как излъчва топлина. Тя знаеше, че опасността е това, на което се наслаждава той; това, което го караше да се чувства, все едно превзема не само нея, а и целия свят. Фактът, че във всеки един момент можеше да влети някой държавен служител, още повече засилваше хъса му; когато беше с нея, в нея, той се чувстваше непобедим. Щеше да дойде време, когато ще се чувства така постоянно, ще остави назад предпазливостта и няма да признава други правила, освен своите собствени. И точно когато приближи върха на силите си, вече щеше да е започнал да се хлъзга надолу към поражението. Така ставаше с всички тях. Започваха да се самоубеждават, че всяко следващо предизвикателство вече не е ново, а е просто повторение на предишни спечелени битки. Умът им се затваряше, губеха преднината и своята гъвкавост, не усещаха опасностите, които ги дебнат. Идеите отстъпваха място на сляпото повторение. Не и Ъркарт, все още не, но някой ден. Тя нямаше против да я използват, стига да може и тя да го използва и стига да не забравя, че и това, като всичко друго, нямаше да продължи вечно. Сали спусна ръцете си надолу по корема му, вкарвайки пръстите си между копчетата на ризата му. Министър-председателите винаги ги натискат, първоначално собствената им суета и чувство за неуязвимост, а после електоратът или пък собствените им колеги и политически приятели. Но не и кралете или поне от много отдавна не е било така.

— Не се тревожи за клиентите си, Сали. Ще го уредя.

— Благодаря ти, Франсис.

Целуна врата му, пръстите ѝ играеха по копчетата му, сякаш упражняваше гама на пиано.

— Разбираш си перфектно от работата — каза той през дъх.

— Г-жа Ъркарт я няма?

— На гости на сестра си. Във Файф.

— Звучи далече.

— Така е.

— Разбирам.

Нямаше повече копчета на ризата му. Той все още стоеше, разтворил крака над вестниците, обърнат към вратата като Хораций на моста^[1], готов да се справи с всякакви натрапници, чувствайки се всесилен. Когато беше такъв с нея, тя знаеше, че нищо друго няма значение за Ъркарт. Част от него искаше вратата да се отвори и целият „Даунинг стрийт“ да го види с тази много по-млада и много привлекателна жена, да разберат какъв мъж е той. Може би не беше прозрял, че те нарочно спряха да ги притесняват и да влизат с безкрайния поток от министерски документи, когато тя беше вътре. Все си намираха оправдание да се обадят по телефона или изобщо да не идват. Знаеха, естествено, че знаеха. Но той май не знаеше, че те знаят. Може би вече губеше връзка с действителността.

— Франсис — прошепна тя в ухото му. — Знам, че е късно. Знам, че ще е тъмно, но... Нали обеща да ми покажеш залата на кабинета. И твоя специален стол.

Той не успя да отговори. Пръстите ѝ го оставяха без дъх.

— Франсис? Моля те...

[1] Публий Хораций Кокъл (507 пр.н.е.) — легендарен римски офицер, който защитава сам водещия към Рим мост над р. Тибър от нападението на етруските. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА

Монархът е в много неудобна ситуация, ако изпусне сапуна. Какво да прави, ако наоколо няма прислуга да му го подаде?

Пак не можа да спи. Знаеше, че започва да приема всичко твърде навътре. Глупави неща като това с чашата, в която държеше четката и пастата си за зъби. Прислугата я беше сменила просто така, сякаш винаги знаеха кое е по-добро за него. Това предизвика скандал до небесата, чак пяна му излезе от устата и сега се чувстваше засрамен. Получи си чашката обратно, но в процеса загуби равновесието и достойнството си. И въпреки че знаеше какво се случва с него, по някакъв начин това го правеше още по-лошо.

Лицето, което го гледаше от огледалото в банята, беше измъчено, остаряло, бръчките около очите му бяха като кокоши крака, а огънят вътре беше задушен, угаснал. Докато изучаваше собственото си отражение, виждаше лицето на баща си, пламенно, невъздържано, непоколебимо. Той потръпна. Беше остарял, преди животът му да започне — живот, прекаран в това да чака родителите си да умрат, точно както сега собствените му деца чакаха него. Ако умре днес, щеше да има огромно погребение, всенародно събитие, милиони щяха да бъдат в траур. Но колко от тях щяха да го помнят? Не като фигура, а него самия като човек?

Като дете имаше някакви компенсации. Спомняше си любимата игра — да притичва напред-назад покрай гвардейците в двореца и те всеки път да го поздравяват с потропване на ботушите си и с превъртане на оръжията си, което за него беше голяма забава, докато и те, и той самият не оставаха без дъх. Но това не беше нормално детство, прекарано сам, без да е способен да се протегне и сам да докосне неща, както правят другите деца. А сега бяха решили да му отнемат и мъжеството. Когато гледаше телевизия, не разбираше половината от рекламите. Ипотеки, спестовни сметки, банкомати,

препарати, които изобилстват, приставки, боядисващи труднодостъпните ъгълчета. Сякаш тези послания идваха от друга планета. Той вече имаше най-меката тоалетна хартия, но нямаше и най-бегла представа откъде се купува. Дори не се налагаше сам да развива капачката на пастата си за зъби или да сменя ножчетата на самобръсначката си. Някой правеше всичко това вместо него, всичко. Животът му беше нереален, някак си ненужен, позлатена безрадостна клетка.

Дори жените, които му бяха пратили, за да го научат на някои основни неща, го наричаха „сър“ не само когато се запознаваха официално, а и после, когато бяха сами, в леглото, без нищо да ги разделя, освен потта от ентусиазма, докато му показваха как останалата част от света прекарва времето си.

Беше дал най-доброто от себе си, беше направил всичко, което се очакваше от него, и повече даже. Беше научил уелски език, беше преброял планините на Шотландия, беше станал капитан на кораб, беше пилотирал хеликоптери и беше скачал от самолети на хиляда и петстотин метра; беше председателствал благотворителни организации, беше отварял нови крила в болници с името му на гравирани им табели; беше се смял на униженията на шутовете и на жалките имитатори, беше подминавал обидите, прехапвал устна пред злобните лъжи за семейството си и обръщал другата буза; беше лазил по корем през калта и тинята на военното обучение точно както се очакваше да лази през калта и тинята на „Флийт стрийт“. Беше направил всичко, което поискаха от него, и все пак то не беше достатъчно. Колкото повече се стараяше, толкова по-жестоки ставаха шиповете и стрелите им. Задълженията и очакванията бяха непосилни за когото и да било.

Той погледна потъналите очи и ръбестата, оплешивяваща глава, която толкова много приличаше на тази на баща му. Вече беше видял сутрешните вестници, новините за дебатите, спекулациите и инсинуациите, надутите разсъждения на драскачите, които или го обсъждаха, сякаш го познават толкова лично, че могат да надникнат до дъното на душата му, или го третираха, сякаш не съществува като реален човек. Той беше като тяхна вещ, като нещо, което притежават и вадят на показ, когато им потрябва, за да подписва законопроекти, да реже ленти и да продава вестници. Те никога нямаше да му позволят

да бъде част от света, но му отнемаха и най-простичката утеха да го оставят на мира.

Сините очи сега бяха кървясали от умора и съмнение. Някак си трябваше да намери кураж, да намери изход, преди да го пречупят. Но нямаше изход, когато си крал. Бавно ръката му започна да трепери, неконтролируемо, докато мислите му се оплитаха все повече и чашката за тоалетните принадлежности започна да се тресе. Мокрите му пръсти стискаха порцелана, опитвайки да си върнат контрола, но всичко му се изплъзваше и чашата полетя като жива, чукна се в ръба на ваната и подскочи по плочките на пода. Той гледаше след нея, прикован, като че ли следеше някакъв трагичен балет. Чашата рикошира няколко пъти, дръжката ѝ подскачаше ту на едната, ту на другата страна, махаше му, приканваше го и с един финален отчаян скок се завъртя и се пръсна на стотици гневни, свирепи зъбчета. И ето, любимата му чашка все пак я нямаше. И бяха виновни те.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТА

ЯНУАРИ: ТРЕТАТА СЕДМИЦА

Когато той умре, стотици хиляди ще излязат на улиците, за да отдадат последни почести на падналия крал. Аз, разбира се, ще бъда с тях, когато минава ковчегът. За да се уверя, че наистина е мъртъв.

— Нямаше ли как да дойдем направо за финала на купата, Тим? Знаеш колко мразя футбол — вече се налагаше Ъркарт да повишава глас заради шума на тълпата, а мачът дори не беше започнал още.

— Финалът е чак през май, нямаме време дотогава — очите на Стампър се стрелкаха по терена.

Не възнамеряваше да си разваля удоволствието заради мрънкането на шефа си; беше фен на играта, откакто самият той бе не по-голям от футболна топка. Така или иначе, това беше част от стратегията му да направи така, че Ъркарт да изглежда като човек сред народа, един министър-председател, който се наслаждава на това да е сред избирателите си. Медиите все някога щяха да се отегчат да ги храни с лъжичка, но не и преди март или поне така смяташе Стампър. А случаят беше идеален, квалификация за европейско първенство срещу вечния враг Германия — стадионът беше окъпан в светлини, а страстите от спечелените световни войни и загубените световни първенства отново се разпалваха по терасите на стадиона и пред малките екрани във всеки избирателен район. Както беше напомнил няколко пъти на неохотния Ъркарт, футболните фенове не бяха толкова богати, колкото почитателите на операта, но със сигурност представляваха много повече гласове. Ъркарт беше сред тях, за да бъде видян как подкрепя националната чест.

Рев обхвана трибуните, докато през тях минаваше мексиканска вълна и феновете скачаха от седалките си, както техните прадеди са се хвърляли в битката при Вердюн и безброй други кървави сблъсъци с немците. VIP ложата беше отрупана с асортимент от напитки, футболни бюрократи с наднормено тегло и списания с последните новини за усуканите сухожилия и още по-усуканите чаршафи на футболистите. Нито едно от тези неща не беше по вкуса на министър-председателя и той седеше прегърбен, скрит в гънките на палтото си, но когато Стампър се наведе над рамото му от седалката си на задния ред, видя, че лидерът му е забил поглед в миниатюрно телевизионно екранче. Гледаше вечерните новини.

— Твърде стара е вече за такъв бански по мое мнение — пошегува се Стампър.

На дисплея от течен кристал беше изгрял образът на папарашка снимка, леко размазана заради карибската мараня и дългофокусния обектив, на която все пак не можеше да се сбърка принцеса Шарлът, лудуваща на един уединен плаж. Тропическите цветове бяха прелестни.

— Не говори такива неща за кралското ни семейство, Тим. Тя не прави нищо неприлично. Не е престъпление за една принцеса да бъде видяна на плажа в компанията на мъж с бронзов тен, макар да е много по-млад и много по-елегантен от нея. Без значение, че миналата седмица беше на ски в Швейцарските Алпи. Просто не можеш да си представиш колко усърдно работи кралското семейство. Аз лично осъждам тази неприятна британска черта, завистта. Само защото ние седим тук през януари и ни замръзват топките, докато страната потъва в рецесия, не бива да критикуваме тези, които са на малко по-добро място от нас.

— Страхувам се, че мнозинството няма да го приеме толкова благосклонно като теб.

Ъркарт зави коленете си с чергилото от колата и се подсили от термоса с горещо кафе, сгъстено с изобилно количество уиски. Може и да минаваше за по-млад, когато беше върху Сали, но сега студеният нощен въздух безмилостно издухваше подобни преструвки. Дъхът му се кондензираше в облачета пара.

— И аз се опасявам, че си прав, Тим. Пак ще започнат да пишат зловни истории на колко почивки е ходила през изминалата година,

колко нощи е прекарала в различни градове, далече от принца, кога последно е виждала децата си. Жълтата преса ще си измисли сто неща само от една невинна снимка.

— Добре, Франсис. Кажу какво, по дяволите, си намислил?

Ъркарт се обърна към Стампър, за да надвика шумния стадион. Отпи още една глътка кафе.

— Мислех си. Споразумението по Цивилната листа изтича много скоро и вече започнахме преговорите за дохода на кралското семейство за следващите десет години. От двореца отправиха доста завишено искане, базирано на това, което някои експерти биха определили като неразумно висока прогноза за инфлацията през идните години. Това, разбира се, е само начално предложение, изходна позиция, на базата на която да започнем да се пазарим, а и да ни дадат нещо да отрежем. Твърде лесно би било по време на общото затягане на коланите да ги натиснем с аргумента, че и те трябва да носят солидарно тежестите на обществото като всички нас — той повдигна вежда и се усмихна. — Но мисля, че това би било политическо късогледство, а ти?

— Казвай направо, Франсис. Разкрий ми плановете на дяволския си мозък, защото тук ме изпреварваш и не мисля, че скоро ще те настигна.

— Приемам го като комплимент. Слушай и се учи, Тимъти.

Това доставяше удоволствие на Ъркарт. Стампър беше добър, много добър, но нямаше прекрасната гледна точка към политическите тресавища от високия прозорец на „Даунинг стрийт“ № 10. Нито пък имаше Сали.

— В пресата чета, че се създава нещо като конституционно... съревнование, да кажем, между краля и министър-председателя, в което кралят, изглежда, има значително повече, неясно защо, обществена подкрепа. Ако го натисна по Цивилната листа, просто ще ме обвинят в свидливост. От друга страна, ако реша да бъда щедър, ще покажа колко безпристрастен и отговорен човек съм.

— Както винаги — каза с ирония председателят на партията.

— За нещастие, пресата и обществото гледат на Цивилната листа по един прекалено простоват начин — като на заплатите за кралското семейство. Заплатите за работата им. Но се опасявам, че медиите няма да се отнесат благосклонно към едно семейство, което празнува огромното увеличение на заплатите си, като се втурва по ски пистите и

слънчевите плажове, докато всички ние мръзнем тук. Дори съвестни редактори като нашия приятел Бринфърд-Джоунс биха могли да се объркат.

— Ще се уверя, че ще стане точно така! — извика Стампър над звука на озвучителната система, по която представяха играчите. — Ако се окаже, че кралското семейство се възползва от щедростта на министър-председателя, тогава се страхувам, че това ще бъде проблем повече за краля, отколкото за министър-председателя. Няма какво да направя по въпроса. Дано не го притесним много.

Теренът беше облян от светлина, отборите се бяха подредили, реферът беше готов, официалните снимки бяха направени, стадионът бучеше от глъчката на 60 хиляди фенове. Изведнъж дрезгавите викове замлъкнаха.

— Бог да пази краля, Тим!

Когато Ъркарт се изправи със Стампър, за да изслушат националния химн, вече се беше постоплил. Струваше му се, че сред механичното пеене на тълпата можеше да чуе звука от свиващи се дворци.

* * *

Бюрото на краля беше пълен безпорядък. Бяха струпани книги и копия от „Хансърд“^[1], от които стърчаха зелени листчета като бурени, маркиращи отбелязани пасажии, телефонът беше потънал сред компютърни разпечатки на сметките на дукството на Ланкастър, имаше и една празна чиния, в която по-рано беше обядът му от пълнозърнест хляб и парче пушена съомга. Само снимката на децата му в своята семпла сребърна рамка се издигаше незасегната от хартиеното нашествие като остров сред бурно море. Челото му беше свъсено, докато четеше доклада за Цивилната листа.

— Леко изненадващо, не смяташ ли, Дейвид?

— Честно казано, изумително. Сякаш се наслаждаваме на победа, без да сме знаели, че има война. Не е това, което очаквах.

— Може ли да е зов за примирие? Прекалено много клюки се изписаха за двореца и „Даунинг стрийт“. Може би това е шанс да

започнем на чисто. А, Дейвид? — гласът му звучеше уморен, обезверен.

— Може би — отговори Майкрофт.

— Определено е щедро.

— По-щедро, отколкото си представях, че може да бъде.

Очите на краля се стрелнаха през бъркотията по бюрото. Той не беше циник, искаше да гледа на себе си като на човек, който вижда и изгражда най-доброто в хората. Това беше една от най-вбесяващите му черти според Майкрофт.

— Това ни дава възможност да бъдем щедри от своя страна — кралят стана от стола и се загледа през градините, като бавно въртеше пръстена с печата.

Новите градини започваха да придобиват форма и това много го успокояваше, докато в представите си запълваше празните места и пресъздаваше красивата гледка пред себе си.

— Знаеш ли, Дейвид, винаги съм смятал, че е аномалия, дори срам, че нашите лични доходи от имотите, лихвите на дукството на Ланкастър и другите такива не се облагат с данъци. Аз съм най-богатият човек в страната, но не плащам данък доход, не плащам данък печалба, не плащам данък наследство, не плащам нищо. И в добавка към това получавам приход от Цивилната листа на стойност няколко милиона, който предстои да се увеличи значително — той се обърна и плесна с ръце. — Време ни е да се присъединим към останалата част от света. В замяна за Цивилната листа трябва да започнем да плащаме данъци върху останалата част от доходите ни.

— Имате предвид символично?

— Не, не говоря за жест. Пълната ставка по закон.

— Но това е ненужно — запротестира Майкрофт. — Няма натиск за това, няма противоречие. Ако веднъж го направите, няма да има как да го отмените. Ще задължите децата си и техните деца, независимо кое правителство е на власт и независимо колко високи наказателни данъци може да Ви наложат.

— Нямам намерение да се отмятам! — тонът му беше остър, бузите му — поруменели. — Правя го, защото смятам, че е редно. Прегледах сметките на дукството много внимателно. Бога ми, тези активи би следвало да осигурят достатъчно доходи за пет кралски семейства.

— Много добре, сър. Щом настоявате — Майкрофт се почувства нахокан.

Негов дълг беше да предлага съвети и разумни предупредителни забележки и не му се нравеше да го мъмрят. Дори след толкова дълги години приятелство той все още не беше свикнал с избухванията на монарха; нещо, което беше естествен резултат от цял живот чакане и същевременно бързане, казваше си той. Но тези изблици ставаха все по-чести през последните няколко месеца, откакто беше на трона.

— А останалите от семейството? И от тях ли очаквате доброволно да плащат данъци?

— Точно така. Няма логика кралят да плаща данъци, а по-нискостоящите да не плащат. Ние сме като една фирма. Хората не биха го разбрали. Аз не бих го разбрал. Особено след всичките им изяви в пресата напоследък. Знам, че медиите са лешояди, но наистина ли е нужно да им се подлагаме на тепсия? От време на време малко повече разум и много повече плат по тялото няма да ни навредят.

Това беше най-близкото до лична критика към собственото му семейство, на което бе способен, но не беше останала в тайна в кухните и пералните на двореца бясната му реакция към липсата на дискретност от страна на принцеса Шарлът и отсъствието на въздържаност от страна на медиите.

— Ако смятате да ги... убедите да се откажат от значителна част от своя доход, ще трябва да го чуят от Вас. Не можете да очаквате да приемат подобна идея от някой Ваш помощник.

Майкрофт звучеше притеснен. И преди беше изпращан със сходни задачи при членовете на кралското семейство и беше открил, че колкото по-нискостоящи бяха, толкова по-враждебно го приемаха. Кралят успя само да се усмихне печално, което изкриви едната страна на лицето му.

— Имаш право да се дърпаш. Предполагам, че всеки посредник, изпратен с подобна вест, би се върнал с тюрбан, закован за главата му. Не се тревожи, Дейвид, това е моя работа. Докладвай им, ако обичаш, за параметрите на новото споразумение по Цивилната листа. После подготви кратко писмо от мое име, описващо аргументите, и ги организирай да дойдат да говорят с мен. Поотделно, а не наведнъж. Не ми се ще пак да бъда подложен на още една колективна семейна атака по време на вечеря, не и по този въпрос.

— Някои от тях са в чужбина в момента. Може да отнеме няколко дни.

— Вече е отнело няколко поколения, Дейвид — въздъхна кралят.
— Едва ли още няколко дни ще са от чак такова значение...

[1] Официален доклад със стенограмите на парламента. — Б.пр.

↑

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА

*Мястото на принцесата е в нейния замък.
И ако има поне малко акъл в главата си, ще
вдигне подвижните мостове, но това рядко се
случва.*

Полетът на „Бритиш Еървейз“ 747–400 от Кингстън приближаваше летище Хийтроу с десет минути закъснение, защото не успя да навакса забавянето при излитането поради стачния кордон от служителите на паспортна проверка, който беше прелял от терминала директно по тропическата писта. Самолетът беше изпуснал планирания прозорец за кацане и обичайно щеше да се наложи да прави кръгчета около летището в продължение на още петнадесетина минути, преди контролната кула да му намери място, но това не беше обикновен полет и капитанът получи незабавно разрешение да кацне, докато дванадесет други полета, които бяха пристигнали навреме, бяха избутани на опашка. Принцесата беше готова да слезе в момента, когато колелата докоснаха земята.

Боингът спря пред един терминал в по-тихите кътчета на летището и в обикновения случай принцесата и нейните придружители щяха да бъдат откарани директно от пистата през един частен изход в края на комплекса. Тя щеше да е в двореца Кенсингтън, преди останалите пасажери да стигнат до началото на колоната с таксите. Днес обаче принцесата не тръгна веднага. Първо трябваше да вземе ключовете за новата си кола.

Последните няколко месеца бяха ужасни за производителите на луксозни коли, а изгледите за остатъка от годината бяха дори още по-лоши. Бизнесът беше труден; бе време за промоции. Затова от британския клон на „Мазерати“ бяха сметнали, че е отлична идея да предложат на принцесата безплатен екземпляр от най-новия им спортен модел, очаквайки да получат значителна и продължителна публичност. Тя беше приела с готовност. Когато самолетът се

приблужи към гейта, изпълнителният директор на „Мазерати“ вече чакаше, гледаше облаците и нервно подрънкваше с ключовете, завързани с екстравагантна розова панделка. Щеше му се времето да е по-подходящо, неспирният ситен дъждец изискваше някой постоянно да се грижи за покритието на колата, за да може то да остане бляскаво. Но пък щеше да си заслужава. Засиленият медиен интерес към принцесата през последните няколко дни беше провокирал необичайно голям и ентусиазиран медиен контингент около колата.

Тя се понесе грациозно по мокрия цимент с избелена усмивка и тен, който противоречеше на природните закономерности. Щеше да ѝ отнеме не повече от десет минути и пет приказки за поздрав и благодарност към дребния човечец с лъскавия мохерен костюм, който махаше с ключовете, и кратка фотосесия, докато обективите сравняват формите на червения звяр с нейните собствени. Щеше да направи няколко кръгчета по пистата, докато се запознае с местонахождението на скоростния лост, а операторите заснемат няколко минути промоционално видео. Нищо работа срещу ръмжащото, 4,5-литрово, чисто ново, италианско чудовище на цена от 95 хиляди паунда.

Пресата, разбира се, имаше други идеи и се интересуваше повече от почивката ѝ, с кого е била и защо не е била със съпруга си, но тя не искаше и да чуе.

— Господа, принцесата ще се занимава само с въпроси относно колата — обяви нейният помощник.

А защо не ягуар — защото е американска собственост.

Още колко коли има — нито една като този красавец.

Колко вдига — колкото е законовото ограничение, докато кара тя.

Не я ли хванаха наскоро по магистралата със 160 — мила усмивка и следващия въпрос, моля.

Би ли се навела малко над капака, за да я хванат камерите по-добре — сигурно се шегувате.

Дъждецът беше поспрял и беше време да завърти няколко кръгчета, преди да си тръгне. Тя се качи толкова грациозно, колкото беше възможно в тази ниска кола, и свали прозореца, за да се усмихне за последно на глутницата репортери, които се бяха скупчили около нея.

— Не е ли малко унизително за една принцеса да промотира чужди коли? — попита безцеремонно един писклив глас.

Колко типично. Никога нямаше да престанат. Под тена бузите ѝ почервенияха.

— Много остроумно, няма що. Цял живот промотирам британските стоки за износ, където и да ходя. Промотирам благотворителни вечери в помощ на гладуващите в Африка. Промотирам лотарията, за да събираме пари за старчески домове. Не съм се спряла.

— Да, но да промотирате лъскави, чуждестранни коли? — продължи гласът.

— Вие искате да са лъскави. Ако се появя с дрехи втора ръка и кола трета ръка, пак ще се оплаквате. И аз трябва да преживявам като всеки друг.

Усмивката ѝ беше изчезнала.

— Ами Цивилната листа?

— Ако знаехте колко е трудно да правиш всичко, което се очаква от една принцеса, и то при такива отпуснати суми, нямаше да ми задавате такива глупави въпроси!

Беше достатъчно. Те я провокираха, тя губеше търпение, време беше да си ходи. Отпусна съединителя малко по-рязко от необходимото, колата тръгна с неестетични подскоци като на кенгуру право срещу камерите пред нея. Операторите се разбягаха уплашено. Пада им се на гадните копелета. Осемцилиндровият ве-образен двигател загасна, мъжът в лъскавия костюм изглеждаше смаян, а фотоапаратите защракаха гневно. Тя запали наново, даде на скорост и отпраши. По дяволите с тази тяхна наглост. Връщаше се в двореца след само една седмица, за да бъде посрещната от една малка планина от бумащина, безбройни покани, искания, молби от благотворителни организации и от нуждаещи се. Щеше да им покаже. Щеше да отговори на всички покани, да приеме възможно най-много от тях, да ходи на всички вечери, да събира пари за благотворителност, да се усмихва на млади и стари, на слаби и болни и да утешава тези, на които просто не им върви. Щеше да забрави за тяхната дребнавост и да продължи да работи здраво, както винаги е правила, щеше да се справи с планината от бумащина. Нямаше как да знае, че на върха на планината лежи доклад, в който пишеше за новото споразумение по Цивилната листа, и че вече се подготвя текстът за сутрешните издания, които ще атакуват една начумерена принцеса в чисто нова

чуждестранна спортна кола, която се оплаква, че не ѝ се отпускат достатъчно пари.

Мизерия в „Мазерати“.

* * *

Кадрите със стоповете на мазератито, карано от принцесата, изчезнаха от телевизора, когато Ъркарт натисна червения бутон. Вниманието му дълго време остана приковано в черния екран, наполовина завързаната вратовръзка висеше около врата му.

— Да не съм твърде млада за теб, Франсис? Може би предпочиташ нимфоманки на средна възраст пред добрите, работливи, млади момичета като мен, това ли е?

Той ѝ хвърли скръбен поглед.

— Няма как да коментирам.

Сали го сръга шеговито в ребрата; той я отблъсна разсеяно.

— Спри се или ще ти отнема визата.

Но предупреждението му само удвои усилията ѝ.

— Сали! Трябва да поговорим.

— За бога, дано не е пак един от онези разговори за сериозна и смислена връзка. А аз точно започвах да се забавлявам.

Тя седна на дивана срещу него, оправяйки роклята си. Сложи бельото в чантата си, беше се оплело и не ѝ се занимаваше да го оправя сега.

— Утре ще бъка от снимки на принцесата в скъпата кола. Заглавията ще бъдат свирепи. Уви, аз реших точно утре да направя публично изказване за новата Цивилна листа. Много неприятно съвпадение — изказването да се появи редом с тези снимки, но... — той се усмихна широко и театрално като Макбет, който посреща гости за вечеря. — Но няма какво да се направи. Това, което ме разстройва най-много, е, че вниманието ще се фокусира не само върху нашата безполезна и безмозъчна принцеса, но и върху цялото кралско семейство. И точно тук имам нужда от твоята помощ. О, циганко. Моля.

— Аз съм чужденка във вашата страна, сър, и лагерът ми е малък — каза тя с престорен южняшки акцент.

— Но имаш магии. Магии, които могат да хванат едно кралско семейство и да го превърнат в най-обикновено.

— Колко обикновено?

— Що се отнася до нискостоящите членове — като жигола на плажа. Но не и кралят. Това не е открита война все пак. Нека просто покажем, че и той подлежи на критика. Че и към него има леко разочарование. Може ли да се уреди?

Тя кимна.

— Зависи от въпросите и как ще ги подредиш.

— Ти как смяташ да ги подредиш?

— Може ли първо да отида до банята? — роклята ѝ вече беше безупречно изгладена, но под нея тя самата все още имаше нужда от довършителна работа.

— Първо ми кажи, Сали. Важно е.

— Прасе. Добре, на прима виста. Може да започнем с нещо като: „Виждали ли сте някакви новини относно кралското семейство през последните няколко дни и ако да, какви?“. Просто да ги накараме да мислят за снимките без, естествено, да се види, че ги подвеждаме. Това би било непрофесионално! Ако са толкова зле, че не са чували нищо, тогава може да ги изключиш като тъпаци и хаймани. После нещо като: „Смятате ли, че е важно кралското семейство да дава добър пример на обществото чрез личния си живот?“. Разбира се, че хората ще отговорят с „да“, затова веднага пускаш следващия: „Смятате ли, че кралското семейство дава по-добър или по-лош пример с личния си живот, отколкото в предишни години?“. Залагам си месечния доход, че осем от всеки десет ще отговорят „по-лош“, „много по-лош“ или нещо нецензурно.

— Прашките на принцесата може да се окажат толкова мощни като прашката на Давид.

— Макар и да са малко по-големи — каза заядливо тя.

— Продължавай с разсъжденията си.

— После може да сложим: „Смятате ли, че кралското семейство заслужава скорошното повишение на заплащането си, или считате, че в текущите икономически обстоятелства то трябва да даде пример за самоограничение?“. Формулирано по този начин.

— А може би дори: „Мислите ли, че броят на членовете от кралското семейство, които получават подкрепа от Цивилната листа,

трябва да остане същият, да се увеличи или да се намали?“.

— Бързо учиш, Франсис. Ако точно преди това сложиш въпрос дали смятат, че са доволни от работата на принцеса Шарлът и други противоречиви или непознати фигури от кралското семейство, ще си подгрял хората и ще получиш още по-злобни отговори.

Очите му заблестяха.

— И накрая стигаш до смъртоносния: „Дали кралското семейство е повече или по-малко популярно и дали върши по-добра или по-лоша работа за страната, отколкото преди пет години?“. Ако ги попиташ направо, хората ще кажат, че нищо кой знае какво не се е променило. Затова трябва да провокираш по-дълбоки емоции, скрити страхове, неща, които те самите не осъзнават. Ако сложиш този въпрос на първо място, вероятно ще откриеш, че кралските особи са загубили пренебрежимо малко популярност. Затова питай, след като си им дал възможност да се замислят за плажове, сексафери, Цивилната листа и ще видиш как верните поданици ще се превърнат в разбунтувана тълпа, която е готова да обеси любимата си принцеса Шарлът на ластика на прашките ѝ. Така добре ли е?

— Повече от добре.

— Тогава, ако нямаш нищо против, ще вляза да се пооправя.

Ръката ѝ вече беше на дръжката на вратата, когато се обърна:

— Ти никак не харесваш краля, нали? Като човек имам предвид.

— Не.

Отговорът беше сух, директен, неприязнен. Той само разпали любопитството ѝ.

— Защо? Кажи ми.

Сали чукаше по врати, които той не би отворил сам, но тя искаше да разшири връзката им, за да не изпаднат в рутина и скука. Трябваше да е нещо повече от това да се чукат и да го начукват на опозицията. А и беше любопитна по природа.

— Той е наивен моралист — беше мрачният отговор. — Жалък идеалист, който постоянно се пречка.

— Но има и друго, нали?

— Какво имаш предвид? — попита той, без да крие раздражението си.

— Франсис, ти си на половината път да вдигнеш бунт. Едва ли си тръгнал в тази посока само защото той е наивен.

— Опитва се да се меси.

— Всеки редактор от „Флиът стрийт“ се меси, но ти ги каниш на обеди, а не на заколение.

— Защо човъркаш в това? Цялото му плещене за децата и за бъдещето!

Лицето му разкриваше искрено терзание, тонът се беше изострил и характерният му самоконтрол беше изчезнал.

— Постоянно ми изнася лекции колко страстно желае да изгради един по-добър свят за децата си. Как не трябва да строим газопроводи или електроцентрали, без да помислим за околната среда, заради децата си. Как основният му дълг като бъдещ крал и монарх е бил да произведе наследник на трона — децата му!

Кожата около очите му беше посивяла, а по устните му се беше събрала слюнка, докато говореше, и ставаше все по-оживен.

— Този човек е обсебен от децата си. Говори за тях всеки път, когато се срещам с него. Досажда. Хленчи. Натяква. Сякаш децата са някакво чудо, което той единствен е успял да сътвори. А не е ли това най-обикновеният, най-алчен и най-егоистичен възможен акт да искаш да сътвориш нещо по свое подобие?

Тя не пожела да отстъпи.

— Не, не мисля, че е — каза тихо.

Изведнъж се изплаши от искрите в зачервените му очи, които гледаха право в нея и в същото време сякаш се взираха през тялото ѝ към някаква мъка, скрита отвъд.

— Не, не е. Не и егоистично — каза тя.

— Това е чист егоизъм и себелюбие, казвам ти. Жалък опит да си осигуриш безсмъртие.

— Нарича се любов, Франсис.

— Любов! Твоето дете от любов ли се роди? Много ще да е странна тази любов, която те праща в болницата със счупени ребра, а детето право в гробището!

Тя го зашлеви с цялата сила на отворената си длан и веднага разбра, че това е било грешка. Трябваше да забележи предупредителните знаци на пулсиращите вени по слепоочията му. Трябваше да си спомни, че той няма деца, че никога не е имал деца. Трябваше да го съжали. Тя разбра всичко това с вик на болка, когато в отговор ръката му я удари през лицето. Той веднага отскочи назад,

отчаян от постъпката си. Свлече се в един стол, силите и гневът му се бяха оттекли като последните зрънца в пясъчен часовник.

— Господи, Сали, прости ми. Толкова съжалявам.

В пълна противоположност, тя остана съвършено спокойна. Имаше толкова много опит в това.

— Аз също, Франсис.

Той не можеше да си поеме въздух, жилавото му тяло, което често го караше да изглежда много по-млад и жизнен, сега се беше свило като на старец. Беше разбил собствената си защита.

— Аз нямам деца — каза той, борейки се за въздух. — Защото не мога. Цял живот се опитвам да се самоубедея, че това няма значение, но всеки път, когато се видя с този човек и слушам всичките му предизвикателства, се чувствам гол и унижен само от присъствието му.

— Мислиш, че го прави нарочно?

— Разбира се, че е нарочно! Той използва думите си за любовта като оръжия във война. Толкова ли си сляпа, че да не го виждаш? — гневът му отстъпи пред разкаянието. — О, Сали, повярвай ми, съжалявам. Никога не съм удрял жена преди.

— Случва се, Франсис.

Сали погледна този нов образ на мъжа, когото си беше мислила, че познава, после затвори вратата тихо след себе си.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ВТОРА

Лидерството е качество, което се състои в това да си способен да правиш огромни гафове и никой да не ти търси отговорност за тях.

Когато Ъркарт влезе в Камарата, предизвика шумотевица и очакване. Той мина зад стола на председателката с червена кожена папка под мишница, а държавните служители се отправиха в индианска нишка към официалната лежа в дъното на Камарата. Те бяха там, за да му помагат с информация на мига, ако се появи такава нужда, но нямаше да се наложи. Този път той се беше запознал с детайлите много внимателно; знаеше точно какво му трябва.

— Г-жо Председател, с Ваше позволение, бих искал думата...

Ъркарт обходи с поглед претъпканите пейки. Макилин седеше от другата страна на катедрата, като отново проверяваше изказването, което офисът на Ъркарт му беше предоставил предварително. Той нямаше да създава проблеми. Не се очакваше подобни въпроси да бъдат предмет на противоречия, а и откакто личните отношения на Ъркарт с краля станаха предмет на медиен дебат, лидерът на опозицията все повече се идентифицираше с краля. Врагът на моя враг е мой приятел. Така разсъждаваше всяка опозиция. Лидерът на малката Либерална партия, седящ в далечния край на залата заедно с бандата си от вечни оптимисти, вероятно щеше да бъде по-малко ентусиазиран. Той имаше седемнадесет народни представители в партията си, но его, по-голямо от това на всички останали, взети заедно. Преди да се издигне до лидерската позиция, като един нетърпелив редови член на партията си той си беше спечелил слава, внасяйки законопроект, с който да се ограничи само до пет броят на членовете на кралското семейство, които получават средства от Цивилната листа. И не само това — той искаше да се прокара посланието за равенство, като се прехвърли наследството на трона към първородното дете, независимо от пола, а не задължително към първородния син. Законопроектът му

беше дал около десет минути парламентарно време, преди да бъде разбит на пух и прах, но и няколко часа телевизионно време в праймтайма, както и пространство във вестниците, което се измерваше в метри. Той трябваше да брани репутацията си; Ъркарт нямаше съмнение, че ще я брани с благоприличие, но също така знаеше, че благоприличието има кратък срок на годност в политиката.

Погледът на Ъркарт кацна върху Бичето от Брадфърд. Облечен в обичайното си безформено спортно сако, цветистият и ексцентричен представител на Централен Брадфърд вече се беше навел напред в очакване. Рядката коса падаше над очите му и той търкаше ръце, готов да скочи на крака при първа възможност. Този воин от опозицията беше свикнал на уличен бой и виждаше всяка тема като възможност за битка в класовата война срещу капитализма, която водеше с впечатляваща злоба, подчертана от инцидента в един завод, където беше работил като студент, когато бе останал без два пръста на лявата си ръка. Като разпален републиканец нямаше как да не се възпламени при споменаването на наследствените права. Той беше също така напълно предвидим, затова Ъркарт беше сложил точно срещу него един от собствените си бойци — Рицаря на разцъфналите предградия, известен със земеделския си тен и свадливия си нрав. На Рицаря беше поверена мисията „да се оправя“ с Бичето по време на изказването на министър-председателя, а как точно да се случи това, бе оставено на крехката му преценка. Той нямаше търпение „да се върне във въргала“, както сам се беше изразил, след като бе изкарал известно време в болница с леки сърдечни оплаквания, и вече се взираше яростно към многоуважаемия представител на Централен Брадфърд, който беше седнал на не повече от два метра разстояние.

— Искам да направя изявление относно параметрите на бъдещата финансова подкрепа за Негово Величество краля за предстоящия десетгодишен период — продължи Ъркарт.

Той направи пауза, погледна право към Бичето и се усмихна снизходително. Другият отвърна със звучно ръмжене, което само разшири усмивката на министър-председателя. Клетката на Бичето вече се тресеше.

— Обезпечението е значително и надявам се, щедро, но то е за пълния десетгодишен период, за който трябва да бъдат отчетени и

капризите на инфлацията. Ако инфлацията се окаже по-малко от предвиденото, тогава излишъкът ще се счита...

— Колко взима принцесата? — извика Бичето.

Ъркарт не му обърна внимание и продължи с параметрите.

— Хайде, де. Кажи ни. Колко ще плащаме на принцеса Шарлът да си развява задника по Карибите догодина?

— Ред! Ред! — извика пискливо председателката.

— Само питам...

— Млъкни, глупак такъв — пригласяше Рицаря — коментар, чул от всички в залата, с изключение на протоколчика от Хансърд.

— Продължете, г-н министър-председател.

Атмосферата вече се беше нажежила, страстите се бяха разгорели, докато Ъркарт стигна до края на краткото си съобщение. Наложил му се да надвиква продължаващата лична кавга между Рицаря и Бичето, който продължил да мърмори и по време на краткото изказване на лидера на опозицията, което като цяло беше в подкрепа на изказването на Ъркарт, с изключение на прекомерните хвалебствия за работата на краля по околната среда и социалната му прозорливост, целящи да влязат под кожата на Ъркарт.

— Кажи го на твоя човек — намеси се Рицаря, размахвайки обвинително пръст в посока на Бичето, който току-що бе поставил под съмнение верността на жена му.

В отговор получи нецензурен жест, включващ ръка с два ампутирани пръста.

Когато дойде ред на либералния лидер, той не беше така добре предразположен.

— Нека министър-председателят да обърне внимание на факта, че колкото и да подкрепяме ценната работа на кралското семейство, що се отнася до финансовите параметри, сме много далеч от истината. Да не забравяме, че Цивилната листа е само част от разходите на данъкоплатеца, които отиват за кралското семейство, като се вземат предвид и кралските самолети, яхтата, влакът...

— Състезателните гълъби — намеси се Бичето.

— ... разходи, които са скрити в бюджетите на най-различни министерства. Няма ли да е по-добре, по-открито и по-честно да се консолидират всички тези разходи в единен бюджет, за да се знае каква точно е истинската сума?

— Това е схема! Какво криете?

— Няма да се поддам на инсинуациите на многоуважаемия джентълмен, че не съм открит или честен... — започна Ъркарт.

— Тогава колко е?

— Няма тайна конспирация по този въпрос. Кралското семейство ни предоставя отлични резултати срещу тези пари...

— Колко пари?

Още няколко човека се бяха присъединили към Бичето и участваха с подхвърлени фрази от пейките на опозицията. Струваше им се, че са намерили пробойна в защитата на министър-председателя, и не успяваха да устоят на изкушението да се пробват.

— Сумите варират значително спрямо годината заради извънредни разходи...

— Какви например?

— ... като реконструкция и модернизация на кралските влакове. Кралският дворец се нуждае от постоянна поддръжка, която в някои години е просто много тежка. Трудно е да се извадят точните суми от бюджетите на различните министерства.

Ъркарт изглеждаше объркан от постоянните прекъсвания. Личеше, че е под напрежение, избягваше да влиза в детайли и това само още повече ожесточаваше дразнителите му. Колкото повече увърташе той, толкова по-гръмогласно го предизвикваха да „си каже“; дори либералният лидер се беше включил.

— Камарата трябва да разбере, че изказването ми днес се отнася само до Цивилната листа. За другите разходи си има правила и традиции, и аз не съм в правото си да давам изявления, без да се консултирам първо с Негово величество. Трябва да пазим достойнството на Короната и да проявяваме нужните почит и уважение към кралското семейство.

Когато Ъркарт спря, за да обмисли думите си, шумът около него се повиши рязко. Челото му се свъси.

— Само преди няколко дни опозицията ме обвиняваше, че заплашвам авторитета на Негово величество, а сега настояват да направя точно това — коментарът настрои враждебно дразнителите му; езикът, който се носеше из залата, ставаше все по-малко парламентарен. — Това е срамът, г-жо Председател.

Ъркарт размаха пръст към пейките срещу себе си.

— Те не искат информация, искат скандал!

Изглеждаше, че е загубил търпение, изправен пред непрестанните провокации, и председателката знаеше, че това е краят на всякакъв смислен диалог. Беше на път да прекрати обсъждането и да премине към следващата точка от дневния ред, когато избухна една малка експлозия около Рицаря, който беше станал прав.

— Процедурен въпрос, г-жо Председател!

— Без процедурни въпроси, моля. Вече загубихме достатъчно време...

— Но този злобар току-що ми пожела да получи още един инфаркт!

Пръстът му сочеше обвинително Бичето и хаосът ставаше все по-голям.

— Така ли е!? — извика гневно председателката.

— Пак не е разбрал, както винаги — запротестира невинно Бичето. — Казах му, че ще получи още един инфаркт, ако разбере колко ни струва скапаната монархия. Става дума за милиони...

Останалото се загуби в гневните изблици от всички страни.

Ъркарт взе папката и се обърна. Погледна смута по пейките в парламента. Несъмнено щеше да има огромен натиск върху него да разкрие пълната сума на разходите за кралското семейство и щеше да се наложи да се поддаде. При всяко положение след този скандал всеки вестник щеше да прати журналистите си да ровят и да предполагат и в крайна сметка щяха да стигнат до сравнително точни суми. Колко жалко, помисли си той, че точно миналата година Кралската аерофлота подмени два остарели самолета, а съвременните самолети не са евтини. Още по-жалко, че това съвпадна с реконструкцията на кралската яхта „Британия“. Сумата, която дори най-смотаният журналист лесно би открил, щеше да бъде над сто и петдесет милиона паунда, а това беше много сочно месо, което и най-верният редактор роялист не би могъл да пренебрегне. Но никой не можеше да обвини Ъркарт, че е несправедлив или неделикатен към краля, не и лично. Нали беше направил всичко по силите си, за да го защити, и то под сериозно напрежение? Когато излязат заглавията на следващата сутрин, кралят щеше да е под напрежение. А после и анкетите на Сали.

Дори за министър-председател това беше отлична работа, каза си той.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА

*Всяка репутация е по-добра от забравата.
Нямам намерение да ме забравят и не ме
интересува дали ще ми прощават.*

— Г-н Стампър ви търси, г-н министър-председател.

— В качеството си на какъв: на личен съветник на краля, на председател на партията, на главен пенкилер или на почетен президент на футболния си клуб?

Ъркарт спусна крака от кожения диван, на който се беше излегнал и четеше правителствени документи, докато чакаше в офиса си в Камарата на общините за серия от вечерни гласувания. Не можеше да си спомни какво следваше. Дали беше вот за увеличаване на наказанията за престъпниците, или за намаляване на дотациите към Обединените нации? Но със сигурност беше нещо, което да предизвика интереса на таблоидите и да представи опозицията във възможно най-лоша светлина.

— Г-н Стампър не каза — отговори личният му секретар без грам чувство за хумор, докато подаваше през вратата само главата и лявото си рамо.

— Пускай го! — нареди министър-председателят.

Стампър влезе, без да поздрави, и се запъти право към барчето с напитки, където си наля голямо уиски.

— Май имаш лоши новини, Тим.

— О, много лоши. Най-лошите, които съм чувал от години.

— Нали не е умрял още някой самодоволен глупак и да е освободил място за частични избори?

— По-лошо, много по-лошо, Франсис. Последните анкети показват три пункта преднина за нас. Това, което ме тревожи още повече, е, че по някаква причина хората започват да те харесват и си с десет пункта пред Макилин. Сега ще станеш още по-суетен и

нетърпим. А безумният ти план за предсрочни избори все пак може и да проработи!

— Слава на бога.

— Има и нещо още по-очарователно, Франсис — продължи Стампър с по-сериозен тон.

Без да пита, той бе налял една чаша и за Ъркарт и му я подаде.

— Преди малко си поговорих насаме с вътрешния ни министър. Гафовете в политиката нямат край. Явно това малко лайно Марпълс се е забъркало в голяма каша, и то със свалени гащи късно през нощта до канала на Пътни.

— Януари месец? — попита невярващо Ъркарт.

— По пищов. С един четиринадесетгодишен. Явно си пада по момченца.

Стампър се настани зад бюрото на Ъркарт и качи крака върху попивателната на министърпредседателското място. Нарочно си пробваше късмета, проверяваше какво ще му се позволи. Явно новините му са особено важни, помисли си Ъркарт.

— Но пак късмет. В полицията го заплашили със съд, той се паникьосал и им разказал всичко, за което се сетил, с надеждата да му се размине. Много имена, адреси, клюки, къде да гледат, ако искат да разкрият кръг за организирана проституция.

— Минимум кастрация за него...

— Но е споменал и едно много интересно име. Дейвид Майкрофт.

Ъркарт отпи голяма глътка.

— И изведнъж нашите момчета в униформи станали внимателни и сега ни питат какво да правят, неформално, разбира се. Ако Марпълс бъде обвинен, ще завлече и Майкрофт и тогава ще се вдигне голяма врява. Вътрешният министър е намигнал и се е оказало, че евентуален процес срещу многоуважаемия представител за Дагенъм няма да бъде в интерес на обществото. Така че са ни се разминали частичните избори.

Ъркарт се надигна от дивана.

— А какво имат за Майкрофт?

— Не много. Само името му и факта, че Марпълс бил с него в някакъв гей клуб на Нова година. Кой знае какво може да излезе от това? Но не са го разпитвали.

— А може би трябва.

— Не могат, Франсис. Ако тръгнат след Майкрофт, ще трябва да обвинят и Марпълс, което няма да е добре за нас. Освен това, така де, ако е престъпление да се мотаеш по гей клубовете, тогава трябва да хвърлим в затвора и половината хора в Камарата на лордовете.

— Чувай ме, Тим. Все ми е тая какво ще правят с Марпълс, ако искат да го нанижат на ръждив шиш, не ме интересува. Но делото няма да започне в рамките на следващите няколко седмици, не и преди изборите, а след това вече няма да има никакво значение. Но ако могат да натиснат Майкрофт сега, това може да се окаже застраховката, която ни трябва. Не разбираш ли? Пешки срещу полета. По-добре да заемеш позиции днес, а после да жертваш фигури, когато вече не са толкова важни. Мисля, че му се казва да жертваш пешката, или в случая неговата пишка.

— Мисля, че имам нужда от още едно питие. Такива сериозни проблеми и толкова близо до сърцето на двореца. Ако това излезе наяве...

— Майкрофт откога е с краля?

— Познават се, откакто са били пъпчасали младежи. Един от най-отдавнашните му съветници. И най-близки приятели.

— Започвам сериозно да се разстройвам. Би било ужасно, ако кралят разбере.

— Или ако се окаже, че той прикрива Майкрофт въпреки чувствителното естество на работата, която върши. Сигурно знае половината от тайните на нацията на тази позиция.

— Но ще е още по-лошо, ако се окаже, че Негово величество не е бил наясно. Измамен, баламосван, направен на глупак през всичките тези тридесет години от един от най-близките си приятели — човека, на когото е гласувал такова доверие.

— Или измамник, или глупак. Монарх, който не се е справил с отговорностите си, или не е могъл. Какво ли ще каже пресата, ако това излезе наяве?

— Ужасни новини, Тим. Това вече наистина е ужасно.

— Най-ужасните новини, които съм чувал от години.

Последва тишина. А след това секретарят чу от кабинета на министър-председателя продължителен, почти необуздан смях.

— Проклети да са! Проклети да са, Дейвид! Как може да са такива кретени?

Кралят хвърляше вестници във въздуха един след друг, а Майкрофт гледаше как страниците пърхат, преди да се пръснат по пода.

— Не съм искал от тях да увеличават Цивилната листа, но сега ме обвиняват в алчност. И как стана така, че само няколко дни след като информирах министър-председателя, че искам кралското семейство да плаща пълните данъци за нашите доходи, сега излиза, че това е било тяхна идея?

— Брифинг на „Даунинг стрийт“, без да е цитиран конкретен човек — промърмори отпаднало Майкрофт.

— Разбира се! — извика кралят, сякаш говореше на изостанал ученик. — Дори намекуват, че съм отстъпил заради натиска от страна на пресата. Този Ъркарт е просто противен! Как обръща всичко в своя полза. Дори по случайност да се спъне в истината, ще си продължи, все едно нищо не е станало. Това е абсурдно!

Вестник „Таймс“ полетя към ъгъла на стаята и страниците му се посипаха като огромни, тромави снежинки.

— А някой направи ли си труда да провери фактите?

Майкрофт се изкашля с неудобство.

— „Кроникъл“. Тяхната статия е безпристрастна...

Кралят грабна вестника от камарата и погледът му запрепуска през колонките. Сякаш малко се поуспокои.

— Ъркарт се опитва да ме унижи, Дейвид. Да ме нареже на парчета, без дори да ми предостави шанс да дам обяснение.

Тази нощ му се беше присънило същото. От страниците на всеки вестник го гледаха ококорените, изпълнени с очакване очи на момчето с покритата с трохи брадичка. Това го ужасяваше.

— Няма да им позволя да ме водят като агне на заколение, Дейвид. Не бива да го допускам. Мислех си: трябва да намеря начин да изкажа своите възгледи. Да се чуе моята гледна точка, без Ъркарт да се бърка. Ще дам интервю.

— Но кралете не дават интервюта по вестниците — запротестира вяло Майкрофт.

— Досега. Но това е ерата на една нова, отворена монархия. Ще го направя, Дейвид. С „Кроникъл“, така мисля. Ексклузивно интервю.

Майкрофт искаше да му каже, че ако интервюто е лоша идея, то ексклузивното интервю щеше да е още по-лоша, защото така щеше да даде на всички други вестници материал, с който да го нападнат. Но нямаше силите да спори. През целия ден беше неспособен да мисли, откакто се беше почукало на вратата му рано сутринта и той беше открил на прага си един цивилен полицаи и един инспектор от отдела за борба с проституцията.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

ЯНУАРИ: ЧЕТВЪРТАТА СЕДМИЦА

*Свободната преса говори за принципи,
както обвиняем говори за алиби.*

Ландлес пристигна сам, просто беше казал на служителите си да не го безпокоят. Секретарката му мразеше подобни мистерии; в такива случаи си мислеше, че той се въргала с някоя млада жена със здрав гръб и празна банкова сметка. Знаеше го какъв е. Преди петнадесетина години и тя беше млада и се беше въргала с него, преди неща като брак, обществено положение и стрии да се превърнат в пречка. Тези професионални познания ѝ бяха помогнали да се превъплъти в ефикасна и скъпоплатена лична асистентка, което не я спираше да изпитва ревност. А днес той не беше казал нищо дори на нея; не искаше целият свят да знае къде отива още преди да е пристигнал.

Рецепцията беше малка, а чакалнята не беше нищо особено, покрита с посредствени викториански маслени платна, изобразяващи коне и ловни сцени, имитации на Стъбс и Бен Маршъл. Една от тях може би беше автентичен Джон Херинг; не можеше да познае със сигурност, но бе започнал да развива око за тези неща — все пак беше закупил доста оригинали през последните няколко години. Почти веднага го посрещна един лакей в ливрея, с пешове, катарамии и дълги чорапи, след което го поведе към един малък, но безупречно изглеждащ асансьор, където махагонът беше толкова лъскав, колкото обувките на дворцовия слуга. Прииска му се майка му да можеше да го види: щеше да ѝ хареса. Тя беше родена в деня, когато е починала кралица Александра, и винаги беше вярвала, че има някаква „специална връзка“, нещо, което потвърждаваше на срещите на спиритуалисти, на които ходеше. Малко преди милата му майка сама да се отправи към „другата страна“, тя беше чакала права три часа, за

да зърне през тълпата принцеса Даяна в деня на сватбата ѝ. Беше видяла само задницата на каретата, и то само за няколко секунди, но беше развявала своето флагче, беше плакала, беше аплодирала и се беше прибрала вкъщи с чувство за изпълнен дълг. За нея всичко се свеждаше до горд патриотизъм и тенекиени кутии за бисквити с ликовете на кралското семейство. Щеше да се пръсне от кеф, ако гледаше сега отгоре.

— За пръв път ли сте тук? — запита лакеят.

Ландлес кимна. Беше му се обадила принцеса Шарлът. Ексклузивно интервю с „Кроникъл“. Беше намекнала, че тя го е уредила. И ще изпрати някого, на когото може да се има доверие, нали? И нали ще може дворецът да провери текста, преди да бъде публикуван? А какво ще каже да се видят на обяд тези дни?

Сега го водеха по широк коридор, прозорците гледаха над вътрешния двор. Картините тук бяха по-хубави, портрети на отдавна забравени кралски особи, нарисувани от майстори, чиито имена бяха оставили доста по-голяма следа.

— Първоначално, като влезете, се обръщате към него с „Ваше Величество“. След това може да го наричате просто „сър“ — промърмори лакеят, когато приближиха тежката, но непретенциозна врата.

Когато тя се отвори, Ландлес си спомни и другия въпрос на Шарлът. Дали това е добра идея? Той имаше своите съмнения, сериозни съмнения дали едно ексклузивно интервю е добра идея за краля, но знаеше, че е ужасно добра идея за неговия вестник.

* * *

— Сали? Съжалявам, че ти звъня толкова рано. Но не сме се чували от няколко дни. Всичко наред ли е?

Всъщност не се бяха чували от цяла седмица и въпреки че Ъркарт беше изпратил цветя и двама потенциални клиенти, не беше намерил правилния момент да се обади. Какво да се прави? Бяха се съдърпали, но тя щеше да го преживее. Налагаше ѝ се, за да запази позициите си с него. А това, за което ѝ се обаждаше, не можеше да чака.

— Как върви с анкетата? Готова ли е вече?

Тя отговори нещо, а той се опита да прецени настроението ѝ по звука от телефонната слушалка. Сякаш я беше събудил, тонът ѝ беше леко хладен и формален. Но така или иначе, това обаждане беше по работа.

— Изскочи нещо. Дочух, че Негово великодушие е дал ексклузивно интервю за „Кроникъл“ и че се надяват до няколко дни да е готово за печат. Нямам представа за какво се говори в него, Ландлес е седнал отгоре, както квачка мъти яйце, но смятам, че е в интерес на обществото да има малко баланс. Не мислиш ли? Може би, ако преди това излезе една анкета на общественото мнение, която показва засилващото се недоволство към кралското семейство, това ще постави интервюто в подходящ контекст?

Той погледна през прозореца към „Сейнт Джеймсез парк“, където до езерцето с пеликаните две жени се мъчеха да разтърват кучетата си.

— Подозирам, че някои вестници, като „Таймс“ например, може да приемат, че интервюто на краля е просто прибързан и дори отчаян опит да отвърне на анкетата.

Той направи гримаса, когато едната жена с по-малкия домашен любимец, който беше в хватката на големия черен мелез, изрита с всичка сила другото куче в тестисите. Кучетата се разделиха, но сега двете жени се зъбеха една на друга.

— Ще бъде просто превъзходно, ако можем да пуснем анкетата, да кажем... днес следобед?

Сали се завъртя и остави слушалката, протегна се, за да изгони болките в костите си от изминалата нощ. Полежа няколко секунди, загледана в тавана, като остави мозъкът да раздаде инструкции на тялото. Носът ѝ потрепваше като перископ на подводница над чаршафа, докато обмисляше новината, която беше чула. Тя седна в леглото, оживи се и се обърна към формата до себе си.

— Трябва да тръгвам, любовнико. Чакат ме геройски бели.

* * *

В. „ГАРДИЪН“, ПЪРВА СТРАНИЦА, 27 ЯНУАРИ

НОВА БУРЯ УДРЯ КРАЛЯ: „ХРИСТИЯНИН ЛИ Е?“

Нова буря от противоречия застигна кралското семейство вчера вечерта, когато епископът на Дъръм от амвона на своята катедрала постави под съмнение религиозните мотиви на краля. Цитирайки интервюто на краля, предизвикало множество критики по-рано тази седмица, в което той разкрива дълбокия си интерес към източните религии и не отхвърля възможността за физическо прераждане, епископът фундаменталист атакува този „тенденциозен флирт с мистицизма“.

„Кралят е Защитник на Вярата и миропомазан като глава на Църквата на Англия. Но дали е християнин?“

От Бъкингамския дворец съобщиха късно снощи, че кралят просто е искал да обърне внимание на факта, че е крал на държава с множество расови и религиозни малцинства и че е негов дълг да не налага ограничаваща рамка на религиозната си роля. Но атаките на епископа отново разпалиха критиките, предизвикани от излязлата наскоро анкета, която показва драматичен спад в подкрепата за някои членове на кралското семейство, като принцеса Шарлът, както и растящото обществено желание да бъде намален броят на членовете на семейството, които получават доходи по Цивилната листа.

Поддръжници на краля се изказаха в негова защита. „Нека не се оставяме да ни подмамят в един конституционен супермаркет, в който оглеждаме етикетите за най-евтината форма на управление“, каза виконт Куилингтън.

Критиците от своя страна побързаха да посочат, че кралят, въпреки личната си популярност, не успява да даде ясен личен пример в много области. „Короната трябва да е символ на най-високите стандарти за обществен морал“, каза високопоставен член на правителството и добави: „Но поведението на собственото му семейство е показателно. Те разочароваха и него, и нас. Те са скъпоплатени, многочислени и не работят, а само ходят по плажовете“.

„Кралското дърво се клати“, каза друг критик. „Няма да е кой знае каква загуба, ако един-двама от членовете на семейството изпаднат от клоните...“

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ПЕТА

*С крал, който иска да е човек от народа,
трябва да се внимава. Влиянието му над
бедняците не бива да се подценява.*

Новината пристигна малко преди четири следобед и докато бъде потвърдена, краткият зимен ден приключи и Лондон потъна в мрак. Беше отвратителен ден; през столицата бе минал топъл фронт и беше донесъл потоп от безмилостен дъжд, който щеше да продължи до късно през нощта. Беше ден, в който да си стоиш вкъщи.

Но стоенето вкъщи се беше оказало грешка, и то фатална за трите жени и техните деца, за които „вкъщи“ беше сградата на „Куийнсгейт“ номер 14, общежитие в средата на Нотинг Хил. Това беше сграда в средата на едно гето, което през шестдесетте години подслоняваше проститутки, имигранти и изнудвани. „Рахманизъм“, така го наричаха тогава по името на хазяина с най-лоша слава. Сега градският съвет настаняваше там проблемни семейства или такива с един родител, докато уж търсеха някъде другаде или някого друго, при когото да останат. Условиата във временните квартири на номер 14 не се бяха променили много за последните тридесет години, откакто беше бордей. Единични стаи, общи бани, недостатъчно отопление, шум, изгнила дограма и непрекъсната депресия. Когато валеше, обитателите гледаха как капе от первазите и как влажните кафяви петна слизат още по-надолу по олющените тапети на стените. Но беше по-добре, отколкото да стоиш на пороя отвън, или поне така си мислеха.

Общежитията бяха развъдник на апатия и никой не си беше направил труда да се обади, че мирише на газ от няколко дни. По принцип това беше работа на надзирателя, макар че той пък се появяваше само когато му скимне. Не беше техен проблем. Или поне така си мислеха.

Когато се смрачи, автоматичният таймер включи осветлението в коридорите. Там имаше само шестдесетовати крушки, по една на етаж, нищо не светеха, но малката искра от електрическия контакт се беше оказала достатъчна, за да възпламени газта и да вдигне във въздуха пететажната сграда, отнасяйки с нея и голяма част от тази в съседство. За щастие, никой не живееше в съседната, тя беше изоставена, но на номер 14 се помещаваха останките от пет семейства и от всичките живущи, общо двадесет и един на брой, жени, деца и бебета, само осем щяха да бъдат извадени живи от развалините. До момента, когато Негово величество стигна до сцената, тя вече не представляваше много повече от огромна купчина тухли, счупени рамки на врати и безформени парчета мебелировка, по които пълзяха пожарникари под острата светлина на прожектори. Няколко души, за които се смяташе, че са били вътре, още не бяха намерени. Едно легло се крепеше на ръба на разцепения дървен таван на няколко метра над главите на спасителите и леко се поклащаше, докато чаршафите му се мятаха от вихрушките на вятъра. Трябваше да го свалят, преди да падне на главите на тези под него, но подвижният кран се бавеше, защото се придвижваше трудно през дъждовните улици и трафика на час пик, а те не можеха да си позволят да чакат. На някого му се беше сторило, че е чул някакъв звук сред останките, и въпреки че инфрачервеният визьор не беше показал нищо, множество усърдни ръце ровеха в развалините под напора на дъжда и страха, че нямат много време.

Веднага щом чу новината, кралят поиска да посети мястото.

— Не за да се пречкам, не за да зяпам. Но една дума към опечалените в такъв момент може да говори повече от хиляди епитафии по-късно.

Искането стигна до контролната зала на Скотланд Ярд точно когато информираха министъра на вътрешните работи, който от своя страна веднага предаде новината към „Даунинг стрийт“. Кралят пристигна на мястото само за да открие, че неволно се е въвлякъл в състезание, което вече е загубил. Ъркарт беше там, стискаше ръце, утешаваше ранените, успокояваше изплашените, даваше интервюта, търсеше с поглед телевизионните камери, изобщо показваше, че е там. Това караше монарха да изглежда като дошъл на терена от резервната скамейка, следващ титулярите, но какво значение имаше? Това не беше

състезание, поне не би следвало да бъде. Или поне така си повтаряше кралят.

За известно време монархът и министър-председателят успяха да се избягват един друг, като единият слушаше кой какво има да каже, и тихо търсеше оцелели, докато другият се концентрираше върху намирането на сухо място, от което да дава интервюта. Но и двамата знаеха, че рано или късно ще се срещнат. Ако продължаваха да се отбягват, това само по себе си щеше да стане новина и щеше да доведе до превръщането на една трагедия във фарс. Кралят гледеше като часовой опустошенията от върха на купчина останки, заобиколен от бързо разширяваща се локва от тиня и кал, през която се наложи Ъркарт да мине, за да се срещне с него.

— Ваше Величество.

— Г-н Ъркарт.

Срещата им беше толкова топла, колкото сблъсък на айсберги. Никой не поглеждаше другия, а вместо това се правеше, че разглежда сцената наоколо.

— Нито дума, сър. Вече се случиха достатъчно лоши неща, провокира се твърде много противоречие. Гледайте, но не говорете. Налага се да бъде настоятелен по този въпрос.

— Дори кратък израз на скръб, г-н Ъркарт? Дори пред някого от вашите медийни приятели?

— Нито намигване, нито кимване, нито изражение, нито подчертано свеждане на поглед... И нищо ексклузивно, ако обичате.

Кралят отхвърли обвинението с пренебрежителен жест. Министър-председателят заговори бавно и отчетливо, връщайки се на темата.

— Налага се да бъде настоятелен по този въпрос.

— Значи пълно мълчание, така ли мислите?

— Абсолютно. За дълъг период от време.

Кралят извърна поглед от касапницата и за пръв път погледна министър-председателя право в очите. Лицето му беше замръзнало в снизходителна маска, ръцете му бяха натъпкани дълбоко в джобовете на дъждобрана.

— Аз не мисля така.

Ъркарт с мъка се овладя, за да не се поддаде на провокацията и да изгуби самоконтрол. Нямаше намерение да остави краля да се

измъкне и с грам задоволство.

— Ясно се видя, че за обществото Вашите възгледи са неразбираеми.

— Или манипулирани.

Ъркарт не отговори на намека.

— Значи, казвате мълчание — продължи кралят, обръщайки лице към вятъра и дъжда, носът му стърчеше напред като нос на някой велик платноход. — Чудя се какво бихте направили вие, г-н Ъркарт, ако един глупав епископ ви беше превърнал в мишена за подобни безумни интерпретации. Дали щяхте да млъкнете? Или да се опълчите? Дали за вас нямаше да е още по-важно да говорите, да дадете възможност на тези, които искат да чуят, да разберат?

— Но аз не съм кралят.

— Не. Факт, за който и двамата трябва да сме благодарни.

Ъркарт преглътна обидата. Под изгарящите светлини на пожарникарските прожектори някой видя малка ръчичка сред тухлите. Последваха няколко кратки секунди на суматоха, надежда и много драпане, но пламъкът бързо угасна в калта. Беше просто някаква кукла.

— Част от работата ми е да се уверявам, че ме разбират. Включително и Вие, сър.

От едната им страна с трясък се свлече мазилка, но нито един от двамата не помръдна.

— Всякакви бъдещи публични излияния от Ваша страна ще бъдат възприети като умишлена провокация към правителството. Като обявяване на конституционна война. А през последните двеста години няма нито един монарх, който да се е изправил срещу министър-председател и да е спечелил.

— Интересно наблюдение. Бях забравил, че сте академик.

— Политиката касае придобиването и използването на властта. Това е сурова, безжалостна арена. Не е място за един крал.

Дъждът се стичаше на вадички по лицата им, капеше от носовете им, пълзеше зад яките им. И двамата бяха подгизнали и премръзнали. И двамата не бяха вече млади, трябваше да потърсят подслон, но никой не искаше да тръгне първи. От разстояние зяпачите не можеха да чуят нищо над тракането на пневматичните чукове и резките викове и команди, виждаха се само двама мъже, втренчили поглед един в друг,

управници и съперници, силуети на фона на суровата светлина на спасителните прожектори в монохромна сцена, измита от дъжда. Нямаше как да видят дързостта в лицето на Ъркарт, нито неостаряващото изражение на царствена своенравност, което заливаше бузите на другия. Може би някой проникателен наблюдател щеше да забележи, че кралят е леко изпъчен, но сигурно срещу природните сили и суровата действителност, която го беше довела на това място?

— Не чух да споменавате за морал в политиката, г-н министър-председател. Да не би да съм го пропуснал?

— Моралът, сър, е монологът на нещастните и неощастливимите, отмъщението на неуспелите, наказанието за тези, които са пробвали и са се провалили или които никога не са имали куража да опитат.

Беше ред на Ъркарт да го провокира. За няколко секунди между тях се настани тишина.

— Г-н министър-председател, бих искал да ви поздравя? Вие успяхте да ме накарате перфектно да ви разбера.

— Не бих искал да оставям във Вас никакво съмнение.

— Не сте.

— Уговорихме се, значи? Без повече думи?

Когато кралят най-после проговори, гласът му беше станал толкова тих, че Ъркарт трябваше да се напруга, за да го чуе.

— Можете да бъдете спокоен, че ще боравя с думите си така внимателно, както умело насочвате вие своите. А тези, които използвахте днес, никога няма да ги забравя.

Моментът бе прекъснат, когато предупредителен вик се разнесе над шумотевицата и мъжете се разтичаха от купчината камъни, докато дървеният перваз потрепери, разтресе се и накрая се срина, а леглото падна с бавно, грациозно салтомортале, преди да се разбие на купчина разпалки върху руините долу. Една самотна възглавница потрепваше, пияна от вятъра, нанизана върху заострено парче от това, което тази сутрин беше бебешко легло със закачена пластмасова дрънкалка, която все още пееше на вятъра. Без да каже нито дума повече, Ъркарт тръгна обратно през калта.

* * *

Майкрофт седна до краля на задната седалка на колата на път към двореца. През по-голямата част от пътуването монархът мълчеше, потънал в мислите и емоциите си, със затворени очи — засегнати от това, на което беше станал свидетел, помисли си Майкрофт. Когато заговори, думите му бяха тихи, почти шепот, сякаш бяха в църква или на посещение при осъден.

— Без повече думи, Дейвид. Заповяда ми се да мълча или да изтърпя последствията.

Очите му все още бяха затворени.

— Без повече интервюта?

— Освен ако не искам да обявя открита война.

Тази мисъл остана да виси между тях в продължение на секунди, които се проточиха в няколко тихи минути. Очите му все още бяха затворени. Майкрофт реши, че това е моментът да каже нещо.

— Вероятно сега не е най-подходящият момент... никога не е подходящ моментът. Но за мен би било полезно, ако мога да взема няколко дни. Ако няма да имате публични изяви. За малко. Има няколко лични неща, с които трябва да се оправя.

Кралят все още беше отпуснал глава назад със затворени очи, думите му звучаха монотонно и изпразнени от емоция.

— Дълга ти извинение, Дейвид. Страхувам се, че съм започнал да те приемам за даденост. Изгубен в собствените си проблеми — той въздъхна. — Въпреки цялото това объркване, би трябвало все пак да намеря време да те попитам. Коледа без Фиона сигурно е била адът. Разбира се. Разбира се, че трябва да вземеш малко почивка. Но има нещо малко, с което искам да ми помогнеш преди това, ако можеш да изчакаш. Искам да организираме едно малко пътуване.

— Къде?

— Три дни, Дейвид. Само три дни и няма да ходим далеч. Мислех си за Брикстън. Хандсуърт, може би Мос Сайд и Горбалс. Да се разходя из страната си. Да вечерям в някой безистен и да ям закуска при Армията на спасението на следващия ден. Да пия чай с някое семейство, което живее на социални помощи, и да седя с тях край единствения им радиатор. Да се запозная с младежите, които спят в изоставени сгради. Схващаш идеята.

— Но Вие не можете да го направите!

Главата му остана отметната назад, неவிждаща, тонът му все още беше хладен.

— Мога. И искам с мен да има камери през цялото време. Може би през тези няколко дни ще живея с пари колкото от една пенсия и ще предизвикам журналистите, които ще пътуват с мен, да опитат същото.

— Това ще предизвика по-големи заглавия от което и да било интервю!

— Няма да кажа и думичка.

Той се разсмя, сякаш хладният хумор беше единственият начин да потисне чувствата, които се блъскаха в него толкова силно, че чак леко се изплаши от себе си.

— Не е и нужно. Тези снимки ще са топовина всяка вечер.

— Кой казва, че само кралските годежи заслужават подобно внимание? — тонът му беше почти ехиден.

— Не разбирате ли какво ще направите? Равносилно е на това да обявите война на правителството. Ъркарт ще отвърне на удара...

При споменаването на името на министър-председателя кралят се наелектризира. Изправи глава, отворените му очи бяха червени и горяха ярко, челюстта му беше стисната, сякаш го е ударил ток. Целият гореше отвътре.

— Ние ще отвърнем на удара първи! Ъркарт не може да ме спре. Може да спира речите ми, може да ме мачка и да ме заплашва, но това е моето кралство и аз имам пълното право да ходя, където си поискам, по дяволите!

— И кога възнамерявате да започнем тази гражданска война?

Отново го обзе мрачният хумор.

— Ами мислех си... следващата седмица.

— Сега вече знам, че се шегувате. Това ще отнеме месеци организация.

— Когато и където реша, Дейвид. Няма нужда от организация. Няма да планирам срещи. Няма да изпращаме предупреждения. Още повече че ако им дам време за подготовка, ще видя само една санитарна версия на Великобритания, която е изметена и изпрана само заради моята визита. Не, Дейвид. Без предупреждение и без подготовка. Писна ми да играя краля; време е да заиграя човека! Да видим дали за няколко дни ще изтърпя това, което други хора са

принудени да търпят цял живот. Да видим дали ще мога да се отърва от копринените окови и да погледна поданиците си в очите.

— Ами сигурността! Какво ще правим с охраната? — настояваше отчаяно Майкрофт.

— Най-добрата защита е изненадата, когато никой не ме очаква. Ако трябва, ще се кача на колата и ще карам сам, за бога, ще го направя.

— Трябва да сте абсолютно наясно. Такъв тур ще означава война пред обективите на камерите без възможност да се скриете или да потърсите впоследствие дипломатичен компромис, за да изгладите нещата. Това ще бъде пряко публично предизвикателство към министър-председателя.

— Не, Дейвид, аз не го виждам така. Ъркарт е публична заплаха, няма съмнение, но тук става дума повече за мен самия. Имам нужда да откроя себе си, да реагирам на тези чувства, които изпитвам дълбоко в себе си, да видя дали съм достоен не само да бъда крал, а и човек. Не мога да продължавам да бягам от това, което съм, Дейвид, от това, в което вярвам. Това не е предизвикателство само към Ъркарт. По-скоро е предизвикателство към самия мен. Можеш ли да ме разбереш?

Когато думите го достигнаха, раменете на Майкрофт увиснаха, сякаш тежестта на няколко свята падна върху тях. Самият той се чувстваше изтощен от бягане, от един цял живот в бягство и беше останал без аргументи. Мъжът, който седеше до него, не беше просто крал, той беше човек, който настояваше да бъде себе си. Майкрофт знаеше точно как се чувства и се възхищаваше на смелостта му. Той кимна.

— Разбира се, че мога — отговори тихо той.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА

Конституционният монарх е като бутилка добро вино — оставяш го на тъмно и от време на време го обръщаш и го забърсваш от прах. Но като цяло си седи там и чака да потрябва.

— Мортима. Филийките пак са прегорени!

Ъркарт се загледа в руините на закуската си, която се разпадна при първото докосване с ножа, и се посипа в скута му. Съпругата му все още беше по пенъоар; пак се беше прибрала късно — „Работя усилено да казвам на света колко прекрасен човек си, скъпи“ — и още не се беше събудила съвсем.

— Аз не мога да мисля в тази смешна малка кухня, Франсис, камо ли да ти препичам филийки. Организирай ремонта и ще имаш закуска като хората.

Пак това. Беше забравил, отложил. Други неща му бяха на главата.

— Франсис, какво има?

Тя го познаваше достатъчно отдавна, за да забележи знаците. Той посочи вестниците, които обявяваха планове за визитите на краля.

— Не се върза на блъфа ми, Мортима.

— Лошо ли ще е?

— Може ли да е по-лошо? Точно когато всичко се подреждаше. Рейтингите — в наша полза, бях на път да обявя избори. Но това ще промени всичко.

Той изтупа трохите от скута си.

— Не мога да очаквам подкрепата на провинцията, ако всички говорят само за бедност и пенсионери, които умират от студ. Ще изхвърчим от „Даунинг стрийт“, преди да си имала време да избереш нови тапети.

— Да изхвърчим от „Даунинг стрийт“? — тонът ѝ беше притеснен. — Не искам да се заяждам, но нали току-що дойдохме?

Той я погледна многозначително.

— Ще ти липсва ли? Изненадваш ме, Мортима. Ти почти не се прибираш.

Но обикновено се прибираше преди изгрев и сега, когато седеше срещу него, той разбираше защо. Сутрините не бяха силата ѝ.

— Не можеш ли да се бориш с него?

— Мога, да. И с времето ще го победея. Но нямам време, Мортима, само две седмици. А най-жалкото е, че кралят дори не разбира какво е направил.

— Не бива да се отказваш, Франсис. Дължиш го на мен, както и на себе си.

Тя се бореше със собствения си тост, сякаш да демонстрира колко слаби и безполезни същества са мъжете. Но не се справяше по-добре от него и това я дразнеше.

— Споделяла съм с теб всички жертви и цялата работа, нали не си забравил. И аз имам живот. И ми харесва да съм жена на министър-председател. И един ден ще бъда вдовица на бивш министър-председател. Ще имам нужда от финансова стабилност и социално признание, когато остана сама.

Звучеше егоистично, безчувствено. А когато вече не можеше да се стърпи, понякога използваше най-силното си оръжие, неговата вина.

— Ако имах деца, които да се грижат за мен, щеше да е различно.

Той пак се загледа в останките от закуската си. Дотам се беше стигнало. До пазарлъци относно ковчега му.

— Бори се с него, Франсис.

— Това възнамерявам да направя, но не го подценявай. Аз му отрязвам крака, а той продължава да подскача срещу мен на един крак.

— Тогава опитай по-смело.

— Имаш предвид като Джордж Вашингтон?

— Имам предвид като скапания Кромвел. Или той, или ние, Франсис.

— Толкова се мъчих да избегна това, Мортима, наистина се опитах. Не става дума само да унищожа един човек, а също и няколкостотин години история. Всичко си има граници.

— Помисли си, Франсис. А възможно ли е?

— Със сигурност няма да ми липсва цялото това вайкане за непривилегированите.

— Правителствата не решават проблемите на хората, просто ги пренареждат в своя полза. Можеш ли да ги пренаредиш в своя полза?

— В рамките на две седмици?

Той се загледа в решителния ѝ поглед. Молбата ѝ беше искрена и настойчива. На живот и смърт.

— Точно това си мислих цяла нощ — кимна внимателно той. — Може и да се получи. С малко късмет. И малко магия. Да обърнем проблема към него — народът срещу краля. Но това няма да бъдат просто избори, ще бъде революция. Ако спечелим, кралското семейство никога няма да се възстанови.

— Не очаквай да ми стане жал. Аз съм от рода Къхуун.

— Но дали аз съм от рода Кромуюел?

— Ще свършиш работа.

Изведнъж той си спомни, че Кромуюел е бил изровен и изгнилият му череп е бил набучен на кол. Гледайки трохите изгорял тост, той се страхуваше, че тя може да се окаже права.

ЧАСТ ТРЕТА

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И СЕДМА

ФЕВРУАРИ: ПЪРВАТА СЕДМИЦА

*Общественият живот е като кош за пране
— бързо се препълва с крливи ризи.*

Звъненето на телефона го стресна, нарушавайки спокойствието в тихия апартамент. Беше късно, минаваше десет, Кени вече си беше легнал, оставяйки Майкрофт да работи над последните детайли по пътуването на краля. Кени беше на повикване; Майкрофт се зачуди дали не го викат да запълни в последния момент празно място в екипажа на някой полет, но едва ли по това време на нощта?

Кени се появи от спалнята, търкайки сънени очи.

— За теб е.

— За мен? Кой е...

— Де да знам — Кени все още беше полузаспал.

Със сериозна тревога Майкрофт вдигна слушалката към ухото си.

— Ало.

— Дейвид Майкрофт? — запита гласът.

— Кой е?

— Дейвид, аз съм Кен Рочестър от вестник „Мирър“. Извинявай, че ти звъня толкова късно. Нали не те притеснявам много?

Майкрофт никога не беше чувал това име. Носовият глас беше неприятен, неформалният тон беше нагъл и нежелан, загрижеността — обиграна и неискрена. Майкрофт не отговори.

— Малко е спешно; редакторът ми иска да дойда на тура утре сутринта заедно с нашия кореспондент към двореца. Аз самият пиша специални коментарни статии. Ти да не си се преместил, Дейвид? Това не е старият ти номер.

— Откъде взехте този номер? — попита Майкрофт, като с мъка процеждаше всяка дума през устните си, които изведнъж се бяха превърнали в олово.

— Нали е Дейвид Майкрофт? От двореца? Ще се почувствам като пълен глупак, ако говоря с някой друг по този въпрос. Дейвид?

— Откъде взехте този номер? — попита отново той със свито гърло, което изсушаваше думите.

Беше го дал на телефонистката в двореца само за спешни случаи.

— О, обикновено намираме каквото търсим, Дейвид. Значи, утре ще се появя с останалите влечуги, а ти, ако може, организирай каквото трябва. Редакторът ми ще побеснее, ако не успее да те убеди. Синът ти ли вдигна телефона преди малко? Извинявай, глупав въпрос. Синът ти е в университета, нали, Дейвид?

Гърлото на Майкрофт беше пресъхнало и той беше неспособен да издаде и звук.

— А може би е бил колега? Голяма работа сте вие? Много бачките. Звучеше като да съм го събудил. Извинявам се, че безпокоя и двама ви толкова късно, но знаеш какви са редакторите. Предай моите извинения и на жена си...

Журналистът продължи да ниже намеци и скрити въпроси. Майкрофт бавно отдалечи слушалката от ухото си и я пусна обратно на вилката. Значи знаеха къде е. И знаеха с кого е и защо. След посещението на цивилния полицаи той знаеше, че ще се стигне дотук рано или късно. Но се беше молил да е много по-късно. Той познаваше пресата. Нямаше да се задоволят само с него. Щяха да подгонят и Кени, работата му, семейството му, личния му живот, приятелите му, всичко и всекиго, когото някога е познавал, щяха да преровят торбите му с боклук в търсене на всяка грешка, която някога е правил. А кой не е правил грешки? Те щяха да бъдат безмилостни, неумолими, безкомпромисни, неописуеми.

Майкрофт не беше сигурен, че може да се справи с този вид натиск; още по-малко беше сигурен, че има правото да го иска от Кени. Той се приближи до прозореца и погледна нагоре-надолу по тъмната улица, търсейки в сенките всеки намек за любопитни очи. Нямаше нищо или поне нищо не успя да види, но скоро щеше да има, може би още утре.

Кени беше заспал отново, невинен и незнаещ, тялото му, извито в чаршафите, както само младите хора правят. Всичко, което искаха, беше да ги оставят на мира и все пак беше само въпрос на време, преди другите да дойдат и да ги разкъсат.

* * *

Ъркарт пристигна със закъснение от дипломатическия прием, за да открие, че Сали го чака, говорейки си над пластмасова чаша кафе с двамата офицери от охраната в това, което минаваше за техен офис: една тясна стая с размер на килер в началото на коридора. Тя бе кацнала на ъгъла на бюрото им, подпряна на дългите си елегантни крака, на които седналите полицаи се възхищаваха без излишна сдържаност.

— Извинявам се, че ви прекъсвам работата, господа — промърмори заядливо той.

Осъзнаваше, че се държи ревниво, но се почувства по-добре, когато полицаите скочиха на крака, очевидно стъписани, като един от тях разля малко от кафето си.

— Добър вечер, г-н министър-председател — усмивката ѝ беше широка, топла и не показваше последици от предишното им неразбирателство.

— А, г-це Куин. Припомнете ми. За още анкети ли става дума?

Той се опита да се направи на разсеян.

— Кого заблуждаваме? — прошепна Сали с ъгълчето на устата си, докато се отдалечаваха.

Той повдигна вежда.

— Ако си бяха помислили, че си забравил за късна среща с жена с фигура като моята, щяха да повикат белите престилки.

— Не им се плаща да мислят, а да изпълняват — отговори сприхаво той.

Звучеше сериозен и Сали реши, че е по-добре да бъде нащрек. Смени темата.

— Като говорим за анкети, вие сте с шест пункта напред. Но преди да се зарадваш, трябва да ти кажа, че турнето на краля много бързо ще ви изяде преднината. Ще бъде страхотен цирк — голямо

количество ръкостискания и приказки за съчувствие. Честно казано, все неща, които не са ви силата.

— Страхувам се, че Негово величество ще си има собствени проблеми, които да го разсейват до края на седмицата.

— Тоест?

— Неговият пресекретар и близък приятел, Майкрофт, е хомосексуалист. И се е задомил с един стюард.

— И какво от това? Не е престъпление.

— Но за съжаление, тази история ще стигне до пресата и като се има предвид тяхната репутация, ще направят така, че да му се прииска да е обикновен престъпник. Не става дума само за измамата в семейството му — явно горката му съпруга е избягала от брачното ложе след повече от двадесет години семеен живот, отвратена от поведението на мъжа си. Има го и въпроса по сигурността. Човек, който има достъп до всякакъв вид информация, държавни тайни, в сърцето на кралското семейство, е минал през всички процедури и се е издигнал на базата на лъжи. И това го прави уязвим за изнудване и натиск.

Ъркарт се облегна на бутона, който повикваше частния асансьор към апартамента на най-горния етаж.

— И накрая най-сериозната измама — към самия крал. Цял живот са били приятели, а се оказва, че го е предал. Освен, разбира се, ако някой не реши да стигне до неблагоприятния извод, че кралят е знаел през цялото време и че е прикривал стария си приятел. Каква бъркотия.

— Нали не намекваш, че и кралят е...

— Аз не намеквам нищо. Това е работа на пресата — отговори той. — И с увереност предвиждам, че до края на седмицата тя ще нагази дълбоко в тази история.

Вратата на асансьора се отвори приканващо.

— Тогава защо да се изчаква, Франсис? Защо не ударите сега, преди кралят изобщо да е тръгнал и да ви е нанесъл някаква вреда?

— Защото това с Майкрофт е просто една купчина лайна. Кралят трябва да бъде бутнат долу не от купчината, а от върха на планината и до края на пътуването си ще се е изкачил възможно най-високо. Мога да почакам.

Те влязоха в малкия и мръсен асансьор, който бе монтиран във вдлъбнатината на старата къща по време на отдавнашен ремонт. Тясното пространство, заградено от голи метални стени, ги събра близо един до друг и когато се затвориха вратите, тя видя начина, по който светнаха очите му, усети неговата увереност, дори арогантност на лъв в леговището си. Тя можеше или да бъде неговата лъвица, или да се окаже неговата плячка; трябваше да се движи в крак с него, иначе рискуваше да бъде погълната.

— За някои неща не трябва да чакаш, Франсис.

Трябваше да го следва плътно, да се държи за него дори и когато той беше на път да се хлъзне от върха на собствената си планина. Тя се наведе към него, пресегна се към контролния панел и когато опипващите ѝ пръсти намериха копчето, асансьорът спря тихо между етажите. Блузата ѝ вече беше разкопчана и той мачкаше стегнатата плът на гърдите ѝ. Тя трепна, той ставаше все по-груб, щеше да ѝ остави синини, импулсът му да доминира над нея растеше. Дори не свали палтото си. Тя трябваше да му го позволи, да го насърчи и да му се отдаде. Той се променяше, вече не се ограничаваше, може би и не можеше. Но докато беше заклепена неудобно в ъгъла на асансьора с крака, опрени в стените, усещайки студения метал върху бедрата си, знаеше, че трябваше да отиде с него, докъдето можеше и доколкото той искаше; такава възможност нямаше да ѝ се отдаде отново. Това се случваше веднъж в живота и тя трябваше да я грабне дори той вече да не казваше „моля“.

* * *

Беше четири часа сутринта и тъмно като в рог, когато Майкрофт изпълзя бавно от спалнята и започна тихо да се облича. Кени все още спеше, тялото му беше в разгара на невинна схватка със спалното бельо, с ръка, увита около мече играчка. Майкрофт се чувстваше повече като баща, отколкото като любовник, подтикван от дълбоко и вродено чувство за покровителство към по-младия мъж. Той трябваше да вярва, че това, което прави, е правилно.

След като се облече, седна на масата и включи една малка лампа. Трябваше му светлина, за да напишете бележката. Направи няколко

безнадеждни опита, които завършиха съдрани на малки парченца и поставени върху увеличаваща се купчина хартия до него. Как би могъл да обясни, че е разкъсван между чувствата си на любов и дълг към двама мъже, краля и Кени, и двамата застрашени заради него? Че бяга, защото това е правил през целия си живот и не познава друг начин? Че ще продължи да бяга веднага след като приключи пътуването с краля — защото бедствието със сигурност щеше да се случи в рамките на тези три дни?

Купчината нахъсана хартия растеше и накрая му останаха само думите: „Обичам те, вярвай ми. Съжалявам“. Звучеше толкова нелепо, толкова недостатъчно.

Прибра останалите късчета хартия в куфарчето си, щракна ключалките възможно най-тихо и облече палтото си. Погледна през прозореца, за да разгледа улицата, но тя беше тиха и студена, както се чувстваше той отвътре. Възможно най-внимателно се промъкна и остави бележката на една масичка, където Кени щеше да я види. Докато заципваше ръба ѝ под ваза с цветя, видя как Кени се размърда в леглото, надигна се, вторачи се в куфарчето, палтото, бележката и сънените му очи започнаха да разбират какво се случва.

— Защо, Дейвид? Защо? — прошепна той.

Не се развива, не се разплака, беше виждал твърде много раздели в живота и в работата си, но всяка гласна бе изпълнена с обвинение.

Майкрофт нямаше отговор. Не му беше останало нищо, освен чувство за неизбежно отчаяние, от което искаше да предпази тези, които обича. Той си тръгна, далеч от погледа на Кени, който седеше изоставен в леглото, в своя трон от чаршафи, притиснал към гърдите си любимото мече. Избяга от апартамента и се върна в реалния свят, в мрака, покрай празните бутилки за мляко, стъпките му ехтяха по паветата на празната улица. Докато тичаше, за пръв път в съзнателния си живот Майкрофт усети, че плаче.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ОСМА

*Когато са обрязвали Негово величество,
явно са изхвърлили грешната част. Време е пак
да го подкастрим.*

Нощният въздух беше влажен, пълен със зима, която се стичаше от мухлясалите стени към преливащите канавки на бетонния подлез, докато един бездомен старец се взираше в лицето на своя крал. Той вече не забелязваше мръсотията под ноктите си и не усещаше вонята на застояла урина, но кралят я усети от няколко метра още преди да коленичи до цялото имущество на стареца — един бастун, овързан със сизал, един скъсан и мръсен спален чувал и голям кашон, натъпкан с вестници, които вероятно щяха да са изчезнали, докато се върне на следващата вечер.

— Как се е докарал дотук, за бога? — кралят попита един социален работник, който стоеше до него.

— Питайте него — предложи социалният работник.

С годините беше изчерпал търпението си към богатите и силните, които идваха с пресилените си емоции, за да изкажат дълбоката си загриженост, винаги, без изключение, придружавани от телевизионните камери, които третираха изпадналите като безлични предмети, а не като хора, и просто хвърляха един поглед и продължаваха.

Кралят се изчерви. Той поне имаше приличието да признае собственото си невежество. Подпря се на едно коляно, без да обръща внимание на влагата и мръсотията, която беше навсякъде, за да слуша и да се опита да разбере. А от входа на подлеза, където ги беше подредил Майкрофт, камерите записаха образа на един тъжен, просълзен мъж, коленичил в мръсотията, за да слуша разказа на един скитник.

Много от тези придружаващи членове на медиите по-късно казаха, че никога не е имало кралски пресекретар, който да е работил

по-неуморно и с повече въображение, за да им даде историите и кадрите, които са им необходими. Без да се месят на краля и без да се набиват прекалено жестоко в трогателните сцени на лична мизерия и лишения, те срещаха изобилие от такъв материал. Майкрофт слушаше, разбираше, придумваше, уреждаше, насърчаваше, съветваше и улесняваше. В един момент се намеси, за да забави краля за миг, докато снимачният екип намери идеалната позиция и смени касетата, в друг момент прошепна в ухото на краля и го накара да повтори една реплика, докато от канализацията се издигаше пара, красиво осветена от уличното осветление, на фона на която майка приспиваше бебето си.

Той спореше с полицията и се разправяше с местните власти, които се опитваха да се промъкнат в картината. Това не трябваше да се превръща в чиновнически керван, който щеше да премине от другата страна веднага след като му направят задължителната снимка; това беше човек, който опознаваше кралството си, сам с няколко нещастници и съвестта си. Или поне така го обясни Майкрофт и те му повярваха. Ако през тези три дни кралят спа на пресекулки, то Майкрофт изобщо не мигна. Но докато бузите на краля все повече преbledняваха, а очите му ставаха все по-хлътнали и изпълнени с угризения с течение на тура, то тези на Майкрофт пламтяха с огъня на завоевател, който вижда отплата във всеки кадър на лишения и триумф, във всяко изщракване на фотоапарат.

Докато кралят стоеше приведен до картоненото убежище на бездомника, знаеше, че костюмът му ще бъде съсипан от влажната слуз, която покриваше всичко, но не помръдваше. Той просто беше коленичил в това, старецът живееше в това. Накара се да остане, да не обръща внимание на миризмата и на пронизващия вятър, да кима и да се усмихва окуражително, докато старецът разказваше през свирещите си дробове за университетските си титли, за нещастния си брак с невярната си съпруга, който разбил кариерата и самочувствието му, за това как е изпаднал и не е успял да се съвземе. Докато разказваше, не пропускаше да се обръща по етикет към краля. Не търсеше вина, не се оплакваше, не проклинаше нищо, освен студа. Преди беше живял в каналите, където било по-сухо и топло и не го притеснявали полицаите, но от Водно стопанство разбрали и сложили катинар на входа. Това изискваше момент да бъде осмислено. Бяха изгонили този човек от каналите...

Бездомникът протегна ръка, разкривайки превръзка, през която се беше просмукала и засъхнала някаква телесна течност. Превръзката беше мръсна и кралят почувства как го побиват тръпки. Старецът се приближи, безформените му пръсти трепереха, завършваха с дебели, черни нокти — ръка, която беше фрапираща дори за канализацията. Кралят я стисна здраво и я задържа дълго.

Когато най-сетне се изправи, за да продължи, имаше грозно петно на крачола на костюма си, а очите му бяха влажни. Може би заради щипещия вятър, защото челюстта му бе стисната ядосано, но от сълзи на състрадание, щеше да каже пресата. „Кралят на съвестта“ — щяха да крещят заглавията. Кралят тръгна бавно към изхода на капещия подлез, за да се изкачи върху първата страница на всеки вестник в страната.

* * *

Съветниците на Гордън Макилин спориха по въпроса цял ден. Първоначалната идея беше да се свика пресконференция с всички възможни фанфари и посланието да е толкова силно, че да гарантира, че няма да остане журналист без отговор на въпроса си. Но лидерът на опозицията имаше своите съмнения. Ако целта на упражнението беше да се идентифицира възможно най-тясно с посещенията на краля, не трябваше ли да го направи в съпоставим стил? Нямах ли една официална пресконференция да изглежда твърде тежко, прекалено натрапчиво, сякаш се опитва да отвлече вниманието за политическите цели на партията? Съмненията му се превърнаха в потоп от несигурност и плановете се промениха. Пуснаха неформално съобщение. Макилин щеше да се позадържи на прага на дома си веднага след закуска, докато си казва довиждане с жена си в трогателна семейна сцена, която допълва неформалното естество на пътуването на краля, и ако се случеше така, че там да има фотоапарати или журналисти...

Стълкновението пред входната врата на „Чапъл стрийт“ беше ужасно и минаха няколко минути преди прессекретарите на Макилин да подготвят и организират камерите. Трябваше да се получи както

трябва; все пак щеше да се излъчва на живо по един от сутрешните блокове.

— Добро утро, дами и господа — започна той, докато на заден план жена му се навърташе свенливо около него. — Много ми е приятно да видя всички ви тук. Предполагам, че сте станали рано, за да разберете повече за предстоящото ни изявление относно транспортната политика.

— Не, освен ако не става дума за премахването на кралските влакове.

— Ни най-малко.

— Г-н Макилин, смятате ли, че кралят е в правото си да предприеме подобно турне при неговия статут?

Въпросът идваше от млад мъж, рус, агресивен, който замахна с микрофона към него, все едно беше някакво оръжие. Което, разбира се, си беше.

— Кралят няма избор относно своя статут. Разбира се, че има правото да види със собствените си очи как живеят непривилегированите. Вярвам, че това, което прави, е достойно за адмирации и аз го аплодирам.

— Но от „Даунинг стрийт“ са много разстроени; казват, че тези дела трябва да бъдат оставени на политиците — намеси се друг глас.

— Кога за последно г-н Ъркарт е посещавал тези места, може ли някой да ми каже? Само защото няма нервите — с шотландския му акцент думата прозвуча като военен барабан — да се изправи лице в лице с жертвите на политиките си, това не значи, че всички останали също трябва да бягат.

— Нямате никакви критики към турнето на краля в нито едно отношение, така ли?

Макилин направи пауза. Нека лешоядите да почакаат, да се мъчат да отгатнат, да се притеснят. Повдигна брадичка, за да изглежда по държавнически и за да се поизпъне увисналата кожа, както беше репетираше пред огледалото хиляди пъти.

— Напълно се идентифицирам с това, което прави кралят. Винаги съм бил твърд поддръжник на кралското семейство и смятам, че трябва да сме благодарни на съдбата си, че имаме крал като него, който е толкова активен и загрижен.

— Значи сте сто процента зад него?

Думите му бяха бавни, отчетливи, сериозни:

— Сто процента.

— Ще повдигнете ли въпроса в Камарата?

— О, не. Не мога. Правилникът на Камарата на общините много ясно забранява всякакви дискусии относно монарха, но дори и правилата да позволяваха, пак не бих го направил. Моето твърдо убеждение е, че кралското семейство не бива да бъде използвано от политиците за техните тесни пристрастни цели. Затова нито смятам да повдигам въпроса, нито да давам пресконференции. Само ще споделя моята гледна точка, че кралят има пълното право да действа по този начин, и аз се присъединявам към неговата загриженост за бедните, които представляват такава голяма част от днешна Великобритания...

Прессекретарят махаше с ръце над главата си и прокарваше ръка пред гърлото си. Това беше идеален момент да прекъснат. Беше казал достатъчно, за да си осигури заглавия, но не и твърде много, за да го обвинят, че се възползва от ситуацията. Винаги трябва да оставяш лешоядите леко гладни.

Макилин беше на път да се сбогува с камерите, когато от улицата се разнесе протяжен звук от клаксон на кола. Той вдигна поглед и видя един зелен рейндж роувър да преминава. Мръсно копеле! Това беше един народен представител от Либералната партия, съсед, който живееше надолу по улицата и изпитваше голямо удоволствие да пречи винаги когато лидерът на опозицията даваше интервюта от прага си. Колкото повече протестираше Макилин и пледираше за феърплей, толкова по-шумни и ожесточени ставаха усилията на съседа му. Знаеше, че клаксонът щеше да бележи края на интервюто и на живота предаване в сутрешния блок, оставаха му може би една-две секунди в ефир. Очите на Макилин се озариха, той се усмихна широко и помахра радостно към отдалечаващия се роувър. Осем милиона зрители видяха един политик в най-добрата му светлина, за тях той махаше с достойнство и ентузиазъм в отговор на неочаквания поздрав от страна на един негов поддръжник. Така му се падаше на копеленцето. Макилин нямаше намерение да оставя нищо да развали това, което се очертаваше като един отличен ден.

Когато продуцентът на предаването върна картината в студиото, Мортима Ъркарт премести вниманието си от екрана към съпруга си. Той си играеше с парченца прегорен тост и се усмихваше.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТА

*Откъде да знам защо говори такива неща?
Да не съм психиатър.*

Автобусът, който отвеждаше журналистите от Горбалс^[1] към летището в покрайнините на Глазгоу, се олюля, когато зави рязко към паркинга. Майкрофт, застанал прав в началото на пътеката, се хвана здраво, докато разглеждаше резултатите от делото си. Голямата част от журналистите в автобуса бяха изтощени, но доволни, трудът им се беше настанил по първите страници за цели три дни, а техните разходи бяха оправдани поне за месец напред. Бяха залели Майкрофт с аплодисменти за херкулесовските му усилия да им помогне да си свършат работата. Той беше спечелил тяхната симпатия и това бе изписано на всяко лице истински и искрено, докато очите му не достигнаха задните седалки. Там като непослушни ученици седяха Кен Рочестър и фотографът му заедно с друга двойка от един конкурентен вестник, която също се бе присъединила в последния момент. Те не бяха акредитирани кореспонденти с двореца, но пътуваха под флага на един журналистически трик, който се наричаше коментарни статии. Вниманието, което му обръщаха, и фотоапаратите, които бяха насочени в негова посока, когато трябваше да следват краля, не оставиха никакво съмнение в Майкрофт за кого възнамеряват да пишат следващите си коментари. Явно мълвата се разпространяваше и лешоядите кръжаха над главата му, а присъствието на конкуренти щеше да ги направи още по-нетърпеливи. Оказа се, че има дори по-малко време, отколкото бе предполагал.

Мислите му се върнаха към думите, вдъхновили него самия, както и много други хора през последните няколко дни — думи, които бе взел директно от краля. Думи за необходимостта да намери себе си, да отговори на тези неща, които усеща дълбоко вътре, да види дали е достоен не само да си върши работата, но и да бъде човек. Необходимостта да спре да бяга. Помисли си за Кени. Те нямаше да го

оставят на мира, сигурен беше, рочестървците в този свят не бяха от типа хора, които ще те оставят на мира. Дори Майкрофт никога да не се види с Кени отново, те щяха да използват Кени като разпалки за кладата, щяха да унищожат Кени, за да стигнат до него, щяха да унищожат него, за да стигнат до краля. Той не изпитваше гняв, нямаше смисъл. Така работеше системата. Свобода на пресата, майната им на слабите. Усети се изтръпнал, почти безпристрастен, дистанциран дори от собствената си съдба, сякаш беше излязъл извън себе си и можеше да гледа този друг човек с обективната преценка на професионалист. В края на краищата той беше професионалист.

В задната част на автобуса Рочестър шепнеше заговорнически в ухото на фотографа си, който вдигна апарата и изтръгна поредната серия снимки, докато Майкрофт стоеше над главите на журналистите като актьор пред публиката си, който разиграва някаква велика драма на обречения. До края на седмицата, помисли си Майкрофт. Това беше времето, което му оставаше. Колко жалко, че боклук като Рочестър щеше да получи заслугата за историята, а не кореспондентите с двореца, с които бе работил и които бяха спечелили уважението му през всичките тези години. Докато спусъкът на фотоапарата продължаваше да щрака, той усети как спокойствието му бавно се стопява в киселината на неприязънта му към Рочестър с извитата му устна и манипулативното му хленчене. Усещаше, че започва да се тресе, и се хвана по-здраво. Не губи контрол, извика си наум, или рочестървците ще спечелят, ще те разкъсат на парчета. За бога, бъди професионалист, излез от играта по своя начин!

Вече бяха по средата на паркинга, насочваха се към суетнята на сградата за излитащи. През обектива фотографът на Рочестър видя как Майкрофт тупна шофьора по рамото и му каза нещо, което го накара да отбие и да паркира в един тих ъгъл, на значително разстояние от терминала. Когато автобусът спря, Майкрофт пусна една скована усмивка за хората около себе си. Той стоеше прав точно по средата между тях.

— Преди да приключим това пътуване, остава още една част от историята, която не знаете. Тя може да ви изненада. Може да изненада дори и краля...

[1] Квартал на южния бряг на река Клайд в гр. Глазгоу, Шотландия, пренаселен и беден, силно засегнат от местната индустриализация. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТА

Човек, който е прекарал живота си в лов на животни и жени, трудно може да претендира, че е крал, а още по-малко човек от народа.

Ъркарт седеше на най-предната скамейка на правителството, скрит само зад катедрата, и оглеждаше армията от размахвани ръце и заканващи се езици пред себе си. Джордж Вашингтон? Чувстваше се повече като генерал Къстър. Сдържаността, която Макилин беше показал на прага на дома си, не съществуваше в неговите хрътки от опозицията, когато помиришат кръв. За тази работа се искаха здрави нерви, за да понесеш камшиците, стрелите и всички зловни провокации, които можеше да измисли един парламентарен враг. Трябваше да бъде уверен в себе си изцяло, да не оставя място за съмнение, от което враговете му да могат да се възползват. Абсолютна, безкомпромисна увереност в каузата му. Те бяха сган, на която липсваха не само принципи, но и въображение; нямаше да се учуди, ако в сегашната си роялистка треска запееха химна тук и сега, в Камарата на общините, което беше единственото място в цялото кралство, където монархът нямаше право да стъпва. Погледът му се спря върху Бичето и се усмихна мрачно. Бичето все пак оставаше верен на себе си. Докато другите около него ръмжаха и се пенеха до изфабрикувани емоционални висоти, Бичето седеше сред тях и се оглеждаше засрамено. За него каузата беше по-важна от победата. Не можеше да я пренебрегне само за да грабне възможността да унижи своя опонент. Какъв глупак.

Това бяха толкова дребни, долни душици. Наричаха себе си политици, лидери, но нито един от тях не разбираше властта. Той щеше да им покаже. Щеше да покаже и на майка си. Щеше да ѝ покаже, че е по-добър от Алистър, че винаги е бил по-добър, винаги е бил по-добър от всички тях. Никакви съмнения. Когато дадох думата

на първия, Ъркарт вече знаеше какво ще отговори, независимо от въпроса. Въпросите им винаги бяха толкова предвидими. Щяха да го питат за краля. И мадам председателката щеше да възрази, но той все пак щеше да им отговори. Щеше да изтъкне принципа, че монархът няма място в политиката. Щеше да порицае злонамерените им опити да го въвлекат в идеологическа война. Щеше да извърти темата, че всеки глупак може да посочва проблеми, а отговорните хора търсят решения. Щеше да ги окуражи да вдигат все по-голям шум, дори това да означаваше, че той самият ще търпи унижения, за да може те да се обвържат толкова тясно с краля, че да не могат после да разплетат възлите. Тогава и чак тогава щеше да бутне Негово величество от върха на планината.

* * *

— Мамка му! Мамка му! Мамка му!!! — ругатните рикошираха от стените, докато Стампър даваше израз на гнева си и заглушаваше телевизионния репортаж.

Сали и Ъркарт не бяха сами. Стампър седеше в едно от големите кожени кресла в кабинета на министър-председателя, като нервно поглъщаше новините заедно с ноктите на ръцете си. За пръв път, откакто бе започнала връзката им, бяха в компанията на друг човек. Може би Ъркарт искаше някой друг да знае, може би тя се беше превърнала в символ на статут, в реквизит на неговата мъжественост и на егото му. Или просто искаше да има публика за своя триумф. Ако това беше причината, сигурно вече горчиво съжаляваше, докато гледаше сцените, които се развиваха пред очите им.

„В изумителен финал на кралското турне днес следобед прессекретарят на краля, Дейвид Майкрофт, обяви, че подава оставка“, съобщи репортерът.

„Аз съм хомосексуалист.“ Снимките на Майкрофт не бяха много ясни, беше на контражур от прозорците на автобуса, но вършеха работа. Заобиколен от седнали колеги, той споделяше с тях новината, както беше правил много години, като музикант, който дърпа струните на публиката си. Това не беше човек, притиснат до стената, с шарещ поглед и потно чело. Това беше човек, който контролира ситуацията.

„Надявах се, че личният ми живот може да остане личен и да не пречи на отговорностите ми към краля, но вече не съм сигурен, че е така. Затова напускам.“

„Какъв беше отговорът на краля?“, чу се въпрос от друг журналист.

„Не знам. Още не съм му казал. Когато поисках да напусна, той отказа да приеме оставката ми. Както всички знаете, той е човек, способен на най-дълбоко съчувствие и разбиране. Но дългът на монарха е по-важен от дадения човек, особено един обикновен пресекретар, и затова сам реших да го освободя от тази отговорност, като обявя оставката си публично, пред вас. Искрено се надявам, че Негово величество ще ме разбере.“

„Но защо, за бога, хомосексуализмът да е пречка за вашата работа?“

Майкрофт изкриви лице в кисела усмивка: „Мен ли питате?“.

Той се засмя като някого, който е чул сравнително смешна шега. Нямаше неприязън, нямаше ръмжене на ранено животно. Божичко, беше изкусно изпълнение.

„Очаква се от един пресекретар да спомага за разпространението на новините, а не самият той да се превръща в новина. Спекулациите за личния ми живот щяха да направят невъзможно изпълнението на професионалните ми задължения.“

„Защо сте го крили толкова години?“ — това беше Рочестър от задните седалки на автобуса.

„Да съм го крил? Не съм. Бракът ми приключи наскоро след много години семеен живот. Винаги съм бил верен на жена си и съм й много благодарен за всички щастливи години, които прекарахме заедно. Но с развода разбрах и нещо за себе си и може би ми се откри една последна възможност да бъда човекът, който вероятно винаги е трябвало да бъда. Направих този избор. И не съжалявам.“

С очевидната си искреност той бе спрял атаката. Така или иначе, повечето хора там бяха стари колеги, приятели, нищо не можеше да скрие атмосферата на симпатия и добронамереност. Майкрофт беше подбрал добре момента и хората.

Ъркарт извърна очи, когато репортерът продължи със сагата на кралския пресекретар, когото описа като „много уважаван и харесван“, на фона на кадри от току-що завършилото турне.

— Егоистично копеле — промърмори Стампър.

— Мислех, че го искате въвн от играта — намеси се Сали.

— Искахме да го видим обесен, а не как върви към залеза под аплодисментите на тълпата — изджафка Стампър.

Сали подозираше, че той се дразни на присъствието ѝ в това, което доскоро е било ексклузивно мъжки клуб.

— Не се ядосвай, Тим — отговори Ъркарт. — Нашата цел не е Майкрофт, а кралят. И докато оглежда владенията си от върха на планината, почвата под краката му започва да се свлича. Още малко и ще му дадем начален тласък. Предлагам ритник в гърба.

— Но имаш само седмица преди... Тези кадри от турнето ще те съсипят, Франсис — каза тихо тя, възхищавайки се на спокойствието му.

Той я погледна с присвити, студени очи, сякаш я порицаваше, че ѝ липсва вяра.

— Има кадри и кадри, скъпа Сали.

Мрачна усмивка разцепи лицето му, но очите останаха хладни като камък. Той отиде до бюрото си, извади малко ключе от портфейла си и отключи най-горното чекмедже. Издърпа оттам голям кафяв плик и разпиля съдържанието му по бюрото. Всяко движение беше отмерено като на бижутер, който показва скъпоценни камъни. Това бяха цветни снимки, може би десетина, той ги подреди и избра две, като ги вдигна пред Сали и Стампър.

— Как ви се струват?

Тя не беше сигурна дали има предвид фотографиите, или голите гърди, които се виждаха на тях. Двете снимки, както и всички останали, разкриваха неприкритите прелести на принцеса Шарлът. Единствената вариация по темата беше позата на тялото ѝ, както и кълченето на младия мъж с нея.

— Уха — ахна Стампър.

— Част от министърпредседателската работа е да ти се доверяват най-различни тайни. Тежко бреме е, знам. Такива небивалици. Като например историята за един млад адютант на принцесата, който, изплашен, че мястото му до и върху нея е под заплаха, решил да се презастрахова чрез тези фотографии.

— Уха — възкликна Стампър още веднъж, докато преравяше другите снимки.

— За лош късмет адютантът — продължи Ъркарт — се опитал да осребри полицата си при грешния човек, един разследващ журналист, който по стечение на обстоятелствата е и бивш агент от тайните служби. И така снимките се оказаха в чекмеджето ми, докато нещастният любовник получи ясни гаранции, че ще му бъдат откъснати топките, ако копия на снимките стигнат до „Флийт стрийт“.

Той дръпна фотографиите от Стампър, който сякаш се беше загледал в тях излишно дълго.

— Нещо ми подсказва, Тимъти, че не бих искал да съм на негово място след няколко дни.

Двамата мъже се засмяха вулгарно, но Ъркарт забеляза, че Сали не се наслаждава чак толкова на момента.

— Нещо притеснява ли те, Сали?

— Не е редно. Кралят е този, който пречи на работата ти, а не Майкрофт или принцесата.

— Първо режем крайниците...

— Но тя нищо не е направила. Не е замесена.

— Много скоро ще бъде — изсумтя Стампър.

— Наречи го риск на професията — добави Ъркарт. Усмивката му беше изтъняла.

— Не мога да не помисля за семейството ѝ. За ефекта върху децата ѝ — в гласа ѝ се долавяше нотка на упорство, а пълните ѝ, изразителни устни бяха присвити непокорно.

Неговият отговор беше бавен и твърд като камък.

— Войната ражда нещастие. Има множество жертви.

— Единственият ѝ грях, Франсис, е, че има здравословен сексуален нагон и слаботелесен съпруг, продукт на английския инцест.

— Нейният грях е, че се е оставила да я хванат.

— Само защото е жена!

— Спести ми колективния феминизъм — извика гневно Ъркарт. — Цял живот е яла на кралската маса и сега е време да си плати сметката.

Тя щеше да отговори, но видя искрите в очите му и се спря. Нямаше да спечели този спор, а в него можеше да загуби много повече. Каза си, че не може да си позволи да бъде толкова наивна. Не ѝ ли беше добре известно, че сексът на жената е само инструмент, оръжие, което често попада в ръцете на мъжа? Тя отстъпи и се извърна.

— Тим, нали ще се увериш, че тези снимки ще получат нужното внимание? Засега само две. Останалите ги остави.

Стампър кимна и използва възможността да се наведе над бюрото и да прегледа отново всички фотографии.

— Още сега, Тим. Знаеш подходящия човек, нали.

Главата на Стампър се вдигна рязко, очите му проблеснаха, когато погледна първо Ъркарт, после Сали и накрая отново Ъркарт. В черните въглени на зениците му се появи разбиране на ситуацията, а после и ревност. Тя си пробиваше път в отношенията му с шефа и имаше едно преимущество, с което дори Стампър с цялото си коварство и обиграност не можеше да си съперничи.

— Веднага ще се заема, Франсис.

Той взе две от снимките и погледна остро Сали.

— Лека нощ на всички — и си тръгна.

Нито един от двамата не проговори известно време. Ъркарт се опитваше да се държи нехайно, като много внимателно оправяше острите като бръсначи ръбове на панталоните си, но тишината в думите му, когато най-после се появиха, само криеше заплахата в тях.

— Недей точно сега да ми изпадаш в морални дилеми, о, циганко.

— За нея това ще има ужасни последствия.

— Или те, или аз.

— Знам.

— Все още ли си на моя страна?

В отговор тя отиде бавно при него и го целуна страстно, притискайки тяло в неговото и пъхайки език в устата му. Секунди по-късно ръцете му вече мачкаха плътта ѝ, оставяйки синини. Тя знаеше, че инстинктите му са гневни, животински. Той грубо я бутна напред на бюрото, събаряйки писалка, телефон и една рамкирана снимка на жена си. Вдигна полата ѝ над гърба, разкъса бельото ѝ и проникна напористо, докато стискаше задника ѝ толкова силно, че тя изстена, когато ноктите му се забиха в кожата ѝ. Беше просната напред през бюрото, носът и бузата ѝ — притиснати към кожената облицовка. И тогава си спомни. Като младо момиче, може би на тринадесет, бе минала направо през задните улички на Дорчестър по пътя си към киното и там се бе озовала лице в лице с една жена, наведена на предния капак на една кола. Тя беше черна, с ярколилаво червило и

наситена очна линия над суровия си, нетърпелив, отегчен поглед. Мъжът зад нея беше дебел и бял и беше започнал да псува Сали — гнусни, отвратителни думи, но не беше спрял. Споменът се върна със смразяваща яснота, докато ноктите на Ъркарт се забиваха все по-дълбоко в кожата ѝ, а лицето ѝ се притискаше болезнено в снимките, пръснати по целия плот. Прииска ѝ се да извика, но не от екстаз, а от болка и деградация. Вместо това просто прехапа устна.

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВА

*Концепцията за наследствената монархия
е малко като бутилка добро шампанско, което е
престояло отворено прекалено дълго.*

Майкрофт го откри на хълма над Белморал, където често ходеше, когато искаше да остане насаме с проблемите си, дори посред зимата, снега и вятъра от изток, който не срещаше по пътя си никаква бариера чак от сенките на Урал през трите хиляди километра. Тук има неостаряващи духове, беше казал веднъж той, които се крият в пукнатините на оголените гранитни скали и пеят, докато тичат с вятъра през грубите храсти, дълго след като елените са потърсили подслон в по-ниските пасища. Кралят го видя, че идва, но не поздрави.

— Нямах избор. Нямахме избор.

— Ние? Не помня да си се консултирал с мен?

Царственият тон издаваше обида и болка. Гневът — а може би беше студеният вятър — беше оцветил в пасторална руменина бузите му, а думите се процеждаха бавно.

— Щях да се застъпя за теб.

— Да не мислите, че не го осъзнавам?

Беше ред на Майкрофт да се ядоса.

— Точно затова трябваше да не Ви намесвам в решението си. Време е да започнете да слушате главата, а не сърцето си.

— Не си направил нищо нередно, Дейвид, не си нарушил никакъв закон.

— Откога това има някакво значение? Щях да се превърна в огромна пречка, щях да отвлека цялото внимание. Вместо да слушат Вас, щяха да злословят срещу мен. Вие поехте голям риск, за да разнесете посланието си, без някой да ви пречи, и нямаше да понеса аз да съм този човек, да им дам поредното извинение да подменят темата и да объркат хората. Не разбирате ли? Не подадох оставка въпреки Вас. Подадох оставка заради Вас.

Той млъкна, зареял поглед в мъглите, които висяха над хълмистите поля, и се зарови във взетото назаем ски яке.

— И заради друг човек, разбира се. Трябваше да помисля и за него. Да го предпазя.

— Почти ревнувам.

— Не съм вярвал, че е възможно да обичам двама мъже толкова много по толкова различен начин.

Майкрофт протегна ръка и докосна тази на краля, непростим жест между поданик и монарх, но думите и смразяващият вятър сякаш приглушаваха всяка формалност.

— Как се казва?

— Кени.

— Винаги е добре дошъл. Заедно с теб. В двореца.

Кралят сложи своята ръка върху тази на Майкрофт, който наведе глава, трогнат от благодарност и емоция.

— Връзката ни беше лична, не нещо, което да се появява по вестниците и да разлайва хрътките; не нещо, което да обърне с главата надолу личния му живот — обясни Майкрофт.

— Такива планове рядко се осъществяват сред инсинуациите и торището на публичността.

— Много ме е страх, че това може да му е дошло в повече. Но все пак благодаря за поканата.

Вятърът въздъхна сред храсталаците — нисък, печален звук. Светлината започна да избледнява, демоните на нощта се връщаха в своите владения.

— Всичко това беше много злощастно стечение на обстоятелствата, Дейвид.

— Смешното е, че се чувствам почти облекчен, освободен. Не съжалявам. Но не беше и просто стечение на обстоятелствата.

— Какво имаш предвид?

— Не вярвам в съвпадения. Някой целенасочено искаше да отвлече вниманието от Вашия тур, да навреди на мен, но и на Вас.

— Кой?

— Някой, който има мотив. Който има възможност. Който познава народния представител от Дагенъм и който има ресурсите да проследи частен телефон.

— Трябва да е някой, който е способен да падне доста ниско.

— Най-ниско. И той ще продължи да Ви преследва, без съмнение. Ще има и още.

— Тогава се надявам да имам твоя кураж.

— Вече го имате. Трябва само кураж да се изправиш лице в лице със себе си — Вие го казахте. Да бъдеш човек — Ваши собствени думи. Да се изправиш пред другите, не е толкова мъчително, повярвайте ми. Но мисля, че Вие вече го знаете.

— Ще са ми нужни твоите съвети, Дейвид, повече от всякога, ако се окажеш прав, че от тук нататък ще става по-зле.

Първо бавно, после с нарастваща сила започнаха да падат тежки капки студен дъжд по двете самотни фигури. Мракът ги обгръщаше бързо.

— В такъв случай, сър, най-добрият съвет, който мога да Ви дам, е да се махаме от това проклето поле, преди да премръзнем до смърт и да спестим на Ъркарт усилията.

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРА

ФЕВРУАРИ: ВТОРАТА СЕДМИЦА

Ако няма хляб, да смъркат кока.

Телефонът в залата за валутни операции в една от водещите финансови къщи в лондонското Сити се вдигаше на секундата. Тя се помещаваше покрай река Темза, в една сграда в близост до мястото, където започнал Големият пожар, който унищожил половината от града преди повече от три века. Там често се шегуваха, че не е нужен още един пожар, за да съсипе града отново, а просто още едно поглъщане от японска фирма.

Разликата между успех и катастрофа често можеше да се измерва в секунди и главният валутен дилър не можеше да си позволи да бъде хванат неподготвен нито от пазарите, нито от някого от седемнадесетте други валутни дилъри, които завиждаха на работата му и на комисионите, които вървяха с нея. Той с мъка пренесе мислите си от съкрушително модерната четиридесетфутова яхта, която наскоро се беше съгласил да купи, за да се концентрира върху гласа в другия край на телефонната линия. Не ставаше дума за сделка обаче, а за запитване от страна на един от многото му контакти в пресата.

— Да си чувал някакви слухове за скандал в двореца, Джим?

— Какви слухове?

— Ами нищо конкретно. Просто се говори, че се пече нещо, което ще потопи кралската яхта.

Дилърът се намръщи.

— Редакторът ми заръча да поразпитам, всъщност само проверявам. Но със сигурност отнякъде мирише на изгоряло.

Очите на дилъра за пореден път се стрелнаха по екрана пред него, проверявайки множество червени, черни и жълти цифри. Лирата изглежда добре, цялото внимание днес беше насочено към рублата

след новината за ново огнище на бунтове за храна в Москва. Тежката зима, изглежда, беше замразила както капацитета на лидерите им, така и смелостта на чуждестранните борси. Дилърът разтърка очи, за да се увери, че не пропуска нещо; очите го боляха от постоянното налягане, но той не се осмеляваше да носи предписаните му очила в офиса. Неговата позиция се крепеше на самоувереност и на тридесет и седем той не можеше да си позволи и най-малкия признак на старост или влошено физическо състояние; имаше твърде много младоци, които чакаха с нетърпение да го избутат от мястото му.

— Тук не се чува нищо, Пийт. Няма движение в пазарите.

— При мен обаче са се разлетели мухите, казвам ти.

— Може би е просто поредната доза лайна, която се хвърля по кралския двор.

— Да, сигурно — отвърна журналистът, но не беше много убеден. — Нали ще свирнеш, ако чуеш нещо?

Дилърът натисна бутона за прекъсване на линията и продължи да масажира очните си ябълки, докато се опитваше да измисли как да удължи ипотеката, която вече го съсипваше, за да покрие разходите за най-новия си каприз. Той си представяше усмихнати голи жени, намазани с кокосово масло и излегнали се на модерното фибростъкло, подсилено с кевлар, когато телефонът иззвъня отново. Беше един клиент, който също чул подобни слухове и сега искаше да знае дали да смени в долари или в йени. Още мухи. И когато дилърът погледна отново към екрана, цифрите на лирата започнаха да мигат в червено. Спад. Не голям, но това бяха сигнали.

Можеше ли да си позволи да не им обръща внимание? По дяволите, ставаше твърде стар за това, може би трябваше да си стегне багажа и да прекара една година в плаване из Карибите, а след това да си хване нормална работа. Но не сега, не и преди да направи един последен голям удар, за да покрие лодката и скапаната ипотека. Той насочи вниманието на пулсиращия си мозък към кутията, която го свързваше с брокерите и тяхната постоянна върволица от цени купува — продава, натисна бутона, за да се свърже.

— Как е кабелът? — запита той.

Това беше дилърски жаргон за цената на британските лири стерлинги, водещ началото си от дните, когато двете велики финансови

империи, Лондон и Ню Йорк, били свързвани само от един кабел през Атлантика. От кабела и от неутолимата си алчност, разбира се.

— Двайсет, двайсет и пет. Пет до десет — пропука слушалката в отговор.

Дори в ерата на космическите совалки не успяваха да оправят връзката със залата на брокерите, която беше на една врабча пръдня разстояние. Да не би пък и ушите му да отказваха?

Въздъхна. Скъп на триците, евтин на петте милиона.

— Давай. Пет.

И продаването започна.

* * *

Вратата към офиса на главния редактор бе затворена. Не че имаше някакво значение; всички в сградата щяха да разберат в рамките на няколко минути. Заместник-редакторът, редакторът на новините и фоторедакторът стояха около бюрото на главния във формация, която наподобяваше сиукси, които обикалят влаков вагон, но той не се даваше без бой.

— Няма да ги сложа на първа страница. Отвратителни са. И са нарушаване на личното пространство.

— Но са новина — отговори заместникът през стиснати зъби.

— Нали знаеш правилото на собственика ни. Да не слагаме на първа страница нищо, което може да е обидно за две възрастни дами, които четат вестника ни на закуска — контрира главният.

— Точно затова напоследък ни четат само възрастните дами!

На главния редактор му се прииска да навре тези думи обратно в гърлото на амбициозния си заместник, но тъй като това беше точната фраза, която бе използвал самият той в честите си спорове със застаряващия им собственик, не го направи. Вместо това отново се загледа в двете снимки, които вече бяха кропнати с червен молив, за да не се отвлича вниманието от леглото, разхвърляните възглавници и заплетените крайници, а да се съсредоточи върху тялото и лицето на принцесата.

— Не можем. Просто са вулгарни.

Без да каже и дума, фоторедакторът се наведе над бюрото и с червен молив и линийка направи още две прави линии, прорязващи двете снимки точно над нивото на зърната ѝ. Това, което остана, беше виждано вече в безброй плажни снимки на принцесата, но то не беше основната разлика; изражението на лицето ѝ, извитият ѝ гръб и езикът в ухото ѝ разказваха цялата история.

— Какво казват от двореца? — попита уморено редакторът.

— Лапат мухи. Откакто Майкрофт публично се дефлорира, те са в някаква тяхна си каша.

— Първо Майкрофт, сега и това... — редакторът поклати глава, съзнавайки, че щяха да спрат да го канят по представителни вечери, ако това излезеше под неговото име. Намери сили за още един изблик на съпротива. — Вижте, това не е скапаната Френска революция. Няма аз да съм този, който ще хвърли кралското семейство на гилотината.

— Тук има въпрос, който касае общественото внимание — намеси се редакторът на новините малко по-спокойно, отколкото заместника. — Кралят се занимава с всякакви дела, забърква политически спорове, а очевидно не обръща внимание на това, което се случва под собствения му покрив. Той трябва да бъде възплъщение на морала на нацията, а не съдържател на бордей. Оказа се, че е по-сляп от Нелсън^[1].

Редакторът наведе глава. Лирата вече беше паднала с почти два цента заради слуховете; това причиняваше реални вреди.

— Никой не иска от теб да поведеш революция, а само да не изоставаш от другите — заместникът отново хвана тоягата. — Снимките са навсякъде. На сутринта ще сме единственият вестник без тях.

— Не съм съгласен. Не ми пука за чуждестранните парцали. Това е британско издание. Всеки редактор в този град знае какви ще са последствията от тези снимки. Никой няма да избърза, не и британските вестници. Не.

Той се изпъчи патриотично и поклати решително глава.

— Няма да ги публикуваме, освен ако не знаем със сигурност, че някой друг го е направил първи. Може и да изпуснем една сензация, но не бих искал подобна сензация да е изписана на надгробната ми плоча.

Заместникът беше на път да изкоментира, че счетоводителите вече гравират цифрите на последните тиражи върху надгробната му

плоча, когато вратата се отвори с трясък и в стаята влетя редакторът на клюкарската колонка. Беше останал без дъх и беше твърде развълнуван, за да му се разбира нещо — думите му се заплитаха в неразгадаеми възли, докато най-накрая вдигна отчаяно ръце и се хвърли към дистанционното на телевизора, което стоеше на бюрото на редактора. Той натисна бутона и намери един от сателитните канали. Беше немски, оперираше от Люксембург и имаше покритие в половин Европа, включително по-голямата част от Южна Англия. Когато картината изпълни екрана, ги посрещнаха снимките на принцеса Шарлът в екстаз, със зърна и всичко. Без да каже и дума повече, заместникът грабна снимките и се втурна с тях към първа страница.

* * *

— О, да, Мортима. Харесва ми. Много ми харесва.

Минаваше един през нощта и ранните издания бяха пристигнали, а след тях и Мортима. Но на него, изглежда, не му пукаше, хилеше се, докато разглеждаше статиите.

— „Кралят носи вина, че е изоставил задълженията си — прочете Ъркарт от страниците на вестник «Таймс». — В търсене на лична популярност и преследване на собствените си политически възгледи той остави уязвим за фронтална атака не само себе си, но и самата институция на монархията. Политиците и медийните магнати, които се присъединиха към неговия керван, през последните няколко седмици се показваха като безпринципни опортюнисти. Искане се кураж да отстояваш конституционните принципи и да напомниш на нацията, че монархът не бива да е нито шоумен, нито да играе ролята на социално съзнание, а трябва да бъде безпристрастен и политически необвързан държавен глава. Франсис Ъркарт показва този кураж; той заслужава признание.“ — Ъркарт отново се захили. — О, да, много ми харесва. Но това е нормално. Нали половината съм го писал аз.

— Чуй това — отвърна Мортима. — „Край на кралските титли. Време е да стегнат коланите и да закопчат блузите!“

— „Чудатият ни крал — извика Ъркарт, четейки друга статия — трябва да прошепне няколко думички в ухото на принцесата дори ако това означава да прережи останалите на опашката...“

Мортима са заливаше от смях. Току-що бе хванала вестник „Сън“ с крещящото заглавие „Кралят на клоунадата“.

— О, скъпи мой — тя едва говореше през изблиците смях — ти наистина спечели битката.

Изведнъж той стана сериозен, сякаш някой му беше натиснал копчето.

— Мортима, аз едва сега започвам.

Той вдигна телефона и каза на централата:

— Вижте дали финансовият ми министър все още диша — даде инструкции и върна слушалката много внимателно обратно.

Телефонът извъня след по-малко от половин минута и оттам се чу уморен и полузаспал глас:

— Как си, Франсис?

— Добре и скоро ще бъда още по-добре. Слушай внимателно. В средата сме на особено трудна криза и вече хвърчат пера в гълъбарника. Трябва да предприемем мерки, преди съвсем да се оскубят. Смятам, че лирата ще падне още веднъж вдън земя. При тези обстоятелства би било нецивилизовано и недостойно да караме нашия приятел в Бруней да чака повече. Това би изложило на риск ключов международен алианс. Трябва да се обадиш на компетентните служители на султана и да ги посъветваш да продават своя транш от три милиарда лири възможно най-скоро.

— Боже мили, Франсис, това ще е краят за валутата ни — вече нямаше и следа от сънливост.

— Трябва да оставим пазарните принципи да си свършат работата. Колкото и да ми е мъчно, че това ще разпали страховете в сърцата на обикновените гласоподаватели, докато гледат как лирата се срива и лихвите по ипотеките им се качват. Още по-мъчно ми е, че целият този погром ще тежи на съвестта на краля и на всички онези, които го подкрепят.

Мъжът от другата страна не каза нищо.

— Ясен ли съм?

— Абсолютно — беше тихият отговор.

Ъркарт погледна внимателно слушалката, преди нежно да я постави обратно. Мортима го гледаше с нескрито възхищение.

— Всички правим жертви в битката, Мортима.

Сключи пръсти и ги допря до носа си. Несъзнателно започваше да прихваща част от маниерите на краля, помисли си Мортима.

— Не знам как да го кажа по-деликатно — продължи той. — А може би просто трябва да те помоля за разбиране и да говоря направо. Не е добра идея да водиш битка от стъклена къща. Ще бъде от полза, ако спреш да проявяваш такъв пламенен интерес към италианската опера. Той може лесно да бъде... разбран погрешно. Може да обърка войниците.

Мортима, която отпиваше от чаша вино, я постави внимателно обратно на масата.

— Правителствените шофьори са такава клюкарска пасмина — добави той почти извинително.

— Разбирам.

— Нали не се сърдиш?

— След всичките тези години? — тя наклони глава. — Разбира се, че не.

— Винаги си ме разбирала, скъпа.

— Налага ми се.

Тя бръкна в чантичката си и извади оттам една обеща. Беше с необичайна форма, модерна, със специално покритие, дизайнерска, от „Бътлър & Уилсън“. Беше на Сали.

— Чистачката ми я даде онзи ден. Намерила я в сгъвката на кожения ти диван. Решила, че е моя. Не знам как да го кажа по-деликатно, Франсис...

Той се изчерви, сведе поглед, не каза нищо.

— Като сме тръгнали да говорим за новооткритите си интереси към международни таланти, онази канадка...

— Тя е... американка — каза несигурно той.

— Все тая.

— Мортима, тя е важна за мен; има да ми свърши още много работа.

— Но не и легнала по гръб, Франсис. Не и в стъклената къща.

Той я погледна право в очите. Отдавна не му се беше случвало някой да го притисне в ъгъла. Започваше да отвиква. Въздъхна, нямаше избор.

— Само трябва да кажеш „моля“, Мортима. Помниш как се казва „моля“, нали?

* * *

— Става голяма каша.

— Ще става и по-лошо.

— Уверена ли си?

— Никога не съм била по-уверена.

— Защо така?

— Защото той все още не може да бъде сигурен, че ще спечели изборите; ще продължи. Трябват му още няколко пункта преднина в анкетите. Не може да спре сега. И да рискува кралят да се съвземе. И защото... — тя се поколеба. — И защото той е палач. Целта му не е принцесата, а самият крал. Не съм сигурна, че вече и той знае кога да спре да сече глави.

Той мълчеше, размишляваше.

— Сали, напълно ли си сигурна в това?

— Относно плановете му? Да. Относно него... — тя все още усещаше раздраната плът, където се бяха впили пръстите му. — Сигурна съм.

— Тогава ме чака работа.

Той се изгърколи от леглото и се пресегна за панталоните си. След секунди вече го нямаше.

* * *

Валутният дилър се обърна и се загледа в яркото синьо сияние на дигиталния си будилник. 4:13 сутринта. Мамка му. Сега нямаше да може да заспи отново. Беше се въртял цяла нощ, мислите му скачаха между яхтата и младата медицинска сестра, която се опита да свали няколко часа по-рано. Споделиха абсурдно разточителна вечеря в „Никита“; тя пи твърде много водка и после повръща. Какво да се прави.

Включи малкото екранче, което се побираше в дланта, и провери текущото състояние на пазарите. А може би това го дъвчеше отвътре. Майко мила! Лирата беше паднала с още почти двеста пункта в Далечния изток и започваше да му се иска и той да беше пил по-малко

водка. Държеше овърнайт^[2] за двадесет милиона лири и изведнъж се почувства изложен на много голям риск. Натисна един от запаметяващите бутони на телефона до леглото си и се свърза с клона им в Сингапур, който беше с осем часа напред.

— Какво става?

— Негара продава стабилно, откакто отвори пазарът — каза му глас с акцент.

Значи централната банка на Малайзия знаеше нещо...

— Как е кабелът на четирийсет? — запита той.

— Шейсет и пет, седемдесет.

Продава на шестдесет и пет, купува на седемдесет. Но никой не купуваше. Време беше да се присъедини към стадото.

— Мамка му, да ги раздвижим. На шейсет и пет.

Той остави телефона. Току-що беше продал четиридесет милиона лири стерлинги, вярвайки, че цената им ще продължи да пада. Ако станеше така, щеше да е покрил овърнайт позицията си и още много. Щеше да е добре да отиде в офиса рано, в случай че целият скапан свят се събуди с главоболие и стадото тръгне да бяга панически. А може би трябваше да се обади и на този много специален свой клиент, който му помагаше с неофициалните странични сделки. Клиентът нямаше да има нищо против да го събудят по това време, не и като се има предвид какъв беше залогът. Ако познаеха, нямаше да има нужда да се тревожи повече за яхтата си. Нито пък за тъпата сестра.

* * *

[1] Лорд Нелсън (1758–1805) — вицеадмирал на британската флота, герой от войните с Наполеон. Губи едното си око в битка при Корсика. — Б.пр. ↑

[2] Срочен депозит със срок от един ден. — Б.пр. ↑

ВЕЧЕРЕН „СТАНДАРД“ ФИНАНСОВОТО ИЗДАНИЕ, 9 ФЕВРУАРИ

ЛИРАТА И ПРИНЦЕСАТА В БЕДА

Лирата продължава да е под силен натиск, след като лондонският пазар последва примера на Далечния изток. Дилърите изразиха загриженост, че ефектът от сексуалния скандал, обгърнал кралското семейство, може да доведе до реална конституционна и политическа криза след оставката на прессекретаря на краля миналата седмица и сензационните снимки на принцеса Шарлот, публикувани в много от сутрешните вестници.

Банката на Англия и други европейски банки се изказаха в подкрепа на лирата веднага след като пазарите отвориха, но не можаха да предотвратят по-нататъшните спекулативни продажби, които дърпат валутата силно надолу към дъното на регламентираните ѝ граници в ЕС. Има сведения за притежател на сериозно количество лири в Далечния изток, който продава валутата. Съществуват опасения, че лихвените проценти могат да претърпят сериозно увеличение, за да се подкрепи страдащата лира.

„Този тип ситуация е нова за нас — коментира един дилър. — Пазарите мразят несигурността и от тази сутрин те са в смут. Шейховете питат как, ако Бъкингамският дворец се разпада, да сме сигурни за безопасността на Банката на Англия? Във финансовите къщи цари атмосферата на свинарник преди Коледа...“

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТА

По дяволите, колко е упорит! И на кръст да го разпъна, пак ще реши да възкръсне на третия ден.

Денят беше подходящ за бесилото, помисли си Макилин. Камарата беше претъпкана над капацитета си, много депутати стояха прави, приклекли на пътечките или скупчени от двете страни на стола на председателката. Количеството предимно мъжки тела, притиснати едно в друго, пораждаше буйна, шумна атмосфера, преизпълнена с очакване. Говореше се, че е имало подобни сцени в Тайбърн^[1], когато бесели някакъв нещастник на трикраките бесилки, и че дори се плащало за привилегията да гледаш как горкото копеле се люлее.

Жертвите за деня вече нарастваха. Вълните на паника бяха минали през валутните пазари и бяха залели и Стоковата борса, до обяд цените на акциите го отнесоха, и то лошо. Болезнени викове, идващи от тези с позиции, изложени на риск, се чуваха из целия град и ставаха все повече. Строителните асоциации се срещнаха на извънредно заседание; лихвите по ипотеките щяха да бъдат повишени, единственият въпрос беше с колко. Вината не беше на краля, разбира се, но хората вече бяха изгубили невинната си вяра в лошия късмет, в това, че бедствията просто се случват, и търсеха виновник. А това значеше, че и Макилин ще бъде под обстрел. Печално си спомни последните си публични изяви в подкрепа на кралското семейство, потръпвайки от репликата си „сто процента“. Цяла сутрин се беше чудил дали да не избере агресията като най-добра форма на защита и да застане изцяло зад краля, пък каквото ще да става, но реши, че позицията на краля е обкръжена от твърде много вражеска артилерия. Войниците му не бяха камикадзета, нито пък биха го последвали така сляпо. А и нямаше смисъл да ги изтрепят при щурма за няма нищо, по-добре да се скрият сега и да запазят сили за друга битка. Щеше да

започне с някакъв въпрос за човешките права, точно така, някакви общи приказки за морал. После въпрос за неочакваното посещение на министър-председателя в Москва, обявено за следващата седмица. Това щеше да свърши работа, да го отведе далеч от звука на битката, да разхлаби примката на бесилото... Докато чакаше, започна да се чувства лепкав от задуха и близостта на телата на охранените мъже, които бяха натъпкани в залата.

Той видя Ъркарт, който се появи точно навреме за началото в 15:15 и започна да си проправя път през мелето, което заобикаляше председателката, и покрай изпънатите крайници на други министри от кабинета, накацали небрежно по предната скамейка. Ъркарт се усмихна на Макилин през катедрата, за кратък момент тънките му устни се разтвориха, за да се покажат резците, първият предупредителен изстрел от следобедната офанзива. Зад Ъркарт седеше многоуважаемата народна представителка за Северен Дорсет, която се заклати раболепно, докато господарят ѝ заемаше мястото си. Беше облечена в крещящо червено костюмче, което се открояваше като светофар сред мрачните сиви костюми и което щеше да седи добре на телевизионните екрани. Цяла сутрин беше упражнявала пред огледало изражението си на подкрепа. Тя беше красива и добре поддържана жена в ранни четиридесет с глас като на хиена, за който имаше слух, че може да стигне горно до в леглото — твърдение, подкрепено дори от някои членове на опозицията. Тя никога нямаше да стигне до министерски пост, но мемоарите ѝ вероятно щяха да станат бестселър.

Макилин се облегна назад, придавайки си спокоен вид, докато хвърляше погледи към балкона над главата си, където беше пресата; над изящната балюстрада виждаше главите на драскачите, лицата им, напрегнати в очакване, с подострени моливи и предразсъдъци. Нямаше да ги кара да чакат, щеше да влезе на бойното поле при първа възможност, щеше да развее флага си и да се оттегли, преди да е започнала истинската битка и всичко да излезе извън контрол. Човешките права, точно така. Ама че хубава идея.

Мадам председателката започна с първия въпрос относно ангажиментите на министър-председателя за деня, а Ъркарт даде стандартния отговор, който беше премерен така, че да не предоставя никаква конкретна информация — списък с официални срещи „в допълнение към отговорите на въпроси от Камарата“.

— Това ще е за пръв път — обади се Бичето от мястото до пътеката, което си беше негово просто защото явно не ставаше оттам.

Изглеждаше като да има разстройство; може би сандвичите и халбата бира не му понасяха добре.

Ъркарт ликвидира бързо първия въпрос, зададен от един съвестен представител на изборителния си район, относно отсечка от някакво шосе. Беше ред на Макилин да грабне възможността. Той се наведе напред и кимна към председателката.

— Лидерът на опозицията — гласът ѝ го призова към катедрата.

Беше по средата на ставането си, когато един друг глас проряза шумотевицата.

— Няма как да го сбъркаш с лидер на опозицията това раболепническо малко лайно.

Макилин усети, че бузите му поруменяват от гняв, а после от изумление. Беше Бичето. Неговият войник!

— Ред! Ред! — изкрещя фалцетно председателката.

В толкова нажежена атмосфера, с толкова много депутати, притискащи рамене и разменящи си лакти, тя знаеше, че е от решаващо значение да наложи авторитета си от самото начало.

— Чух това. Многоуважаемият народен представител трябва веднага да оттегли забележката си!

— А как бихте нарекли някого, който захвърля принципите си, за да лиже ботушите на кралското семейство. Стана за смях.

Другите депутати от опозицията бяха млъкнали, ошашавени. Тези от страна на правителството също не знаеха как да реагират — да се съгласят ли с Бичето, или да оплюят неговата вулгарност, но със сигурност знаеха, че най-същественото е да се вдига възможно най-много шум и да се подклажда огънят. Сред нарастващата врява Бичето с кичур коса, залепнал на челото му и с разкопчано сако, се изправи на крака, без да обръща внимание на настойчивото искане на председателката.

— Но е неоспорим факт, че...

— Стига! — изпищя председателката, очилата ѝ се бяха свлекли надолу по носа и започваше да се поти под перуката. — Няма да се поколебая да накажа многоуважаемия народен представител, ако веднага не оттегли коментарите си!

— Но...

— Оттегли ги!

Викове заприиждаха от всички страни. Носителят на жезъла и цивилният полицаи, облечени за подобни случаи в подходящи ексекюторски черни одежди, с дълги копринени чорапи и церемониален меч, застанаха мирно в очакване на инструкциите на председателката.

— Но... — започна отново Бичето.

— От-тег-лиии!

Настана суматоха. Бичето се огледа на пръв поглед невъзмутимо, сякаш не чуваше виковете и не виждаше размаханите листове с дневния ред. Той се усмихна, като че ли най-после осъзна, че цялото внимание е насочено към него, и закима в знак на съгласие. Всички поутихнаха, за да го чуят.

— Добре — той погледна председателката. — Кой коментар искате да оттегля? Раболепничещо? Малко? Или лайно?

Приливната вълна от гневни изблици заглуши крясъците на председателката.

— Всичко! Искам да оттеглим всичко!

Най-накрая я чува.

— Всичко? Искате да оттегля всичко?

— Веднага! — перуката ѝ се беше килнала накриво и тя се мъчеше да я оправи, опитвайки се отчаяно да запази самообладанието и достойнството си.

— Добре. Добре — Бичето вдигна ръце, за да усмири множеството. — Всички знаете мнението ми относно раболепниченето пред Негово великолепие, но...

Той хвърли свиреп поглед към глутницата парламентарни хрътки, които го бяха погнали.

— ... щом като отсъждате, че нямам право да говоря такива неща, ще ги оттегля.

— Сега. Веднага!

От всички страни се разнесе одобрителен вой. Бичето посочи Макилин.

— Да, не бях прав. Явно можете да го сбъркате с лидер на опозицията. Това раболепничещо малко лайно!

В последвалата какофония от всички страни нямаше как да бъде чува председателката, но Бичето не изчака да бъде наказан. Той събра

листовете си от пода и хвърли продължителен нагъл поглед към лидера на партията си, преди да излезе от залата. Носителят на жезъла, който прочете по устните на председателката, тръгна до него, за да се увери, че той ще напусне територията на Уестминстър и че няма да се появява там в следващите пет работни дни.

Гърбът на Бичето изчезна зад вратата и в залата се възстанови нещо подобно на ред. Под перуката си, все още накривена, председателката погледна в посока на Макилин с покана да каже каквото има да казва. Той поклати глава. Вече не искаше да задава някакъв глупав въпрос за човешките права. Ами неговите човешки права? Всичко, което искаше, е това жестоко и необяснимо наказание да приключи, някой да дойде и да пререже въжето, на което висеше наред парламента, с надеждата поне да получи подобаващо погребение.

* * *

— Как го правиш, Франсис? — запита Стампър, когато влезе в кабинета на министър-председателя в Камарата на общините.

— Как правя кое?

— Как надъха Бичето толкова много, че да заколи Макилин по-успешно от десет от нашите касапи.

— Скъпи мой Тим, станал си такъв циник. Търсиш конспирация навсякъде. Истината — ако можеш някога да й повярваш — е, че не се е налагало да го надъхвам. Той си идва надъхан. Не, моят принос към цялата забава се състои по-скоро в това.

Той посочи телевизора, на който вървяха последните новини в телетекста. Строителните асоциации бяха завършили своите заседания и резултатът от тях бе изписан на екрана.

— Божичко. Два процента по ипотеките? Това ще влезе като лопата с лайна в резервоар за питейна вода.

— Именно. Сега да видим колко му пука на средностатистическия собственик за всички бездомни, когато ипотеката започне да яде от парите му за бира. До момента, в който затворят пазарите тази вечер, обществената съвест на краля ще се окаже една безсмислица и лукс, който не всеки може да си позволи.

— Поднасям своите извинения за циничната забележка, изречена в твоє присъствие.

— Приема се. Гласоподавателите предпочитат да имат ясен избор, Тим, това им помага да се концентрират. Предлагам им избор, който на практика е прозрачен. Може кралят да е рядка орхидея, а аз да съм най-обикновена зелка, но като изгладнеят, копелетата ще се хвърлят на зелката, казвам ти.

— Достатъчно зеле, че на краля да му се образуват хронични газове.

— Скъпи мой Тим, ти можеш да кажеш нещо подобно. Но по тези въпроси аз няма как да коментирам.

* * *

И кралят беше седнал пред екрана на телевизора и мълчаливо гледаше прякото предаване на парламентарния контрол. Беше дал инструкции да не бъде обезпокояван, но в крайна сметка личният му секретар не можа да се стърпи. Почука и влезе с почтителен поклон.

— Сър, моля да приемете извиненията ми, но е редно да знаете, че ни заливат обаждания от медиите, искат да чуят някаква реакция, Вашето мнение относно събитията в Камарата на общините. Не приемат мълчанието за отговор, а откакто нямаме прессекретар...

Кралят сякаш не забелязваше натрапника, гледаше втръчено екрана, без да мига, тялото му беше изпънато, вените на слепоочието в яркосиньо се открояваха върху белия пергамент на кожата на черепа му. Изглеждаше пребледнял — не от гняв, личният секретар беше свикнал да разпознава пламенните изблици на краля. Безмълвието му говореше за човек, изпаднал в друга плоскост, потънал дълбоко в себе си; напрежението показваше, че търсенето на вътрешно равновесие се е оказало безуспешно. Секретарят остана неподвижен, гледайки агонията на другия човек, смутен от своята намеса, но и незнаещ как да си тръгне, без да бъде освободен.

Накрая кралят проговори, по-скоро зашепна, но не говореше на секретаря.

— Няма смисъл, Дейвид — гласът беше дрезгав, гърлото — пресъхнало. — Няма да стане. Никога няма да позволят на един крал

да бъде човек, нито на един човек да бъде крал. Няма как да се направи — ти го знаеш, нали, стари приятелю...

После настъпи тишина. Кралят не помръдваше, продължаваше да се взира с немиждащи очи в екрана. Секретарят изчака още няколко безкрайни секунди и после излезе, като затвори тихо вратата след себе си, сякаш затваряше капака на ковчег.

[1] Село в покрайнините на Лондон, където се извършвали публичните екзекуции до средата на XVIII век. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

*Разбира се, че показвам уважение.
Посрещам Негово величество с вдигнато коляно
за поздрав.*

Сали се втурна към Камарата на общините веднага след като бе повикана. Беше по средата на презентация пред потенциален нов клиент, един от водещите производители на консервиран боб в страната, но той прояви извънредно разбиране, даже беше впечатлен и я увери, че иска да работят заедно. С такива контакти като нейните не му трябваше да знае повече за професионалните ѝ качества.

Една секретарка я чакаше на входа на „Свети Стефан“, за да я придружи като ВИП персона покрай дългите опашки от посетители пред охраната и покрай няколкостотин години история. Минаваше оттам за пръв път; обеща си един ден да дойде да разгледа на спокойствие славата на Стара Англия, когато щеше да има търпението да чака на опашка в продължение на няколко часа с всички останали. Но за момента предпочиташе специалното отношение.

Въведоха я в офиса му, без да чака. Той говореше по телефона, разхождаше се из стаята само по риза, като влачеше кабела на телефона след себе си. Беше се оживил, раздаваше заповеди.

— Да, Брайън, добре съм и жена ми е добре. Благодаря ти много, а сега млъкни и ме слушай. Важно е. Утре следобед ще получиш информация за ново проучване. Телефонна анкета по повод на паниката в пазарите. Резултатите ще бъдат шокиращи. Те ще покажат, че правителството има десет пункта преднина пред опозицията и че моят рейтинг се е удвоил — той се заслуша за момент. — Много ясно, че е новина за първа страница, защо, за бога, мислиш, че я давам първо на теб? Така. Новината за това проучване на първа страница ще бъде подкрепена от коментарна статия във вестника ти, нещо в този смисъл: „Кризата с ипотеките и кризата в монархията“. Тя ще хвърли вината за проблемите с лирата и загубата на позиции в международен план

пряко върху краля и неговата личност, както и върху политиците опортюнисти, които го подстрекаваха в това, което ще заключите, че е пагубно грешна преценка от негова страна — да пречи на работата на правителството. Слушаш ли ме?

От слушалката се чу кратко грачение и Ъркарт извъртя очи нетърпеливо.

— Трябва да изкажете аргумента, че безпринципната подкрепа към краля е разбила партията на опозицията и е съсипала доверието в Макилин. И още по-лошо — че е хвърлила страната в конституционна бъркотия, която е причинила дълбоки икономически проблеми. С прискърбие ще призовете за преразглеждане на устройството на монархията — ограничаване на правомощията, влиянието, размера и доходите ѝ. Нали си записваш внимателно. Да, ще почакам... — той направи пауза. — Сега идва най-важното, Брайън. Слушай много внимателно. Редакционната ти статия ще завърши със заключението, че създамата се атмосфера на икономическа, политическа и конституционна несигурност изисква незабавно решение. Няма време за продължителни дебати, за парламентарни комисии — не и докато всеки акционер и всеки с ипотека в тази страна се пържи на тигана. Трябва да се вземат решителни мерки. Веднъж завинаги, в национален интерес. Трябва да посочите, че единственият законов начин да се установи кой командва Великобритания, е чрез избори. Разбра ли? Избори.

Той погледна към Сали и ѝ намигна.

— Скъпи Брайън, разбира се, че е шокиращо, затова ти давам възможност да се подготвиш. Но това трябва да остане между нас до утре. Да не се втурнеш към букмейкърите да залагаш на предсрочни избори. Нека това да е още една от малките ни тайни, нали така? Ако имаш някакви въпроси, търсиш само мен, Брайън, независимо по кое време от денонощието. Разбрахме ли се? Дочуване.

Обърна се към Сали в очакване. Тя му отвърна със сериозно, почти намръщено изражение.

— И кой очакваш да изготви това магическо проучване за една нощ, Франсис?

— Ами ти, скъпа моя. Ти, кой друг.

Подутите ѝ очи потънаха обратно в орбитите си, сякаш се опитваха да се скрият. Минаваше полунощ, но тя продължаваше да седи пред компютърния терминал, откакто последните от екипа ѝ си бяха тръгнали за нощта и я бяха оставили сама. Имаше нужда от пространство, за да помисли.

Изготвянето на въпросника беше лесно. Нищо особено или необичайно. В чекмеджетата си имаше достатъчно дискети с произволни телефонни номера, чрез които можеше да манипулира извадката и по този начин да извърти резултатите, да използва мненията само на богатите или само на бедните, да натежат или живеещите в общежития, или живеещите в модерните предградия, да зададе въпросите или само на безработните, или само на директорите. Проблемът беше в това, че не знаеше колко точно да наклони извадката, за да получи искания резултат — Ъркарт имаше явна преднина, но с колко? Колкото и да беше, със сигурност щеше да се увеличи, след като от „Таймс“ бият тревогата. Наоколо цареше толкова несигурност и напрежение, че беше идеалният момент да подкараш кервана.

Тя стана и започна да се разхожда из мизерния си офис. Разходите бяха сведени до минимум, само приемната беше лъскава, качеството идваше от стратегията и мисленето — все евтини неща. Материалната база беше плачевна. Тя мина покрай редиците отворени офис кутийки, покрити с плат за звукоизолация, които утре щяха да се напълнят със събраните от кол и въже служители на половин работен ден, които щяха да седнат пред компютърните екрани и да започнат да звънят на случайно подбрани телефонни номера, изплюти от главния компютър; щяха да четат написаните въпроси, без да се замислят, и също толкова механично да записват отговорите. Никога не биха заподозрели нещо. Те бяха пройдохи с окъсани дънки; медицински сестри от Нова Зеландия, които идваха след смяна и се тревожеха най-вече за това, че им закъснява цикълът; провалили се бизнесмени, които бяха опрали пешкира за грешките на други хора; бледни студенти, които нямаха търпение да започнат да правят своите грешки. Важното беше само да имат някаква компютърна грамотност и да могат да се

появят, когато ги повикат. Нямаше как да знаят какво се случва с информацията, която събират, а и да имаше, едва ли би им пукало. Тя се разходи по мокета, изтърган и с полепнали тук-таме дъвки, огледа липсващите пластмасови плочки в ъгъла, където каналът се беше запушил и беше започнал да връща, прокара пръст по металните рафтове, които преливаха от инструкции за ползване на компютър, телефонни директории и куриерски товарителници в найлонови пликове, разхвърляни като обвивки от бонбони във ветровит ден. Тук влизаше много малко дневна светлина, за да разкрие процеса зад една агенция за социологически проучвания. Казваше на клиентите си, че е от съображения за сигурност; реално беше, защото мястото приличаше на торище. Едно цвете в саксия се беше борило за светлина и в крайна сметка беше изсъхнало и умряло, а сега играеше ролята на пепелник. Това беше нейната империя.

Имаше и своите преимущества — тази климатизирана, компютризирана империя. Преди години щеше да ѝ се наложи да обработи тонове хартия, за да свърши това, което се искаше от нея; сега беше достатъчно да мръдне двата си пръста, да натисне няколко клавиша — правилните клавиши, разбира се — и готово. Ето го вашия резултат. Ето го резултата на Ъркарт. Но точно тук беше сложното. Той беше поискал конкретни цифри, вече ги беше дал на Бринфърд-Джоунс. Колкото и тя да си играеше с параметрите, колкото и да разточваше извадката, в случая не ставаше дума само да се изопачат данните. Трябваше да направи нещо, което не беше правила досега — накрая да се получи точен резултат. Да вземе за даденост две цифри — едната на правителството, другата на опозицията, и да стигне до тях по обратен ред. Това не беше като да разточваш тесто, а като да го разбиеш обратно на брашно. Ако я хванеха, никога нямаше да може да работи отново, можеше даже да я затворят за престъпна измама. Че е излъгала, че е подправила, откраднала мненията на обикновените мъже и жени и ги е използвала. Заради Франсис Ъркарт. За това ли беше мечтала?

Отново огледа помещението с боядисаните в черно стени, за да се прикрият пукнатините; с тежкия мирис, който и тоалетните ароматизатори не успяваха да скрият; с използваните по няколко пъти филтри на кафе машината; с мебелите, втора ръка; с изхвърлените по ъглите пластмасови чашки и кутии от цигари; с противопожарната

аларма, керемиденочервена в сивотата, реликва от седемдесетте, която сигурно нямаше да проработи дори да я хвърлят във Везувий. Тя взе цветето, откъсна изсъхналите листа, изтръска фасовете, пооправи стеблото му, сякаш беше стар, поизпаднал приятел, и го пусна, както си беше със саксията, в най-близкото кошче за боклук. Това беше нейната империя. И вече не ѝ стигаше, никога не ѝ беше стигала.

* * *

Следите от недоспиване личаха в очите на Сали и тя ги беше скрила зад леко потъмнени очила, които само подчертаваха пълните ѝ устни и изразителния ѝ нос. Когато мина през входната врата на „Даунинг стрийт“, един от охранителите сръга колегата си; бяха чували за нея, разбира се, но за пръв път я виждаха да идва през деня. А и Мортима Ъркарт си беше вкъщи. И двамата ѝ се усмихнаха приветливо, пожелавайки си да имат повод да я обискират.

Той беше в стаята на кабинета, която изглеждаше различно от последния път, когато бяха идвали тук в мрака, в който се бяха ориентирали само по светлината на далечна улична лампа и върховете на пръстите и езиците си. Беше седнал в специалния си стол, но този път един служител дръпна стола срещу него, за да седне тя. Седнали един срещу друг през масата, сякаш ги деляха милиони километри.

— Добър ден, г-це Куин.

— Г-н министър-председател.

Тя кимна благоприлично, докато държавният служител ги освобождаваше от присъствието си. Ъркарт размаха ръце леко неловко.

— Извинявай, въъ... работна формалност. Много ми е натоварен денят.

— Ето ти проучването, Франсис.

Тя отвори чантата си и извади един-единствен лист хартия, който тикна към него през масата. Наложил се той да се протегне, за да го вземе. Зачете го.

— Да, разбира се, това са цифрите, които поисках. Но какви са истинските цифри, Сали?

— Държиш ги в ръцете си, Франсис. Не е за вярване, нали? Нямаше нужда да ме караш да мамя и манипулирам. С десет пункта

напред точно както искаше. Биете, и то с преднина.

Той започна да мига на парцали, докато осмисляше информацията. Една усмивка започна да озарява лицето му. Закима радостно, сякаш винаги е знаел, че ще стане така.

— В крайна сметка се оказа, че съм можела да запазя своята невинност.

Той вдигна поглед от листа със смръщено чело. Тя намекваше нещо, но проклет да беше, ако разбираше какво. Той извади цветна кърпичка и избърса носа си педантично, почти пресилено. Искаше му се да празнува, но тя пробиваше дупка в еуфорията му. Това и разстоянието помежду им през масата можеше да направи следващата част малко по-лесна.

— Как са клиентите, които ти пратих?

Тя повдигна вежда с изненада; темата сякаш дойде отникъде.

— Супер. Наистина супер. Благодаря.

— Аз съм този, който трябва да ти бъде благодарен, Сали. Ще има и още в бъдеще... клиенти, имам предвид. Искам да продължа да ти помагам.

Пак гледаше цифрите, а не нея. Очевидно не му беше комфортно, разкопча верижката на часовника и започна да масажира китката си, разхлаби възела на яката си, сякаш го беше обхванала клаустрофобия. Клаустрофобия? Но тя беше единственият друг човек в стаята?

— Какво има, Франсис? — тя произнесе името му малко по-носово от обикновеното; това не му се стори много привлекателно.

— Трябва да спрем да се виждаме.

— Защо?

— Твърде много хора знаят.

— Това не ти пречеше досега.

— Мортима знае.

— Разбирам.

— А и с тези избори. Много е трудно.

— Никак не беше лесно и да обработвам скапаните ти цифри.

Настъпи мълчание. Той се опитваше да намери нещо в листа хартия, върху което да насочи вниманието си.

— За колко време? За колко време трябва да спрем да се виждаме?

Той вдигна поглед, в очите му проблесна неспокойствие, устните му се разтеглиха непривично.

— Аз... страхувам се, че ще трябва да е завинаги. Мортима настоява.

— И какво като Мортима настоява — тонът ѝ беше презрителен.

— Мортима и аз имаме много здрава връзка, зряла. Разбираме се. Не изневеряваме на това разбирателство.

— Божичко, Франсис, какво според теб правихме тук, там и навсякъде в тази сграда, дори на стола, на който седиш, ако не да изневеряваме на жена ти? Или за теб не беше лично? Само бизнес ли беше?

Той не успя да издържи на погледа ѝ. Започна да си играе с молива, чудейки се дали тя ще избухне в истерия. Само не това. Не понасяше женските истерии.

— Дори и след изборите ли, Франсис?

— Никога не съм ѝ изневерявал, не и в този смисъл. Не и когато ми е казвала изрично какво иска.

— Но не е нужно тя да знае. Работата ни заедно беше фантастична, историческа.

— И съм благодарен...

— Беше и много повече от това, Франсис. Поне за мен. Никога не съм била с мъж като теб. Не искам да те изгубя. Ти си по-добър от всички останали. Знаеш го, нали?

Носът ѝ трептеше чувствено, издаваше толкова много сексуални сигнали, че той се почувства раздвоен. Връзката му с Мортима беше скалата, на която се крепеше всичко; през годините тя потушаваше чувството му за вина и сексуална неадекватност, даваше му стабилност да устои на бурите на политическата си амбиция и в крайна сметка да я осъществи. Връзката с нея го беше направила мъж. Боже, колко много ѝ дължеше. Тя беше жертвала не по-малко от него заради кариерата му, в някакъв смисъл дори повече, но всичко това започваше да избледнява, докато гледаше Сали. Тя се беше привела напред, пълните ѝ гърди го примамваха, предлагаха му се още по-съблазнително, подпрени на масата на кабинета.

— Готова съм да чакам, Франсис. Защото знам, че ще си заслужава.

Не беше ли права? Той дължеше много на Мортима, но с нея никога не можеше да има това — сурова, освободена, доминираща сласт.

— А и работата ни. Късметлии сме, че се намерихме, Франсис. Това трябва да продължи.

Досега не беше предавал съпругата си — никога! Но усещаше как нещо го свива отвътре, той пак не можеше да го преодолее и Мортима някак си оставаше в един друг свят — свят, в който той все още не беше министър-председател. Нещата се бяха променили; сега имаше различни правила и отговорности. Той беше дал на Мортима това, което тя искаше — възможност да има собствен дворец на „Даунинг стрийт“. Имаше ли тя право да иска още от него? А и някак си знаеше, че няма да намери втора Сали, че няма да има нито времето, нито възможността. Може би щеше да успее да замени ума ѝ, но не и тялото ѝ и всичко, което предизвикваше то в него. Тя го беше накарала да се чувства велик, отново млад. А и винаги можеше да обясни на Мортима, че не е в техен интерес Сали да броди свободна, недоволна и може би дори отмъстителна, не и точно сега.

— Няма да е лесно, Сали — той преглътна. — Но ми се иска да опитаме.

— За пръв път го правиш, а? Ето че и ти ми даде своята невинност, Франсис.

— Може и така да се изразиш.

Той се взираше в гърдите ѝ, които го вцепеняваха като заек пред фаровете на автомобил. Тя се усмихна, затвори чантата си, сякаш заключи вътре невинността му. После се изправи и бавно мина покрай дългата маса. Беше облечена във впит черен чорапогащник и голямо копринено сако от „Харви Никс“, аранжирмент, който той не беше виждал досега, и когато се доближи до него, сакото се разтвори, за да разкрие пълния чар на физиката ѝ. Той знаеше, че е взел правилното решение. Беше добре за каузата, щеше да му осигури подкрепата ѝ; Мортима щеше да му прости — ако изобщо някога разбере. Сали беше там, до него. Тя протегна ръка.

— Нямам търпение. Партньоре.

Той се изправи и си стиснаха ръцете. Чувстваше се триумфиращ, всемоушен, сякаш нямаше предизвикателство, дилема, с която не можеше да се справи.

Тя беше забележителна жена, тази американка — това казваше усмивката му.

Какъв скапан английски задник, мислеше си тя.

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЕТА

*Да не остава камък върху камък, да не
остава нож, незабит в гърба на някого.*

С годините брадата на Брайън Редхед се беше удължила и заплела, но ухапката му си оставаше не по-малко страшна. Как иначе щеше да оцелее толкова дълго като доайен на сутрешните радиопредавания и да продължи да привлича безкраен поток от политици, на които предстои да бъдат разкъсани още преди първата им чаша сутрешно кафе да има време да изстине? Той седна в студиото като отшелник в пещерата си, търсец някаква нематериална истина, пред маса, осеяна с мръсни чаши, стари бележки и накърнени репутации, намръщен на продуцента през тъмните стъкла на контролната кабина. Огромен старомоден стенен часовник от полиран дъб висеше на стената като в чакалня на британска жп гара, малката му стрелка цъкаше неумолимо напред.

— Отново е време за прегледа на печата и както винаги в четвъртък за целта с нас е Матю Парис. Кралските халати май пак са се оплели, прав ли съм, Матю?

— Да, Брайън. Кралските ни особи започват да конкурират австралийските сапунени опери с нов драматичен епизод от тази сутрин, но някои сигнали сочат, че май и на това му се вижда краят. Може да изгубим поне едно от главните действащи лица, защото според последното проучване, проведено за вестник „Таймс“, опозицията е с десет пункта назад и това може да се окаже последната сламка, която ще събори камилата. Не че Гордън Макилин би се зарадвал на сравнението с камила, но сигурно вече се чуди кога ще го пратят да живее в някой подлез, където само кралят да му идва на свиждане. Но и там може да му се стори много по-уютно, отколкото в Камарата на общините след случилото се вчера следобед. Всъщност обаче редакционният коментар на „Таймс“ беше този, който наелектризира „Флийт стрийт“ в последните издания. Там се пита дали

не е време за нови избори, за да се успокои атмосферата. Няма съмнение, че това би довело до преценка не само на поста на Макилин, а и на действията на краля. От вестник „Мирър“ не си поплюват. „При сегашната система той може да е и най-големият мръсник в кралството и пак да царува. Ако цитираме собствените му думи — нещо трябва да се направи.“ Другите вестници показват още по-малко респект. Нали помните крещящото заглавие на „Сън“ само отпреди няколко дни — „Кралят на съвестта“. Явно те са го забравили, защото сега излизат със следното — „Кралят на глупостта“. Очевидно една седмица се оказва много време за един крал, който се меси в политиката. Ето и другите заглавия...

В офиса си в лондонското Сити Ландлес изключи радиото. Зората все още беше само тънък процеп в небето, но той вече бе на бюрото си. Първата му работа, когато беше на осем години, бе да разнася вестници, тичайки по тъмните улици, защото родителите му нямаха пари за велосипед. Докато ги тъпчеше в пощенските кутии, често зърваше полуголи тела през наполовина спуснатите завеси. Оттогава беше натрупал малко кила и няколко милиона, но навикът да става рано, за да хване другите в крачка, си беше останал. В офиса му имаше само още един човек, най-възрастната от трите му секретарки, която обикновено поемаше сутрешната смяна. Тихото присъствие и посивялата ѝ коса му помагаша да мисли. Той се беше навел над изданието на „Таймс“, разперено на бюрото му. Прочете статията отново, като изпукваше кокалчетата на пръстите си едно по едно, докато се опитваше да разбере какво — и кой — стои зад тези думи. Когато изпука всичките си кокалчета, се наведе и натисна бутона на интеркома.

— Знам, че е рано, г-жо Макмън, и че сигурно още пият мляко и си чешат задниците, но може ли да проверите дали някой ще вдигне в двореца...

* * *

Зачуди се само наум и само за момент дали да не се консултира с тях, да поиска съвет. Но бързо се отказа. Докато оглеждаше колегите си около масата на кабинета, не намери в себе си търпението да изслуша

техните безкрайни дебати и колебания, вечните им компромиси в търсене на най-малкото съпротивление. Всичките бяха пристигнали с червените си папчици, пълни с документи и бележки, които служителите им бяха сметнали за необходимо да подготвят в пряка подкрепа на индивидуалните им позиции и завоалирано в ущърб на позициите на другите им колеги. Колеги! Само неговото лидерство и авторитет им пречеше да изпаднат в дребнави вътрешни кавги, които биха били срам и за детската градина. Все тая, папчиците им нямаха никакво значение, защото никой не знаеше, че той възнамерява да промени коренно дневния ред.

Нямаше смисъл да търси мненията им; те щяха да са толкова жалки и предвидими. Твърде скоро е, твърде ненавременно е, има твърде много несигурност, ще има твърде много вреда за институцията на монархията — това щяха да кажат. Твърде много риск да се окажат без шофьори и без министерски автомобили по-рано от необходимото. Блажени са слабите духом! Де да имаха малко гръбнак, малко кураж. Трябваше някой да им изкара акъла, за да се задействат.

Той изчака да приключат с усмивките и поздравленията, които си разменяха по повод на добрите резултати от последните анкети — колко добре се бяха представили. Те! После поиска министърът на финансите да изреди всички беди, които ги очакваха особено след хаоса в пазарите, който беше изтърбушил доверието на бизнеса. Един тунел, по-дълъг и по-дълбок, отколкото някой бе очаквал, изрецитира финансовия — без светлинка в края. Гласуване на бюджет в средата на следващия месец, който щеше да им пробие дупки в чорапите. Ако дотогава им бяха останали чорапи.

Докато все още им се гадеше от горчивата хапка, поиска от министъра по заетостта да сподели няколко цифри. Училищните ваканции започваха от 15 март и около триста хиляди завършващи щяха да се излеят на пазара, който щеше да ги посрещне с неприязън. Общият брой на безработните щеше да достигне над два милиона. И до следващите редовни избори щеше да става все по-лошо. После им прочете доклада на главния прокурор за процеса срещу сър Джаспър Харод. По пребледнелите лица на двама-трима от тях се четеше, че има доста от неговите дарения, които все още не са излезли на светло. Силните на деня — засега. Четвъртък, 28 март, беше датата на делото. Не, нямаше как да се отложи, кирливите ризи щяха да бъдат извадени

пред очите на всички още с първия удар на чукчето на съдията. Сър Джаспър беше дал да се разбере, че няма намерение да потъва сам.

Колегите започнаха да се оглеждат един друг, сякаш плаваха в претъпкана спасителна лодка при вълнение девет бала, и тогава той им каза и последното. Слух, че Макилин ще подаде оставка след Великден. Само този идиот, министърът на околната среда, го прие като добра новина; останалите веднага разпознаха за какво става дума — шанс за спасение на опозицията, нов старт, разграничение от глупостите и провалите на Макилин, засилка за нов скок. Колкото и да бяха тъпи, всички се усетиха — всички без Дики. Трябваше да го разкара след изборите.

За няколко дълги секунди се настани тишина и чак тогава той им хвърли спасителното въже. Избори. На 14 март, четвъртък. Точно толкова време, че да си потулят бакиите в парламента, ако си седнат на задниците, и колкото да ги вкара отново, преди да удари бурята и да ги потопи. Това не беше предложение, не беше въпрос за обсъждане, а само демонстрация на неговото тактическо превъзходство и доказателство защо той заслужава да бъде министър-председател, а не някой от тях. Голяма преднина в анкетите на общественото мнение. Хаос в опозицията. Кралят като изкупителна жертва за всички злини. Подготвен план за действие. След по-малко от час имаше аудиенция с краля, за да поиска от него да изготви прокламацията. Какво повече можеха да искат? Да, знаеше, че няма никакво време, но на тях щеше да им стигне. Точно да им стигне.

ГЛАВА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ШЕСТА

*Който иска да свали краля от коня, трябва
сам да си намери верен кон.*

— Ваше Величество.

— Ъркарт.

Нямаше защо да сядат. Кралят не си направи труда да му предложи стол, а Ъркарт имаше нужда само от няколко секунди, за да каже каквото има да казва.

— Има само един въпрос, който искам да повдигна. Искam незабавни избори. На 14 март.

Кралят го погледна, но не каза нищо.

— Считам за редно да Ви кажа, че част от правителствения манифест ще съдържа предложение да се сформира парламентарна комисия, която да преразгледа монархията, нейните права и задължения. Лично ще предложа на тази комисия серия от радикални мерки за ограничаване на дейностите, ролята и финансирането — както Вашите, така и тези на Вашите роднини. Минахме през твърде много скандали и каши. Време е народът да реши.

Когато отговори, гласът на краля беше забележително спокоен и контролиран.

— Така и не спря да ме изумява как политиците говорят като проповедници от името на народа дори да говорят най-абсурдните неистини. Но ако аз като наследствен монарх чета директно от Библията, пак ще се гледа на думите ми с подозрение.

Обидата беше изказана бавно, за да проникне дълбоко. Ъркарт се усмихна снизходително, но не отговори.

— Значи открита война, така ли? Вие и аз. Кралят и неговият Кромвел. Какво стана с прословутата английска дипломация?

— Аз съм шотландец.

— Значи ще ме унищожите и заедно с мен конституцията, която е служила на тази страна от поколения.

— Конституционната монархия се основава на сбърканата концепция за достойнство и добро потекло. Едва ли е моя вината, че се оказа, че всички Вие имате апетита и сексуалните предпочитания на кози!

Кралят се дръпна като зашлевен и Ъркарт осъзна, че може да е отишъл твърде далеч. В крайна сметка какъв беше смисълът?

— Няма да отнемам повече от времето Ви, сър. Дойдох само да Ви информирам, че разпускам правителството. Избори на 14 март.

— Вие така казвате. Но не мисля, че ще ги получите.

Ъркарт не се притесни — той знаеше правата си.

— Какви са тези глупости?

— Очаквате от мен да издам кралска прокламация днес, веднага?

— Да, и имам пълното право да го очаквам.

— Вероятно е така. А може и да не е точно така. Интересен въпрос, не мислите ли? Защото и аз имам правото, на базата на същите конституционни прецеденти, да ви консултирам, да ви дам своите съвети и предупреждения.

— Ето, консултирам се с Вас. Дайте ми колкото съвети искате. Предупреждавайте ме, заплашвайте ме, все ми е тая. Но това не пречи да издадете прокламацията, която искам. Това е мое право като министър-председател.

— Бъдете разумен, г-н министър-председател. Имайте търпение. Аз съм нов, за пръв път го правя. Самият аз трябва да се консултирам с няколко души, да получа някакви съвети, да обсъдя на спокойствие, да се уверя, че предприемам правилните действия по конституция. Сигурен съм, че ще мога да удовлетвори искането ви, да кажем, следващата седмица? Не е кой знае какво, нали? Само няколко дни?

— Не може!

— И защо да не може?

— Не може да очаквате от мен да проведе избори на Велики четвъртък, когато хората или ще се молят на колене в църквата, или ще лежат по гръб преяли. Това са великденските празници. Не може да има забавяне. Няма да го допусна, чувате ли!

Самообладанието го беше напуснало; Ъркарт беше свил юмруци от ужас, а коленете му бяха присвити, все едно всеки момент щеше да се нахвърли върху монарха. Вместо да се притесни или да отстъпи,

кралят започна да се смее — кух, леден звук, който отекна по високия таван.

— Дано ми простите, г-н Ъркарт. Моята малка шега. Разбира се, че не мога да забавя искането ви. Просто исках да видя как ще реагирате.

Мускулите на лицето му продължиха да го опъват в усмивка, но зад нея нямаше и помен от хумор. Очите бяха ледени.

— Изглежда, сте се разбързали. Трябва да ви кажа, че и при мен е така. Вашата активност провокира и едно мое решение. Разбирате ли, г-н Ъркарт, аз ненавиждам вас и всичко, което представлявате. Този безскрупулен, безжалостен и изцяло бездушен начин, по който преследвате целите си. Чувствам се длъжен да направя всичко по силите си, за да ви спра.

Ъркарт поклати глава.

— Но не можете да забавите изборите.

— Не. Но не мога и да приема това, което знам, че е факт — че съсипахте приятелите ми и семейството ми, че сега се опитвате да съсипете мен и заедно с мен Короната. Знаете ли, Шарлът може и да е глупава жена, но като цяло е добра душа. Не заслужаваше това, което ѝ причинихте. Нито пък Майкрофт — той изчака няколко секунди. — Виждам, че не смятате за нужно да го отричате.

— Няма да коментирам. Нищо не можете да докажете.

— Няма нужда да доказвам нищо. Поне не пред себе си. Разбирате ли, г-н Ъркарт, вие използвахте хората, които обичам, за изтривалка, на която да избършете обувките си, докато газихте в калта. Сега искате да потъпчете и мен. Няма да го позволя.

— Нищо не можете да направите. След тези избори Короната никога повече няма да бъде в позицията да играе роля в политиката.

— За това, г-н министър-председател, и двамата сме на едно мнение. През много мъки разбрах, че това, което правих през последните няколко месеца, идеалите, които поддържах, интересите, които защитавах, са си чиста политика. Жалкото е, че вече няма разграничение. Ако се изкажа публично дори за времето отвън, това се превръща в политика.

— Най-после постигнахме напредък.

— Аз да. За вас не съм толкова сигурен. Аз имам дълг почти от Бога да направя всичко по силите си, за да защита Короната. Имам не

по-малък ангажимент пред самия себе си и пред това, в което вярвам. Но съвестта ми не се побира под съвременната корона. Вие се уверихте, че ще бъде така.

— Народът ще се увери, че ще бъде така.

— Може би. Но не на 14 март.

Ъркарт избърса уста с раздразнение.

— Започвам да губя търпение. Ще бъде на 14 март.

— Но няма как да бъде тогава. Защото ще се наложи да забавите разпускането на Парламента поради едно неочаквано събитие, което ще трябва да бъде разгледано.

— Какво събитие?

— Акт за абдикация.

— Пак ли една от тъпите Ви шеги!

— Не съм известен с чувството си за хумор.

— Ще абдикирате?

За пръв път Ъркарт усети, че губи контрол над ситуацията. Челюстта му леко потрепери издайнически.

— За да защитя Короната и съвестта си. И за да се боря срещу вас и хората като вас с всички възможни средства. Това е единственият начин.

Нямаше как да не се разпознае искреността в думите му, това беше основната слабост на този човек — че беше неспособен да скрие честността си. Ъркарт започна да мига на парцали, докато се опитваше да пресметне политическия ефект, вредите и забавянето, което щяха да претърпят плановите му. Пак щеше да спечели, нали? Народният Парламент срещу Короната. Щеше да се наложи да задържи бурята още малко, да премести графика дори това да значи всичко да се случи на Велики четвъртък — подходящ ден за един крал да си получи заслуженото. Освен ако... о, боже, дали не е решил да замести Макилин като лидер на опозицията? Не, това би било лудост.

— И каква роля смятате да играете в предизборната кампания?
— думите му бяха неуверени.

— Скромна. Ще подчертая въпросите, които ме вълнуват — бедността, липсата на перспективи за младите. Проблемите на околната среда, на благоустройството. Мисля да поискам помощ от Дейвид Майкрофт. Той има талант с медиите, не мислите ли?

Кралят се беше променил, обичайното напрежение в лицето му беше изчезнало, чертите му бяха омекнали, сякаш вече не се измъчваше от кошмари и самовменена вина. Изглеждаше, като че ли почти изпитва удоволствие.

— Но каквото и да правя, ще го направя по правилния начин. Няма да влизам в лична конфронтация с вас. Макар че други хора може и да не са толкова деликатни.

Той се придвижи до прозореца и натисна бутон, скрит зад завесите. Почти моментално вратата се отвори и в стаята влезе Бенджамин Ландлес.

— Ти!

— Аз — кимна той. — Отдавна не сме се виждали, Франсис. Като да е било в друг живот, в друг свят.

— Каква странна комбинация от дупе и гащи — един крал и един разбойник от простолудието като теб.

— Неволята не подбира.

— Предполагам, че възнамеряваш да публикуваш и промотираш неговите остроумия.

— Най-вероятно, Франсис. Но знаеш, че на първо място се интересувам от топовини.

Чак сега Ъркарт забеляза, че Ландлес държи нещо в ръце... няколко листа хартия.

— Снимки, Франсис. Ти разбираш от снимков материал, нали?

Ландлес ги подаде на Ъркарт, който ги пое, сякаш взимаше бокал с бучиниш. Той ги разгледа в пълно мълчание, неспособен да задвижи езика си дори да имаше какво да каже.

— Май има епидемия от такива неща напоследък, не мислите ли, сър? — изкоментира Ландлес.

— За съжаление — отвърна кралят.

— Франсис, разпознаваш жена си, разбира се. А този човек отдолу — а, извинявай, на тази, която гледаш, е отгоре — е италианец. Може и да сте се запознавали. Пее или някаква подобна глупава професия. И също така не си спуска пердетата както трябва.

Ръцете на Ъркарт трепереха толкова много, че снимките всеки момент можеха да изпаднат. С гневен вик той ги смачка в юмруците си и ги хвърли към стената.

— Ще се отрека от нея. Хората ще разберат, ще ми симпатизират. Това не е политика!

Кралят не успя да се въздържи и изсумтя презрително.

— Искрено се надявам да си прав, Франки — продължи Ландлес. — Но имам и своите съмнения. На хората ще им е трудно да преглътнат тази каша, когато разберат и за твоите собствени интереси извън брачното ложе.

— Какво имаш предвид? — в очите на Ъркарт започна да се прокрадва един налудничав оттенък.

— Имам предвид една млада и много привлекателна дама, която не само че постоянно е идвала на „Даунинг стрийт“, откакто ти си там, а и наскоро е направила голям удар на валутния пазар. Всеки би си помислил, че тя е знаела нещо или че е познавала някого — отвътре. Или и от нея ще се отречеш?

Кръвта се беше оттекла от бузите му, думите идваха през треперещите му устни.

— Как, за бога? Няма откъде да знаеш...

Една голяма мечешка прегръдка обви раменете на Ъркарт и Ландлес сведе гласа си до конспиративен шепот. Като по сигнал кралят се отдалечи, отиде до прозореца и им обърна гръб, като се зае да разглежда градината си.

— Да ти споделя ли една тайна, стари приятелю. Разбираш ли, тя играеше и с мен, и с теб. И трябва да ти благодаря. И аз изкарах добри пари от разклатената лира, обмених точно навреме.

— Не е нужно да става така — каза той озадачен, останал без дъх. — Можеше и с мен да имаш същото...

Ландлес го огледа внимателно от горе до долу.

— Не. Опасявам се, че не си мой тип, Франсис.

— Защо, Бен? Защо ми причиняваш всичко това?

— Откъде да започна? — той вдигна ръка и започна да брои на дундестите си пръсти. — Защото е толкова очевидно, че ти доставя удоволствие да се държиш с мен като с лайно. Защото министър-председателите идват и си отиват, както скоро ще разбереш, а кралското семейство остава.

Той кимна с огромната си глава към гръба на краля.

— А може би най-вече защото той ме прие такъв, какъвто съм. Голямото добиче от Бетнал Грийн. Без да ме гледа над върха на носа

си. А не бях достоен за твоята компания и тази на надутата ти жена.

Сви пръстите си като нокти на лапа.

— Затова сега съм те хванал за топките и няма да пусна.

— Защо? О, защо? — продължи да стене Ъркарт.

Пръстите на Ландлес се свиха в юмрук.

— Защото са ето тук, Франсис. Защото са ето тук — той се изхили. — Като сме на темата, имам добри новини от Сали.

Ъркарт само успя да вдигне печално въпросителен поглед.

— Тя е бременна.

— Не и от мен! — ахна Ъркарт.

— Не, не от теб — гласът, който досега беше снизходителен, вече се присмиваше. — Явно за нищо не те бива.

Значи и за това знаеше. Ъркарт се извърна от своя немезис, опитвайки да скрие унижението си, но Ландлес нямаше да го остави.

— Тя те направи на глупак, какъвто между другото си, Франки. В политиката и в леглото — или където там сте го правили. Не трябваше да я използваш. Такъв ум и такава красота, а ти я хвърли в кошчето.

Ъркарт клатеше глава като куче, което се опитва да се отърси от каишката си.

— Тя има нов бизнес, нови клиенти, нов капитал. И нов мъж. Тя има нов живот, Франки. И чака дете... нали знаеш какви са жените в такива моменти. Тоест не знаеш, но аз ти казвам. Сали е изключителна жена и е много щастлива.

— Кой? С кого е... — той сякаш нямаше сили да довърши.

— Кого е предпочела пред теб? — Ландлес се засмя. — Идиот такъв. Все още не разбираш, нали.

Цялото тяло на Ъркарт се беше свило, раменете му бяха увиснали, устата му зееше отворена. Той не искаше, не можеше да възприеме всичко това.

По месестото лице на издателя се разстла триумфално изражение.

— Бих те във всичко, Франки. Дори със Сали.

Ъркарт бе обзет от непреодолим инстинкт да изпълзи далеч от там, да намери някое тъмно място, където и да е, и да зарови унижението си колкото се може по-бързо и по-дълбоко, но не можеше да си тръгне, все още не. Оставаше му да направи само едно нещо. Един последен шанс може би да спечели малко време. Той се опита да

поизправи рамене и тръгна сковано през стаята, докато се изправи пред гърба на краля. Лицето му беше изкривено от усилието и пое въздух дълбоко, на пресекулки.

— Сър, размислих. Оттеглям искането си за разпускане на правителството.

Кралят се завъртя на пети като офицер на парад.

— А, така ли, г-н министър-председател? Трудна работа, много трудна. Ами че аз вече задействах нещата, разбирате ли. Министър-председателите имат правото да поискат предсрочни избори, разбира се, конституцията е ясна по този въпрос. Но колкото и да се напъвам, не мога да си спомня някъде да пише, че могат да ги отменят. Така или иначе, аз съм този, който разпуска Парламента, който подписва прокламацията и точно това смятам да направя. Ако сметнете, че действията ми са оспорими на конституционна или на лична основа, тогава разчитам на вашия глас, когато се обсъжда моята абдикация.

— Ще оттегля предложенията си за конституционна реформа — промълви безсилно Ъркарт. — Ако е нужно, ще се извиня публично за всички... недоразумения.

— Достойно предложение, г-н Ъркарт. С г-н Ландлес щяхме да настояваме за същото, но вие ни спестихте труда. Бих искал да чуя това извинение, когато внасяте Акта за абдикация.

— Но вече няма нужда. Вие спечелихте. Може всичко да си бъде както преди...

— Вие все още не разбирате, нали? Аз ще абдикирам независимо дали вие го искате, или не. Не съм подходящият човек за това, за което съм бил роден, нямам нужната сдържаност, за да бъда крал. Това ми стана ясно. Моята абдикация ще защити Короната и всичко, което тя представлява, много по-ефективно, отколкото ако се опитам с моята припряност да нагазя в мътните конституционни води. Синът ми вече е призован и се подготвят регентските документи. Той е много по-търпелив от мен, много по-млад, много по-гъвкав. Той има много по-големи шансове да се превърне във велик крал, какъвто аз никога не бих могъл да бъда.

Той заби пръст в гърдите си.

— Това е най-доброто решение за мен като човек.

Пръстът му се насочи към Ъркарт.

— Също така е и най-добрият механизъм да унищожа вас и всичко, което представлявате.

Устната на Ъркарт трепереше.

— Някога бяхте идеалист.

— А вие, г-н Ъркарт, някога бяхте политик.

ЕПИЛОГ

На входната врата се почука леко, неуверено. Кени остави книгата си и отиде да види кой е. Вратата се отвори и там, на зле осветения праг, увит в новото си палто, под фучащия дъжд стоеше Майкрофт.

Той бе подготвил обясненията и извиненията си внимателно. С обявяването на абдикацията и предсрочните избори нещата се бяха променили. Пресата си беше намерила нови риби, които да изкорми и да изпържи, и щеше да остави тях двамата на мира. Ако Кени можеше да разбере. И да прости. Но когато вдигна поглед към него и видя болката дълбоко в изненаданите му очи, думите го изоставиха.

Те стояха един срещу друг, всеки се страхуваше какво ще каже другият, никой не искаше да отваря едва зарасналите рани. На Майкрофт му се стори, че минаха няколко живота, преди Кени най-после да проговори.

— Цяла вечер ли ще стоиш на дъжда, Дейвид? Чаят ще изстине.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.